FELIKS LUJANEN

LUVATUN MAAN PERILLISINÄ

LUVATUN MAAN PERILLISINÄ

LUVATUN MAAN PERILLISINÄ

KIRJOITTANUT

FELIKS LUJANEN

Motto:
Olkoon Vanha Testamentti Jeesuksen raamattuna Uuden Liiton kansalle yhtä rakas ja kallis kuin se Jeesukselle oli.

PORVOO
WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

WERNER
SÖDERSTRÖM
OSAKEYHTIÖN
KIRJAPAINOSSA
PORVOOSSA
1931

SISÄLLYSLUETTELO.

LUVATTU MAA VOITTONA JA TAPPIONA.

Silloin Herra ilmestyi Abramille ja sanoi: »Sinun jälkeläisillesi minä annan tämän maan». Niin hän rakensi sinne alttarin Herralle, joka oli hänelle ilmestynyt. Sieltä hän siirtyi edemmäksi vuoristoon, itään päin Beetelistä, ja pystytti telttansa, niin että Beetel oli lännessä ja Ai idässä, ja hän rakensi sinne alttarin Herralle ja rukoili Herran nimeä. Ja sieltä Abram lähti ja vaelsi yhä edemmäksi Etelämaahan päin.

Niin tuli nälänhätä maahan, ja Abram meni Egyptiin, asuakseen siellä jonkun aikaa, sillä nälänhätä maassa oli kova. Ja kun hän lähestyi Egyptiä, puhui hän vaimollensa Saaraille: »Katso, minä tiedän, että sinä olet kaunis nainen. Kun egyptiläiset saavat nähdä sinut, niin he sanovat: 'Hän on hänen vaimonsa', ja tappavat minut, mutta antavat sinun elää. Sano siis olevasi minun sisareni, jotta minun kävisi hyvin sinun tähtesi ja minä sinun takiasi saisin jäädä henkiin.» Kun Abram tuli Egyptiin, näkivät egyptiläiset, että Saarai oli hyvin kaunis nainen. Ja kun faraon hoviherrat olivat nähneet hänet, ylistelivät he häntä faraolle; ja hänet vietiin faraon hoviin. Ja Abramia hän kohteli hyvin hänen tähtensä. Ja hän sai pikkukarjaa, raavaskarjaa ja aaseja, palvelijoita ja palvelijattaria, aasintammoja ja kameleja. Ja Herra antoi kovien vitsausten kohdata faraota ja hänen hoviansa Saarain, Abramin vaimon, vuoksi. Silloin kutsui farao Abramin luoksensa ja sanoi: »Mitä olet minulle tehnyt? Miksi et ilmoittanut minulle, että hän on sinun vaimosi? Miksi sanoit: 'Hän on sisareni', niin että minä otin hänet vaimokseni? Katso, tässä on vaimosi, ota hänet ja mene!» Ja farao antoi hänestä käskyn miehillensä, että he saattaisivat hänet pois, hänet ja hänen vaimonsa sekä kaikki, mitä hänellä oli.[1]

1 Moos. 12: 7—20

---

[1] Pyhä teksti on otettu tähän ja muihinkin lukuihin Raamatunkäännöskomitean uudesta suomennoksesta, mikäli sitä on ollut saatavissani.

Aabraham törkeästi pettämässä Egyptin faaraota, myymässä oman vaimonsa hänen haaremiinsa, saadakseen itselleen hyvät päivät ja yltäkylläisen elämän! Uskovaisten isä näin synkeässä uskottomuudessa, näin häpeällisessä alennuksessa!

Vaikkakin tämä lienee ollut ainoa kerta ja se, mitä kerrotaan 20:nnessä luvussa, lienee tämän kertomuksen toisista lähteistä johtuva toisinto, niin sittenkin tämä on arvoituksellista, kiusallista. Jos emme tätä ennen Aabrahamin jumalanpelosta mitään tietäisi, ei tuo niin hämmästyttäisi. Voihan tuollaista tapahtua vielä tänäkin päivänä itämaisten heimojen retkeillessä ja heidän seikkailijapäälliköittensä pulaan joutuessa. Helposti siellä vaimosta kaupat tehdään, kun hyvä hinta saadaan ja varsinkin jos sillä hinnalla on hengen vaarasta pelastuttava.

Mutta mehän tunnemme Aabrahamin ihmeelliset uskon saavutukset elävän Jumalan palveluksessa. Lähtö Kaldean Urista Mesopotamian Haraniin ja sieltä Kanaanin maalle ei jäänyt ainoaksi suureksi uskon työksi. Tekstissämmehän juuri luemme, kuinka Aabraham Kanaanin maalle saavuttuaan rakensi alttarin Herralle, ja siirryttyään toiseen paikkaan taasen rakensi Herralle alttarin ja rukoili Herran nimeen eli avuksi huutaen julisti Herran nimeä. Tämä ei tarkoittanut ainoastaan Jumalan avun etsimistä hetkellisiin ja vastaisiin tarpeisiin, vaan se oli myös julkinen tunnustustoimi. Oli elävän uskon määrätietoista värin näyttämistä naapureille. Oli rohkeata vastalauseen tekoa pakanuutta vastaan ja voimakasta lähetystyötä ympäristön saattamiseksi ainoan elävän Jumalan tuntemiseen. Ja tämä sitä enemmän, kun alttarin pystyttämisen jälkeen julkinen elävän Jumalan palvelus sen edessä säännöllisesti jatkui.

Aabraham oli antautunut Herran käytettäväksi niiden kahden lupauksen toteuttamista varten, jotka Herra yhteen kytkettyinä oli hänelle antanut. Toinen oli se, että hän perillisineen saa omakseen Kanaanin maan, ja toinen, että kaikki

maailman sukukunnat pitää hänessä siunattaman. Nämä lupaukset olivat ne Simsonin hiussuortuvat, joiden varassa koko Aabrahamin jättiläishengen voima liikkui.

Herran tarkoitus oli ollut, että Aabraham perillisineen sai Kanaanin maan sitä varten, että se tulisi maailman lähetystyön keskukseksi ja emämaaksi ja että Aabrahamin perillisineen tuli koettaa lähetystyöllä ensin voittaa tuon maan kansat Herralle ja sitä tietä voittaa maa omakseen. Vasta sitten, kun tämä näyttäytyisi turhaksi, Herra oli löytävä muut keinot maan entisten omistajain raivaamiseksi pois valitun lähetyskansan tieltä.

Kuinka paljon kärsivällisyyttä ja uskollisuutta Herran rakkaudelle tässä kysyttiin Aabrahamilta ja hänen perillisiltään! Kuinka selvä oli alusta alkaen Herran sääntö: ei väellä eikä voimalla, vaan minun hengelläni. Ja jos Israel olisi Herran mielen mukaisena lähetyskansana pysynyt, ei sillä koskaan seuraavinakaan aikoina olisi viholliskansoista ollut mitään vaaraa. Se seisoisi tänäkin päivänä kunniasijalla kansojen joukossa.

Missä määrin tämä kaikki oli Aabrahamille jo tähän aikaan selvillä, emme tiedä. Mutta paljon syvemmä ja kauemma hän varmaankin Jumalan ilmestyksien avulla uskon silmällä näki kuin mitä vertailevan uskontotieteen älyperäinen kehitysoppi sallii meidän uskoa ja olettaa. Olihan jumalallinen ilmestys keskittynyt häneen niin suurella uustestamentillisella kirkkaudella että »hän» — kuten Jeesus sanoo — »riemuitsi siitä, että oli näkevä minun päiväni; ja hän näki sen ja iloitsi», Joh. 8: 56.

O koonpa, että tämä oli vain ajoittaista ennakkokirkkautta, merkitsee se sittenkin jotakin enempää Aabrahamin hengelliselle kehitykselle kuin mitä meidän järkemme tahtoisi myöntää. Ja se muistuttaa meille vakavasti, kuten Jeesuksen ja apostolein käsitys Vanhasta Testamentista yleensä, että Jumalan ilmestyksen historia käy monesti ristiin inhimillisen historiallisen arvioinnin kanssa ja sotkee sen kaikki linjat.

Joka tapauksessa Aabraham näyttää selvästi oivaltaneen, että kun kaikkien kansojen piti tulla hänessä siunatuiksi, ei sitä maailman uudistusta ollut jätettävä alkamaan jossakin kaukaisessa tulevaisuudessa, vaan sitä varten tarvittava lähetystyö oli jo hänen itsensä alkuun pantava. Jo edellä olemme maininneet hänen antautuvasti tehtyjä otteitaan tuon Jumalan lupaaman siunauksen välittämiseksi pakanalliselle ympäristölleen. Eikä ole syytä epäillä, että hän alttaripalveluksen yhteydessä tapahtuvalla julistuksellaan ja muillakin uskonnollisilla panoksillaan saavutti ympäristössään uskonnollisessa ja siveellisessä suhteessa keskeisen, hallitsevan aseman.

Sitä osoittaa esim. Jumalan myöhemmin virittämä keskustelu Aabrahamin kanssa, jossa hän Aabrahamille ilmoittaa aikovansa hukuttaa Sodoman ja tämä heti käy rukoilemaan tuon naapurinsa puolesta sydämellisen hartaasti, vedoten siihen, että sieltä hänen arvionsa mukaan olisi pitänyt löytyä ainakin 50 vanhurskasta.

Tämähän viittaa läheiseen, pitkäaikaiseen uskonnolliseen kosketukseen, jossa Aabraham oli ollut tuon pakanallisen paikkakunnan kanssa, joka oli tullut hänelle yhtä rakkaaksi kuin lähetyssaarnaajalle ainakin hänen lähetysalueensa — ja sitä enemmän, kuta uskollisemmin oli siihen työtä ja vaivaa uhrannut. Tätä samaa todistaa myös Aabrahamin jalomielinen uhrautuminen Sodoman kuninkaan pelastamiseksi sodassa Kedorlaameria vastaan (14:s luku).

Mutta on jo aika palautua siihen, mistä aluksi läksimme. Juuri tätä taustaa vastaan, minkä olemme Aabrahamin uskosta saaneet, tuntuu alussa viitattu lankeemus, tuo Egyptissä tapahtunut seikkailu, sitä enemmän arvoitukselliselta. Kuinka saattoi niin korkealle kohonnut Aabraham langeta niin alas — uskovaisten isä niin kauas epäuskon tielle?

Tässä ei auta käydä puhumaan vain ylimalkaan inhimillisestä heikkoudesta eikä siitä, että Aabrahamkin oli aikansa lapsi ja että hänen lankeemuksensa on arvosteltava sen ajan

yleisen siveellisyystason mukaan. Kaikki tuollainen lieventävien asianhaarojen hakeminen Vanhan Testamentin suurten pyhien lankeemuksien ymmärtämiseksi on eksymystä, on väärinteko raamattua, Jumalaa ja heitä itseänsä vastaan, väärinteko, joka vie kaiken jumalallisen ilmestyksen kieltämiseen.

Kun raamattu itse ei tuollaista arviointia käytä, kun se koristelematta, tinkimättä kertoo suurten pyhien syvistä lankeemuksista Adamin ja Eevan lankeemuksesta alkaen, on se eräs todistus siitä, että se on Jumalan Hengen sanelema kirja — toisenlainen kuin ihmisten kirjat, joissa suurten henkilöitten viat peitetään, lievennetään tahi kaunistellaan. Eivätkä Aabraham ja David esim. olisi ikänä itse myöntäneet, että heidän lankeemuksensa tapahtuivat samalta tasolta kuin pakanoiden tai heidän uskottomain kansalaistensa. Eivätkä he liioin olleet sellaisia uskonnollisia joukkosieluja, joiden uskonnollisuudesta ei parhaimmillaankaan voi sanoa, onko se kieltämistä vai myöntämistä, seisomista vai lankeamista.

Ei! Aabrahamin vaimonkauppa Egyptissä ei ollut liikehtimisen vaihtelua jollakin aikalaistensa yleisellä siveellisyystasolla. Se oli lankeemus elävän Jumalan alttarin edestä naapurien pakanallisten alttarien piiriin. Se oli lankeemus Hengen maailmasta lihan maailmaan, Jumalan käsistä saatanan syvyyksiin. Sitä se oli, niin totta kuin nuo molemmat henkivallat ovat olemassa ja niin totta kuin Aabraham oli Vanhan Liiton suurin mies Hengen maailmassa, johon hän oli kokonaisesti ja ratkaisevasti sijoittunut.

Tällaisena häntä on seisoessaan ja langetessaan arvosteltava; taivaita tavoitteleva hengen jättiläinen, pitäessään Jumalan lupauksista kiinni, mutta niistä hellittäessään, avuton kääpiöraukka. Jumalallinen lupauksen sana määrää alusta alkaen jyrkästi ja tarkasti linjat Jumalan valtakunnan voittojen ja tappioiden erittelemiseksi ja arvioimiseksi sellaisina kuin ne Jumalan palvelijain elämässä ilmenevät.

Mutta kuinka juuri tuo Aabrahamin hellittäminen lupauksen sanasta sittenkin on ymmärrettävä? Kuinka se oli tapahtunut? Tietysti siinä on jotakin arvoituksellista, jotain selittämätöntä meille, jotka emme tunne saatanan syvyyksiä emmekä Jumalan vanhurskauden, viisauden ja rakkauden liikehtimistä, milloin saatanan vehkeiden estämiseksi, milloin niiden sallimiseksi, sen mukaisesti kuin hänen pelastussuunnitelmansa kulloinkin vaatii. Herralle onkin kaikesta viisastelusta luopuen jätettävä viimeinen sana.

Mutta yksi näyttää selvältä. Ennen kuin Jumalan lapsen elämässä voi tapahtua jokin julkinen, törkeä lankeemus, on sisäisen lankeemuksen ensin täytynyt tapahtua. Ennen kuin joku uskovainen törkeästi rikkoo kuudennen tai seitsemännen käskyn, on ensimmäinen käsky tullut ensin rikotuksi, on Jumalan pelko ja rakkaus ensin loppunut sydämestä.

Ja sen me myöskin omasta vähäisestä kokemuksestamme Jumalan lapsina tiedämme, että saatanan viha, voima ja kavaluus ei koskaan muulloin iske sisäiseen elämäämme niin hirvittävän lamauttavasti kuin uskon voittojen jälkeen. Jonkin ilmeisen tappion, vaaran ja kärsimyksen kohdatessa me kyllä valvomme, rukoilemme ja huudamme hätähuutoja Jumalan puoleen. Mutta emme tavallisesti mitään hätähuutoja kohota, kun olemme saavuttaneet jonkin hengellisen tai siveellisen voiton, kun jäimme seisomaan toisten langetessa tahi kun saimme kristillisyydestämme tunnon tyydytystä ja muiltakin tunnustusta. Emme huomaakaan, että saatana on silloinkin meitä yhtä likellä kuin Jumalakin, etsien meitä nielläkseen.

Niin voimme langeta törkeihin paheisiin, kuten Noa vedenpaisumuksesta pelastuttuaan ja Loot Sodomasta päästyään. Tahi lankeamme, kuten Elia Karmelin suuren voiton jälkeen lankesi, surkean epäuskon valtaan, ihmispelon valtaan, saman Ahabin edessä, jota ei ollut ennen pelännyt. Samoinhan kävi myös voittoisan Pietarin hänen Antiokiassa juutalaiskristittyjen arvostelua pelätessään.

Mahdollisesti johtui Aabrahaminkin uskon heikkous hänen saavuttamistaan uskon voitoista. Kun hän uskossa voitokkaana oli lähtenyt Mesopotamiasta Kanaanin maalle ja hänelle ilmestynyt Jumala oli hänelle antanut ihanan tunnustuksen, oli aivan inhimillistä, jos hän joskus joutui voittajan ylväällä itsetunnolla ja säälillä muistelemaan pakanuuteensa jääneitä mesopotamialaisia, kuten esim. veljeänsä Nahoria. Samoin antoi sisäistä tyydytystä se, että hän Palestiinan alkuasukkaille oli niin rohkeasti tunnustanut elävää Jumalaa ja saavuttanut uskonnollisen yliotteen ympäristössään, niin että Jumalan lupaus maailman kansojen yli ulottuvasta herruudesta alkoi Aabrahamin silmissä kangastaa ihanana valtasuuruutena. Ja sitenhän oli jo lankeemus tapahtunut, kun Jumalan pelko ja Jumalan rakkaus ei ollut sielussa enää ylivoimaisesti määräävänä tekijänä, kuten Mesopotamiasta lähdettäessä.

Tämä oli mahdollista, koska Aabraham ei ollut mikään tuollaisten kiusausten yläpuolella liitelevä puolijumala eikä myöskään haahmoteltu ihmiskuvio, vaan todellinen ihminen, samaa lihaa ja verta kuin mekin. Onpa vielä mahdollista, että suurten henkien suuruuteen kuuluu sekin, että heidän kiusauksensakin meihin, pikkusieluihin verraten ovat verrattomasti väkevämmät.

Kuitenkaan ei Herran palvelijain lankeemuksien uskosta epäuskoon, eli Jumalan rakkaudesta omahyväiseen itserakkauteen, tarvitse aina ilmetä niin törkeänä rikollisuutena kuin Aabrahamin seikkailu Egyptissä. Lankeemuksemme voi jättää meidät *ulkonaisesti* yhtä nuhteettomiksi kuin tuhlaajapojan vanhempi veli jäi. Me voimme langenneinakin edelleen jatkaa kristillisiä harrastuksiamme helisevänä vaskena ja kilisevänä kulkusena monilla kristillisen toiminnan linjoilla. Voivatpa toiset saada osakseen oikein suurta ihailuakin Jumalan asian ajajina, vaikka Jumalan silmissä kantavat samaa tuomiota kuin Efeson seurakunnan enkeli, jolle Herra Ilmestyskirjassa huutaa: »muista, mistä lankesit.»

Voihan meidän sisäinen lankeemuksemme *ulkonaisesti* pysähtyä sille asteelle, jolla tapaamme Aabrahamin vielä hänen Kanaanin maalla valmistellessaan lähtöä Egyptiin, kalliin ajan ahdistaessa. Tämä lähtö jo sinänsä oli sisäisen lankeemuksen ensimmäinen ulkonainen ilmaus, joka osoitti, että luvattu maa, joka Mesopotamiasta lähdettäessä oli näkynyt voitoksi, näkyi nyt tappioksi.

Eihän tietysti ollut mikään rikos, kun arvatenkin myös monet kananealaiset alkuasukkaat lähtivät Egyptiin kallista aikaa pakoon. Ehkäpä ei Lootinkaan siirtyminen sinne ollut hänelle niin suureksi viaksi luettava. Mutta kun Aabraham siinä asemassa, missä hän oli, ja kaiken sen jälkeen kuin Jumala oli hänelle ilmestynyt ja luvannut hänet siunata *juuri siinä maassa* ja kaiken sen jälkeen, mitä Aabraham itse oli tämän Jumalan ihmeitä tekevästä voimasta ja rakkaudesta alttareittensa edessä kananealaisille julistanut, niin, kun Aabraham nyt kaiken tämän jälkeen lähtee yhdessä uskottomain kanssa kallista aikaa pakoon Egyptiin, osoitti hän huonosti kestäneensä kalliin ajan muodossa luvattuun maahan liitetyn Jumalan koetuksen. Suuri osa kananealaisista kesti sen paremmin. Sillä eivät he kaikki Egyptiin lähteneet.

Ehkäpä se ei syrjäisten silmissä ollut lankeemus, tuo Aabrahamin lähtö. Ehkäpä monet pitivät sitä aivan luonnollisena asiana. Mutta yhtä mahdollista on, että toiset kananealaisistakin ajattelivat ja sanoivat: tuohonpa loppui tuon miehen suuri Jumala-usko, jolla hän luulotteli voivansa kohottautua meidän yläpuolellemme!

Ei suinkaan olisi oikein Aabrahamin tuomiota yleistämällä tuomita lankeemuksiksi kaikkia nykyisten Herran seuraajain mahdollisia ponnistuksia ajallisten puutteidensa voittamiseksi ja parempien taloudellisten etujen saavuttamiseksi. Mutta kyllä me Jeesukseen uskovina olemme kuitenkin voineet tehdä jo monet Egyptin-matkat.

Olemme voineet ensin Jeesuksen rakkauden voittamina ilolla erota maailmasta, sen turhuudesta, sen pakanuudesta,

sen lihallisista harrastuksista ja suunnata matkamme luvattua maata kohti. Olemme voineet vilpittömästi yhtyä Paavalin kanssa tunnustamaan: »mikä minulle oli voitto, sen minä olen Kristuksen tähden lukenut tappioksi.» Mutta sitten järjesti Herra uuden yllättävän koetuksen, joka vaati uutta arviointia ja uutta kieltäytymistä. Ja silloin sellainen kristillisyys on voinut tuntua liiaksi vaativalta. Entinen kieltäymys on tuntunut jo täysin riittävältä. Me tahdoimme kiteytyä siihen jo saavutettuun kristillisyyden muotoon ja säilyttää sen mukaisen Kristus-kuvamme, vaikka olisi pitänyt käydä täydentämään sitä, »unohtaen sen, mikä on takana ja kurottautuen sitä kohti, mikä on edessäpäin» ja sanoa: »ei niin, että jo olen sen saavuttanut — — — vaan minä riennän sitä kohti voittaakseni sen, koskapa Kristus Jeesus on voittanut minut.» Filip. 3: 12, 13.

Kun tämä luvatun maan matkamiehen näkemys puuttuu, silloin on jo entinen kristillisyyden voitto kääntynyt tappioksi, silloin olemme jo Aabrahamin seurassa matkalla Egyptiä kohti, maailmaa kohti, joka on tullut meille uudestaan luvatuksi maaksi.

Aabrahamin Egyptin-matka on surkuteltava. Meidän vielä enemmän. Aabraham oli yksin pakanain keskellä. Meillä on »suuri pilvi todistajia ympärillämme», Hepr. 12: 1. Aabraham näki vain vilahdukselta Ihmisen Pojan päivän. Me olemme nähneet sen jo kaksituhatta vuotta. Olemme nähneet evankeliumin voittokulun kautta maailman, nähneet Kristuksen valtakunnan vanhurskauden ja armon ihmeitä lukemattomat määrät keskellä maailman pimeyttä, jos vain Aabrahamin Jumala on saanut silmämme avata.

Ystäväni! onko ehkä Egypti parast'aikaa pyrkimässä sinulle ihanteeksi luvatun maan sijasta? Oletko ehkä juuri aikeissa sinne lähteä? Anna Aabrahamin varoittaa sinua siitä. Rukoile Jeesusta pelastamaan sinua epäuskon kuilusta ja kirkastamaan Hänen ristinsä valoksi, voimaksi ja eläväksi toivoksi uskosi koetuksessa!

LUVATUN MAAN PERILLISTEN KOTIALTTARIT.

(Sama teksti kuin edellisessä.)

Emme tiedä, rukoiliko Aabraham Herralta voimaa pysyäkseen hänelle Egyptissä yhtä uskollisena kuin oli Kanaanin maalla siihen asti ollut. Mutta jos rukoili, ei hän nähtävästi tullut kuulluksi, kun siellä kotona koetuksen kohdatessa oli pettänyt uskollisuuden Jumalaa kohtaan ja pettänyt lähetyskutsumuksensa siellä, kuten edellisessä luvussa on osoitettu.

Joka tapauksessa ei raamatun kertomus tiedä mitään siitä, että Aabraham olisi Egyptissä yhtään alttaria Jumalalle pystyttänyt. Huomioon ottaen, että tämä oli aina ennen ollut Aabrahamin ensimmäinen teko uuteen paikkakuntaan tultua, on Ilmestyksen vaikeneminen nyt tästä varmaankin niitä tapauksia, joista tohtori Saphir sanoo, että sellaisilla vaikenemisilla on sama merkitys kuin tauoilla musiikissa jonkin tärkeän käänteen alleviivaamiseksi, korostamiseksi. Tuskin erehdymme, jos merkitsemme tuon alttarin pystyttämisen laiminlyömisen yhdeksi vaiheeksi Aabrahamin lankeemuksien sarjassa.

Selvältä näyttää, että Aabrahamin usko, joka oli osoittautunut niin väkeväksi Mesopotamiassa ja Kanaanin maalla, oli jo Egyptiin tullessa jotenkin lopussa. Ei mitään sellaista reipasta yritystä uskonnollisen yliotteen saavuttamiseksi, mikä kerta kerran jälkeen oli Kanaanin maalla ilmitullut. Lapsen vapaus ja uskallus oli poissa. Orjan mieli oli vallannut uskolta tilan, orjan luihu pelko Jumalan edessä ja egyptiläisen maailmanmahdin edessä.

Voi, kuinka usein tuollainen maailmanmahdin edessä orjaileva raukkamaisuus voi vallata meidätkin, Jeesuksen tunnustajina, niin että emme rohkene suutamme avata mailman nykyistä pakanuutta eikä sen monenkirjavia vääriä profeettoja vastaan! Emme rohkene emmekä pysty tunnustamaan Jeesusta Jumalan lapsen yksinkertaisella avomielisyydellä — sopivalla ja sopimattomalla ajalla. Hidastelemme ja neuvottelemme lihan ja veren kanssa niin kauan, että menetämme kaikki otteemme vastapuolelle. Ja syy on niin useasti sama kuin Aabrahamilla, nimittäin: jokin epäuskon innoittama Egyptin-matka. On pakko jättäytyä maailman armoille, jos olemme paenneet jotakin Jumalan panemaa uskon koetusta ja heittäneet taistelutta jonkin Jumalan järjestämän vartioaseman tahi jos olemme käyneet jonkin saavutetun uskon voiton jälkeen lepäämään laakereillamme.

On kuvaavaa, kuinka Aabrahamin Jumala-suhteessa tapahtunut sisäinen muutos pani hänet Egyptissä kuvittelemaan Saaran kauneutta itsellensä hengenvaaralliseksi. Tai olisiko Aabrahamin Saaralle uskottelema hengenvaara ymmärrettävä vain verukkeeksi, jolla Aabraham halusi peittää kaupantekohalunsa, mikä juutalaisen rodun yhteinen intohimo nyt tässä yhteydessä jo rodun kantaisässä niin voimakkaana näkyy?

Missään tapauksessa ei Aabrahamin pelko ole etupäässä johdettava egyptiläisen maailman suuremmasta mahtavuudesta kanaanealaiseen maailmaan verraten. Jos Aabraham olisi Egyptissä ollut Jumalan teillä, olisi hänen kaunis vaimonsa varmaankin ollut hänen silmissään yhtä vaaraton olento siellä kuin oli Mesopotamiassa ja Kanaanin maallakin ollut.

Mutta on kysymys erikseen, oliko se kaksinaismoraali, joka Aabrahamia Egyptissä askarrutti siten, että ilmeni muitten ihmisten edessä toisenlaisena kuin Saaran edessä, jo Kanaanin maalla alkanut vaiko nyt vasta. Se nimittäin näyttää selvältä, että Aabraham ei olisi mennyt kenellekään egyptiläis-

naiselle esittämään mitään häpeällisyydessä siihen verrattavaa, mitä hän omalle vaimollensa ehdotti. Kyllä Aabraham tahtoi egyptiläisten silmissä käydä edelleen täysin kunniallisesta ja uskonnollisesta miehestä.

Onhan mahdollista, että tämä Aabrahamin häpeällisen kaksinaamaisuuden ilmeneminen hänen oman vaimonsa edessä sitä seuraavine tapauksineen oli egyptiläispelon synnyttämä yht'äkkinen ilmiö. Mutta todennäköisemmin merkinnee se tässäkin suhteessa jo ennemmin alkanutta alennusta, johon nyt tuli loppusysäys, että mitta tulisi täydeksi.

Aabrahamin jumalanpalvelus jo siellä Kanaanin maalla oli ehkä vähitellen pysähtynyt vain noihin julkisiin alttaripalveluksiin vieraitten ihmisten edessä siten, että *kotielämässä* ei ollutkaan noussut alttareita vastaavassa suhteessa. Ehkä kotielämä oli jäänyt jossakin suhteessa jälkeen tuosta »virallisesta» jumalanpalveluksesta, niin ettei se enää kokonaisuudessaan ollut jumalanpalvelusta. Siellä kotona oli kai jo ennenkin Saaran kanssa tullut kahden kesken puhutuksi yhtä ja toista sellaista, joka huonosti sopi yhteen noiden julkisten alttaripalveluksien kanssa.

Tuntuu vaikealta uskoa, että Aabraham olisi voinut Egyptissä esittää Saaralle niin häpeällistä sopimusta, ellei hän jo ennemmin olisi kotielämässä laiminlyönyt tarpeellista valvomista Herran silmäin edessä. Tämä on yhtä vaikea uskoa kuin se, että apostolisen alkuseurakunnan historiassa mainittu parikunta Ananias ja Safiira olisivat vasta ensikerran yhteisesti ulkokullailleet surullisesti kuuluisassa peltonsa kaupassa. Joskin Aabrahamin »liikeyritys» noihin verraten oli törkeämpi, on huomioonotettava, että kun hänen kaltaisensa hehkuva jättiläishenki lähtee lankeemuksen tielle, täytyy siinäkin näkyä sama suuripiirteisyys kuin hänen uskonsakin töissä.

Mutta kuinka nyt Aabrahamin laita olikaan, meillekään ei liene aivan vierasta tuo hänen edustamansa ulkokullaileva jumalisuus: toinen haahmo kotona, toinen kirkossa ja vie-

raitten ihmisten edessä. Olemme niin usein voineet laiminlyödä Jumalan kasvojen edessä tarpeellisen valvomisen kodin piirissä ja päästäneet siellä irti vanhan ihmisemme tavalla tai toisella, parannukseen pyrkimättä. Mutta silti tahdomme muualla esiintyä hyvinä kristittyinä, jopa osallistua johonkin hengelliseen toimintaan. Sellainen kaksinaamaisuus vie sitten meitä hankkimaan jotakin — Egyptin-matkaa, jossa lopuksi jää maailmankin edessä alttari pystyttämättä silloin kuin sitä parhaiten tarvittaisiin.

Ja jos emme menisikään niin pitkälle kuin Aabraham, että kävisimme omaistemme edessä suoraan pirulle alttaria pystyttämään, niin pitäisi ilman pitkiä puheita ymmärtää,kuinka onnetonta on Jumalan asialle ja omalle sisäiselle elämällemme jo se, että kristilliset harrastuksemme menevät niin sekaisin, että pyrimme puuhailemaan Egyptissä silloin kun pitäisikin seisoa vartiopaikallamme Kanaanin maalla. Toisin sanoen: varsinaiseen kutsumukseemme kiinnittävän Herran tahdon sivuitse tapahtuvat hyvät harrastuksemme, joissa laiminlyödään ristiin ja kärsimykseen liittyvät likimmät velvollisuudet, on parhaimmassakin tapauksessa hukkaan mennyttä kristillisyyttä, joka synnyttää sekaannusta ja pahennusta ympäristössäkin, joko Epygtissä tai Kanaanin maalla.

Onhan Herra toki yhäti huutanut meille: enemmän pyhitettyä jumalanpalvelusta kodin alttarille, enemmän koteihin Jumalan sanaa ja rukousta, enemmän mammonan ja maailman hengen vastustamista siellä, enemmän teeskentelemätöntä ja totuudellista uskonnollisuutta kotiväen kesken, enemmän Hengen kuria, kärsivällisyyttä, anteeksipyytäväisyyttä ja anteeksiantaivaisuutta, ynnä uhrautuvaa rakkautta Herran nimen avuksi huutamisessa!

Epäilemättä monet meistä ovat kuulleet noita Herran hätähuutoja ja joutuneet yhäti ahtaalle kotisynneistä, ovat joutuneet niistä itkien valittamaan Herralle. Ja sitten he ovat ihmeekseen huomanneet, että tämä se myös parhaiten varjelee — vaarallisista Egyptin-matkoista. Jospa Aabraham-

kin olisi aikanaan noita itkuja itkenyt! Jospa sinä, jospa minä! Moni Egyptin-matka olisi silloin jäänyt tekemättä.

Mutta niitä matkoja sittenkin tehdään, niitä omapäisiä epäuskon yrityksiä monenlaisia. Ja päälle päätteeksi uskottelemme itsellemme ja toisillemme, että sellaiset yritykset ne juuri ovat sitä oikeaa Jumalan asian ajamista. Iloiten ja matkalauluja laulellen ynnä edessä olevista ihanuuksista haaveillen voidaan sellaisia retkeilyjä tehdä. Eikä Saara ole ainoa esimerkki siitä, kuinka silloin kiihkohengellisyyden varjossa myöskin sukupuolivietit pelaavat peliänsä ja palvelevat toisten tai toisten epäpyhiä pyyteitä Herran pyhän asian pilkaksi. Ja vaikkapa eivät naisenpuolet Saaran kanssa suoraan siirtyisikään Egyptin Faaraon haaremiin, niin vähempikin riittää saatanan huvitukseksi. Surullisia esimerkkejä eri ajoilta ja eri tahoilta kristillisten joukkoliikkeitten piiristä ei puutu.

Mutta jos nämä egyptiläisretkeilyt enemmän tahi vähemmän räikeine seikkailuineen ovat hämmästyttäviä, niin vielä hämmästyttävämpi on Jumalan etsivä rakkaus. Jumala ilmestyi Aabrahamille Egyptissäkin.

Kun Jumalan vaivaama Farao kutsui Aabrahamin tykönsä, antoi hänelle ankaran läksytyksen, talutti häväistyn Saaran hänen eteensä ja komensi: »ota hänet ja mene», niin mitä tämä oli? Tämä oli saman Jumalan ilmestystä, joka Kanaanin maallakin oli Aabrahamille ilmestynyt, vaikkakin niin eri tavalla. Tämä Faraon esiintyminen oli samalla sen alttarin pystyttämistä Herralle, joka oli Aabrahamilta jäänyt Egyptissä pystyttämättä. Faraon täytyi nyt esiintyä sekä Jumalan että Aabrahamin sijaisena. Sitä vaati tilanne.

Mikä häpeä ja mikä armo Aabrahamille, että hänen täytyi todeta tuossa kuninkaallisessa pakanassa enemmän elävän Jumalan pelkoa ja siveellistä ryhtiä kuin mitä hänellä itsellään oli! Ja mikä häpeä ja mikä armo, että mekin Herran opetuslapsina saamme omalla kohdallamme silloin tällöin samaa todeta! Mikä armo, että Herra meidätkin Egyptin-

retkillämme panee egyptiläisten, s.o. jumalattomain maailman ihmisten tahi väärien kristittyjen silmäin edessä häpeään! Pahennuimmeko, katkeroiduimmeko siitä vai jäimmekö ehkä siitä välinpitämättömiksi? Ja niin osoitimme itsemme juuri sellaisen nöyryytyksen ansainneiksi vielä enemmän kuin Aabraham.

Voi kun Herra saisi meidät Aabrahamin kanssa retkeillessämme saman Aabrahamin kanssa ymmärtämään, että meitä pureskelevien ihmisten takana on Herra ja että heidän puremansa merkitsee Jumalan ilmestystä meille ynnä niiden alttareiden pystyttämistä, jotka ovat meiltä jääneet pystyttämättä jo siellä kotielämässä!

Oli sitten Eedenin syntiinlankeemuksen ehkä saatanan suurin voitto Jumalan pelastussuunnitelman särkemiseksi, kun Aabraham lähti Egyptiin oleillakseen siellä langenneena alennuksessaan. Mutta mikä pettymyksen raivostus mahtoikaan vallata saatanan päämajan, kun Aabraham, nöyrtyen Jumalan läksytyksen edessä, tarttui häväistyn Saaraparan käteen ja sanoi: rakas vaimoni, Jumala on meitä lyönyt, lähdetään pois täältä sen häpeän kanssa, minkä olemme ansainneet. Näin tuli uusi kotialttari pystytetyksi.

Sille, joka itse on joskuskaan Jumalan kurituksen alla nöyrtynyt, ei ole hämmästyttävää todeta, kuinka vapauttava vaikutus Faraon läksytyksellä oli Aabrahamiin ja kuinka se heti kantoi hedelmän Aabrahamin elämässä.

Tuon läksytyksen teho näkyy jo 13:nnen luvun mukaan Aabrahamin maailmankuulussa jalomielisyydessä Loottia kohtaan heidän paimentensa kesken riidan synnyttyä karjanlaitumista. Entäs tuo Aabrahamin vielä suurempi uhrautuvaisuus pelastaessaan Sodoman kuninkaan rosvoilevien vihollisten käsistä ja kieltäytyessään siitä vastaanottamasta pienintäkään palkintoa, 14:s luku!

Nämä uustestamentilliseen korkeuteen kohonneet rakkauden voimannäytteet, yhteydessä Sodoman puolesta tapahtuneen esirukouksen kanssa (18:s luku), ovat myöskin Aabra-

hamin pystyttämiä alttareita. Ne merkitsevät uusia Jumalan valtakunnan voittoja sen siunauksen levittämisessä, johon Jumala oli Aabrahamin perillisineen pyhittänyt ja jonka siunauksen omistuksesta tuo salaperäinen Melkisedek, Liiton Jumalan edustajana, samassa yhteydessä Aabrahamille uuden vakuutuksen antoi, 14: 18—20.

Nuo mainitut uhrautuvan rakkauden työt, uusina alttareina, tekivät varmaan jo aikalaisiin paljon syvemmän vaikutuksen kuin aikaisemmat kivialttarit ja ovat tehneet sitä kautta vuosituhansien senkin jälkeen kuin nuo kivialttarit muistoineen ovat hävinneet.

Egyptiläismaailman silmissä oli Aabraham mennyt mies, naurun ja pilkan alainen. Jumalan silmissä oli toisin. Niin todellinen tuo Jumalan Pojan vertauskuvaksi merkityn (Hepr. 7: 1—3) Melkisedekin siunaus Aabrahamille on ollut, että raamattu ja Herra Jeesus apostoleineen ovat korottaneet hänet — hänen lankeemuksestaan huolimatta — kaikkien uskovaisten esi-isäksi, kaikkien aikojen suurimmaksi uskonnolliseksi persoonallisuudeksi.

Sellaista on Liiton Jumalan toimittama iäisyysarvojen arviointi. Niin ristiin se käy kaikkien ihmisvanhurskauden punnituksien kanssa. Ei mitään armahtamista, ei pienintäkään Jumalan suosiota sille, joka jää nöyrtymättömäksi Jumalan kurituksien alla, tehköön kuinka jaloja tekoja tahansa! Toisaalta, ei mitään tuomiota, ei vähintäkään synnin muistelemista sille, joka kurituksen kohdatessa tunnustaa psalminveisaajan kanssa: »se oli minulle hyvä, että minua nöyryytit, että minä sinun säätyjäsi oppisin.»

Tämä on Jumalan suurten sankarien lopullisen voiton salaisuus. Mutta tämähän on hulluutta ja suuri pahennus ulkokullailevalle ihmishurskaudelle. Eikä niin ollen ole kumma, että on ollut ja on niin itsessään »pyhiä» ihmisiä, että he loukkaantuvat tällaisiin raamatun lankeemuskertomuksiin ja omalla »pyhällä» suuttumuksellaan häpeävät niiden tähden koko Vanhaa Testamenttia ja vaativat sen ope-

tusta kouluistakin poistettavaksi. He eivät huomaa eivätkä usko, että sama saatana, joka noin 4 000 vuotta sitten sai Aabrahamin syöstyksi lankeemukseen ja häpeään, juuri hänen häpeätänsä häpeilevissä nykyajan ihmisissä ajaa Aabrahamia vieläkin takaa eikä tahdo myöntää menettäneensä otettaan siitä huolimatta, mitä Jumala todistaa.

Jokainen meistäkin, joka on Herran kutsumusta kuullen Herran seuraan lähtenyt, on luvatun maan perillinen yhtä hyvin kuin Aabraham, joka ei vain Kanaanin maan omistamista odottanut, vaan myös uutta Jerusalemia, sitä kaupunkia, jonka rakentaja ja luoja Jumala on, Hepr. 11: 10. Jokainen meistä on samalla kutsuttu Aabrahamin kanssa Herran lähetystyön tekijäksi siinä asemassa, missä olemme.

Tietysti Herra odottaa, että me Aabrahamin kanssa pystyttäisimme alttareita myöskin kodin ulkopuolella kirkkomme piirissä, Herran nimen tunnustamiseksi. Kirkkojumalanpalvelukset, seurakuntajuhlat, pakanalähetystyö ja kaikki sisälähetysharrastus, pyhäkoulutyö, nuorisotyö j. n. e. ovat näitä alttareita. Mutta kaikissa niissäkin harrastuksissa voimme eksyä omapäisille Egyptin-matkoille, niin ettei Herra olekaan mukana.

Kaikki riippuu kodin alttaripalveluksesta. Sieltä kotien kautta kulkee Herran sodan tulilinja. Sentähden Herra monin tavoin heittelee tultansa kotielämäämme, että siellä alkaisi paremmin liekehtiä katumuksen, rukouksen, uskon ja rakkauden pyhä tuli, kaikkea saastaisuutta polttava Hengen tuli! Voi jos se syttyisi kaikkialla polttamaan kaikki kotien epäjumalat, kaikki Baalille ja maailmalle pystytetyt alttarit! Ja jos vieras tuli on vallannut Herran tulelta sijan, nöyrtykäämme Herran edessä syyllisiksi, kun hän lähettää Egyptin Faraon meillekin kurittajaksi, lähettää jonkun ystävän tai vihollisen muodossa.

Kunpa siten Jeesuksen nimeä avuksemme huutaen antautuisimme parannukseen kotisynneistä, papit ja sanankuulijat, vanhemmat ja lapset, työmiehet ja isäntäväki! Se

olisi luvatun maan perillisten ihanaa jumalanpalvelusta, joka vetäisi taivasten valtakunnan alas tänne muukalaisuuden maahan siunaamaan, pyhittämään, onnellisiksi tekemään Kristuksessa Jeesuksessa kodin ja kirkon jäsenet.

Kohti isänmaata kulkevat tien kaidan matkamiehet,
He maan pääll' ovat vierahat ja oudot muukalaiset.
Ei asuntoa pysyvää, vaan vaivaa, koti-ikävää
On heillä maailmassa.

Vaan kotinsa he tietävät löytyvän taivahasta,
Yöt, päivät sinne rientävät turhasta maailmasta.
Tuot' isänmaata ihanaa, matkansa aina tarkoittaa,
He sinne ikävöivät.

JAAKOBIN KANSSA TAIVAAN PORTILLA.

Silloin Jaakob heräsi unestansa ja sanoi: »Herra on totisesti tässä paikassa, enkä minä sitä tiennyt.» Ja pelko valtasi hänet, ja hän sanoi: »Kuinka pelottava onkaan tämä paikka! Tässä on varmasti Jumalan asunto ja taivaan portti.» Ja Jaakob nousi varhain aamulla, otti kiven, jonka hän oli pannut päänsä aluseksi, ja nosti sen pystyyn patsaaksi ja vuodatti öljyä sen päälle. Ja hän kutsui paikan Beeteliksi.

1 Moos. 28: 16—19.

Kuinka ihanaa, kun taivaan portti jo täällä aukenee, niin että saamme katsahtaa siitä sisälle!

Samoin kuin Jaakob pakomatkalla tuolla erämaassa tapahtuneen Jumalan ilmestyksen kautta sai katsahtaa taivaan portin sisäpuolelle, samoin saivat katsahtaa myös Daniel jalopeurain luolassa, Stefanus kivittäjäin ruhjomana ja Paavali Filipin vankilassa. Heidänkin ylistyshuutonsa keskellä kärsimyksiä merkitsivät samaa kuin nuoren Jaakobin huudahdus: »tässä on varmasti Jumalan asunto ja taivaan portti.»

Ja samoin ovat voineet kaikki Herran palvelijat ylistysvirsin tunnustaa keskellä vaivoja ja ahdistuksia. Tämän kirjoittaja on tavannut eri tahoilla Suomea sellaisia arvoituksellisia ihmisiä. He ovat tunnustaneet: Kyllähän kärsimättömyys ja mielen masentuminen on tahtonut usein tavata, mutta Herra on kuitenkin ollut uskollinen; keskellä synkkää erämaata, keskellä raskaita matkan vaivoja on Herra valvonut pelastuksekseni, on kuullut hätähuutoni, on muistuttanut armolupauksistansa, on herättänyt uuden toivon, on pannut veisaamaan kiitosta hänelle.

Olen tuntenut tällaisten matkamiesten vierellä eläneeni Jaakobin elämyksen. On sisäinen pakko vaatinut yhtymään Jaakobin tunnustukseen: »tässä on varmasti Jumalan asunto ja taivaan portti.» Niin. Sellaiseksi ihanaksi paikaksi on saattanut toisinaan muuttua ränstynyt, likainen mökkitölli ja sen risainen sairasvuode kärsivine asukkaineen.

Miksi eivät kaikki ole päässeet osallistumaan tuohon ihanaan Jaakobin elämykseen? Siksi, että haluavat ennemmin rientää helvetin portille. Tahi koetamme ehkä yhtä rintaa avata helvetin ja taivaan porttia.

Näin olivat myös Jaakob ja hänen äitinsä yrittäneet tehdä. Olivat käyneet yksissä tuumin törkeästi pettämään Iisakkia saadakseen hänet kiirehtimään siunauksen antamista Jaakobille. Olivat käyneet syrjäyttämään Jumalan johdatuksen ja hallituksen, riistämään Herralta onnen ohjat omiin käsiinsä ja hankkimaan ajallista etua oman viisautensa ja voimansa avulla, odottamatta Herran aikaa ja tapaa. Tämä oli helvetin eikä taivaan portille pyrkimistä, niin elävän Jumalan palvelijoista kuin Rebekka ja Jaakob tahtoivatkin käydä.

Ja kuinkas kävi nuoren Mooseksen! Olihan asia oikea, kun hän kävi puolustamaan Egyptissä sorrettua kansaansa, mutta egyptiläisen miehen tappaminen ei ollut Herran tahdon eikä Herran ajan kysymistä. Jos nuoren Jaakobin ja nuoren Mooseksen vehkeily olisi saanut jatkua ja menestyä, ei kumpikaan olisi koskaan päässyt taivaan portille eikä saanut siitä sisälle katsahtaa. Ei kumpikaan olisi koskaan päässyt omistamaan Herran armolupauksia eikä tuntemaan hänen läsnäoloaan.

Siten on nyt juuri monen kristityn laita, jotka valittavat ja murehtivat sitä, että heiltä puuttuu sisäinen Jumalan rauha ja etteivät saa Jumalan sanasta, ei ihanimmistakaan evankeliumin todistuksista mitään lohdutusta ja etteivät heidän rukouksensakaan siinä suhteessa tule kuulluiksi.

Siihenhän voi olla monenlaiset syyt.[1] Mutta useassa tapauksessa on syynä se, että ollaan Rebekan ja Jaakobin kanssa

hääräämässä Jumalan selän takana — jonkin hernekeiton keittämisessä, jonkin ajallisen edun puuhaamisessa Jumalan tahtoa ja Jumalan aikaa kysymättä. Mitäs meitä silloin hyödyttää, vaikka kuinka rohkeasti ja kerskaten tunnustaisimme uskoamme ja ulkokullailisimme uskottoman maailman edessä! — — —

Mutta Liiton Jumala on niin uskollinen, ettei meidän uskottomuutemme voi hänen uskollisuuttaan turhaksi tehdä. Eesaun viha syttyi ja uhkasi Jaakobia murhakuolemalla, kuten tekstimme edellä olevassa luvussa luemme. Tätä eivät Rebekka eikä Jaakob olleet ottaneet laskuihinsa, että Eesau kiukussaan menisi niin pitkälle.

Turhaan koetti Rebekka lepyttää raivostunutta esikoistansa, sillä Eesaun raivon takana oli vanhurskaan Jumalan kurittava käsi. Ei auttanut muu kuin että äidin hemmotellun lempilapsen täytyi lähteä pakoon erämaan halki kohti tuntemattomia oloja. Suloisen unelman kaltainen elämä muuttui Jaakobille yht'äkkiä hirvittäväksi todellisuudeksi, joka riisti häneltä kaiken, mikä hänelle oli ollut maailmassa rakasta, ja ennen kaikkea armahimman äidin, jota Jaakob ei tullut enää koskaan näkemään.

Kuinka monelle meistä on käynyt samoin! Odottamaton kuoleman käsi riisti rakkaimman rinnaltamme. Tahi löysi Herra jonkun Eesaun, jonkun pahanilkisen ihmisen tai jonkin kovan kohtalon, jonkin kipeästi iskevän onnettomuuden, jonka kautta hän löi meitä, kun hääräsimme epäuskon panoksin tai suoraan lihallisin keinoin johonkin saavutukseen päästäksemme.

Olkoonpa, että päämäärämme sinänsä ei ollut rikollinen, Herran täytyy kuitenkin koettaa saada meitä ymmärtämään, että taivaan portti ei aukene Rebekan ja Jaakobin hernekeittoon osallistumalla. Ehkäpä olet, ystäväni, parast'aikaa Herran lyöntien alla. Ehkä murhe painaa sydäntäsi. Ehkä nykyisyys ja tulevaisuus näyttää synkältä, kuten Jaakobista näytti tuolla pakomatkalla asumattomassa, äänettömässä erämaassa.

Oi onnellisia meitä, jos silloin uskottomuutemme Herraa kohtaan alkaisi tuntua meistä vielä hirvittävämmältä kuin kärsittävämme onnettomuus! Onnellisia meitä, jos sopertaen tunnustamme, että kaiken kärsimyksemme takana on Herra ja että tottelemattomuutemme takia olemme Herran kurituksen ansainneet

Olkoonpa, että emme olisikaan tehneet ulkonaisesti mitään Rebekan ja Jaakobin tekoon verrattavaa, olkoonpa, että rikoksemme olisi pysähtynyt siihen, että yksin tai muitten kanssa olisimme yrittäneet armon varkaina pettää Jumalaa uskotellen itseämme autuaiksi eli taivaan perillisiksi ilman mielenmuutosta, aivan niinkuin Rebekka ja Jaakob uskottelivat Jumalaakin pettäen voivansa varastaa. Jumalan siunauksen. Oi onnellisia meitä, jos syyllisyytemme tunnemme näin syvällisesti!

Emme tiedä, oliko Jaakob nyt niin syvälle syyllisyyden tunnossa päässyt, että Jumalan pettäminen, Jumalan armon varkaana, olisi ruvennut tuntumaan vielä hirvittävämmältä kuin isä-Iisakin pettäminen.

Mutta Jumalamme on niin suuri armossaan, että hän rientää meitä kohti, kun vasta aloittelemme syntiemme sarjan tunnustamista, vaikka emme ole vielä päässeet näkemäänkään syntiemme ja uskottomuutemme pohjaan saakka. Aivan niinkuin tuhlaajapojan isä Jeesuksen vertauksessa riensi katuvaa poikaansa kohti, ennenkuin tämä ehti synnintunnustuksessaan oikein alkuunkaan päästä, aivan samoin riensi Jumala katuvaa Jaakobia kohti ja rientää meitäkin kohti.

Kaikki riippuu siitä, että olemme käyneet siten kuin edellä on viitattu tinkimättä tuomitsemaan itsemme Jumalan kurituksen ansainneiksi. Silloin jo on Herra meitä parast'aikaa palauttamassa helvetin portilta taivaan portille. Ja Herra myöskin tietää, ettemme voi yksin kurituksen avulla sinne tulla.

Ilmestyessään Jaakobille yöllisessä näyssä ilmoitti Herra: »Minä olen Herra, isäsi Aabrahamin Jumala ja Iisakin Ju-

mala. Tämän maan, jonka päällä makaat, annan minä sinulle ja sinun jälkeläisillesi. — — — Ja katso, minä olen kanssasi ja varjelen sinua, missä ikinä kuljet, ja saatan sinut takaisin tähän maahan, sillä sinua en jätä, ennenkuin olen toteuttanut sen, minkä olen sinulle puhunut.»

Tämä lupauksen viimeinen kohta kuuluu jokaiselle Herran kurituksen alle nöyrtyvälle luvatun maan perilliselle, sen luvatun maan, jonka Herra Jeesus on verellään meille lunastanut ja jossa hän on meille tallelle pannut katoamattoman, saastuttamattoman ja turmelemattoman perinnön. Monenlaiset vaiheet, monet vaarat, monet kiusaukset ja heikkoudet voivat olla vielä edessämme sen jälkeen kun Herra on saanut meidät kiinniotetuksi ja helvetin portilta palautetuksi. Niin oli Jaakobillakin vielä edessä. Mutta kuinka ihana ja luja on Herran meille kaikkien mahdollisuuksien varalta antama lupaus: »sinua en jätä, ennenkuin olen toteuttanut sen, minkä olen sinulle puhunut.» Kuinka turvallista on vaikeissakin koettelemuksissa siihen nojata ja sanoa Herralle: »sinä olet, Herra, itse niin luvannut, siitä täytyy minun pitää kiinni.»

Eesau sai jäädä kotiin ja näytti perivän kaikki. Ja kuitenkin oli Jaakob erämaassakin keppikerjäläisenä harhaillessaan monin verroin Eesauta onnellisempi ja rikkaampi, sillä hänellä oli jälleen sovitettu Jumala ja hänen pettämättömät lupauksensa.

Sellainen on vieläkin Jumalan lapsen asema täällä maailmassa. Ihmisten silmissä monesti säälittävä, voimaton raukka, kaikkia oikeuksia vailla oleva muukalainen. Ja sellaiseksi voimme Herran lyöntien alla näkyä omissakin silmissämme. Mutta senpä takia juuri on Herra raamattuun tallettanut ihanat lupauksensa, että niistä kuulisimme, millaisia Herran käden alle nöyrtyvinä *Herran silmissä* olemme.

Luvattu maa on ylhäällä meille Kristuksen verellä lahjaksi hankittu. Mutta Jaakobin kanssa saatanan pettäminä on meidän se Jaakobin kanssa uudestaan vallattava ja sitä

varten käytävä Herran järjestämät oppikurssit. Mutta kiitos Herran, että hän on niissä oppikursseissa luvannut itse meitä nostaa, kantaa ja pelastaa. Niin hän vakuuttaa myös psalminveisaajan kautta: »Herra on laupias ja armahtavainen, pitkämielinen ja armosta rikas. Ei hän alinomaa vaadi tilille eikä pidä iankaikkisesti vihaa. Ei hän tee meille syntiemme mukaan eikä kosta meille pahain tekojemme mukaan. Sillä niin korkealla kuin taivas on maasta, niin valtavan suuri on hänen armonsa niitä kohtaan, jotka häntä pelkäävät. Niin kaukana kuin itä on lännestä, niin kauas hän siirtää meistä rikkomuksemme. Niinkuin isä armahtaa lapsiansa, niin Herrakin armahtaa niitä, jotka pelkäävät häntä.» Ps. 103: 8—13.

Isän kodista lähdettäessä näytti luvatun maan omistus siirtyneen Jaakobista kauemmaksi kuin koskaan ennen. Erämaassa pakolaisena sai Jaakob kuitenkin todeta, että luvattu maa oli tullut häntä lähemmäksi kuin koskaan ennen. Minkä hän Rebekan käsissä menetti, sen hän Herran käsissä voitti.

Rebekan vehkeily, jonka kautta hän houkutteli Jaakobin valheen ja petoksen tielle, osoitti, ettei hänestä ollut poikansa kasvattajaksi siinä merkityksessä, että pojasta olisi voinut tulla Jumalan lupausten perillinen. Jaakobin täytyi joutua kotoa pois toisenlaiseen kouluun, käyttämään toisenlaisia oppivälineitä kuin vohlain nahat kaulassa. Se oli selvästi Jumalan tahto. Mutta sen toteuttamiseksi ei olisi tarvittu Rebekan petosta. Jumala olisi tahtonut ja voinut asian järjestää ilman saatanan neuvon kuulemista ja ilman siitä Rebekalle ja Jaakobille johtuneita kärsimyksiä.

Mutta se oli ihmeellistä, että vaikka saatanan petos olikin sitä mitä se oli, sen petoken täytyi sittenkin joutua toteuttamaan Jumalan pelastustarkoitusta Jaakobiin nähden. Eivät helvetin vallat eivätkä taivaan enkelit olleet voineet aavistaa, että Rebekan opastaessa poikaansa petoksen tielle ja vohlain nahkoja hänen kaulaansa kääriessä, siihen kaikkeen kätkey-

tyi saatanan tuhosuunnitelman ohella myös Herran pelastava yliote.

Mitä helvetissä tapahtui, kun Jumalan ilmestyksen kautta erämaassa Herran salaisuus paljastui, emme tiedä. Mutta sen ymmärrämme, että taivaan enkelien keskuudessa syntyi suuri riemu ja ihmettelevä kunnian osoitus Jumalalle, kun huomattiin, että saatana oli taasen kerran menettänyt pelinsä ja tullut lyödyksi omilla aseillaan. Eikä ollut kumma, että enkelit tahtoivat saada herätykseen joutuneen Jaakobinkin yhdessä heidän kanssansa tuon ihmeellisen Jumalan palvomiseen ja siinä tarkoituksessa laskeutuivat alas taivaasta lyötyä Jaakobia ilahduttaakseen ja rohkaistakseen. Ja niin tuli Beetel pystytetyksi.

Niin voi ihmeitä tekevä Jumala meillekin taivaan porttia avataksensa tehdä mahdottomat mahdollisiksi ja ohjata elämämme niin, että pahankin siinä täytyy palvella hänen hyviä tarkoituksiansa. Joskin meidän sen yhteydessä, pahasta pelastuaksemme, täytyy Jaakobin kärsimyksiinkin osallistua, niin eikös petturin ja henkipaton kerjäläisen kannata edes sen verran uhrata hulluudessaan hukkaamansa luvatun maan omistamiseksi, jonka toinen on hänelle verellänsä ostanut?

Mä matkamies olen vaivainen;
Täynn' ompi vaaroja retken'
Kun käyn isänmaatani etsien,
Siks' kun tulee mun lepohetken.
Tääll' en surutonta mä majaa saa,
Siis tahdon sinne mä kiiruhtaa,
Kuss' ikuinen rauha mun kätkee.

KUN LONKKALUU NYRJÄHTÄÄ.

Ja Jaakob jäi yksinänsä toiselle puolelle. Silloin painiskeli hänen kanssaan muuan mies päivän koittoon saakka. Ja kun mies huomasi, ettei hän voinut voittaa häntä, iski hän häntä lonkkaluuhun, niin että Jaakobin lonkka nyrjähti hänen painiskellessaan hänen kanssaan. Ja hän sanoi hänelle: »Päästä minut, sillä päivä koittaa.» Mutta hän vastasi: »En päästä sinua, ellet siunaa minua.» Ja hän sanoi hänelle: »Mikä sinun nimesi on?» Hän vastasi: »Jaakob.» Silloin hän sanoi: »Nimesi ei ole enää oleva Jaakob, vaan Israel, sillä sinä olet taistellut Jumalan ja ihmisten kanssa ja olet voittanut.» Ja Jaakob kysyi ja sanoi: »Ilmoita nimesi.» Hän vastasi: »Minkätähden kysyt nimeäni?» Ja hän siunasi häntä siinä. Ja Jaakob antoi sille paikalle nimen Penuel, »sillä», hän sanoi, »olen nähnyt Jumalan, kasvot kasvoja vastaan, ja kuitenkin henkeni pelastui.» Ja kun hän oli kulkenut Penuelin ohitse, nousi aurinko; mutta hän ontui lonkkaansa.

1 Moos. 32: 24—31.

Iankaikkisen pelastuksen tiellä on kahdenlaisia vaivoja ja ahdingoita. On sellaisia, joita saamme osaksemme Herralle osoittamamme uskollisuuden takia. On toisia, jotka johtuvat siitä, että olemme riistäytyneet pois Herran käsistä omille teillemme. Tätä jälkimmäistä laatua tuli Jaakobin kannettavaksi paljon vuosien kuluessa.

Ajatelkaamme kotona hellästi hemmoteltua Jaakob-nuorukaista tuolla kaukana Mesopotamiassa orjan tavalla raatamassa tylyn, ahneen ja kavalan enonsa raskaassa palveluksessa. Kova oli 20-vuotinen Jumalan koulu tuolla maanpakolaisuudessa. Päivisin rasitti työn lisäksi paahtava helle, öisin kylmyys. Uni pakeni silmistä. Eno petti sisarensa

pojan naimiskaupassa törkeästi. Petti samoin palkkasopimuksissa kymmenen kertaa.

Oli Jumalan valmistamalle koulutukselle kuvaavaa, että Jaakobin täytyi kärsiä Laabanin petosta 10:kertaisesti sen yhden petoksen sovittamiseksi, johon oli kotona äitinsä kanssa yhtynyt. Mutta se kai oli sittenkin raskainta, ettei poika saanut olla kodin ja armaan äidin kanssa missään kosketuksissa. Ei ollut mitään kulkuyhteyttä nykyaikaisessa merkityksessä, ja välimatkaa useita kymmeniä penikulmia. Eihän mikään vaiva saa kaikkia Jumalan edessä nöyrtymään. Mutta monet merkit viittaavat siihen, että Jumala oli kuitenkin Jaakobiin nähden voittanut sen tarkoituksensa.

Yhtenä merkkinä on jo se, että Jumala saattoi Jaakobia ajallisesti suuresti siunata, niin että hänestä tuli — kaikista Laabanin vehkeistä huolimatta — sangen rikas mies. Toiseksi huomaamme, että Jaakob kiitollisena julkitunnusti rikkautensa Jumalan lahjaksi, 1 Moos. 31: 5, 7. Kuinka moni hänen sijassaan olisi sen pitänyt oman ahkeruutensa ja viisautensa ansiona ja kerskannut siitä! Ei hän myöskään katkeroitunut enolleen eikä kostotoimiin ryhtynyt, niinkuin varmaan olisi tehnyt, jollei olisi tuntenut, että Laabanin vääryyksien takana oli Jumalan käsi.

Kuinka harvat meistä sen tuntevat samanlaisessa asemassa ollessamme! Vääryys synnyttää tavallisesti koston ja petos vastapetoksen ynnä kilpailun siinä. Jaakobkaan ei jäänyt siitä aivan vapaaksi. Sitä osoittaa Jaakobin kekseliäs toiminta oman lammaslaumansa kartuttamiseksi, 1 Moos. 30: 37—43. Mutta Jaakob ei sittenkään lähtenyt kilpailemaan Laabanin kanssa kavaluudessa ja petoksessa siten kuin hänellä olisi siihen kykyä ja tilaisuutta ollut. Tähän pidättyväisyyteen oli tietenkin osalta vaikuttamassa Jaakobin rakkaussuhde Raakeliin, jota suhdetta Herrakin käytti hyväkseen Jaakobin koulutuksessa.

Mutta saman Herran johdatuksesta näyttää sittenkin juuri Laabanin ärsyttävä vaikutus herättäneen Jaakobin sydä-

messä terveellisen vastavaikutuksen. Kun saatana yllytti häntä maksamaan Laabanille aina samalla mitalla takaisin, onnistui Herra saman ärsytyksen kautta elvyttämään Jaakobin sydämessä kätketyn totuuden tunnon entistä voimakkaammaksi.

Käyhän nytkin niin, että paheiden poluilla aloittelevista nuorukaisista toiset painuvat yhä syvemmälle, jouduttuaan jonkun samassa paheessa pitkälti paatuneen pahantekijän seuraan, mutta joku alokas voi juuri sellaisen hirvittävän esimerkin kautta saada voimallisen herätyksen palaamaan takaisin. Kummankolaiseen vireeseen sielut pysyväisesti joutuvat, saatanan ja Jumalan niistä taistellessa, riippuu siitä, minkä verran salattua Jumalan työtä on sielussa jäljellä silloin, kun joudutaan erikoisemmin saatanan seulomisen keskelle. Ratkaisuja tehdään siten puoleen ja toiseen.

Toinen Golgatan ryöväreistä rietautui juutalaisten helvetillisten pilkkahuutojen kautta myöskin rienaamaan Jeesusta. Mutta toinen samassa asemassa oleva ryöväri joutui todelliseen omantunnon herätykseen. Jotenkin samoin näyttää Jaakobille käyneen. Oppipoika oli löytänyt mestarinsa, jonka rinnalla Rebekan vehkeily oli ollut lasten leikkiä. Laabanin häikäilemätön, kaikki Jaakobin mitat ylittävä mestaruus petoksien harjoituksessa näyttää olleen paras koulu varoittamaan Jaakobia aikanaan pysähtymään samalla tiellä. Herra oli saanut Jaakobin paremman »minän» hereille.

Paras todistus Jaakobin nöyrtymisestä ja hänen sisällisen ihmisensä uudistumisesta oli se, että Herra vihdoinkin käski hänen lähteä kotimatkalle, 1 Moos. 31: 3.

Mutta — lonkkaluu ei ollut vielä nyrjähtänyt.

Ajatelkaamme, kuinka onnellisena, ilosta uhkuvin tuntein Jaakob vaeltelee suurine laumoineen ja rikkauksineen kauan kaivattua, armasta kotia kohti. Mesopotamia synkkine muistoineen jää yhä kauemmaksi, haihtuen kuin ilkeä unennäkö. Tuntuu niin ihanan turvalliselta. Olihan hän nyt Jumalan teillä. Olihan Jumala itse hänet pannut matkalle ja luvan-

nut häntä siunata. Se oli takauksena matkan onnistumisesta. Ja sen oli häntä takaa ajava Laaban vielä joutunut hänelle vahvistamaan kertoessaan, kuinka Jumala oli häntä varoittanut tekemästä Jaakobille pahaa.

Oli jo ehditty Kanaanin maan rajoille, kodin kynnykselle. Silloin tuli sanoma, että Eesau on tulossa vastaan 400 aseellisen miehen kanssa. Kaikki ihanat unelmat haihtuivat tällä yhdellä iskulla. Jaakob pelästyi kovin.

Moni meistä olisi nyt hänen sijassaan katkeroitunut Jumalaan, sellaiseen Jumalaan, joka ensin itse käskee lähtemään matkalle suurilla lupauksilla eikä kuitenkaan pitänyt Eesauta aisoissa. Pitikö saman Eesaun vihan, joka ennen oli häntä kohdannut hänen pahuutensa takia, nytkin lyödä häntä, hänen vaeltaessaan viattomana Herran tietä? Mutta Jaakob painui Herran eteen hätähuudoin: »minä olen liian halpa saamaan kaikkea sitä armoa ja kaikkea sitä uskollisuutta, jota olet palvelijallesi osoittanut — — — pelasta minut veljeni Eesaun käsistä.»

Tämä rukous osoittaa, ettei Jaakob näinä viimeisinäkään elämänsä onnellisina viikkoina ollut Jumalaansa unhottanut. Ei Jumalalle vieras ihminen, onnensa yhtäkkiä onnettomuudeksi käännyttyä, tuolla tavoin Herran eteen pakene. Niin tekee vain se, jolle tuo tie on entuudesta tuttu.

Tuo rukous merkitsee uutta kehitysastetta Jaakobin Jumala-suhteessa, uutta syventymistä hänen uskonelämässään. Toisaalta tuo sydämellinen hätähuuto juurrutti Jaakobin yhä kiinteämmin siihen Herran salattuun hallitukseen, joka yhdestä hädästä päästettyään sallii toisen hädän tulla, silloinkin kun kuljemme hänen tiellänsä.

Luulen, että me olisimme ainakin nyt jo pitäneet Jaakobia täysin kouluutettuna Herralle antautumisessa, siksi paljon tavallista tasoa korkeammalla hän tässä uskonkilvoituksessaan esiintyy. Autuaita olisimme mekin, jos siihen määrään olisimme ehtineet; jos oman mahdottomuuden tunto olisi

noin herkkä ja uskon vetoomus Herran armoon, uskollisuuteen ja voimaan noin harras.

Mutta, — lonkkaluu ei ollut vieläkään nyrjähtänyt.

Samalla kuin Jaakob noin nöyrästi rukoili ja näytti kokonaan antautuneen Herran käsiin, ryhtyi hän kuitenkin auttamaan Jumalaa oman viisautensa ja voimansa avulla. Sitähän todistavat ne kolme eri toimenpidettä, joista kerrotaan tekstimme edellä, värsyissä 7—9; 15—22.

Kyllä huolellisuus ja tarmokas toimeliaisuus hengellisellä alalla on tarpeellista, mikäli se tapahtuu Jumalan viittauksesta. Hänen tahtonsa noudattamiseksi Hänen kunniakseen. Ja silloin se samalla kuontuu myös meidän uskonelämämme vahvistamiseksi. Oi kuinka paljon olemme *senlaatuista* toimintaa laiminlyöneet itsemme ja Herran asian vahingoksi.

Mutta mistä tämä johtuu? Siitä, että olemme Jaakobin tavalla käyneet hätiköimään ja puuhailemaan omapäisissä töissä silloin, kun Herra tahtoi painaa — hiljaisuuteen, häntä odottamaan uskossa, niinkuin vartia odottaa aamua.

Kuinka usein me ulkonaisten ahdistusten, kärsimysten uhatessa voimme Jaakobin tavalla huutaa Herran puoleen, mutta kuitenkin samalla pyrimme auttamaan Jumalaa eli hääräämme hänen selkänsä takana lihan käsivarsin, lihallisen viisauden avulla. Ja nämä puuhat kulkevat omaa uraansa — sivu rukouselämämme, ilman mitään yhteyttä sen kanssa. Tahi, jos niillä yhteyttä on, koetamme kiihkeästi rukouksellamme pakottaa Jumalaa vain tukemaan meidän lihallisia puuhiamme, jättämättä hänelle toimintavapautta. Rukoilemme se ennakkoajatuksena, että Jumalan apu riippuu meidän epäuskomme puuhailusta.

Voihan Jumala joskus armossaan ja alentuvassa rakkaudessaan kuulla tällaisenkin rukouksen ja alistua palvelemaan meidän pyyteitämme. Ehkäpä Jaakobilla oli siitä entistä kokemusta. Ehkä meilläkin. Mutta ei Herra voi siten yhäti tehdä juuri meidän onnemme takia. Sellainen Herran apu voisi monesti koitua meidän uskonelämämme heikonta-

miseksi eikä vahvistamiseksi. Samoin kuin tuo omapäinen puuhaileminenkin. »Te rukoilette ettekä saa, sentähden, että anotte kelvottomasti, kuluttaaksenne sen himoissanne», Jaak. 4: 3.

Mikä armo, että Jumala tulee silloin painiskelemaan meidänkin kanssamme »raskaan sarjan painia», niinkuin tuli Jaakobin kanssa! Jumala tahtoi Jaakobille näyttää, että hän se on vieläkin nyt jatkuvien vastuksien takana, lähestyvän Eesaunkin takana. Ja työläs oli Jaakobin sukkelilla puuhillaan potkia sitä tutkainta vastaan. Hänen oli yhä vain opittava ottamaan kaikki Herran kädestä armolahjana. Ja hänen oli tämän uuden koetuksen edessä opittava uudestaan toteamaan, ettei hänen sydämensä olekaan vielä niin kokonaan Herran oma kuin hän oli itsellensä ja muillekin uskotellut. Hänen viisautensa, voimansa ja vanhurskautensa täytyi lopullisesti joutua häpeään.

Sen merkiksi täytyi lonkkaluun nyrjähtää. Mutta toisaalta oli myöskin Jumalan voima päässyt väkeväksi Jaakobin heikkoudessa. Sillä hän ei enää rukoillut: pelasta minut veljeni kädestä. Nyt ei ollut enää määränä saavuttaa kauan kaivattu lapsuuden koti ja päästä sitä onnellisena ja rikkaana miehenä asumaan. Nyt oli kaikki yhdentekevää, kuinka ulkonaisesti kävi, niin kodin kynnyksellä kuin oltiinkin. Pääasiaksi oli tullut saada siunaus Herralta niin onnessa kuin onnettomuudessa. Siunaus siinä merkityksessä kuin Herra itse hyväksi näki. »En päästä sinua, jollet siunaa minua.» Sitä Jaakob-raukka itkien hoki, Hos. 12: 5. »Ja hän siunasi häntä siinä paikassa».

Niin se lonkkaluu sitten nyrjähti, mutta nyrjähti uudeksi uskon voitoksi.

Se nyrjähti siten, että se vapautti Jumalan uudesti synnyttävän siunauksen virrat tulvimaan Jaakobin sielun pelastukseksi ja Herran kunnian kirkastamiseksi.

Siihen sen täytyy tulla. Siihen tahtoisi Herra meitä kaikkia saada, joko sitten ruumiillinen lonkkaluumme nyrjähtää tai

on nyrjähtämättä. Meissä on Herralla jotakin nyrjähdyttämistä ja musertamista sittenkin vielä, kun hän on saanut meidät Jaakobin kanssa päättävästi kääntymään vanhurskauden tielle ja lähtemään omakohtaisen uskon merkissä valtaamaan luvattua maata, taivasten valtakuntaa, jonka omistaminen aikaisemmin oli ollut, kuten Jaakobilla, ainoastaan perinnäisen uskounollisen tiedon ja totenapitämisen varassa.

Oi onnellisia meitä, jos tuo oman vanhurskauden, omahyväisyyden murtuminen pääsee tapahtumaan meissä ja tarvittaessa uudistumaan Kristuksen kautta tulvivan Herran siunauksen painosta eikä tuomioksi kypsyneen Herran vihan painosta! Ounellinen Jaakob, joka ontuessaankin saattoi nyt riemusta säteilevin silmin omillensa huudahtaa: »Olen nähnyt Jumalan, kasvot kasvoja vastaan ja kuitenkin henkeni pelastui.»

Autuas sinäkin, ystäväni, jos Herra on saanut sinut ahdistetuksi Jaakobin rukoustaisteluun, jossa ehdottomasti antaudut Herran käsiin, riisuudut omista suunnitelmista ja järjen laskelmista ja sanot: käyköön minulle ajallisesti miten hyvänsä, tulkoon osakseni millaiset kärsimykset tahansa, pääasia on, etten sinun siunaustasi, Herra, menettäisi, etten sinun armostasi ja rauhastasi osattomaksi jäisi, etten sinun liitostasi eksyisi pois, etten sieluraukkaani iloissa enkä suruissa hukuttaisi!

Silloin saisimme monesti kokea jotakin samanlaista kuin Jaakob seuraavana päivänä. Kun Eesau tuli, juoksi hän Jaakobin kaulaan itkien, syleili ja suuteli häntä. Tällaisilla aseilla kykeni raajarikko Jaakobkin kyllä veljeänsä kohtaamaan, vaikkakaan ei enää niillä, joilla oli edellisenä päivänä joukkonsa varustanut.

Kuinka syvästi mahtoikaan Jaakob nyt hävetä huomatessaan, kuinka turhaa oli ollut kaikki hänen hätäilemisensä, vaivannäkönsä ja varovaisuustoimenpiteensä. Ehkäpä meillä muillakin on jotakin samanlaista hävettävää. Oletko saanut jo tuollaisen häpeämisen armon?

Sekin kuuluu siihen lonkkaluun nyrjähtämiseen.

»Ja kun hän oli kulkenut Penuelin ohitse, nousi aurinko; mutta hän ontui lonkkaansa.» Kyllähän vaivaava onnahtaminen joka askeleella huusi Jaakobin sielulle: häpeä, häpeä sinulle epäuskostasi! Mutta kyllä se myös samassa tahdissa kaiutteli: ylistys, ylistys Herralle, hänen sanomattomasta, siunaavasta armostansa!

Ontuva jalka muistutti Jaakobille pitkin ikää, kuinka kovan koulun hän oli saanut käydä Laabanin luona ja kotimatkalla ja kuinka toisenlaiset opetusvälineet olivat siinä koulussa olleet kuin ennen Rebekan käyttämät vohlan nahat ja hemekeitto olivat. Mutta onnahtaminen muistutti uusien koetuksien edessä myös siitä ihmeellisestä auringon noususta Penuelin kohdalla, jonkalaista Jaakob ei ollut koskaan ennen kokenut. Se oli-auringonnousu hänen sielullensakin, ihana pääsiäisaamu, ylösnousemuksen aamu.

Onko sinullakin ollut sellainen vai onko ehkä — lonkkaluu vielä nyrjähtämättä?

JOOSEFIN JUMALA MEIDÄN KANSSAMME.

Ja Joosef vietiin Egyptiin, ja Pootifar, egyptiläinen mies, joka oli faaraon hoviherra ja henkivartijain päämies, osti hänet ismaelilaisilta, jotka olivat hänet sinne tuoneet. Mutta Herra oli Joosefin kanssa, niin että hän menestyi kaikessa, ja hän oleskeli isäntänsä, tuon egyptiläisen, talossa. Ja hänen isäntänsä näki, että Herra oli hänen kanssaan ja että Herra antoi kaiken, mitä hän teki, onnistua. Niin Joosef saavutti hänen suosionsa ja sai palvella häntä. Ja hän asetti hänet talonsa hoitajaksi ja uskoi hänen haltuunsa kaikki, mitä hänellä oli. Ja siitä ajasta lähtien, kun hän oli uskonut hänen hoitoonsa talonsa ja kaiken, mitä hänellä oli, Herra siunasi egyptiläisen taloa Joosefin tähden, ja Herran siunaus oli kaikessa, mitä hänellä oli kotona ja kedolla.

1 Moos. 39: 1—5.

Joosefin elämän tunnuksena mainitaan, että »Herra oli Joosefin kanssa.» Ja tämä todistus hänen elämänsä kuvauksessa kertautuu aina uudestaan kussakin tärkeimmässä elämän vaiheessa.

Herra tosin tahtoo ja voi olla kaikkein meidän kanssa, riippumatta siitä, tahdommeko me olla Herran kanssa. Asia on siten kuin Paavali ateenalaisille Jumalasta huomauttaa: »hänessä me elämme ja liikumme ja olemme.» Toinen asia on, että oli suuri erotus Jumalan suhteessa Paavaliin ja hänen suhteessaan atenalaisiin, samoin kuin oli erotus siinä, missä mielessä Jumala oli Joosefin ja missä mielessä hänen veljiensä kanssa. Tätä Jumalan mielialan erilaisuutta meihin nähden ei voida arvioida meidän ulkonaisten elämänkohtaloidemme perusteella. Siinä saatetaan pahasti erehtyä.

Kun orjain vapauttamissodan aikana Pohjois-Amerikassa joku oli toivottanut presidentti Lincolnille, että Herra olisi hänen kanssansa, oli tämä suorasukaiseen tapaansa vastannut: Kyllä minä olen siitä vakuutettu, että Herra on meidän kanssamme, mutta toinen asia on, olemmeko me Herran kanssa.

Näytti kauan aikaa siltä, että Herra pelastavana ja varjelevana rakkautena oli ennemmin Joosefin rikollisten veljien kuin hurskaan Joosefin kanssa.

Herra salli veljien vihamielisten toimenpiteiden menestyä. Joosef myytiin orjaksi. Joutui suuriin kärsimyksiin. Niitten alkuvaiheesta jo muistelivat veljet jälkeenpäin: »me näimme hänen sielunsa tuskan, kun hän meiltä armoa rukoili, emmekä kuulleet häntä.» Nuo veljet sen sijaan saivat elää rauhassa isän kodissa ja nauttia kaikkia hyvän kodin tarjoamia etuja. Ja kuitenkaan he eivät tahtoneet olla Herran kanssa siten kuin Joosef tahtoi.

Samoinhan on vieläkin monilla jumalattomilla paljon ajallista menestystä muutenkin ja myös vääryyden harjoituksessa. Saavat kunniaa, rikkautta ja valtaa. Ja kun mies makaa tukkihumalassa maantieojassa; kun toinen hekumoi huoruuden kiimassa; kun kolmas hankkii itselleen etuja kavalasti toista mustaamalla, onhan selvää, että heidän kanssansa, heidän taluttajanansa on perkele, yhtä varmaan kuin tuo ruhtinas oli opastamassa Joosefin veljiä ja egytiläisen Pootifarin irstasta vaimoa heidän petomaisessa vehkeilyssään Joosefia vastaan.

Mutta vaikka tällaista näkyy etualalla, oli Jumala kuitenkin sen takana. Hän oli takana siten kuin hän vieläkin on jumalattomia seuraamassa heidän retkillään, seuraamassa pitkämielisellä kärsivällisyydellään, Hyvän Paimenen etsivällä rakkaudella kutsumassa parannukseen.

On ihmeellistä, kuinka kauan, kuinka voimallisesti ja kuinka monin tavoin Herra tuossa merkityksessä on meidän kanssamme, armokutsujansa antaen. Ei mikään ihmis-

rakkaus voi siinä Jumalan rakkautta mitata. Ei kukaan voi siihen etsikkoaikaan nähden määrää panna.

Eikö ollut ihmeellistä, että Herra oli Joosefin veljien kanssa edelleen vuodesta vuoteen, oli armahtavana hoitajana, hengellään nuhdellen ja kolkutellen heidän omaatuntoaan, kunnes sai heidät herätykseen ja ratkaisevaan parannukseen Egyptissä viljanostomatkalla. Siellähän he, heille tuntemattoman Joosefin toimesta vangittuina ja kovasti kohdeltuina, nöyrtyivät särkyneinä tunnustamaan toisillensa: »totisesti, me olemme syylliset sen tähden, mitä teimme veljellemme — — — Sentähden on meille tullut tämä tuska.» Kuka olisi Jeesuksen ristiinnaulitsemisen aikoina uskonut, että muutaman viikon perästä, helluntaina, tulee 3 000 henkeä särkevän parannuksen murheessa muuttumaan Kristuksen ristin vihollisista Kristuksen ristin kantajiksi? Eikös se ollut ihmeellinen todistus siitä, että Herra oli ollut päivästä päivään suurena armahtajana heidän kanssansa, vaikkeivät he olleetkaan Herran kanssa.

Ja eikös ole yhtä ihmeellistä, että kun sinä, ystäväni, et muista Jumalaa, muistaa Jumala sinua; kun et sinä kysy hänen tietänsä, tahtoansa, lähestyy Herra sinua, tekee tuntosi rauhattomaksi synnistä, uskottomuudestasi! Siten on Herra kulkemassa sinun kanssasi, että saisi sinut kulkemaan hänen kanssansa, samoin kuin Joosefin veljet Egyptin matkalla, ryövärin ristillä ja tuhlaajapojan sikojen ruuhella.

Pääseekö Herra voittamaan tarkoituksensa? Ei päässyt toiseen Golgatan ryöväriin nähden, ei maaherra Pilatukseen nähden, ei kuningas Agrippaan nähden. He laiminlöivät Herran etsikkoajan, otollisen ajan. Ja kuinka lienee käynyt Joosefin egyptiläisen isännän, Pootifarin?

Hänelle antoi Herra Joosefin hurskauden kautta voimallisen armokutsun. Hän tunsi sen itsekin tunnossaan. Hän tunsi tekstimme mukaan, että elävä Jumala oli Joosefin kanssa ja että hän ja koko hänen kotinsa sai Herran siunauksen Joosefin kautta. Mutta hän oli kuitenkin valmis irstaan

vaimonsa valheen johdosta syöksemään Joosefin vankeuteen ja kärsimyksiin, kuten luemme tekstimme jälkeen, samassa luvussa.

Kuinka moni muu jumalaton ihmisraukka on samoin voinut tunnottomasti, kiukulla ja ylenkatseella palkita hurskaan isän tai äidin tai ystävän tai palvelijan, jonka kautta oli saanut osakseen Herran siunausta ja pelastusrakkautta! Voi meitä, jos meiltä siten etsikkoaika katkeaa ja nautittu Jumalan hyvyys kääntyy paatumukseksi ja tuomioksi!

Mutta oi meitä onnellisia, jos Herra, kulkiessaan meidän kanssámme, vierellämme, perässämme, on saánut meidät tuomitsemaan itseämme ja tunnustamaan Joosefin veljien, tuhlaajapojan ja katuvan ryövärin tunnustusta! Silloin hän julistaa meille saman armahduksen kuin noillekin. Hän rientää meitä syleilemään armolupauksissaan niinkuin Joosef syleilee katuvia veljiänsä, Moos. 45: 14, 15. Vakuuttaahan Herra m. m. että hän »on pelastanut meidät pimeyden vallasta ja siirtänyt meidät rakkaan Poikansa valtakuntaan. Hänessä meillä on lunastus, syntien anteeksi saaminen», Kol. 1: 13, 14.

Mutta jos Herra saa meidät voitetuksi rakkaudellaan niinkuin Joosef voitti veljensä, silloin voi usein näyttää siltä kuin ei Herra olisikaan meidän kanssamme, meitä siunaamassa, varjelemassa ja vihollisia vastaan puolustamassa. Joosefin veljien myöhemmistä kohtaloista siinä suhteessa emme paljon tiedä, mutta Joosefin oma kohtalohan muodostui, kuten jo edellä on viitattu, sellaiseksi, että sama uskollisuus Jumalan pelossa, joka tuotti hänelle ihmisten suosion, ärsytti myös ihmisten vihan häntä vastaan.

Näin on käynyt muidenkin Herran palvelijain. Ja Herra on lausunut meidänkin varaltamme: »jos te olisitte maailmasta, niin rakastaisihan maailma omaansa; mutta koska ette ole maailmasta, vaan minä olen valinnut teidät maailmasta, sentähden maailma vihaa teitä.» Joh. 15: 19.

Maailma saa aihetta vihaansa meidän heikkouksistamme, joko näennäisistä tahi todellisista heikkouksistamme. Nuoren Joosefin luonteen heikkoutena olivat suuruuden unelmat, jotka kuvastuivat hänen unennäöissään. Kun hän näki unissaan, että aurinko, kuu ja 11 tähteä kumarsivat häntä ja että veljien lyhteet pellolla kumarsivat hänen lyhdettänsä, olihan niissä unissa Jumalan antamaa profetiaa.

Mutta kun Joosef niitä aina uudestaan jonkinlaisella itserakkaudella kertoili ja keikaroi, isänsä puolueellisen rakkauden suosikkina, kauniimmassa puvussakin kuin mitä toisille veljille suotiin, on hänen veljiensä kateus ja viha jossakin määrin ymmärrettävissä. Kun Joosef sen ohessa oli tavattomasti lahjakas nuorukainen, veljeksistä lahjakkain, niin johtui veljien viha varmaankin yhtä paljon näistä mainituista syistä kuin Joosefin hurskaudesta. Ja niin oikein kuin olikin, että Joosef hurskaudessaan ei yhtynyt veljiensä pahantekoihin, joista kuuli puhuttavan ympäristössä, onhan mahdollista, että hänen niitä isällensä tiedoittaessa tämä ei aina johtunut puhtaasti jumalisista vaikuttimista.

Joosefissa alkuun päässyt Jumalan armotyö, Joosefin suurten lahjojen ja erittäin miellyttävien luonteenominaisuuksien yhteydessä, oli sellainen seos suuren »savenvalajan» käsissä, että tämä saattoi tehdä siitä astian sangen jaloa käytäntöä varten, Room. 9: 21. Mutta juuri sitä varten täytyi Herran sallia Joosefin joutua kärsimyksissä sulatettavaksi, nöyryytettäväksi hänen luonteensa heikkouksien takia.

Kyllä Herra oli ollut Joosefin unien takana. Hän oli aikonut asiat johtaa niin, että aurinko, kuu ja 11 tähteä tulivat kumartamaan Joosefia, mutta Joosefin täytyi ensin kaikesta itserakkaudesta ja omahyväisyydestä riisuttuna oppia kumartamaan yksin Herraa Jumalaa, kumartamaan ja palvelemaan häntä syvemmässä mielessä kuin tähän asti. Piti tulla kaikille ilmi, että Joosefin ihmeelliset unet eivät lopultakaan olleet kunnianhimoisen nuorukaisen mielikuvitusta, vaan elävän Jumalan aikanaan toteutuvaa profetiaa.

Herran yksin piti saada kunnia. Sitä varten tarvitsi Joosefin käydä raskaita oppikursseja. Niiksi järjesti Herra veljien väkivallan teon, orjaksi joutumisen Pootifarin taloon, sieltä vankeuteen joutumisen ynnä ylimmäisen juomanlaskijan kiittämättömyyden.

Jotakin tuohon verrattavaa on meidän kaikkien läpikäytävä Herran seuraan lähdettyämme. Sillä erotuksella vain, että pääsemme sitä vähemmällä kuta vähempiarvoinen asemamme suuren »savenvalajan» astiain joukossa on. Joka tapauksessa tulevat koetukset meille aina ylivoimaisiksi, joskus vallan kauhistuttaviksi, kun herännyt omatunto todistaa, että olemme itsekin antaneet aihetta vihollistemme tai viekasten veljien kiukuitsemiselle.

Mutta ei Herra oppilastansa heikkona aikana jätä. Hän on silloin meitä likempänä kuin koskaan muulloin, vaikkei se meistä ehkä siltä tunnu eikä muidenkaan silmissä siltä näytä.

Pahat ihmiset saivat kohdella Joosefia kuin teuraseläintä. Mutta kyllä he itse asiassa koskivat Herran silmäterään. Sen saivat Joosefin veljet tuskallisesti tuntea sielussaan, kun joutuivat Egyptissä kohdelluiksi ja kuritetuiksi kuin suuret rikolliset ainakin. Eikä Pootifarin vaimo varmaankaan jäänyt vähemmälle, vaikk'ei pyhä kertoja hänestä sen enempää mainitse.

Herran armahtava läsnäolo ahdistuksissamme näkyy jo siinä, että sydämestämme nousee Herran eteen särkevä hätähuuto. »Me emme tiedä» — tunnustaa apostoli — »mitä meidän on rukoiltava rukoillaksemme niinkuin tulee, mutta Henki itse esiintyy puolestamme, rukoillen sanomattomin huokauksin», Room. 8: 26.

Herran Henki panee rukoilemaan kärsimyksen syyn poistamista, pahasta paikasta pois pääsemistä. Mutta se panee myös rukoilemaan uskoa, toivoa, kärsivällisyyttä ja P. Hengen hallitusta. Se panee huutamaan ylhäältä voimaa kuolettaaksemme sydämemme katkeruuden ja kapinoimisen,

niin että Kristuksen kanssa ristiinnaulittuina saisimme myös hänen kanssansa ylösnousta uuteen ylösnousemuselämään.

Ei ole raamatussa kerrottu mitään Joosefin rukouksista. Mutta hänen isänsä Jaakob, joka oli rukouksen mies, oli varmaan lempipoikansa aikaisin rukoukseen harjoittanut.

Se hiljainen alistuvaisuus Herran johtoon ynnä Herran ajan ja avun kärsivällinen odottaminen, jossa Joosef oli paljon edellä isäänsä, lienee suureksi osaksi johdettava siitä, että Joosef rukouselämässänsäkin oli syvempi ja kiinteämpi kuin isänsä. Jaakobin hätiköimistä ja omapäistä puuhailua Herran selän takana emme Joosefissa ollenkaan tapaa, vaikka hänen kärsimyksensä olivat isän kärsimyksiä paljon raskaammat; olivat silloinkin, kun hän sai aivan viattomana kärsiä.

Jos mekin Herran lupauksista kiinni pitäen pitkitämme hätähuutojamme Jaakobin, Joosefin, psalminveisaajan y. m. Herran pyhien kanssa, saamme myös heidän kanssansa ylistää Herraa keskellä ulkonaisia ahdistuksiakin. Siihen ovat Herran monet veritodistajat Stefanuksesta alkaen saaneet tyytyä. Ja tähän on kunkin meistäkin valmistauduttava aikojen lopun lähetessä. Mutta ulkonaisenkin avun voi Herra tuoda.

Sen Joosef, Job ja Davidi todeksi nähneet ovat,
Kun heitä murhe ahdisti ja tuskat, vaivat kovat,
Ett' aikanaan taas vaivoistaan heit' aina Herra autti.
Ken Jumalaan luottaapi vaan, se voittaa vaarat kaikki.

Jos Herra pääsee meidät *sisällisesti* vapauttamaan, sisällisesti vakuuttamaan, että hän on meidän kanssamme, voi hän sen sitten ulkonaisestikin osoittaa, kun hänen aikansa on tullut ja hän sellaisen avun näkee koituvan meille hyödyksi ynnä hänen kunniansa kirkastamiseksi. Hän tuo meille hyvitystä, korvausta kärsimästämme vääryydestä, tuo monin verroin. Mutta tuo aivan arvaamattomia teitä. Ei sieltä kautta eikä siinä muodossa kuin itse odotimme.

Ei Joosefin hurskaus saanut palkintoa isän kodissa, eikä Faraon juomanlaskijan kautta, jolle Joosef oli tehnyt hyvän palveluksen. Hyvitys tuli vasta Pootifarin kautta, veljien tekemän vääryyden korvaamiseksi, ja myöhemmin taas Faraon kautta Pootifarin tekemän vääryyden palkitsemiseksi.

Niin Herra vieläkin tekee. Jos ei Herra muuta keinoa löydä, nostaa hän Pootifarin tai Faraon haudastaan sinua siunaamaan, ilahduttamaan ja kunnioittamaan, jos alistut Herran tähden vääryyttä kärsimään, Hänen ristiänsä kantamaan.

Älkäämme väsykö vaivassamme, vaikka ei kukaan meitä taistelussamme ymmärtäisi; vaikka jäisimme yhtä yksinäisiksi kuin Joosef, Job ja Daniel koetuksissansa!

»Älkää siis heittäkö pois uskallustanne, jonka palkka on suuri. ——— Sillä vähän, aivan vähän aikaa vielä, niin tulee hän, joka on tuleva eikä viivyttele.» Hepr. 10: 35—37.

KURITTOMAN AARONIN ASKELISSA.

Mutta kun kansa näki, että Mooses viipyi tulemasta alas vuorelta, kokoontui kansa Aaronin ympärille ja sanoi hänelle: »Nouse, tee meille jumala, joka käy meidän edellämme. Sillä me emme tiedä, mitä on tapahtunut Moosekselle, tälle miehelle, joka johdatti meidät Egyptin maasta». Niin Aaron sanoi heille: »Reväiskää kultarenkaat, jotka ovat vaimojenne, poikienne ja tyttärienne korvissa, ja tuokaa ne minulle». Ja koko kansa repäisi kultarenkaat, jotka heillä oli korvissaan, ja he toivat ne Aaronille; ja hän otti vastaan kullan heidän käsistään, muovaili sitä taltalla ja teki siitä valetun vasikankuvan. Ja he sanoivat: »Tämä on sinun jumalasi, Israel, se, joka on johdattanut sinut Egyptin maasta». Kun Aaron tämän huomasi, rakensi hän sille alttarin; ja Aaron julisti ja sanoi: »Huomenna on Herran juhla». Ja he nousivat varhain seuraavana päivänä ja uhrasivat polttouhreja ja toivat yhteysuhreja; ja kansa istuutui syömään ja juomaan, ja sitten he nousivat iloa pitämään.

2 Moos. 32: 1—6.

»Huomenna on Herran juhla», huudahti ylipappi Aaron kansalle, joka, häneltä saatuaan kultavasikan, ihastuneena sitä katseli, vakuutellen toinen toisellensa: »tämä on sinun jumalasi, Israel, se, joka on johdattanut sinut Egyptin maasta.» Ja niin käytiin viettämään elävän Jumalan juhlaa Aaronin rakentaman alttarin edessä, kultavasikan ympärillä iloiten ja karkeloiden, pakanain uskonnollisia menoja jäljitellen.

Mikä suloinen ja ihana juhlapäivä kansalle! Mikä häpeällinen ja saatanallinen sekasotku Jumalan silmillä katsottuna ja Jumalan korvilla kuultuna!

Jos Herran kansa olisi yksinomaan tuota kultavasikkaansa juhlinut irtipäästetyin lihallisin tuntein, ei se olisi ollut niin

kauhistuttava Jumalan pilkka kuin nyt, kun tarkoitettiin täydellä todella palvoa elävää Jumalaa noiden uusien kultavasikkaan liittyvien »liturgisten» menojen puitteissa lauluineen, juhla-aterioineen ja karkeloineen. Tämä teki tuon epäjumalanpalveluksen kauheammaksi ja vaarallisemmaksi.

Herran kansa Siinain juurella ei olisi älynnyt itsestään siihen mennä. Johtajaksi tarvittiin papillinen auktoriteetti. Aaron vei kansan siihen. Kansan valmistaman koetuksen edessä hätäännyttyään, vasikan tehtyään ja nähtyään, että kansan pakanallinen innostus meni pitemmälle kuin hän oli luullutkaan, tavoitteli Aaron tässä uudenmallisessa »herätysliikkeessä» yliotetta järjestämällä Herralle juhlan, nähtävästi siinä tarkoituksessa, että saisi kansan vieroitetuksi pois vasikkainnostuksestaan. Mutta Aaron erehtyi pahasti. Yliotteen sai kansa eikä Aaron. Voiton ja kunnian sai pakanuus. Jumalan asia kärsi tappion ja häväistyksen. Mooseksen arvostelun mukaan kävi tästä jumalanpalveluksesta ilmi, että »kansa oli kurittomuuden vallassa, koska Aaron oli päästänyt sen kurittomuuden valtaan.» Niin sanoo Mooses.

Kun kansa aluksi oli esittänyt Aaronille pyyntönsä: »nouse, tee meille jumala, joka käy edellämme», silloinhan jo olisi Aaronin tietysti tullut tiukasti kieltäytyä ja julistaa se suurimmaksi synniksi. Ja siinä kaikki. Mutta niinkuin kaivattu epäjumalan kuva oli tullut kansan jumalaksi väärän uskon kautta, niin kansa heti ensi vaatimuksellaan tuli Aaronin jumalaksi. Oliko siinä vaikuttamassa kansan epäsuosion pelko vaiko kansan suuremman suosion tavoittelu, sitä on vaikea ratkaista. Jälkimmäinenkin mahdollisuus on huomioon otettava siihen nähden, että eräässä toisessa yhteydessä on tullut ilmi Aaronin ja hänen sisarensa kateus veljeänsä Moosesta kohtaan. Ja nyt Mooseksen vuorella viipyessä oli Aaronilla ainakin hyvä tilaisuus yrittää vallata Moosekselta ensi sija, johon hänellä suurilahjaisena, loistavana puhujana näytti olevan erikoiset edellytykset kankeakielisen Mooseksen rinnalla.

Myöhempinäkin aikoina on ollut vaikea tietää, kumpiko on tuottanut Jumalan asialle suurempaa vahinkoa kansan hengellisten johtajain puolelta: ihmispelkoko vaiko ihmissuosion, ihmiskiitoksen hakeminen. Niillä onkin, noilla mielialoilla, sikäli keskinäistä psykoloogista yhteyttä, että ihmissuosion nälkä vie ihmispelkoon. Joka tapauksessa kumpikin mieliala panee sydämen epäröiväksi ja horjuvaksi silloin kuin lihan ja hengen riidan syntyessä pitäisi seistä lujana Jumalan aitoperäisen totuuden puolesta ihmismieliä ja sen sekoituksia vastaan.

Kirkon historia myöskin hengellisten herätysliikkeiden historiana sisältää surullisia esimerkkejä siitä, kuinka mainitusta syystä johtajat ovat joutuneet johdettaviksi ja joukkoliike on vienyt heidät mukanaan samalla tavalla kuin Israelin kansa vei Aaronin ja Isebelin liike vei Tyatiiran seurakunnan piispan. Asema käy kaksin verroin surulliseksi, jos koetetaan ulkokullaisella uskonnollisella kiivailulla peittää tapahtunutta lankeemusta, sen sijaan että viipymättä ja viisastelematta painuttaisiin parannukseen oikealta paikalta. Mainittuun surulliseen heikkouteen ja Herran asian kavaltamiseen olemme aina kirkon ja seurakuntien palvelijoina tietenkin yhäti sortumassa, jos keskinäinen suurenteleminen ja kateus on sieluamme pimittämässä. En tiedä, lieneekö Skovgaard-Petersen oikeassa väittäessään, että tuollainen itseänsä suurenteleva virkakateus on kaikkein tavallisimpia pappisheikkouksia. Mutta olivatpa syyt mitkä hyvänsä, suurempaa vahinkoa Jumalan asialle tuskin voimme muuten tehdä kuin käymällä kurittoman Aaronin askelissa uskonnollisilla panoksilla avustamaan sellaista harrastusta, jossa Siinain kultavasikkaan liittyvä tyypillinen huvi- ja murhenäytelmä yhäti uudistuu monenlaisina muunnoksina.

Mitäs muuta esim. ovat ne monet nykyaikaiset isänmalliset, taloudelliset, poliittiset ynnä monia kulttuuriharrastuksia palvelevat kansanjuhlat, jotka aletaan kirkossa jumalanpalveluksella ja jatketaan jossakin seurojen talolla kaiken-

laisella kirjavalla ohjelmalla, asiaan kuuluvine teatterinäytäntöineen ja karkeloineen juhlailtamassa.

Luin tässä kerran lehdestä, kuinka muutamassa maalaiskunnassa oli uuden vuoden vastainen yö vietetty ensin nuorisoseuran hauskassa iltamassa, josta sitten lähellä puolta yötä käväistiin kirkossa kuulemassa nuoren papin kaunista puhetta ja sieltä taas siirryttiin öistä, hupaista iltamaa jatkamaan lauluin ja karkeloin. Kuinka nykyaikaisesti ylipappi Aaron yli 3 000 vuotta sitten osasikaan osallistua Siinain vuoren juurella suureen uskonnolliskansalliseen juhlaan, huolehtimalla siitä, ettei toki elävän Jumalan nimi jäisi siinä mainitsematta, ennenkuin kansa kävi juhla-aterioimaan, laulamaan ja karkeloimaan! Kuinka helppo onkaan hänen puolustautua meidän arvostelumme edessä viittaamalla meidän juhliimme ja iltamiimme, joihin me pappiparat omat annoksemme annamme siinä samassa tarkoituksessa kuin hänkin antoi, nimittäin pannaksemme edes jotakin vastapainoksi ohjelmien enemmän tahi vähemmän kevyelle maailmallisuudelle!

Emme huomaa sen paremmin kuin Aaron, että siten uskonnollista kurittomuutta varoessamme juuri kurittomuuteen kristikansamme opastamme, kun meiltä puuttuu se valo, se kaikkensa antava paimenrakkaus, se uskonnollinen selkäranka, joka olisi ollut Herran koulussa saatavissa, jos olisimme sitä koulua uskollisemmin käyneet. Kuinka paljon ja monenlaista hengellistä pimeyttä tuossa yhteydessä hiipiikään sieluumme! Kuinka se jo osaltaan muuttaa muunkin uskonnollisen toimintamme hengellisesti halvatun avuttomaksi hapuilemiseksi tai diletanttimaiseksi Kristuksen kavaljeerin osan näyttelemiseksi!

Ylipappi Aaron voi meidän tuomiomme alta kohoutua meidän arvostelijaksemme myöskin siihen viittaamalla, että me olemme seuranneet hänen askelissaan, vaikka emme ole edes joutuneet niin ankaroitten koetuksien eteen kuin hän joutui koko kansan tiukasti vaatiessa: tee meille Jumala, joka

kävisi edellämme. Me emme ole vielä siihen ehtineet, että meitä tiukasti vaadittaisiin antamaan uskonnon pyhittävä voitelu kansan valitsemalle epäjumalalle, olipa se nyt sitten jokin aate, kansanliike tai yksityinen henkilö. Nyt vasta harjoitellaan. Mutta niille, jotka sellaiseen aaronilaiseen koetukseen voivat vielä joutua, on Aaron ikäänkuin etukäteen huomauttamassa: kuinka te poloiset siinä kestätte, kun ette nyt pienemmissä koetuksissa jaksa Kristuksen rakkauden ja sielujen pelastuksen takia kirkastaa seurakunnillenne ensimmäistä käskyä eli sitä, mikä ja millainen on raja Jumalan ja epäjumalan välillä, maailman ja Jumalan valtakunnan välillä, lihallisen ja hengellisen välillä kuin myös sitä, miten juhlajumalanpalvelukset velvoittavat ohjelmaa jatkamaan pyhäisin ja arkioloissa.

Ylipappi Aaron pitää vertailussa puolensa edelleen siihenkin nähden, että me jo meidän pienissä koetuksissamme turvaudamme verukkeisiin samoin kuin Aaron hänen raskaammassa koetuksessaan. Olkoonpa, että meidän verukkeemme voivat olla toisenlaisia kuin Aaronin, joka kävi kansalle huomauttamaan, että heidän vaatimansa uusi jumala tulee liian ankaraksi kukkarolle, liian kalliiksi. Koko kansan pitäisi uhrata kaikki kultaiset korvarenkaansa, ilmoitti Aaron, nähtävästi siinä luulossa, ett'ei kansa raskisi sitä uhria tehdä ja että koko suuri kansanliike raukeisi siihen.

Aaron pettyi pahasti, kuten Jumalan asioissa verukkeiden ja diplomatian käyttäjä aina pettyy. Kansa teki ilomielin työtä käskettyä. Joskin joku vielä pudisteli päätänsä joko säälistä kukkaroaan kohtaan tahi Aaronin myöntyväisyyttä ja yllättävää kehoitusta oudoksuen, niin yleisempi, välitön innostus tempasi heidätkin mukaan, kun uhraus asetettiin sille taustalle, että nyt on kysymyksessä pikainen luvatun maan saavuttaminen.

Kuinka tyypillistä on tuo kansan uhrimieli kaikille ajoille! Muistamme Siimon velhon rahantarjouksen Pietarille hänen omien itsekkäiden pyyteittensä ajamiseksi kristinuskon var-

jossa. Ja kuinka suunnattomia lahjoituksia on vuosisatojen kuluessa tehty katoliselle kirkolle samanlaisista lihallisen uskonnollisuuden vaikuttimista. Ehkäpä jotakin siihen verrattavaa voitaisiin tavata evankelisten kirkkojenkin keskuudessa siitä huolimatta, että me evankeliset olemme enemmän tunnettuja suuresta itaruudestamme, kun on kysymys varojen uhraamisesta uskonnollisiin tarkoituksiin yleensä. Paavin anekirjalla on aina näyttänyt myös uhraamiseen nähden olevan suurempi teho kuin Kristuksen sovintoveren voimaa julistavalla puhtaalla evankeliumilla.

Mutta kuitenkin on tapauksia, että samat ihmiset, jotka eivät uhraa penniäkään liikuttaessa puhtaasti uskonnollisella pohjalla, ovat valmiit uhraamaan kuinka suuria summia hyvänsä uskonnon asian puolustamiseksi ja tehostamiseksi, kun saavat sillä varjolla ajaa muita, maailmallista mieltä kiinnostavia sivutarkoituksia, jotka ovat heille pääasioita. Onhan Jumala voinut ja voi käyttää joskus sellaisiakin uhrauksia hänen asiansa edistämiseksi. Täytyyhän ulkokullaisuudenkin, kuten muunkin pahan, usein palvella Jumalan hyviä tarkoituksia. Mutta se on asia erikseen, johon nyt tässä ei ole aihetta lähemmin kajota.

Joka tapauksessa ylipappi Aaronin diplomatiia on surullinen varoitus meille valvomaan, ettei Jumalan valtakunnan pyhiä arvoja uhrattaisi ihmisten maailmallisten pyyteitten saavuttamiseksi.

Kristinusko on evankelisenkin kirkon historian mukaan saanut liian usein tehdä rengin palvelusta isänmaallisten, kansallisten, sosiaalisten ja poliittisten liikkeiden valtakamppailuissa. Vielä yleisemmin on tämä, vaikkakin toisenlaisissa merkeissä, tapahtunut hurmahenkisissä uskonnollisissa liikkeissä, joissa kiihoittunut sielullinen ihminen näyttelee hengellisen ihmisen osaa ja lahkon henki on vallannut Pyhältä Hengeltä sijan.

Se, että Israelin kansalla alusta alkaen uskonnollisuus, kansallisuus ja isänmaallisuus oli yhdistetty, se jos mikään oli

tuon kansan kasvatuksen kannalta tarpeellista. Niin tulisi vieläkin olla myöskin kristikansoissa jonkinlainen teokratia vallitsemassa, joskaan ei vanhatestamentillisessa mielessä. Sen vuoksi, kun jokin suuri poliittinen kansanliike avoimesti tunnustautuu uskonnon asialle suosiolliseksi, on se *sinänsä* niin suuriarvoinen ilmiö, ettei kristitty voi muuta kuin vilpittömästi iloita.

Mutta se, onko kristinuskon asian yhdistäminen tuollaisiin itsessään luvallisiin harrastuksiin edelliselle voitoksi vai tappioksi, riippuu kokonaan hengestä, minkä hallittavina ollaan, ynnä perusteesta, jolta liikkeelle lähdetään. Jos siinä ollaan eksyksissä, kuten siinailaisessa »herätysliikkeessä» oltiin, jää uskonnollinen harrastus juurettomaksi puuksi, joka ei kanna todellista hedelmää myöskään noille toisille harrastuksille. Käy niinkuin Faraon unessa, että laihat lehmät syövät ne lihavat, eivätkä tule sen lihavammiksi. On aina syytä tehdä tarkka kustannusarvio, ennen kuin kansan liikehtimisen yhteydessä ryhdytään johonkin puhtaasti uskonnolliseen tai uskonnollis-poliittiseen suureen urakkaan.

Onhan tosin kirkon historiassa yhäti uudistunut pienemmässä tai suuremmassa mittakaavassa Simsonin uhrautuva voimateko, jolla hän uhmaten, filistealaiset tuhotessaan, tuhosi itsensäkin. Mutta hetkellisiä ja isänmaallisia voittoja lukuunottamatta olisi Jumalan valtakunnan kannalta monessakin tapauksessa ollut onnellisempaa, että Simsonin hiussuortuvat olisivat jääneet kasvamatta kuin että niiden kasvettua ryhdyttiin simsonilaisiin ponnistuksiin.

Toisaalta lienee meillä kristittyinä velvollisuus suurten urakoiden edessä ottaa laskuihimme sekin mahdollisuus, että meille voi käydä samoin kuin ylipappi Skeevaan pojille, jos vaikuttimien joukossa on jonkinlainen annos noiden poikain ylimielisyyttä, esim. sellaista, joka panee puoluetunnuksena julkisesti julistamaan: »me teemme, mitä me tahdomme; muut tekevät, mitä he voivat.»

Tuskinpa Jeesuksen opetuslapsilla, yrittäessään auttaa

Mark. 9:nessä luvussa mainittua nuorukaista pahan hengen vallasta, oli läheskään noin paljon ylimielisyyden henkeä, mutta huono tuli tulos, siitä huolimatta, että edessä oli huutava hätä ja parantajain tarkoitus oli mitä vilpittömin. Jeesuksen lyhyen ja vakavan huomautuksen: »tätä lajia ei saa lähtemään ulos muulla kuin rukouksella ja paastolla», luulisi tulleen sanotuksi meidänkin varaltamme.

Jeesus ei suinkaan tarkoita kieltää kaikkea toimintaa hänen nimessään pahuuden vallan vastustamiseksi. Vielä vähemmän hän tuolla muistutuksellaan tahtoo hyväksyä sitä, että me muiden yrittäessä jotakin pimeyden vallan torjumiseksi jäämme nokkaviisaiksi syrjästäkatsojiksi tai itsevanhurskaiksi arvostelijoiksi. Tottahan Kristuksen evankeliumi, jos mikään, on ajamassa jokaista toimintaan, hyökkäykseen, taisteluun hänen asiansa puolesta pimeyden valtaa vastaan, kun vain kaikessa ja kaikkiin saa Kristuksella olla määräävä asema.

Sen, kuitenkin minun ymmärtääkseni, evankeliumi sisältää, ett'ei Herran asian, kristinuskon asian ajamiseen saa liittää mitään sivutarkoituksia, ei mitään liittoutumista vierashenkisten, kultavasikkaa kaipaavien ainesten kanssa, ei mitään kansan voimaa eikä ihmishengen innostusta Kristuksen nimen ja sanan vaikutuksen terästämiseksi ja vielä vähemmän sellaista sekoitusta, että toisin vuoroin ajetaan jonkin kansanliikkeen avulla uskonnon asiaa ja toisin vuoroin uskonnon avulla tuon kansanliikkeen asiaa. Jos tämän ohessa vielä raamattu kädessä Jumalan tuomiot kohdistetaan kansanliikkeen ulkopuolella oleviin, mutta ei sen sisäpuolella oleviin jumalattomiin yhtä ankarasti, niin on kai meidän Kristuksen opetuslapsina otettava vakaasti punnittavaksi, kuinka kauan sellaista yhteistoimintaa on jatkettava nimenomaan kristinuskon merkeissä ja tuleeko Kristuksen asia lopultakaan sitä tietä voittamaan *pysyväisiä* saavutuksia. Jos meillä ei ole uskallusta eikä voimaa virittää Herran tulta ilman vieraan tulen apua, voi olla syytä kysyä, onko silloin juuri sen otolli-

sempi hetki liikkeelle lähtemiseen, kuin mitä Israelin kansalla oli tehdessään Siinain juurella yrityksensä. Eiköhän sittenkin sellaisen aseman vallitessa olisi oikeampaa Herran asian ajajain turvautua — rukoukseen ja paastoamiseen, eikä muuta. Raamatun valossa katsottuna olisi ainakin Israelille ollut onnellisempaa, jos se repäisevän uskonnollisen juhlahumun sijasta olisi painautunut Siinain juureen, hiljaisuudessa rukouksella ja paastolla odottamaan Herran aikaa ja Herran tekoja.

Jos ei muusta syystä, niin nykyään muodissa olevan muinaismuistoharrastuksen kannalta saanen vielä lisätä, — että alkuseurakunta oli ilman mitään kansanliikkeen apua vetänyt enkelin taivaasta vapauttamaan kristinuskoa sortavan valtiovallan vankeudesta apostoli Pietarin; oli vetänyt enkelin alas herkeämättä yötä päivää rukoilemalla Pietarin puolesta ja hänen edustamansa Jumalan asian puolesta. Ja että tähän alkuseurakunnan härkäpäiseen rukoukseen oli ennemmin yhdistetty myöskin paastoaminen kuin Siinain juurella juhlivan Israelin juhla-aterioiminen lauluineen ja karkeloineen, saanemme myös olettaa, vaikk'ei pyhä kirjoittaja siitä mainitsekaan.

Mutta jos tämän kirjoittaja olisi ollut alkuseurakunnan kokouksessa, olisin kaiketi huomauttanut, että tuollainen itsepäinen rukouksen pitkittäminen on suoraa hulluutta, koska sitä oli jo koetettu Jaakobinkin puolesta ja siitä huolimatta Herodeksen pyöveli katkaisi häneltä kaulan. Ja luultavasti olisin jatkanut: tässä on vihdoinkin ryhdyttävä pikaisiin ja jyrkkiin toimenpiteisiin, sillä onhan meillä vielä kansaa tuhansittain puolellamme. Ainakin olisin esittänyt edes lähetystön lähettämistä Herodeksen luo, kuten tyyrolaiset ja siidonilaiset samoihin aikoihin tekivät Herodeksen vihan lepyttämiseksi. (Apt. 12: 20.)

Mutta kun alkuseurakunta ei muuta tehnyt kuin vain rukoili, joutunevat tuollaiset raamatun kohdat yhä enemmän museotavaraksi minulle ja ehkä jollekin muullekin papille,

saatikka niille rakkaille seurakuntalaisillemme, jotka voivat innokkaasti olla mukana ajamassa uskonnon opetuksen asiaa sillä edellytyksellä, että kirkkojumalanpalveluksesta tultua on kaikkia hyviä asioita edelleen ajettava iltamilla juhla-aterioineen, maailmallisine lauluineen, teatteriesityksineen ja karkeloineen. Aivan niinkuin vanha Israel on jo Siinain juurella mallin antanut.

Mutta mikäli monet Jeesuksen ja alkuseurakunnan otteet nähtävästi jäävät meille aikansa eläneiksi, nykyoloihin soveltumattomiksi historiallisiksi muistoiksi, on tämä tällainen raamatun »hiljainen hautaus» kovin traagillisesti tuomitsevaa meille sikäli kuta ankarammin olemme kiivailleet kokonaisen raamatun puolesta järkeilevää raamatun kritiikkiä vastaan.

Ei Israelilainen kansanliikekään Siinain juurella tarkoittanut juuri äsken annetusta Mooseksen laista piirtoakaan silti poistaa, vaikka se nyt hetkisen halusi kultavasikan ympärillä vähän laulella ja karkeloida. Luulenpa, että tuo kansa kokonaisuudessaan olisi ollut valmis suurella jyrinällä käymään jokaisen kimppuun, joka olisi yrittänyt vähänkään Mooseksen lakia lyhentää.

Sitä paitsi, kuten jo viitattiin, oli joukossa varmaankin paljon vakavaa, hurskasta väkeä, jotka levottomina ja päätään pudistellen kulkivat »kultavasikkaherätyksessä» mukana, kuten aina myöhempinäkin aikoina vastaavissa tapauksissa on ollut asianlaita. Olisipa kumma, etteivät entiset koetukset ja Jumalan entiset suuret työt olisi kehenkään Israelilaiseen jättäneet syvempää muistoa ja oppia kuin mitä suuren joukon laita oli. Mutta nuo vakavammat ainekset ovat myöhemminkin sellaisissa tapauksissa joutuneet vain kantamaan suurempaa vastuuta, kun eivät ole noudattaneet apostolin varoitusta: »älkää antautuko kantamaan vierasta iestä yhdessä uskottomain kanssa.»

HENGEN KURIN ALLA.

(Sama teksti kuin edellisessä.)

Pyhä Henki ei ole Kristukseen uskoville orjuuden henki, vaan lapseuden, rauhan, ilon ja vapauden henki. Vapauden Henkenä se vapahtaa meidät syntivelastamme, pahasta omastatunnosta ynnä himojemme ja oikkujemme orjuudesta ja myöskin ihmisorjuudesta, ihmispelosta ja ihmissuosion lumoista. Mutta siten »vapaana kutsuttu on Kristuksen orja», kuten apostoli sanoo. Ja siten on Herran Henki myös kurin henki.

Ylipappi Aaron ei — Israelin kansasta puhumatta — voinut saada tuon Hengen mittaamatonta täyteyttä siten kuin me Uuden Liiton lapset, »joiden silmien eteen Kristus Jeesus on kuvattu ristiinnaulittuna». Eikä niin ollen hänen edellä kuvattu kurittomuutensa ole niin ihmeteltävää kuin meidän pois vetäytymisemme Hengen kurin alta. Toisaalta ei kirkon piirissä kaikki myöntyväisyys johtajain puolelta johdettavain vaatimuksiin ole Aaronin kurittomuutta. Kaikki riippuu siitä, onko kysymyksessä *meidän* asiamme vaiko *Jumalan* asia, *meidän* kunniamme vaiko *Jumalan* kunnia.

Kun alkuseurakunnan keskuudessa hellenistit mielenosoituksellisesti nousivat vaatimaan apostoleita paremmin huolehtimaan heidän leskiensä avustamisesta, taipuivat nämä nöyrästi tuon, heidän arvovaltaansa loukkaavan vaatimuksen edessä ja siten pelastivat tilanteen, niin että vältettiin vaarallinen seurakunnan hajaannus. Aptk. 6: 1—7.

Sellaista myöntyväisyyttä varmaan nytkin vielä tarvittaisiin silloin, kun Herran asia kristillisen rakkauden kannalta

niin vaatii eikä ole kysymyksessä muuta kuin johtajain oman itserakkauden ja ylpeyden alaspainaminen. Se on Hengen kurin kuulemista, joka toisi saman Hengen salattuja voimia toisia tarpeita ja toisia koetuksia varten. Apostolein ihailtava itsensä hillintä ja nöyrtyminen mielenosoittajain kautta ilmenevän P. Hengen johdon edessä tuotti saman P. Hengen uuden vuodatuksen m. m. siihen kestävään rukoukseen vangiksi joutuneitten Jaakopin ja Pietarin puolesta, josta on edellisessä luvussa puhuttu ja johon P. Henki neuvoi tyytymään, pidättäen kaikista mielenosoituksista Herran asiaa sortavaa Herodes-kuningasta vastaan. Tätä itsepäisyydessään ja toimettomuudessaan »hullua» helluntaiseurakunnan rukousta voisimme mekin kai paremmin ymmärtää ja harjoittaa, jos meillä olisi enemmän tuota edellä viitattua apostolien nöyrtymistä Hengen kurin alle.

Tuo apostolinen seurakunta käsitti kirkkaammin kuin Israel Siinain juurella, että luvattua maata ei saavuteta ilman Herran johtoa ja että paikalla marssiminen siinä johdossa on suurempi voitto kuin eteenpäin hyökkääminen ilman sitä johtoa. Seurakunta käsitti, että siinäkin tapauksessa, että Herra olisi johonkin toimintaan ohjannut, oli tuo koko seurakunnan yötä päivää jatkunut rukous pääedellytys Herran armahtamiselle.

Tuon rukouksen kautta tuli *kaikkien* riisuutua *kaikesta* maailman hengestä, kaikesta omasta viisaudesta, voimasta ja kerskauksesta. Tämä oli myös Hengen kurin alle alistumista. Ja tämä on pannut ja panee aina ajamaan kristinuskon asiaa omalla linjallaan ja omalla painollaan, erillään kaikista sivuvaikuttimista ja pyyteistä, niihin kuuluvine kamppailuineen. On asia erikseen, että niihinkään kamppailuihin nähden, joissa maalliset ja taivaalliset arvot yhteen sekoitetaan, ei kristitty voi niihin soveltuvaa esirukoustansa jättää, yhtä vähän kuin kansalaisvelvollisuuksiensa täyttämistä yhteiskunnassa ja valtiossa.

Nykyaikaisten joukkoliikkeiden uskonnolliset harhailut ovat sikäli vaarallisempia, että harvoin käy niin onnellisesti

kuin tuolla Siinain juurella, että Mooses tai hänen edustajansa ilmestyisi yhtäkkiä kuin salama kirkkaalta taivaalta tekemään haihattelusta lopun kesken kaiken. Ei tahdo Mooseksen edustajaksi enää löytyä meidän nykyaikaisten joukkosielujen joukosta toisia ketään päätään pitempää, hengellisesti arvovaltaista persoonallisuutta. Ja kun Jumala profetian mukaan on vielä tulevaisuudessa sellaisiakin lähettävä, olemme me silloin ehkä kehityksessä ehtineet siinailaisia haihattelijoita niin paljon edelle, että nuo Mooseksen edustajat saavat kurinpitonsa hengellänsä maksaa, (Vert. Ilm. 11: 7).

Joka tapauksessa, kun Mooses kävi tiukasti vaatimaan Aaronia tilille hänen uskonnolliskansallisista otteistaan, on Aaronin itsepuolustelu hänen pintapuoliselle uskonnollisuudelleen kuvaavaa ja tyypillistä kaikiksi ajoiksi. Aaron vastasi nuhtelevalle Moosekselle: »älköön herrani viha syttykö, sinä tiedät itse, että tämä kansa on paha.» Aaron ei ollut tehnyt mielestään muuta kuin heittänyt tuon pahan kansan tuomat kullat tuleen, »ja siitä tuli tämä vasikka», vakuuttelee Aaron. Kansa oli yksin pahan tehnyt ja vasikka oli yksin astunut esiin tulesta. Mikä nykyaikainen itsepuolustelun tyyli, kun jokin yhteinen suuryritys päättyy nolosti ja vastuunalaisten johtajain on pelastettava nahkansa!

Miksi Aaron kuitenkin pääsi vielä tällä kertaa ilman sellaista ankaraa kuritusta, joka tuli kansan osaksi, tuntuu arvoitukselliselta. Jonkinlaisena selityksenä saanee ottaa huomioon, että ainoastaan 3 000 miestä kansastakin Mooseksen käskystä tuhottiin ja suurin osa sai jäädä henkiin. Näiden 3 000 joukossa oli monen monilla, ehkä kaikilla jälkeen jääneillä rakkaita, likeisiä omaisia, joiden kuolema ikäänkuin uhrikuolemana eloon jääneitten puolesta tuli näille tuomitsevaksi kuritukseksi ja nöyrryyttäväksi muistoksi koko loppuiäksi.

Samanlainen kuritus tuli myöskin Aaronin osaksi vähän myöhemmin, kun Herra löi kuoliaaksi hänen kaksi poikaansa Nadabin ja Abihun sen vuoksi, että he kantoivat vierasta tulta Herran alttarille, 3 Moos. 10: 1—3. Kaipa yksi ja toinen

kansasta silloin ajatteli, että nyt sai ylipappikin Jumalan kurituksesta osansa. Kaipa Aaron itsekin sen kipeästi tunsi ja lisäksi senkin, että myöskin hänen oma uskonnollinen pintapuolisuutensa oli osalta syynä hänen poikiensa uskonnolliseen vallattomuuteen, ja että poikien hirvittävässä kuolemassa sai tuomionsa myös hänen oma haihattelunsa vieraan tulen vaalijana Siinain juurella.

Ja kun tämän johdosta vielä Mooses Aaronille julisti, että Herra on tuon tapauksen kautta kaiken kansan edessä osoittanut pyhyytensä ja kirkkautensa, sanotaan, että »Aaron vaikeni». Muutkin merkit Aaronin myöhemmältä iältä, 40-vuotisen korpileirinajalta viittaavat siihen, että Aaronin omakohtainen hengellinen elämä vielä uudistui ja syventyi. Ja milloin kaikkinäkevä Jumala niin langenneessa Aaronissa kuin meissäkin langettuamme näkee vielä tuollaisen parannuksen mahdolliseksi, antaa hän ansaitsemamme tuomion toimeenpanon lykkäytyä, voidaksensa meitä vielä aseenansa käyttää.

Meillä ei ole kenelläkään niin korkeaa asemaa kuin ylipappi Aaronilla oli, mikä asema teki nöyrtymisen hänelle niin paljon vaikeammaksi kuin mitä se meidän asemassamme on. Mutta ken meistäkin kaksi kertaa peräkkäin julkisesti kaiken kansan kuullen häväistynä osaa Aaronin kanssa vaieten hävetä, hänellä on nytkin vielä pelastumisen toivo. Sillä vaikenemisen armo ja häpeämisen armo sellaisissa tapauksissa on takauksena siitä, että voidaan saada armoa armon lisäksikin ja päästä jälleen Hengen kurin alle.

Sa mahdollisuus tuolla kurituksen saaneella kansallakin vielä oli. Missään tapauksessa ei tämä surullinen Herran kansan lankeemus Siinain juurella ole kerrottu raamatussa sitä varten, että me sen rinnalla löytäisimme itsemme vanhurskaiksi.

Tuleehan kertomusta lukiessa niin helposti mieleen ensimmäisenä ajatus: Kuinka oli mahdollista, että tuo kansa saattoi noin törkeään epäjumalanpalveluksen kiihkoon langeta nyt juuri, kun Jumala oli heille lakinsa antanut; lie-

neekö tuolla kansalla ennenkään koskaan ollut vilpitöntä uskon otetta elävään Jumalaan. Tämä ajatus vahvistuu vielä, kun muistaa, että tuo kansa tällä matkallaan oli vastuksien kohdatessa ainakin jo neljä kertaa yhtynyt julkisesti napisemaan Moosesta ja hänen edustamaansa Jumalan johtoa vastaan. Tekee mieli epäillä, että kansan jumalisuus oli ollut kaiken aikaa paljasta ulkokullaisuutta.

Nämä ajatukset osoittavat vain, kuinka vähän tunnemme omaa itseämme ynnä saatanan tarttumista kaikkiin pyhimpiinkin Jumalan tekoihin. Kun tuo kansa Punaisen meren poikki päästyään oli veisannut Herralle mahtavan ylistysvirren ja kun kansa äskettäin Herran kymmenet käskyt kuultuaan oli juhlallisesti kahteen kertaan vakuuttanut tahtovansa niitä noudattaa, niin kyllä siinä varmaan sanojen takana oli vilpitön lapsen pelko ja rakkaus pyhää ja hyvää Jumalaa kohtaan. Siinä oltiin Hengen lohdutuksen ja Hengen kurin alla. Mutta että kansa siitä huolimatta saattoi heti Jumalan ilmestyksen tapahduttua langeta aistilliseen epäjumalisuuteen, se ei ole yhtään sen kummempaa kuin mitä meille itsellemme tapahtuu siinä, että kuss'ikään olemme Herran hengen kosketuksesta saaneet ajatelleeksi yhden taivaallisen ajatuksen eli sielussamme eläneeksi jonkin ihanan Kristus-pitoisen elämyksen, juuri samassa hetkessä jo saatana tahraa sen saastaisella henkäyksellään sieluraukkamme langettamiseksi.

Tähän tuli Israelin kansalle lisäkiusauksena se, että Mooseksen välittäjäasema oli tullut niin oleelliseksi osaksi heidän uskonnollisessa näkemyksessään, että hänen poistumisensa epämääräisen pitkäksi ajaksi ynnä siihen liittyvä Herran ilmoituksen odotus muodosti niin oudon, uudenluontoisen koetuksen, että entisistä koetuksista ei tämän ymmärtämiseen ollut mitään apua, yhtä vähän kuin sydämien kurittomuuden ehkäisemiseen.

Että elävän Jumalan näkyväiseksi edustajaksi eli symboliksi Mooseksen sijasta kohotettiin kultainen vasikka, ei

oikeastaan ole sen enemmän ihmeteltävää kuin että miljoonat tänä päivänä katolisen kirkon piirissä riemuiten palvovat neitsyt Marian ynnä muiden pyhimyksien kuvia ja varmassa avun toivossa suutelevat Rooman Pietarin kirkossa sijaitsevan apostoli Pietarin kuvapatsaan isoa varvasta, niin että se on suuteloista aivan kulunut. Kuten jokainen siellä kävijä on tilaisuudessa toteamaan.

Luonnollisesti kukin maailmallisuskonnollinen eksymys pukeutuu sellaisiin muotoihin, mitkä ovat pakanahenkisestä maailmasta *lähinnä* löydettävissä. Egyptiläinen eläinkultti oli Aarónin kansalaisia lähin ja sen vuoksi muovaili Aaron kaivatun jumalan vasikan muotoiseksi. Mutta kaikki palvonta ja kunnioitus, mikä kohdistetaan jollekin muulle, olipa se kuvalle, aatteelle, ihmiselle j. n. e., kohdistetaan suuremmalla lämmöllä ja ihastuksella kuin mitä sanassaan ilmestynyttä Jumalaa kohtaan tunnemme, kaikki se on sitä eksyneitten irsaelilaisten vasikkajumalisuutta. Ja kaikki sellainen uskonnollinen harrastus, jossa pyydämme — tuosta epäjumalisuudesta parannusta tekemättä — saada viihdytystä ja viehätystä luonnolliselle ihmisellemme omantunnon rauhattomuuden haihduttamiseksi, kaikki sellainen on — Aaronin kultavasikan juhlimista.

Käyköön harrastuksemme sitten kuinka hurskaalla tai kuinka puhdasoppisella nimityksellä hyvänsä.

Olisi kylläkin väärin hakea ilman muuta tuosta siinailaisen kansanliikkeen uskonnollisesta juhlanvietosta vertauskohtaa niille nykyaikaisille kirkollisille harrastuksille, joilla pyritään jumalanpalveluksen menoja juhlistuttamaan ja tekemään niitä soiton, laulun ynnä muiden liturgisten osien puolesta ihmisten tunteisiin vaikuttaviksi ja tunnelmallista hartautta herättäviksi. Onhan siinä toki paljon oikeutettua. Mutta lienee kuitenkin syytä muistaa, että tuollainen harrastus ei kyennyt siinailaista kansanliikettä pitämään Hengen kurin alla. Eiväthän sen liturgiset muodot sellaisinaan voisi nyky-

ajalle sopia. Mutta muodot ja asteikko eivät olekaan tässä taas ratkaisevia, vaan henki.

Israelin kansa isänmaallisen innostuksensa ohella selvästi kaipasi jumalanpalvelukseensa enemmän eloisuutta, luonnollista ihmistä viihdyttävää viehätystä ja vaihtelevaisuutta, enemmän kuin Mooseksen kautta annetut jumalan säädökset sisältivät. Se oli tässä pääasia. Ja sellaista kaipausta, kuten erityisesti paavinkirkko muistuttaa, on ollut myös kristillisen kirkon piirissä aina sitä mukaa kuin on kyllästytty siihen Jumalan sanaan, joka ei ole tarkoitettu *luonnollisen* ihmisen ruokkimiseksi, vaan sen kuolettamiseksi ristillä.

Herra Jeesus saattoi usein puhua sangen tunteellisesti, niin että kerrankin eräs nainen tunteissansa syttyen ja hehkuen keskeytti hänen puheensa huudahtaen: »autuas on se kohtu, joka on kantanut sinut, ja ne rinnat, joita imit.» Mutta Jeesus heti jäähdytti tuon hehkun kylmästi ja terävästi huomauttamalla: »niin, autuaita ovat ne, jotka kuulevat Jumalan sanan ja noudattavat sitä.»

Emme tiedä, tyydyttikö tämä Jeesuksen »liturginen» vuorolause tuota naista, mutta siinailaisia juhlan viettäjiä ei tuollainen kuiva Jumalan sana nähtävästi tyydyttänyt. Siinä oli vika. Siinä oli uskonnollisen kurittomuuden juuri, meillekin varoitukseksi ja erityisesti niille meistä, joita askarruttaa pyrkimys saada jumalanpalveluksemme muuttumaan jonkinlaiseksi hartaudelliseksi taidenautinnoksi, joka vaihtelevaisuudellaan vetäisi ihmisiä puoleensa.

Mutta. Niin törkeältä kuin Israelin uskonnollinen kurittomuus jo Mooseksen silmissä näyttikin, oli se mitätöntä lasten leikkiä sen rinnalla, mitä tulee kristillisen kirkon piirissä ilmenemään aikojen lopulla. Ilmestyskirjan 17:s ja 18:s luku antaa meidän ennakolta katsahtaa uskonnollisen kurittomuuden huippusaavutukseen ja sitä kohtaavaan hirvittävään tuomioon, sellaisena kuin tämä kaikki ilmenee pedon selässä inhottavassa korskeudessa ja hekumallisuudessa kiemailevan Babelin porton kohtalossa. Ei Aaron eikä Israe-

lin kansa aavistaneet, että heidän tekemänsä pieni alku oli aikojen kuluessa lukemattomien kirkollisten ja lahkollisten luonnoksien ja muunnoksien kautta kehittyvä laajuudeltaan ja laadultaan niin hirvittävään lopputulokseen.

Mutta sepä juuri on onnettomuutemme, että lukemattomat kristityt eivät sitä vielä nytkään usko, vaikka kuritonta uskonnollisuutta, babelilaista sekoituskristillisyyttä on kirkon ja lahkojen historiassa yhäti tavattavissa. Kaikista vähimmän uskoo kukaan, että sitä on hänessä itsessään ja että se jo alkuasteella on Jumalan silmissä yhtä inhottavaa ja yhtä tuomittua kuin huippuunsa kehittyneenä. Saatana ei ole 3.000 vuoteen Israelissa eikä kristikunnassa hellittänyt otettaan silti, vaikka Mooses sitä jo Siinain juurella niin rivakasti kynsille löi. Ei Mooses eikä Jeesuskaan kaikkensa antavalla rakkaudellaan saanut edes Israelia pysyväisesti Hengen kurin alle.

Mutta jos me Herran armon kautta aina uudestaan herätettyinä olemme joutuneet joka päivä tuskalla tekemään parannusta siitä, että omassa sydämessämme ja elämässämme on niin paljon kuritonta kristillisyyttä, silloin joudumme myös itsevanhurskaudesta vapaalla murheella toteamaan, että kurittomuus kristillisyyden alalla on ympärillämme yhä leviämässä laajana rintamana, monissa muodoissa, monine puhdasoppisine ja harhaoppisine ihanteineen, joiden alkuoireen löydämme jo Siinain juurella aaronilaisesta kultavasikkaihanteesta.

Silloin opimme myös uskomaan, että joskin olemme yhden tai toisen saatanallisen ihanteen päässeet hylkäämään, hän juuri parast'aikaa voi olla pimittämässä sieluamme jollakin toisella lumouksella ja että hän mielellään sallii meidän nähdä ja tuomita toistemme eksymykset, kunhan vain saa niin toisessa kuin toisessa joukossa sydämet vieroittaa Kristuksen hengen kurin alta pois.

Herran koulussa myös ymmärrämme, että vaikka Herran armollisen väliintulon kautta tuossa yleisessä babeli-

laisessa kehityksessä tapahtuu nousuja ja laskuja ynnä monenlaisia rintamanmuutoksia, Ilmestyksen ennustamaa hirvittävää lopputulosta ei voi mikään estää, koska siinä yhdessä muiden vitsausten kanssa »Jumalan viha täyttyy», Ilm. 15: 1.

Olkoon P. Hengen kuria puuttuva kristillisyytemme kuinka hurskasta ja harrasta hyvänsä, on se aina välittömästi tai välillisesti edistämässä törkeän antikristillisen kurittomuuden valtaan pääsemistä lopputuloksineen. Ja mikäli kirkkomme elämä ja sanan julistus vieraantuu Hengen kurin alta pois, ei ankarinkaan ihmiskuri kykene sitä korvaamaan eikä kehitystä ehkäisemään eikä sitä voida saada edes toimeksi sellaisena kuin sitä tarvittaisiin kodissa, yhteiskunnassa ja valtiossa. Kurittomuuden kirous tekee tehtävänsä.

Mutta kiitos olkoon Jumalan! Kultavasikka Siinain juurella on saanut Herran Ilmestyksessä vastakohdakseen Karitsan Siionin vuorella, jonne Ilmestyksen sanan mukaan Karitsan verellä puhdistettuina ja uudesti syntyneinä pelastetaan ne, »jotka seuraavat Karitsaa, mihin ikinä hän meneekin», Ilm. 14: 1, 4. Silloin P. Hengen ilo ja P. Hengen kuri yhtyvät ikuisesti autuaalliseksi sopusoinnuksi Karitsan veren salatun voiman kautta, hänelle kunniaksi.

MOOSEKSEN KANSSA SALAISUUKSIEN JA ILMOITUKSIEN EDESSÄ.

»Se, mikä on salassa, se on Herran, meidän Jumalamme, varassa; mutta mikä on ilmoitettu, on olemassa meitä ja meidän lapsiamme varten ikuisesti, jotta me täyttäisimme kaikki tämän lain sanat.»

5 Moos. 29: 29.

Kun tämän kirjoittaja kulki jonkin matkaa Kairosta Nii lin virtaa egyptiläisen laivurin aluksessa, viittasi tämä kä dellään erääseen paikkaan rannalla ja sanoi sen olevan paikan, jossa Mooses lapsena makasi kaisla-arkussa, heitteelle jätettynä.

Luonnollisesti ei tuosta paikasta ole historiallisesti mitään muuta varmuutta kuin että se jossakin kohti sillä Niilin ranta-alueella oli. Yrittämättä kuitenkaan järkyttää muhamettilaista laivuria hänen uskossaan historiallisten tietojensa tarkkuudesta, oli hänen huomautuksensa kuitenkin riittävä palauttamaan minut muistoissa Mooseksen elämän tapauksiin. Ei Cheopsin pyramidi eivätkä kuningas Tutanchamenin hautakammion rikkaudet saaneet sieluani sellaiseen vireeseen kuin tuon Moosesta kunnioittavan afrikkalaisen käden viittaus.

Mooseksen elämähän oli kudottu ihmeellisistä Jumalan salaisuuksista ja ilmoituksista siitä saakka kuin hänen äitinsä, hänet synnytettyään, salasi hänet kaikilta kolme kuukautta aina siihen asti kuin Jumala hänet salaisesti hautasi Moabin maalle ja hänen hautansakin salasi kaikiksi ajoiksi. Toisaalta ilmestyi Jumala Moosekselle erikoisemmin kuin kenellekään muulle Vanhan Liiton aikana ja puhui hänelle ilmoituksi-

ansa. Ei kukaan ole ollut oikeutettu enemmän kuin Mooses kiinnittämään Israelin ja meidän huomiotamme sekä Jumalan salaisuuksiin että Jumalan ilmoituksiin. Eikä ole kumma, että hän elämänsä lopulla, ennen eroamista kansastaan, tuollaisessa lyhyessä ponsilauseessa ikäänkuin rikkaiden kokemuksiensa tuloksena ja tunnuksena korostaa Jumalan salaisuuksien ja ilmoituksien merkitystä meille.

Me olemme kaikki Jumalan salaisuuksien ympäröimiä. On paljon salattua luonnon valtakunnassa ja vielä enemmän hengen maailmassa. Me puhumme luonnon *ilmiöistä*. Kuhunkin luonnon ilmiöön sisältyy kuitenkin vielä paljon salattua, joka ei ole ilmitullut. Eivät ainoastaan taivaan avaruuden salaperäiset, lukemattomat tähtimaailmat ole sellaisia. Jokainen vesipisara, jonka käytämme ja pieni maan matonen, jonka tallaamme, ovat suuria salaisuuksia. Puhumattakaan siitä, mitä aavistumattomia, mittaamattomia mahdollisuuksia esim.· sähkövoimassa piilee ja mitä uusia valo- ja voimasalaisuuksia taivaanavaruus vielä sisältää.

Kuinka luonnon valtakunnan salaisuudet ovat asiallisesti yhdistettyjä hengen maailman, Jumalan valtakunnan salaisuuksien kanssa, käy ilmi niistä muutamista ääriviivoista, joilla Ilmestyskirja luonnehtii uuden maan ja uuden Jerusalemin rakennetta, kuinka siellä juoksee Jumalan ja Karitsan istuimesta kristallikirkas elämänveden virta, jonka kahden puolen kasvava elämänpuu kantaa runsaita hedelmiä siitä huolimatta, ettei aurinkoa ole olemassa, yhtä vähän kuin on kuuta, yötä ja merta. Jumalan kirkkaus valaisee sen ja sen kynttilä on Karitsa. Tämä sama valo on siellä Jumalan palvelijain hengellisesti autuaallisena valona ynnä elämän puulle elinvoimaa antavana valona.

Miksi ei luonnon valtakunnan salaisuuksista ole enempää jo aikaisemmin ihmiskunnan palvelukseen käytettäväksi ilmi tullut, se kuuluu jumalallisen hallitustalouden salaisuuksiin. Niin esim. se omituinen asema, että Jumalan Poika sai täällä maan päällä elää ja toimia ilman nykyaikaisia

liikennevälineitä ja ilman muita nykyaikaisia keksintöjä, vaikka hän toisaalta ihmetöittensä kautta kykeni kokonaan syrjäyttämään luonnonvaltakuntaa hallitsevat luonnon lait. Ja siihenhän jo Mooseskin kykeni, vaikk'ei kyennytkään laatimaan ilmalaivaa eikä radiosähkötystä. Muistammehan m. m. hänen Egyptissä tekemänsä ihmetyöt.

Mutta siksi paljon oli Jumala sallinut ihmetöihin opastamansa Mooseksen katsahtaa luonnonvaltakunnan salaisuuksiin, että hän aavisti sinne sisältyvän paljon, paljon sellaista, mitä hän ja hänen aikansa ei voinut ilmi saada; ja siihen nähden Mooses jo huudahtaa: »se, mikä on salassa, se on Herran, meidän Jumalamme, varassa». Ja tähän Mooseksen vakuutukseen ovat kaikki suurimmat luonnontutkijat nöyrästi yhtyneet, tuntiessaan kuinka mitättömän vähän luonnon salaisuuksia on vielä ilmi saatu ja kuinka jäljellä olevaa ei väkisin ilmi saada ilman sen Jumalan armoa, jonka varassa on se, mikä on salassa.

Joskin siis luonnon salaisuuksien ilmituleminen meidän hyväksemme riippuu jo sinänsä Jumalan salatusta maailmanhallituksesta, jonka mukaan Jumala voi noudattaa tuon asian hoitamisessa määrättyä järjestelmää ja olisi ehkä noudattanut sitä paratiisillisenkin olotilan säilyessä, täytyy kuitenkin uskoa, että henkimaailman piiriin kuuluvalla syntiinlankeemuksella on ollut ja vieläkin on vaikutuksensa myöskin luonnon ilmiöihin ja niiden salaisuuksiin. Vert. Room. 8:20—22.

Synnistä Jumalan puhdistettavaksi antautunut Mooses ja synnitön Jeesus osoittivat voivansa ihmeitten kautta syrjäyttää luonnon lait ja paljastaa luonnon salaisuuksia, vaikka eivät voineetkaan jouduttaa luonnon salaisuuksien paljastumista koko ihmiskunnan palvelemiseksi ennenkuin Jumalan järjestelmä ja hänen aikansa sen sallivat.

Mutta tähän juuri on ihmiskunnan synnillä voinut olla ehkäisevä vaikutus. Niinkuin synti on ehkäissyt Jumalan iankaikkisen rakkauden yleiseen vaikutukseen pääsemistä ihmis-

kunnan hengelliseen elämään nähden, niin se on todennäköisesti ollut ehkäisemässä ja rajoittamassa myös luonnon salaisuuksien vapautumista ihmiskunnan palvelemiseksi. Kun uudessa maassa ja uudessa Jerusalemissa ei enää syntiä ole, on kaikki luonnon salaisuudet paljastuneet, samalla kuin aurinko ja kuu ynnä yö ja meri ovat hävinneet.

Vaikka siis onkin niin, että »mikä on salassa, se on Herran meidän Jumalamme varassa», ei liene väärin ajatella, että paljon enemmän luonnon salaisuuksia olisi ilmi saatu ja viljeltäväksi saatu, jos kristikunta olisi yleisemmin pyrkinyt synnistä eroon ja jos sen suuret luonnontutkijat, synnistä eroon pyrkien, olisivat nöyremmin etsineet työhönsä Jumalan siunausta ja nöyremmin antaneet hänelle saavutuksistansa kunniaa.

Mooses tiesi hyvin, että hänen kansansa niinkuin ihmiset yleensä pyrkivät luonnon salaisuuksien perille, ihmetöitä havitellen. Hän tiesi myös, että pimeyden henkivallalla on tässä kiitollinen työala koettaa kaikenlaisten taikurien ja velhojen avulla pettää ihmisiä heidän onnettomuudekseen ja Jumalan asian vahingoittamiseksi. Olivathan Egyptin noidat jo siinä Mooseksen kanssa kilpailleet Faraon eksyttämiseksi.

Tällaista tiedämme jälkeenkinpäin sekä Vanhan että Uuden liiton aikana tapahtuneen. Ja Jeesus sanoo, että aikojen lopun lähetessä yhä enemmän »vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja nousee ja he tekevät suuria tunnustekoja ja ihmeitä, niin että eksyttävät, jos mahdollista, valitutkin.» Näkipä Johannes Ilmestyksessä, että ennen Herran tulemista maasta nouseva ihmispeto tekee suuria ihmeitä, niin että saa tultakin taivaasta putoamaan maahan ihmisten nähden.» Ilm. 13: 13.

Ihmisten utelias kiihko päästä luonnon salaisuuksia ja luonnon ihmeitä tuntemaan sisältää suuren uskonnollis-siveellisen vaaran. Sitä tietä joudutaan helposti uskonnollisten vääräin profeettain käsiin, joiden takana on itse pi-

meyden ruhtinas sen vallan nojalla, minkä hän synnin kautta on saavuttanut ihmiskunnan ja luomakunnan yli. Siltäkin kannalta katsoen varoittaa meitä Mooses luonnon salaisuuksiin nähden pysymään Herran käsissä, jättäen sen, mikä on salassa, olemaan Herran, meidän Jumalamme, varassa.

Kuten on jo viitattu, ovat luonnon valtakunnan salaisuudet likeisessä yhteydessä henkimaailman salaisuuksien kanssa, paljon likeisemmässä kuin usein luullaankaan. Ilmestyskin jo osoittaa, että kristikunnan suuren uskonnollisen luopumuksen ja Jumalan tuomioitten tärkeitä vaiheita vastaa suuret mullistukset luonnonvaltakunnassa.

On paljon salattua henkien valtakunnassa, johon meidän tarvitsisi päästä aina syvemmin katsahtamaan. Ajatelkaamme, että Aabraham jo noin kaksituhatta vuotta ennen näki Ihmisen Pojan päivän. Ja kuinka kauas ja kuinka syvälle Jumalan valtakunnan salaisuuksiin ovatkaan Vanhan Liiton profeetat Mooseksesta alkaen nähneet! Hehän ovat nähneet Kristuksen ensimmäisen ja toisen tulemisen ja niihin liittyviä suuria Jumalan tekoja Israelin kansan ja koko maailman armahtamiseksi ja tuomitsemiseksi.

Eikä heidän henkensä suinkaan ole ollut koneellisesti Jumalan käytettävänä. Heidän näkynsä riippuivat heidän henkensä uskollisista määrätietoisista tutkimuksista. Pietari todistaa siitä: »Sitä pelastusta *ovat etsineet ja tutkineet* profeetat, — — — *ovat tutkineet*, mihin tai millaiseen aikaan heissä oleva Kristuksen henki viittasi, kun edeltäpäin todisti Kristusta kohtaavista kärsimyksistä ja niiden jälkeen tulevasta kunniasta. 1 Piet. 1: 10, 11.

Ja kuinka ihmeellisiä näkemyksiä onkaan Paavalilla ollut esim. Israelin kansan kohtalosta (Room. 11) ynnä hänellä ja Johanneksella »laittomuuden ihmisen» eli antikristuksen ilmestymisestä, josta saamme lukea toisessa tessalonikalaiskirjeessä ja Johanneksen Ilmestyksessä. Saipa Pietari tietoonsa jotakin myös Jeesuksen käymisestä ja toiminnasta tuonelan valtakunnassa, 1 Piet. 3: 19,20; 4: 6. Samoin Paavali

kuolleitten ylösnousemisesta ja toisten muuttumisesta, 1 Kor. 15: 51 ja 52.

On ollut paljon ihmisiä kristikunnassa, jotka ovat pyrkineet tuntemaan henkimaailman ja Jumalan valtakunnan salaisuuksia. On nytkin sellaisia, jotka mielellään haluaisivat tietää jotakin tulevaisista tapahtumista: maailman lopusta, oman kansan ja muitten kansain kohtalosta, Herran tulemisen merkeistä, antikristuksen ilmestymisestä, vieläpä vainajain kohtalosta, haudantakaisesta olotilasta j. n. e.

Mutta me emme tuollaisia näkemyksiä kaivatessamme aina muista ottaa huomioon, että Herralla on henkimaailman salaisuuksien ilmoittamiseen nähden erinäisessä suhteessa tarkoin määrätty järjestys. Se on vieläkin selvempi ja varmempi kuin luonnon valtakunnan salaisuuksiin nähden.

On kaksi suurta salaisuutta, joita meidän täytyy Jumalan ilmoituksen kautta päästä tuntemaan, ennenkuin muitten hengen salaisuuksien tuntemisesta voi mitään tulla. Toinen salaisuus on synti, toinen on armo. Näitten salaisuuksien tuntemista oli Mooses ensi sijassa opetellut. Ja niitten tuntemisesta riippuu myös meidän koko ajallinen ja iankaikkinen onnemme ja myöskin selvänäköisyys kaiken muun salatun tuntemiseksi, mikä koskee Jumalaa ja maailmaa, taivasta ja helvettiä, aikaa ja iäisyyttä.

Mutta kiitos Herran! Ennen kaikkea juuri noita kahta salaisuutta tahtoo Herra itse opettaa meitä tuntemaan. Ensi sijassa niihin nähden vakuuttaa Mooses tekstissämme: »mikä on ilmoitettu, on olemassa meitä ja meidän lapsiamme varten ikuisesti.» Mooseksen, profeettain, apostolein ynnä heidän läheisten henkiystäväinsä tietäjäsuuruus on johtunut juuri siitä, että he uskollisemmin kuin muut aikalaisensa ovat tahtoneet Herran koulussa opetella synnin ja armon tuntemista. Siitä näkökulmasta katsoen onnittelee Jeesus opetuslapsiansa muitten rinnalla, sanoen: »teidän on annettu tuntea taivasten valtakunnan salaisuudet, mutta heidän ei ole annettu», Matt. 13: 11.

Mutta onko synti salaisuus? Eikö Paavali ole oikeassa huudahtaessaan: »lihan teot ovat *ilmeiset*». Eikö sellaisia ole kaikkialla näkyvissä hänen tekemänsä luettelon mukaan? Gal. 5: 19—21.

Kyllä synti on julkinen ilmiö. Mutta niinkuin luonnon *ilmiöt* ovat *salaisuuksia*, niin on syntikin. Ajatelkaamme esim. synnin perinnöllisyyttä! Äidin tavat tyttärellä, päässä pojan isän mieli. Ja useasti aina kolmanteen ja neljänteen polveen perinnölliset luonteen heikkoudet ja paheet. Sehän on hirvittävä salaisuus. Entäpäs synnin kiusauksien valta sydämessämme sittenkin vielä, kun olemme heränneet sitä huomaamaan. Saamme pahasti puhuttuamme tai tehtyämme pyhästi päättää, ettemme enää toiste niin menettele. Ja yhtäkkiä huomaamme häpeällä ja murheella kaatuneemme siihen, mistä juuri nousimme.

Kauheinta synnin salaisuutta on kuitenkin se, että se niin usein pukeutuu vanhurskauden pukuun ja sen kautta sokaisee ihmiset uskomaan, että se julkisina paheinakin ilmetessään ei ole mikään yliluonnollinen asia, vaan ainoastaan luonnollinen heikkous, kuten esim. ruumiillinen sairaalloisuus, väsymys ja alakuloisuus. Hirvittävä salaisuus jatkuu sitten siten, että tuota luonnollista heikkoutta luullaan voitavan luonnollisin keinoin auttaa. Lääkkeiksi uskotaan usein riittävän humanistisen kansanvalistuksen tai ainakin korkeamman opillisen sivistyksen monine erikoisvalmisteineen. Uskotaan sittenkin, vaikka Jumalan tuomiota huutava, levoton omatunto ei ota rauhoittuakseen tuollaisista annoksista.

Jumala on kuitenkin ollut uskollisuudessaan väsymätön muistuttamaan onnettomalle, synnistä kärsivälle kristikunnalle, että synnistä ei pelasta mikään muu lääke kuin — Jumalan armo Kristuksessa Jeesuksessa, uskolla vastaan otettuna.

Mutta tämä armokin on salaisuus. Pakanatkin ovat tosin jo tienneet armosta puhua. Paavalilla oli käytettävänään siihen nähden pakanallisessa kreikankielessä valmis sana ja

käsite. Kaikki nytkin voivat armosta puhua ja armoa myös keskinäisessä ihmiselämässä käyttää, sellaisetkin, jotka ovat kristinuskolle vieraita. Armokäsite sinänsä on julkinen, yleismaailmallinen asia.

Ja kuitenkin on Jumalan armo suuri salaisuus vielä tänäkin päivänä, niin hyvin kuin ihmiset luulevatkin sen tuntevansa. Kullakin ihmisellä voi olla armokäsite ja sen käytäntö enemmän tai vähemmän toisista eroava. Mutta eri vivahdukset sulautuvat kuitenkin eräänlaiseksi yleiseksi, sovinnaiseksi perusnäkemykseksi, joka on sellainen, että Jumalan armo meidän autuaaksitulemisessamme on jonkinlainen välttämätön täyte, joka täydentää Jumalan vanhurskauden vaatimuksessa sen, mikä meiltä mitasta puuttuu, kun laskemme siihen mittaan ensin kaiken omanvanhurskautemme, kaikki meidän hyvät puolemme, mitkä pahojen puolien peittämiseksi ikinä itsestämme irti saamme.

Ja siihen nähden hurskas, temppelissä rukoileva fariseus ja lain käskyt mielestänsä täyttänyt rikas nuorukainen, evankeliumin esittäminä, tunsivat tarvitsevansa mahdollisimman vähän Jumalan armoa rukoilevan publikaanin rinnalla. Tämä pitkä asteikko on ihmissieluissa salaisesti tai julkisesti nytkin käytännössä. Mutta sen viljelijöille on Kristuksessa Jeesuksessa valmistettu Jumalan armo vieläkin joko pahennus tahi hulluus niinkuin se juutalaisille ja kreikkalaisille oli.

Jumalalle oli paljon helpompi lähettää Poikansa tänne ihmiseksi, kuin saada meidät ihmiset uskomaan, että Hän meidät voi ainoastaan jumalattomina armahtaa Jeesuksen tähden ja että hänen täytyy sitä varten saada meidät kokonaan riisutuksi pois kaikista oman vanhurskauden puolustuksista, niin että tunnoissamme tyydymme tinkimättä aina tunnustautumaan vain jumalattomiksi ja sallimme pahentumatta muidenkin meidät sellaisiksi tuomita, Room. 3: 23, 24; 4: 5.

Voi kuinka vaikea on t ä t ä t i e t ä armosta autuaaksi tulla! Vaikea se on ei vain fariseuksille, vaan myös publikaaneille, sillä eipä monta näistäkään Herra saa todistetuksi niin juma-

lattomaksi, ett'eivät he enää jonkun toisen rinnalla kerskaisi. Tämä omanvanhurskauden kerskaus, jolla koko kristikunta on kyllästetty, on saatanallisen henkivallan vaikutuksena myöskin suuri yliluonnollinen salaisuus. Ja se tekee sen, että Jumalan jo itsessään salattu armo on tullut yhä suuremmaksi salaisuudeksi, joka Herran itsensä täytyy saada meille koulussansa, evankeliuminsa ja P. Henkensä kautta opettaa. Opettaa sitä mukaa kuin saa meille opettaa myöskin synnin salaisuutta. Ja kuta syvällisemmin saa Jumalan henki meidät tuntemaan jälkimmäistä, sitä suuremmaksi hän kirkastaa edellisen. Jokainen Paavalin koulutoveri voi yhtyä hänen todistukseensa: »missä synti on suurentunut, siinä on armo tullut ylenmäärin runsaaksi», Room. 5: 21.

Näistä tällaisista, jotka joka päivä näiden salaisuuksien tuntemista opettelevat ja siinä ratkaisuja tekevät omatekoisen ja evankeliumin kirkastaman käsityksen välillä, Herra on saanut kansallensa suurimmat siveellisyysarvojen, totuuden, vanhurskauden ja rakkauden arvojen opettajat, niinkuin Mooseksen, Paavalin, Augustinuksen, Lutherin y. m. Myöskin siitä näkökulmasta katsoen on paikalleen osuva Mooseksen muistutus: »mikä on ilmoitettu, on olemassa meitä ja meidän lapsiamme varten ikuisesti, jotta me täyttäisimme kaikki tämän lain sanat.»

Mutta mikä meille on vielä tärkeää, on se, että ainoastaan noiden kahden salaisuuden, synnin ja armon, tuntemisen kautta pääsemme tuntemaan muita henkimaailman ja Jumalan valtakunnan salaisuuksia, sikäli kuin ne ovat meille tarpeellisia. On jo suuri voitto se, että uskon kilvoitus synnin ja armon tuntemisessa vapauttaa meidät monista turhanpäiväisistä ja eksyttävistä tulevaisuuden salaisuuksien haihattelemisista ja varjelee vääräin profeettain käsiin joutumasta.

Mutta toisaalta tuo kilvoituksen tie P. Hengen koulussa ohjaa meitä terveellisessä mielessä ymmärtämään aikain merkkejä ynnä profetian viittauksia Jumalan valtakunnan mui-

hin, edellä viitattuihin salaisuuksiin nähden. Se tie avaa silmämme ja avartaa sydämemme myöskin huomaamaan ja ymmärtämään tuloansa tekevän Ihmisen Pojan ihmeellistä hallitusta tämän maailman sekasotkun keskellä. Se panee myös elävässä toivossa »odottamaan suuren Jumalan ja Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen ilmestymistä».

Silloin kaikki salat tulevat julki, nekin, jotka nyt ovat vielä »Herran, meidän Jumalamme varassa.»

Salattu tiellä uuden syntymisen
Elämä ompi armost' eläväisen,
Salattu sisällinen kristitty;
Ei maailma voi tuta armon lasta,
Joll' ompi uusi luonto Jumalasta
Ja salattu.

Salattu aika, jolloin minä kerran
Kasvoista kasvoihin saan nähdä Herran
Ja päästä valittujen joukkohon.
Ei ole hitauteen aikaa mulla,
Voi tänä päivänä jo ylkä tulla
— Se salattu.

RATKAISEVA VALINTA.

Niin peljätkää nyt Herraa, palvelkaa häntä nuhteettomasti ja uskollisesti ja poistakaa ne jumalat, joita esi-isänne palvelivat tuolla puolella virran ja Egyptissä, ja palvelkaa Herraa. Mutta jos teille on vastenmielistä palvella Herraa, niin *valitkaa tänä päivänä, ketä tahdotte palvella*, niitäkö jumalia, joita esi-isänne palvelivat tuolla puolella virran, vai amorilaisten jumalia, niiden, joiden maassa te asutte. Mutta minä ja minun perheeni palvelemme Herraa.

Silloin kansa vastasi ja sanoi: »Ei suinkaan! Emme hylkää Herraa emmekä palvele muita jumalia.»

Joos. 24: 14—16.

Jos on ihmeteltävää, että Herran täytyi Joosuan kautta antaa Israelille tuollainen kehoitus: »valitkaa tänä päivänä, ketä tahdotte palvella», on vielä enemmän ihmeteltävää, että Herran täytyy tuo kehoitus uudistaa vielä meillekin, Uuden Liiton kansalle.

Luulisi olevan itsestään selvän asian, että ilman mitään tuollaisia, ratkaisuun vaativia kehoituksia palvelisimme sitä Jumalaa, jolta olemme kaiken hyvän ja paljasta hyvää saaneet, sitä Jumalaa, joka on antanut meille ruumiin, sielun, silmät, korvat, järjen ja kaikki aistit ynnä nämä kaikki vielä voimassa pitänyt.

Tämän lisäksi tiedämme, että Jumala, lähettämällä tänne oman Poikansa, on meidät itsensä kanssa sovittanut; on valmistanut siten meille täydellisen synteinanteeksisaamisen ja päästön pahasta omastatunnosta ja on yhäti evankeliuminsa kautta antanut meidän siitä kuulla. Luulisipa, että jokainen ilomielin olisi antautunut palvelemaan sellaista Jumalaa.

Tähän luulisi myöskin ilman muita kehoituksia senkin houkuttelevan, että ne, jotka ennen meitä olivat tuohon Herran palvelukseen antautuneet, ovat kaikki yhdestä suusta todistaneet, että tuo palvelus ei ole palkatonta, ilotonta orjan työtä, vaan mitä ihaninta sielun nautintoa, sielun rauhaa ja rikkautta. Vakuuttaahan jo Vanhan Liiton veisaaja ylitsevuotavin sydämin Jumalallensa: »Kun sinä vaan omani olet, ei minua mikään taivaassa eikä maan päällä miellytä. Vaikka vielä ruumiini ja sieluni vaipuisi, olet sinä, Jumala, kuitenkin aina sydämeni turva ja minun osani», Ps. 73: 25, 26. Ja tunnustaahan Paavali samasta Herran palveluksesta: »Kaikessa me osoittaudumme Jumalan palvelijoiksi — — — tuntemattomina ja kuitenkin tunnettuina; kuolemaisillamme ja katso me elämme — — — murheellisina, mutta aina iloisina, köyhinä, mutta kuitenkin monia rikkaiksi tekevinä; niinkuin ne, joilla ei ole mitään, mutta joilla kuitenkin on kaikki», 2 Kor. 6: 4—10

Tiedämmehän vielä historiasta, kuinka monet Kristuksen marttyyrit, miehet ja naiset, olivat valmiit jättämään kaiken, mikä heille oli maailmassa rakkainta, ja astumaan petojen eteen tai polttoroviolle Kristuksen tähden, hänelle ylistystä veisaten siitä, että saivat olla hänen palveluksessaan. Kuinka paljon puhuukaan tämän palveluksen ihanuudesta Rooman Kolosseumin, tuon marttyyrien teurastuspaikan, keskellä vieläkin nähtävä, suuren suuri risti, päällekirjoituksineen: ave crux, spes unica (terve risti, ainoa toivo). Luulisipa kaiken tämän riittävän kehoitukseksi, kun on kysymyksessä Herran palvelukseen astunninen.

Mutta sitä paitsi, tiedämmehän toisaalta kaikki kokemuksesta, kuinka raskasta, tuskallista ja petollista synnin palveleminen ja kaikenlainen epäjumalainpalvelus on.

Ei se mitään merkitse, jos näetkin ympärilläsi hymyileviä maailman ihmisiä joukottain ja kuulet heidän remuavia, repäiseviä ilojansa kaikenlaisissa huvittelupaikoissa. Kun saat katsahtaa heidän arkioloihinsa, muuttuu näky kokonaan.

Ei mitään iloa vastoinkäymisissä, ei mitään voimaa kärsimyksissä, ei mitään sielun rauhaa omantunnon syytöksissä, ei uhrautuvan palveluksen iloa, ei anteeksi saamisen eikä anteeksi antamisen autuutta. Orjan ilot, orjan kahleet, orjan luihu Jumalan pelko, orjan toivoton loppu tai eläimellisesti tylsä lähtö suureen tuntemattomaan! Siinä synnin ja maailman palveluksen yleisluontoinen yhteenveto. Ja kuten sanottu, kullakin meistä, ilman Kristusta eläessämme, on siitä jotakin kokemusta.

Mutta niin suuri on sokeutemme, niin hirvittävä pimeyden henkivallan lumous, että emme kaikista noista erilaisista todistuksista huolimatta tahdo yleensä siirtyä synnin ja saatanan palveluksesta Jumalamme palvelemiseen. Yhtä vähän kuin monenlaiset elämykset elänyt Israelin kansa sitä tahtoi tehdä, Joosuan silmillä katsottuna. Herran täytyy aina vain huutaa: »valitkaa tänä päivänä, ketä tahdotte palvella!»

Siinä valinnassa on kolme kohtalokasta erehdystä vältettävä.

Monet luulevat valinnan tehneensä, vaikka eivät olekaan tehneet. Luulevat, että valinta tehdään kerta kaikkiaan.

Voit tavata ihmisiä, jotka mielellään puhelevat siitä, kuinka ovat tulleet herätykseen ja uskoon niin ja niin monta vuotta takaperin. Mutta jos kysyt heiltä, mitä kokemuksia on teillä viime viikolta ja eiliseltä päivältä saatanan kiusauksista ja Jumalan armahtamisesta, niin heillä ei ole ehkä mitään sanottavaa. Valinta oli tehty aikanaan ehkä hyvin vakavasti, mutta uskonelämä oli sen jälkeen kuivettunut paljaaksi muodollisuudeksi ja tietopuoliseksi opin kaavaksi. Kristillisyys oli vanhentunut voimattomaksi vanhuudenheikkoudeksi ehkä jo ihmisiän puolivälissä. Nuortumisesta ei merkkiäkään. Vielä vähemmän kotkan nuorentumisesta, Ps. 103: 5.

Asian laita on kuitenkin niin, että elävä usko ei ole kerta kaikkiaan tapahtuva ratkaisu, vaan loppumaton sarja rat-

kaisuja. Valinta on tehtävä aina uudestaan, jos mieli välttyä siitä Sardeen seurakunnan kohtalosta, että »sinulla on se nimi, että elät, mutta olet kuollut.» Vanha Israel oli Egyptistä alkaen saanut aina uudestaan, lukemattomat kerrat tehdä valintansa Jumalan ja saatanan välillä, uskon ja epäuskon välillä, oman tahtonsa ja Herran tahdon välillä. Vanha Joosua tiesi hyvin, kuinka huonosti se oli usein valintansa tehnyt. Hän tiesi myös, että kansa siitä huolimatta oli vielä uskollisen Jumalan valittu kansa, jolta Jumala vielä kerran odottaa uutta valintaa kaiken sen suuren, nöyryyteen painavan siunauksen jälkeen, jota tuo kansa koko Joosuan hallintoajan oli luvatussa maassa saanut nauttia. Herralla oli oikeus odottaa kansansa uskonnollisuuden nuortumista, ettei se jo historiansa alussa sortuisi elähtäneen vanhuuden voimattomuuteen, kuten monen muun kansan kanssa on käynyt.

Kuinka ihanan esikuvan uudistuvasta valinnasta antaakaan evanheliumin kuvaus Jeesuksen ensimmäisistä opetuslapsista! He eivät olleet itsessään pyhempiä eikä viisaampia kuin me. Kuinka monesti heidän uskonnollinen tomppelimaisuutensa, heidän epäuskonsa, heidän itserakkautensa, omahyväisyytensä, kateutensa ja kunnianhimonsa tuli esille! Mutta kun Jeesus vaati valppaasti heitä tekemään valintansa uudestaan, niin he tekivät. Toisin sanoen, kun Jeesus kohdisti heihin vakavan nuhteen sanan tai näytti samaa tarkoittavan esikuvan, milloin itsensä, milloin heränneen kanaanealaisen tai samarialaisen vaimon, milloin pienen lapsen, niin oppilapset häpesivät, vaikenivat, nöyrtyivät. Kätkivät sanat ja esikuvat tutkistellen sydämeensä, kuten Jeesuksen äitikin. Se oli heidän lopullisen voittonsa salaisuus. Sillä siitä oli aina seurauksena uusi Jeesuksen rakkauden, rauhan, valon ja voiman vuodatus heidän sieluihinsa, sen sisäisen iäisyysperusteen vahvistuminen, jossa ylösnoussut Kristus kaikkien oppilasten harhailujen jälkeen tapasi maailmalle tuntemattoman liitekohdan pääsiäistervehdyksellensä.

Sentähden, kun yksi heistä jälkeenpäin huudahtaa: »me katselimme hänen kirkkauttaan, kirkkautta sellaista kuin ainokaisella Pojalla on Isältä, täynnä armoa ja totuutta», niin emme tarvitse ajatella sen tarkoittavan vain kirkastusvuoren näkyä Mooseksen ja Eliaan seurassa. Ennemminkin Johannes tarkoittanee siinä huudahtaa, meillekin siunaukseksi, lyhyen yhteenvedon kaikista monista autuaallisista elämyksistä, mitä heillä Jeesuksen armon kirkastuessa, heidän uudistuvan valintansa yhteydessä, oli ollut.

Mutta me voimme myöntää tuollaisen uudistuvan valinnan välttämättömäksi, mutta emme kuitenkaan sitä tee siten kuin Herra tarkoittaa. Israelin kansa vastasi Joosuan kehoitukseen: »Emme hylkää Herraa emmekä palvele muita jumalia.» Mutta Herran koulussa kokeneen Joosuan silmä näki toista. Hän vastasi kansalle: »Te ette voi palvella Herraa, sillä Hän on pyhä Jumala; hän on kiivaileva Jumala, hän ei anna anteeksi rikoksianne ja syntejänne», v. 19.

Kyllä uskontunnustus on hyvä. Ihastus ja innostus Jumalan asian ja Jumalan seuraamiseen on hyvä. On oikein kerskata Kristuksesta, Hänen sovintoarmostaan, Hänen pelastusrakkaudestaan. Mutta ennen uskontunnustusta on aina synnintunnustus tehtävä. Uskontunnustus ilman uskottomuutemme, saastaisuutemme, kelvottomuutemme, mahdottomuutemme tuntemista ja tunnustamista on itsemme pettämistä. Kun, ihmisten silmissä, pyhä mies, profeetta Jesaias kauhistuneena huusi: »voi minua, minä hukun, sillä minulla on saastaiset huulet», oli tämä tunnustus Herralle otollisempi kuin edellä mainittu Israelin kansan uskontunnustus.

Sentähden voi vanhalla Joosualla olla syytä aina uudestaan odottaa meiltäkin yhtä hyvin kuin hänen kansaltansa uutta arviointia Jumalan pyhyydestä ja omasta saastaisuudestamme, uutta, syvempää näkemystä Jumalan palveluksen merkitykseen ja oman sydämemme vilpillisyyteen ja uskonnolliseen pintapuolisuuteen. Tämä on välttämätön edellytys aina jokaisessa uudessa valinnassa, niin erilaiset tapauk-

set kuin voivatkin kysymykseen tulla eri ihmisten kohdalla ja samankin ihmisen kohdalla eri aikoina.

Olipa nyt kysymyksessä jokin erikoinen uskonluottamuksen tai uskon kuuliaisuuden osoitus Herran sanalle tai erikoiseen rukoukseen painuminen tahi kiitoksen kantaminen Herralle tai erkaneminen, kieltäytyminen jostakin Herran tähden, tahi olipa kysymyksessä puhuminen tai vaikeneminen, pakeneminen tai hyökkääminen Herran asian yhteydessä, aina odottaa Herra Joosuan kanssa, että valintamme pohjana olisi jotakin tuosta profeetta Jesaian syvästä synnintunnosta. Kyllä Joosua tiesi, että Israelin kansan sadat tuhannet yksilöt tarvitsivat valintansa tehdä niin kovin erilaisissa yksilöllisissä tilanteissa, mutta kaikille yhteisesti hän kuitenkin huudahtaa, että he käsittivät uskon Jumalaan liian pintapuolisesti, johtuen siitä, että he liian pintapuolisesti tunsivat syntinsä ja jumalattomuutensa Jumalan edessä. Joosualle ja Herralle olisi ollut paljon otollisempaa, jos kansa ennemmin olisi tunnustanut uskottomuutensa kuin uskonsa ja jos kansa ennemmin olisi itkien ja maahan langeten valittanut kyvyttömyyttänsä uskoon, sen sijasta, että se mahtavasti tunnusti kykenevänsä uskomaan.

Useat meistä pelkäävät syntimurhetta enemmän kuin pintapuolista, omatekoista uskoa. Mutta Jeesus vieroo jälkimmäistä enemmän kuin edellistä. Niin paljon kuin Jeesus puhuukin uskosta ja niin hartaasti kuin hän toivoi, että kaikki uskoisivat häneen, niin hän sittenkin joutui eristäytymään, luopumaan, pakenemaan monien innostuneitten uskovaisten seurasta. Siitä kertoo evankeliumi tuon tuostakin. Mutta se ei kerro yhtään tapausta, että Jeesus olisi jättänyt Jesaian tavalla kelvottomuuttansa, saastaisuuttansa valittavan. Hän tiesi, että sieltä kautta hän itse pääsee valoksi ja voimaksi aina uudistuvan valinnan tekemiseen. Kun Pietari uskossa kerskaten vakuutti pysyvänsä uskollisena muitten mahdollisesti langetessa, murehdutti tämä Jeesuksen sydäntä. Mutta kun sama Pietari oli mahdottomuutensa tunnossa maahan

heittäytyen huudahtanut: »mene pois luotani, Herra, sillä minä olen syntinen ihminen», ilahdutti se sanomattomasti Jeesuksen sydäntä ja vapautti hänet vakuuttamaan: älä pelkää, tästälähin saat saaliiksi ihmisiä.»

Kyllä Jeesus mielellään suo, että sinä, ystäväni, kuten itse luulet, olisit paljon parempi, pyhempi, viisaampi ja täydellisempi kuin joku toinen ja että siinä olisi kiivas kilpailu meidän välillämme ja että ratkaisuja sitä varten ahkeraan tehtäisiin. Mutta hänen itsensä täytyy siitä kaikessa juuri meidän onnemme tähden päästä voimaksi ja valkeudeksi. Eikä hän siksi pääse, ennenkuin hän saa aina uudestaan tehdä uskovan uskottomaksi, viisaan tyhmäksi, väkevän voimattamaksi ja pyhän syntiseksi.

Mutta jos tuo edellä käsitelty itsepetos valinnan tekemisessä on meille onnettomasti kohtalokas, on yhtä vaarallista päätellä itsestämme tai muista, että on väärän valinnan teillä menty jo niin pitkälle, ettei voida enää valita elämän tietä. Tosin on etsikkoaika ehkä useinkin lyhyempi kuin elämän ikä. Esau, Saul kuningas, Juudas Iskariot ovat siitä todistuksia. Meillä on täysi syy itsellemme ja toisille muistuttaa tästä. Meille on varmaan yhtä tärkeää muistaa Golgatan paatunutta ryöväriä kuin katuvaista ryöväriä, samoin myös niitä Kristuksen ristiinnaulitsijoita, jotka vielä Helluntainakin sokeudessaan panivat kaikki Kristuksen työt pilkaksi, siitäkin huolimatta, että toiset saivat piston sydämeensä ja tekivät Herran toivoman valinnan.

Mutta juuri nämä viimeksimainitut, samoin kuin useat tuhannet Helluntaipäivän jälkeen kääntyneet juutalaiset osoittavat, kuinka monien kymmenien eksymysvuosien jälkeen voidaan vielä siirtyä Kristuksen ristin vihollisista Kristuksen ristillä siunattujen joukkoon. Lukemattomien väärien ratkaisujen jälkeen voi vielä oikea ratkaisu tapahtua.

Siinä on paljon meiltä salattua, kuinka Herra voi sittenkin vielä voittaa toisen ihmisen, vaikka ei toista. Sentähden on lopullinen tuomio aina jätettävä sen Herran käteen, joka

sanoo, että monta ensimmäistä tulee viimeiseksi ja monta viimeistä ensimmäiseksi. Meidän asia on toivoa jokaisesta viimeiseen asti ja samalla huutaa itsellemme ja muille: valitkaa tänä päivänä! Tänäpäivänä, kun kuulette hänen äänensä, älkää paaduttako sydäntänne. Muistakaa Lootin vaimoa, huudahtaa Jeesus.

Ja sittenkin on niin, että me emme voi valita, vaan Herra voi, se Herra, joka sanoo, että »ei se ole sen vallassa, joka tahtoo, eikä sen, joka juoksee, vaan Jumalan, joka armahtaa», Room. 9: 16. Herrahan se on, joka yhäti ottaa meitä kiinni, saarnauttaa sanaansa, tekee lupaa kysymättä omantuntomme levottomaksi synnistä, herättää odottamatta sielussamme iäisyyskaipuuta. Herrahan se on, joka sallii meille yllätyksenä raskaita onnettomuuksia, vaivoja, kärsimyksiä, pettymyksiä tässä elämässä ja niiden kautta panee painoa kehoituksilleen. Ne ovat vieneet monet ratkaisuun. Tehneet mahdottoman mahdolliseksi. Sillä niihin kätkeytynyt Jumala »vaikuttaa sekä tahtomisen että tekemisen, mielisuosionsa toteuttamiseksi», Filip. 3: 13.

Sentähden saattoi Jeesus sanoa opetuslapsilleen: »ette te minua valinneet, vaan minä valitsin teidät.» Ja niin on Herran salattu armo ja rakkaus vienyt ja vie ensiksikin ensimmäiseen ratkaisuun, niin erilaiseksi kuin tämä muodostuukin eri ihmisille. Toisille, kuten Johannekselle, hiljaiseksi siirtymiseksi rannalta rannalle, toisille, kuten Paavalille, suurta huomiota herättäväksi, järkyttävän valtaiseksi jäitten lähdöksi jyrkän kosken pauhinassa. Ei ole yhdenkään ihmisen kääntymys toisen kääntymyksen jäljennös.

Mutta sama salattu armo, joka kaikissa vaikuttaa, on ennen tehdyt ratkaisut siunaava lähtö- ja tukikohdaksi uuden valinnan eteen joutuessamme.

Siten myös selvenee se järjelle arvoituksellinen seikka, että juuri ne meistä, jotka Joosuan kanssa ovat vakavimmin ja pysyväisimmin aina valintansa tehneet, nöyrästi tunnustavat: minä olen aina ollut Herralle tottelematon, huikentele-

vainen, vilpistelevä ja maailmaa rakastava, mutta Herra on ollut sanomattoman uskollinen; on väsymättömästi hyvän paimenen rakkaudella juossut perässäni, on minua aina uudestaan armahtanut, on palauttanut eksyksistä, on nostanut lankeemuksistani, on puhdistanut verellään, on kärsinyt heikkouttani, on tukenut voimattomuuttani, niin että minulla on vielä pelastumisen toivo.

Muut kaikki hyljää, vaan Sinä et;
Autuuden särkyneet sydämet
Sinulta saavat,
Sä luet haavat ja kyyneleet.

PANE JÄLLEEN MAATA.

Ja poikanen Samuel palveli Herraa Eelin johdolla; mutta Herran sana oli harvinainen siihen aikaan, eivätkä näyt olleet tavallisia. Siihen aikaan tapahtui kerran, kun Eeli, jonka silmiä alkoi hämärtää, niin ettei hän voinut nähdä, makasi sijallansa eikä Jumalan lamppu ollut vielä sammunut ja Samuel makasi Herran temppelissä, jossa Jumalan arkku oli, että Herra kutsui Sumuelia. Hän vastasi: »Tässä olen». Ja hän riensi Eelin luo ja sanoi: »Tässä olen, sinä kutsuit minua». Mutta hän vastasi: »En minä kutsunut; pane jälleen maata». Ja hän meni ja pani maata.

1 Sam. 3: 1—5.

Elävä usko on muutakin, mutta se on myöskin yhäti uudistuvaa kääntymistä elävän Jumalan puoleen nöyrtyvässä hätähuudossa: puhu Herra, palvelijasi kuulee. Siihenhän nuori Samuel lopuksi tuli Herran majassa maatessaan, jossa »ei Jumalan lamppu ollut vielä sammunut.»

Että Herran kutsumukset tuohon uskoon kuuluivat Samuelille erittäin voimakkaina, on hyvin ymmärrettävää, kun tiedämme, kuinka Samuel oli aivan erikoisessa mielessä Herralle pyhitetty rukouksen lapsi. Olihan hänen äitinsä Hanna siinä mielessä häntä rukouksessa Herralle kantanut jo ennen hänen syntymistään ja siinä esirukouksessaan yhäti pitkittänyt.

Ihmeellisempää on, että Herran armokutsumus voi monia meistä kohdata yhtä voimallisesti kuin Samuelia, vaikk'ei meillä ehkä ole ollutkaan hurskasta, rukoilevaa äitiä. Eikä meistä kukaan Herraa etsi, ellei Herra etsi meitä. Herran uskollisuus hänen kutsumuksissaan on aina ihmeellisempi

kuin meidän vastauksemme noihin kutsumuksiin. Sen olisi varmaan Samuel ensimmäisenä tunnustanut.

Mutta juuri siinä on meidän asemamme pimeyden henkivallan vaikutuksen takia niin kohtalokas, että kun Herra yhäti huutaa: herää, herää, huutaa pimeyden valta monin tavoin: nuku, nuku!

Ylipappi Eelin pojat, joiden jokapäiväiseen seuraan nuori Samuel oli joutunut sen kautta, että hänen äitinsä oli uskonut hänet Eelin kasvatettavaksi, olivat sangen jumalattomia, siveettömiä miehiä. Ja jumalattomalla elämällään he joka päivä sanoivat Samuelille: pane jälleen maata.

Eeli itse, ollen omakohtaisesti hurskas mies, oli kyllä pitkin aikaa ollut kehoittamassa Samuelia kuulemaan Herran kutsuja. Monessa kohti kykeni hän paremmin kuin Hanna Samuelille uskonnon opettajaksi, ja Samuel oli varmaan häneltä saanut monta hedelmällistä vastausta tekemiinsä kysymyksiin. Aivan samoin kuin 12-vuotias Jeesus sai juutalaisten kirjanoppineilta temppelissä, kuunnellessaan heitä ja kysellessään heiltä, selityksen moneen kysymykseen, joihin hän ei äidiltänsä ja isältänsä ollut selvitystä saanut.

Mutta kun Eeli oli vuosikaudet sallinut omien poikiensa elää kurittomasti ja häväistä Jumalanpalvelustakin, heikkeni siitäkin syystä hänen oma käsityksensä Herran äänen ymmärtämiseen nähden. Ja siten joutui hän vasten tahtoaankin kaatamaan Herran työtä Samuelinkin sydämessä ja oli siellä synnyttämässä ristiriitaa hänen ja Samuelin äidin kasvatuksen välillä.

Nuori Samuel oli varmaankin usein joutunut kiusatuksi ajattelemaan, mahtoiko hänen äitinsä ankarampi hurskaus, jolla äiti oli häntä kasvattanut, olla liikanaista. Eikö vähempikin riittäisi, varsinkin kun ei Eelille eikä hänen pojilleen kuulunut mitään Jumalankaan kuritusta?

Siihen nähden, että Eelin poikain törkeä elämä oli kansan kesken yleisenä puheen aiheena, ajattelen, että tästä oli ollut keskustelua myös Hannan ja Samuelin kesken, edellisen

käydessä jälkimmäistä tervehtimässä kerran vuodessa, jolloin hän toi pojallensa aina uuden päällysviitan.

Se oli Jumalan armahtavan rakkauden ja kurittavan vanhurskauden ristiriita, jonka eteen äiti ja poika olivat joutuneet, kuten hurskaat vanhemmat lapsineen tänäkin päivänä vielä joutuvat, nähdessään pahuuden jäävän monesti ilman Jumalan rangaistusta silloinkin, kun pahuus kulkee uskonnon liittolaisena tai uskonnollisen suvaitsevaisuuden suojassa. Miksi Jumala sallii tuollaisen törkeän jumalattomuuden tai tuollaisen uskonnollisen kurittomuuden eli kevytmielisyyden menestyä ja jatkua rankaisematta? Miksi täytyy minun lapseni ja muiden heikkojen kristittyjen tuollaisten esimerkkien kautta saada ainaista pahennusta? Tahi, kuinka kauan sallii Herra oman asiansa pysyä surkeassa alennuksen tilassa hänen uskonnollisesti ala-arvoisten palvelijainsa takia? Tällaisten kysymysten edessä ovat kypsyneemmätkin Herran oppilapset kuin Samuel-poikanen kompastuneet, jopa uskossansa haaksirikon tehneet.

Yhä vaikeammaksi vuosi vuodelta oli tuon, sekä Jumalan että Eelin ja Samuelin takia, arkaluontoisen asian käsitteleminen varmaankin Hannalle käynyt hänen Samuelia tavatessaan, kun kansan pilkkapuheet paisuivat Eelin poikain jumalattomuuden paisuessa niin pitkälle, että »he makasivat niiden naisten kanssa, jotka toimittivat palvelusta ilmestysmajan ovella.»

Kyllä kai Hanna sai käyttää ei vain sanansa, vaan myös kaiken esirukouksensa voiman varjellakseen poikaansa pahennukselta ja saadakseen hänet uskomaan ja uskossansa tyytymään siihen, että Herran ajatukset eivät ole meidän ajatuksiamme eivätkä Herran tiet meidän teitämme. Kaipa siinä hurskas äiti joutui lahjakkaan, tutkivan poikansa edessä joskus aivan sanattomaksi, joutui tunnustamaan omankin käsityksensä riittämättömyyden niinkuin senkin, että hänenkin uskonsa oli tullut koetukselle, mutta että Herra kyllä aikanaan asiansa toimittaa ja kaikki ristiriidat selvittää.

Rukoileva äiti oli saanut sellaista uutta sisältöä rukoukseensa, jota hän ei ollut arvannut, poikaansa Eelin hoitoon uskoessaan. Rukouksen lapsi, Samuel-poikanen, tuli aivan uudessa merkityksessä vielä rukouksen lapseksi. Rukous ei käynyt äidille helpommaksi, niinkuin hän oli ehkä luullut saatuaan pojalleen arvokkaimman kasvattajan. Rukouksen aiheet vain muuttuivat yhä enemmän ja yhä syvemmin sielua raateleviksi. Kuinka raskain mielin oli Hanna tuontuostakin lähtenyt Siilosta kotimatkalle, nähdessään poikansa vaarat ja kuullessaan kansan räikeitä pilkkapuheita Eelistä ja hänen pojistaan ynnä Herran palveluksen pyhistä toimituksista, jotka olivat hänen sydämelleen kalleimmat maailmassa.

Samuelin pois ottaminen Eelin profeetta-koulusta, kesken valmistumisen, ei käynyt päinsä. Sitä ei Hanna rohjennut tehdä. Mutta siellä kaukana Efraimin vuoristossa Raamataim — Soofimissa, Elkaanan talossa, taisteltiin hellittämätöntä rukoustaistelua sekä Samuelin että Eelin ja hänen poikainsa puolesta ja ennen kaikkea Jumalan asian puolesta. Ja se Hannan palava rukoustaistelu osaltaan joudutti Herran väliin tuloa Siiloon murhenäytelmän lopettamiseksi. Sillä Samuelin varjeltuminen oli Herralle vielä kalliimpi kuin Hannalle, koska Samuelista piti tulla Herran profeetta.

Missä määrin Hanna onnistui poikansa sielussa tuota edellämainittua ristiriitaa selvittämään ja hänen näkemystänsä syventämään Jumalan hallituksen ymmärtämiseksi, sitä emme tiedä. Mutta Eeli ei ainakaan näytä siinä onnistuneen. Tuskinpa hän sitä kykeni edes yrittämään, kun ei kärsinyt poikiensa jumalattomuudesta niin syvästi kuin olisi pitänyt. Ehkäpä Eelin muut jumaliset puheet vaikuttivat juuri siitä syystä Samueliin useinkin samoin kuin tuo hänen sanansa merkillisenä etsikkoyönä: »pane jälleen maata.» Tämä neuvo — niin hyvä tarkoitus kuin sillä olikin Samuelin ruumiilliseksi virkistymiseksi — oli tällä kertaa tappava sana Samuelin hengelliselle ihmiselle.

Kuinka usein voivat vanhempien kristittyjen puheet ja käytös vaikuttaa samoin nuorisoon tai muutoin kokemattomampiin kristittyihin hengellisessä suhteessa nukuttavasti! Toiset vanhemmista kristityistä vaeltavat ehkä kurittomasti, tuntematta tai noudattamatta Jumalan vanhurskautta. Tahi puhuvat kokemattomille, heräämättömille ihmisille sellaista lihallista evanheliumia, josta puuttuu kaikki siveellinen teho, tahi sellaista evanheliumia, joka on vain opinkappaleita.

Toisilla näyttää olevan anhara siveellisen elämän harjoitus ja harrastus määrätyissä merkeissä, he ja vaativat siihen muitakin, mutta eivät tunne Jeesuksen sovitus- ja pelastusrakkautta, hänen ristinsä salaisuutta eikä sen uudestisynnyttävää voimaa. Ja mikäli tuollaisilla on suurempi lähetys- ja käännyttämiskiihko kuin vanhalla väsähtäneellä Eeli-papilla, sikäli he ympäristöstään aina uusia käännynnäisiä saavat ja — Jeesuksen sanan mukaan — tekevät niistä helvetin lapsia, kahta vertaa pahempia kuin he itse ovat.

On vaikea ratkaista, kumpi tuotti Samuelille vaarallisemman kiusauksen: Eelin poikain jumalattomuus vaiko heidän isänsä veltto ja kuriton jumalisuus. Yhtä vaikea on arvata, kumpi meidän nuorisomme sydämessä enemmän on tukahduttamassa Herran hengen salattuja kutsumuksia: jumalaton toveripiirikö vaiko meidän, vanhempain kristittyjen, ulkokullattu muotojumalisuus. Jälkimmäiseen kiteytyneinä voimme meitä tarkkaavalle, sielussaan kysymyksiä tekevälle nuorisolle puhella joko kylmästi ja kaavamaisesti tahi ehkä suurella lämmöllä ja innostuksella tapaamatta kuulijaimme sydämessä senkään verran liitekohtaa kuin Eelin puheet Samuelin sydämessä.

Sielussaan vaivatulle ja sielussaan iäisyyskaipuuta sairastavalle nuorisolle on kaikki keinotekoinen kristillisyys kuolettavaa myrkkyä. Se tuntee vaistomaisesti siinä kaupattavan kuollutta Jumalaa elävän sijasta.

Voi kuinka usein myöskin me uskovaiset isät ja äidit sammutamme omien lastemmekin sieluissa sitä, minkä Herra on

sytyttänyt, ja sytytämme, lietsomme sellaista liekkiä, minkä Herra tahtoisi sammuttaa! Voi kuinka harvassa on niitä isiä ja äitejä, jotka lastensa joutuessa vaikeitten ristiriitojen eteen tässä elämässä, hurskaan Hannan kanssa varovat tekemästä lastensa saamaa pahennusta yhä pahemmaksi ja ymmärtävät ennemmin vaieta kuin taitamattomasti puhua ja yhä hartaammin esirukoukseen paeten asettuvat lapsineen odottamaan Herran ratkaisua ennemmin kuin että itse Herran tehtävään käyvät!

Kuinka ihanaa on, kun saamme jonkun kypsyneemmän kristityn kokemusvarastosta joskus nautittavaksemme sisällistä ihmistämme rikastuttavaa ja elävöittävää pääomaa. Niitä hetkiä emme koskaan unhoita. Mutta yhtä onnellista voi olla, jos emme keneltäkään ihmiseltä saa mitään hyödyllisiä vaikutteita Jumalan valtakunnan peltoon kätketyn aarteen löytämiseksi ja omistamiseksi. *Tärkeimmät iäisyysratkaisut on sittenkin tehtävä kahden kesken Herran kanssa.* Siihenhän Eelikin lopuksi ymmärsi Samuelia opastaa.

Kun Samuel kolmannen kerran yöllä tuli Eelin tykö sanoen: »Katso tässä olen, sinä kutsuit minua», vastasi Eeli kolmannen kerran: »pane jälleen maata», mutta hän nyt lisäsi: »jos sinua vielä kutsutaan, niin sano: puhu Herra, palvelijasi kuulee.» Ja Samuel teki niin ja sai ihmeellisen Jumalan ilmoituksen.

Eeli osoittautui heikkoudessaankin paremmaksi opettajaksi kuin monet hengelliset johtajat, jotka kiinnittivät etsiviä sieluja aina vain omaan persoonaansa. Sen sijaan, että jättäisivät ohjattavansa kahden kesken Kristuksen eteen, tarjoutuvat he selittämään kaikki arvoitukset, vastaamaan kaikkiin kysymyksiin, vaatien oppilaitansa katsomaan kaikkea johtajansa silmälaseilla ja märehtimään aina johtajansa syöttämiä puruja. Kuinka paljon edellä noista olikaan ylipappi Eeli, kuunnellessaan kärsivällisesti hänen yöuntansa yhäti häiritsevää nuorukaista, tunnustaessaan hänelle nöyrästi ymmärtämättömyytensä ja neuvoessaan häntä asettumaan sel-

laiseen sielunasenteesen, että Herra voisi hänelle selvittämättömät selvittää ja hänen sielunsa vaivan alta päästää.

Voi kun Herra saisi meidätkin aina uudestaan tavalla tai toisella pelastaa mestaroivien ihmisten käsistä kahdenkeskisiin ratkaisuihin hänen kanssansa! Ja vaikka saisimmekin kauemmin kuin Samuel odottaa Herran vastauksia, se odotus maksaa vaivan. »Ne, jotka Herraa odottavat, saavat uuden voiman, he kohottavat siipensä kuin kotkat. He juoksevat eivätkä näänny, he vaeltavat eivätkä väsy», Jes. 40: 31.

Autuas sinä, jonka Herra on saanut vaivasi alla tavailemaan: puhu Herra, palvelijasi kuulee! Kaksin verroin autuas olet, jos Herra saa sinut sitä huutoa pitkittämään siksi, että hän pääsee sinulle vastaamaan. Herran odotuskin on autuutta hengelle, vaikkakin tuskaa lihalle. Sen tiesi Eeli, vihdoinkin ymmärtäessään, että Herra Samuelia niinkuin häntäkin vaivatessaan ja heidän yöuntansa häiritessään tarkoitti valmistaa heille uuden ilmestyksen ja uuden iäisyyselämyksen.

Mutta joka tapauksessa ,kun Eeli vihdoinkin ohjasi Samuelin oikealle paikalle, johtui se siitä, että Samuel vaivasi häntä kysymyksillänsä ja Herra Samuelin kautta. Voi kun Herra vaivaisi meidänkin lapsiamme ja nuorisoamme niin hellittämättä armokutsuillaan, että he sitten vaivaisivat meitä, lapset vanhempiansa, oppilaat opettajiansa niin, että joutuisimme Eelin kanssa yhtä neuvottomiksi ja avuttomiksi, ettei olisi muuta keinoa kuin lähteä, nuoret ja vanhat yhdessä, Herran eteen huutamaan: oi puhu Herra meille, minulle, lapsilleni, ynnä tuolle muulle nuorisolle, joka huvitellessaan ja tanssiessaankin on sinun henkesi vaivattavana rauhattomassa omassatunnossaan!

Minkähänlaisia ihmeitä saisimme nähdä, jos Herra saisi kaikki itsekylläiset, viisastelevat ja mestaroivat kristittynsä noin tyhmiksi ja köyhiksi ja sellaisina koulussansa pitää!

Herran ilmoitus Samuelille tuntuu aluksi oudolta, yllättävältä. »Katso minä teen yhden asian Israelissa, niin että joka sen kuulee, hänen molemmat korvansa soivat. Sinä päivänä tuotan minä Eelille kaiken sen, mitä olen hänen sukuansa vastaan puhunut, alusta loppuun asti. Minä ilmoitan hänelle, että minä tuomitsen hänen sukunsa ikuisiksi ajoiksi sen rikoksen tähden, kun hän tiesi poikiensa pilkkaavan Jumalaa eikä pitänyt heitä kurissa. Sentähden minä olen vannonut Eelin suvusta: totisesti Eelin suvun rikosta ei koskaan soviteta, ei teurasuhrilla eikä ruokauhrilla», 3: 11—14.

Eipä kumma, että nuori Samuel tuli tästä Herran hirvittävästä ilmoituksesta sielussaan niin järkyttyneeksi, ettei hän millään ehdolla tahtonut sitä Eelille kertoa. Siinäkin tapauksessa, että tämä Herran sana, kuten monet muut Vanhan Testamentin siihen verrattavat tuomiojulistukset, tarkoittaisivat ajallisen kurituksen pitkittymistä Eelin suvussa miespolvesta miespolveen, oli siinä nuorelle Samuelille hirvittävä kuorma kannettavaksi.

Ja kuitenkin se oli samalla vapauttava päästön sana. Ei Herra olisi noin kamalaa ilmoitusta Samuelille antanut, ellei hänen sielussaan olisi ollut jo ennen valmistettu maaperä. Juuri tuo Herran ilmoitus osoittaa, että Samuel oli kauan sielussaan hautonut ja sairastanut tuota ristiriitaa, josta edellä olemme puhuneet. Herra nyt selvitti sen, mitä ei hurskas Hanna-äiti eikä kukaan muu ihminen ollut voinut selvittää. Samuel pääsi nyt yhteen sopusointuun sovittamaan Herran pitkämielisen rakkauden ja kurittavan vanhurskauden.

Mutta minkä syvän, lähtemättömän vaikutuksen tekikään vielä Samuelin herkkään sieluun tuon vanhan papin hänen, nuoren pojan, edessä tekemä nöyrä tunnustus Jumalasta: »Hän on Herra, hän tehköön minkä hyväksi näkee.»

Jos tämä yökohtaus merkitsee uutta ratkaisua Samuelin uskon elämässä, uutta kehitysastetta, uutta syventymistä

Herran armossa ja totuudessa, niin tuo vanhan papin nöyrä alistuminen Herran hirvittävään tuomioon antoi siihen Samuelin uudistumiseen ehkä yhtä tärkeän loppupanoksen kuin mitä itse Jumalan ilmestys oli ollut.

Vanhan papin nöyrtyminen nuoren pojan edessä oli myöskin Jumalan ilmestystä. Se merkitsi myös Eelin uskon syventymistä, samalla kuin se oli Samuelille surullinen, mutta kuitenkin siunattu loppuluku Eelin kasvatusopissa, jonka oppilaana Samuel oli niin pitkät ajat ollut. Vanha opettaja siten lopuksikin sovitti sen pahennuksen, minkä oli tehnyt vuosien kuluessa sanoessaan niin monin tavoin Samuelille: »pane jälleen maata.»

Kyllähän Herra soisi meidän, johtavassa asemassa ollessamme, lasten vanhempina, opettajina, pappeina, perheen isäntinä tai muina esimiehinä, saavan ihanamman lopun kuin minkä vanha Eeli-pappi sai.

Mutta kyllä monessa tapauksessa, asianomaisten eläessään ja kuollessaan kerskatessa Kristuksen armosta ja autuudesta, olisi heidän iankaikkisesta kohtalostaan jäänyt varmempi toivo, jos he tuon kerskauksen sijasta olisivat julkisesti nöyrtyneet Eelin kanssa Herran tuomion alle, kun olivat Eelin kanssa pahennuksiakin tehneet ja moni ehkä suurempiakin kuin mitä Eeli oli tehnyt. Jos lastemme kurittamisen laiminlyöminen, Eelin tavalla määrätyssä asemassa ollessamme, on Jumalan silmissä niin tuomittava teko, miten onkaan sitten suoranaisesti pahentavaisten paheitten laita? Eeli ei ollut sellaisia harjoittanut.

Ei tuomion alle nöyrtymättömän uskon kerskaus voi niitä syntejä peittää. »Mutta jos me tutkisimme itseämme, niin ei meitä tuomittaisi, mutta kun meitä tuomitaan, niin on se meille Herran kuritusta, jottei meitä maailman kanssa kadotukseen tuomittaisi», 1 Kor. 11: 31, 32.

AMALEKIN VOITTAJA AMALEKIN VOITTAMANA.

Saul vastasi Samuelille: »Minähän olen kuullut Herran ääntä ja tehnyt sen matkan, jolle Herra minut lähetti. Minä olen tuonut tänne Agagin, Amalekin kuninkaan, ja vihkinyt tuhon omiksi amalekilaiset. Mutta väki on ottanut saaliista lampaita ja raavaita, parhaan osan siitä, mikä oli vihitty tuhon omaksi, uhrataksensa ne Herralle, sinun Jumalallesi, Gilgalissa.»
Silloin Samuel sanoi:

»Haluaako Herra polttouhreja ja teurasuhreja
yhtä hyvin kuin kuuliaisuutta Herran äänelle?
Katso, kuuliaisuus on parempi kuin uhri,
ja tottelevaisuus parempi kuin oinasten rasva.
Sillä tottelemattomuus on taikuuden veroinen synti,
ja niskoittelu on valheen ja kotijumalainpalveluksen veroinen.
Koska olet hyljännyt Herran sanan,
on hän myös hyljännyt sinut, etkä sinä enää saa olla
kuninkaana.»

1 Sam. 15: 20—23.

Saulin, Israelin ensimmäisen kuninkaan, surullinen elämän kohtalo on suuri arvoitus.

Kun lukee hänen elämänsä viime vuosista, kuinka hän pahojen henkien riivaamana teki itsensä mahdottomaksi asemaansa, sietämättömän kiukkuiseksi kaikille, raivoten kuin villipeto uudistuvissa murhayrityksissä nuorta Daavidia ja omaa poikaansakin Jonatania vastaan, voisi luulla, ettei hänellä koskaan ollut yhteyttä Jumalan kanssa, joka voi myös itsekkään ja väkivaltaisen luonteen taltuttaa ja pyhittää.

Mutta kun raamatun esittelemänä ensi kerran tapaamme nuoren Saulin, tapaamme hänet kaikesta itsekkyydestä

vapaana, vaatimattomana ja nöyrämielisenä, sellaisena, millaiseksi ihminen vain Herran käsissä koulutetaan.

Kodin tehtävässä, isänsä aasintammoja hakiessaan, sai hän odottamatta sekä Herran että kansan kutsun kuninkaan virkaan. Huomautettuaan ensin Herran edustajalle, profeetta Samuelille vaatimattomasti, että hän on Israelin pienimmän sukukunnan vähäpätöisimmästä perheestä, hän sitten, kun kansa yhtäkaikki ryhtyi häntä kuninkaaksi valitsemaan, pakeni hätääntyneenä kansan keskeltä johonkin tavaravarastoon tai kuormastoon piiloon. Eipä kumma, että tällainen itseänsä halveksiva nöyrämielisyys vain yhä lisäsi kansansuosiota, joka puhkesi välittömästi voimakkaaseen riemuhuutoon: eläköön kuningas! 1 Sam. 10: 20—24. Kansansuosiota oli omansa lisäämään sekin, että nuori kuningas vaalin jälkeen jalomielisesti pelasti kiukustuneen kansan käsistä muutamat Belialin lapset, jotka olivat häntä halveksien loukanneet ja jotka kansa aikoi tappaa. 1 Sam. 11: 13. Nämä tapaukset ovat merkkejä siitä, että niinkuin Saul Israelin kauneimpana ja kookkaimpana miehenä oli ulkonaiselta olemukseltaan kuninkaallinen, oli hän Herralta saanut myöskin kuninkaallisen sydämen ja sen mukana sellaisia miellyttäviä ja rakastettavia ominaisuuksia, että hänestä tuli koko iäkseen myös vanhan Samuelin lemmikki.

Sitä enemmän yllättävää on, että Saul sittenkin kuninkaana oli kehittynyt sellaiseksi, millaisena hän ilmenee amalekilaissodassa ynnä sen jälkeisinä aikoina.

Kun ihmisiä arvostellaan heidän elämänsä ulkonaisten ilmiöiden ja julkisten tekojensa mukaan, voidaan siinä yhtä hyvin erehtyä kuin oikeaan osua. Ensi katsauksessa näyttää siltä kuin Saul, amalekilaiset lyötyään, olisi ennemmin ansainnut palkinnon kuin rangaistuksen siitä, että säästi heidän kuninkaansa hengen ynnä osan saaliista. Niin todella olisi pitänytkin käydä, ellemme muistaisi, että Jumala oli nimenomaan käskenyt tuhoamaan kaikki rikollisen Amalekin rankaisemiseksi ja että Saul siinä siis liikkui *Jumalan*

asianajajana eikä omilla asioillaan. Ja mitä Sauliin tulee, ei tuo ulkonainen teko tässä ole vielä ratkaisevana, vaan sen sisäiset vaikuttimet ja se yhteys, missä Saulin teko oli Jumalan kasvatustarkoituksien kanssa häntä kohtaan.

Jumala oli nähnyt tarpeelliseksi, että Saul sisällisen ihmisensä uudistamiseksi oli pantava uskon kuuliaisuudessa koetukselle. Jumalan pyhän tahdon kuuleminen tahi hylkääminen — se oli nyt taasen kerran Saulin ratkaistava. Että se ratkaisu tuli tällä kertaa hänen eteensä amalekilaisten hävittämisen puitteissa, on toisarvoinen asia. Yhtä hyvin olisi Jumala voinut koetuksen yhdistää johonkin muuhun julkiseen ja vaikkapa filantrooppiseen tehtävään, ellei nyt samalla kertaa olisi ollut Amalek kuritettava, Jumalan näkökannalta katsoen.

Tätä taustaa vastaan on Saulin rikos arvioitava. Ja sittenkin. Mehän tiedämme raamatun sanasta, kuinka mittaamaton Jumalan anteeksiantava armo on. Tunnemme monen monia raamatullisia esimerkkejä syvälti langenneista, jotka saivat anteeksiantamuksen suurista rikoksista. Muistamme patriarkka Jaakopin esikoisuuspetoksen, ylipappi Aaronin kultavasikkahuijauksen, kuningas Daavidin huoruusrikoksen y. m.; muistamme, että he juuri Jumalan anteeksiantavan armon kautta saattoivat vielä nousta uusina ihmisinä vaeltamaan Jumalan teillä.

Tuollaisten esimerkkien rinnalla juuri tuntuu Saulin tuomio arvoitukselliselta. Ehkäpä jääkin ytimeltään meille arvoitukseksi Jumalan valtakunnan muiden selittämättömien arvoitusten joukkoon, ollen sellaista »vaikeatajuista», jota — Pietarin sanan mukaan — »tietämättömät ja vakaantumattomat vääntävät kieroon niinkuin muitakin kirjoituksia, omaksi kadotukseekseen.»

Mutta raamatun kertomuksella tässä lienee sentään muukin tarkoitus kuin viisastelevien raamatunlukijain paaduttaminen.

Saulin menettelyssähän ilmeni heti, paitsi tottelemattomuutta Jumalaa vastaan, myöskin valheellisuutta, kun hän ensin vakuutti kaiken karjankin hävittäneensä, v. 13, 14. Mutta kun Herra paljasti sen, panemalla piilotetut lampaat määkimään, koetti Saul peittää tottelemattomuuttansa jumalisuuden varjolla. Koetti tarjota Jumalalle uhrin kuuliaisuuden sijasta, vedoten siinä vielä kansankin tahtoon.

Tässä ei ollut siis kysymyksessä lihan, vaan hengen saastaisuus, ja näyttää siltä, että se ei ollut vain satunnaista, saatanan ylivoimaisesti yllättävästä kiusauksesta johtuvaa, kuten monien Jumalan pyhien lankeemus on ollut. Tässä oli nähtävästi vain yksi uusi aste Saulin hengellisen vilpillisyyden kehityksessä, joka oli pysynyt muilta ihmisiltä salassa, mutta josta kokeneen Samuelin silmä oli jo ennemmin oireita havainnut ja Saulille siitä varoituksen antanut, kuten voimme 13:nnesta luvusta nähdä.

Saulin menettely oli jotakin samanlaista kuin apostolisen alkuseurakunnan historiasta tuntemamme parikunnan, Ananiaan ja Safiiran petos, jotka uskottelivat seurakunnalle luovuttavansa koko omaisuutensa, vaikka salaa pidättivätkin osan itselleen. Tämän parikunnan tavalla koetti Saulkin uskotella ihmisten edessä jumalisuudeksi sellaista, mikä oli tämän maailman rakkautta. Niin hyvin Pietarin ankaruus parikuntaa kohtaan kuin Samuelin ankaruus Saulia kohtaan osoittaa, että Jumala pitää tuollaista jatkuvaa hengellistä ulkokullaisuutta pahempana kuin julkista rikollisuutta.

Ja kuitenkin voi meissäkin, meidän kirkoissamme, yhdistyksissämme, hengellisissä juhlissamme, lahjoitustoiminnassamme olla tätä Saulin jumalanpalvelusta. Ja vaikka olisimme Jumalan avulla voittojakin saavuttaneet Amalekista, s. o. jumalattomasta maailmasta, hukkuvat voittomme — Saulin jumalanpalvelukseen. Amalekilaisten epäjumalisuus ja taikuus siirtyykin meihin. Amalekilaisten henki siirtyy koteihimme, seurakuntiimme. Siten voitettu Amalek, voi-

tettu maailma, voittaakin meidät ja riistää meiltä luvatun maan.

Tuollainen tappio on voinut kauan pysyä salassa muilta ja voitetulta itseltäänkin. Me itse ja muut voimme pitää tällaista kristillisyyttä aivan mallikelpoisena. Se rehentelee saarnatuoleissa yhtä hyvin kuin sanankuulijain penkeissä. Emmekä huomaa siinä mitään vaaraa, sen enempää kuin Saul ja hänen kansansa — kunnes joku syvemmin kokenut Samuel sen meille paljastaa. Mutta ellei ketään uutta Samuelia ilmestyisikään, riittää meille tuomioksi Saulin eteen ilmestyneen Samuelin julistus: »Katso, kuuliaisuus on parempi kuin uhri — — — Koska olet hyljännyt Herran sanan, on hän myös hyljännyt sinut.»

Paljastukoon siis vilpillisyytemme tai jääköön paljastumatta, tapahtukoon elämässämme jokin törkeämpi lankeemus tai olkoon tapahtumatta, kaikki riippuu siitä, olemmeko *Jumalan silmissä* kehittyneet uskonnollisessa vilpillisyydessämme Saulin tasolle. Se se on, joka ratkaisee kohtalomme.

Tuomion ensimmäisenä osana voi tapahtua jokin häpeällinen, julkinen nöyryytys ihmisten edessä — niinkuin Saulille. Aluksi tuomittiin hänet menettämään vain kuningasvirkansa. Mutta kävi ilmi, että kun sisäinen kehityksen mitta on kerran täysi, ei ulkonainen nöyryytys enää voi koitua parannukseksi. Se synnyttää vain ilmeisempää paatumusta, niin että tuomion toinenkin osa pääsee toteutumaan. Joudumme Saulin kanssa hyljätyksi myöskin Jumalan valtakunnan ja sen armon osallisuudesta.

Eikä tuomion viimeinen aste silti ilmesty kaikkien yli itsemurhan muodossa, vaikkakin se Saulin kohdalla siten tapahtui. Monelta ihmiseltä, uskonnolliseltakin ihmiseltä, on etsikkoaika, armonaika voinut loppua, vaikka he vielä sen jälkeen elävät täällä ulkonaisesti kunniallisina kymmeniä vuosia. Siten voi loppua ennen kuolemaa se aika, jolloin olisi voitu parannusta tehdä, mutta ei tahdottu.

Älköön silti kukaan meistä menkö toisesta lopullista tuomiota julistamaan, koska ei ylienkeli Miikaelkaan rohjennut sellaista edes perkeleelle julistaa, Juud. 9. Keneltä me luulemme etsikkoajan loppuneen, sillä sitä vielä voi olla. Ja päinvastoin. Me emme pysty näyttelemään Samuelia. Eikä Samuelkaan Saulia kohtaan asettunut Jumalan tehtävään. Päinvastoin on meidän, armosta elävinä, jokaiselle lankeemustansa tunnustavalle ja itkevälle muistutettava Jumalan määrättömiä armolupauksia.

Mutta se on meidän kuitenkin tehtävä selväksi itsellemme ja muille, että eivät meidän kyyneleemme ja hyvät liikutuksemme ole mikään takaus etsikkoajan jatkumisesta. Saul uhrasi edelleen uhrejaan Jumalalle. Hän särkyi kyyneleihin saakka Daavidin jalomielisyyden edessä, kun tämä, Saulin häntä takaa ajaessa, säästi Saulin hengen, muitten yllyttäessä hänet tappamaan. Kaikkien kuullen Saul, ääneensä itkien, tunnusti Daavidille: »sinä olet hurskaampi minua, Herra maksakoon sen sinulle.» Mutta ei hän silti voinut lakata Daavidia vihaamasta ja murha-aikein vainoamasta. Ei hän päässyt eroon helvetin henkien puristuksesta. Mikä kauhistuttava kohtalo!

Kuinka pelastua tästä kohtalosta? — — —

Se ainakin näyttää selvältä, että kun Saul, Amalekin voitettuaan, alkoi tuntea kiusausta saaliin puoleen, silloinhan jo olisi ollut aika rukoilla viipymättä Herran apua sitä kiusausta vastaan. Ja jos ei yksin jaksanut, silloin oli aika kutsua Samuel ja tarrata kiinni hänen vaatteensa liepeeseen, uskoa hänelle tuo kiusaus ja pyytää hänen esirukoustaan.

Oikeastaan oli otollinen aika ollut jo ennen käsissä. Se aika oli jo silloin, kun Saul sai Herran käskyn toimia *Herran kurittavana aseena*, käskyn: mene ja voita amalekilaiset, äläkä säästä heitä, v. 2—4. Saul otti tämän tehtävän ja siihen kätketyn koetuksen liika keveästi. Hän ei nähtävästi luullut siinä mitään koetusta, mitään valvomisen syytä olevankaan. Ei oman mitättömyytensä ja mahdottomuutensa tunnossa Her-

ran apua ja hallitusta rukoillen tehtäväänsä käynyt. Tarkastettuaan väkensä ja havaittuaan niitä olevan »kaksisataatuhatta jalkamiestä ja kymmenentuhatta Juudan miestä», ei hän nähtävästi muuta kaivannut. Omassa voimassaan lähti. Omassa voimassaan voitti, omassa voitossaan — hävisi.

Rukoiletko sinä, ystäväni, alati, kun liikut tehtävissäsi, kutsumuksesi piirissä, Herran kansan tai Amalekin keskuudessa? Muistatko, ymmärrätkö, uskotko, että vihollisesi on ylivoimainen, tilasi vaaranalainen voittojakin voittaessasi, yhtä hyvin kuin tappioita kärsiessäsi, yhtä hyvin Herran asioilla liikkuessasi kuin omia asioitasi ajaessasi? Muistatko, että ulkopuolellasi oleva Amalek ei ole koskaan niin vaarallinen kuin sisälläsi liikkuva ja että edellisen lyötyäsi jälkimmäinen voi vielä olla lyömättä.

Uskotko, että juuri sinä hetkenä kun tunsit Herran läsnäoloa, sinä hetkenä kun voitit itsesi, hillitsit himosi, kuoletit vanhan ihmisesi, sinä hetkenä kun löit sisäisenkinAmalekin, että juuri sinä hetkenä olet — lanheemuksen edessä.

Herrahan voi varjella ihmeellisesti. Hän on tehnyt ja tekee siinäkin yli sen, minkä me voimme rukoilla ja ymmärtää. Sen ovat kyllä tunteneet Jumalan suuret pyhät, jotka itsessään ovat olleet yhtä heikkoja kuin Saulkin. He ovat myös saaneet kokea, kuinka Herra on ihmeellisellä uskollisuudella nostanut heitä heidän langetessaan, kuinka Herra, heidän yritellessään Saulin tavalla peittää syyllisyyttänsä, on aina paljastanut sen, panemalla jollakin tavoin »lampaat määkimään ja raavaat ammumaan». Kun sitä tietä on — ilman Saulin kieräilyä — käyty viipymättä synnin tunnustukseen, on päästy jälleen Herran anteeksiantamuksen osallisuuteen. »Minä sanoin: minä tunnustan Herralle rikokseni, niin sinä annoit anteeksi syntieni velan», Ps. 32: 5.

Siksipä on Herran pyhillä riittänyt Herran ylistystä joka tilassa. Siksi ovat he joutuneet kauhistumaan Saulin ulkokullattua uhripalvelusta ja lujinakin Herran tiellä seisoessaan rukoilemaan psalminveisaajan kanssa: »tutki minua Ju-

mala ja tunne sydämeni, koettele minua ja tunne ajatukseni ja katso, olenko kadotuksen tiellä ja johda minut iankaikkiselle tielle», Ps. 139: 23, 24.

Tunnemmeko tätä Jumalan lapsen sisällistä vapautta, joka on monen mielestä orjuutta, tätä Kristuksen veressä puhdistetun autuaallista osaa, joka on monen mielestä lain ikeen alla huokaamista? Tahdommeko tänä itseviisaan ja itsekylläisen kristillisyyden nousukautena opetella tuota suurten pyhien salattua viisautta, joka on hulluutta lihalle ja verelle?

Vai tahdommeko Saulin kanssa ennemmin valita — »oinasten rasvan» Vapahtajaksi ja Amalekin uudeksi luvatuksi maaksi ja jäädä voittajanakin voitetuiksi?

Sellainen olen Jeesus nytkin juuri,
Sä tiedät, että velkani on suuri.
Uskottomuuttan' auta tuntemaan,
Niin että veres' priiskoituksen saan.

Tällainen syntinen sua avuks' huutaa:
Heikkoa auta, vaikk'en taida muuta
Kuin armahtaissas' estää sinua,
Tunnusta omaksesi minua.

SANKARIUSKO KOETUKSISSA.

Niin Saul koetti keihästää Daavidia seinään, mutta hän väisti Saulia ja tämä iski keihään seinään. Ja Daavid pakeni ja pelastui sinä yönä.

1 Sam. 19: 10.

Kun nuori Daavid, lyötyään Goljatin ja filistealaisten sotajoukon, kutsuttiin Saulin hoviin rauhoittamaan kanteleen soitolla pahojen henkien riivaamaa kuningasta, oli siinä takana Jumalan johto ja Jumalan erikoistarkoitus.

Daavidin tuli Saulin hovissa kohottaa ylös Jumalan lippu, joka siellä oli painumassa puolitankoon sitä mukaa kuin Herran hylkäämä kuningas sortui yhä enemmän pahojen henkien hallittavaksi. Kuninkaan yhä tiheämmin uudistuvat raivokohtaukset synkistyttivät ja raaistuttivat luonnollisesti koko hovielämän, niin että elävän Jumalan tunto oli haihtumassa sydämistä, lukuunottamatta Saulin hurskasta poikaa Joonatania.

Saulia murehtiva vanha profeetta Samuel ei näytä enää olleen missään läheisissä kosketuksissa Saulin kanssa sen jälkeen kuin oli Herran käskystä hänelle julistanut Herran hylkäystuomion. Se, että Sauliin kerran tuli yhdessä muiden profetoivien kanssa profetoimisen henki, oli irrallinen ilmiö, jolla oli kylläkin oma Jumalan tarkoittama merkityksensä, ilman että sillä kuitenkaan oli mitään yhteyttä Saulin omakohtaisen sieluntilan kanssa. Sen kanssa oli se niin suuresti ristiriidassa, että syrjäiset hämmästyneinä huudahtivat: »onko Saulkin profeettain joukossa?» 1 Sam. 19: 24.

Joka tapauksessa oli uskovaisen, herttaisen ja sankarin sädekehällä seppelöidyn Daavidin tulo Saulin hoviin ollut ikäänkuin tuulahdus taivaasta. Avoimella, lujalla tunnustususkollaan ja siihen liittyvällä miellyttävällä olemuksellaan hän tartutti kaikkiin taivasten valtakunnan uudistavan, pyhittävän hapatuksen, saaden siinä Joonatanista ihanan aateveljen. Herra oli nähtävästi tarkoittanut antaa Daavidille lähetystehtävän Saulin ympäristön pelastamiseksi Saulin kamalan hengen vaikutukselta ja Jumalan asian pelastamiseksi Israelissa Saulin synnyttämästä alennustilasta.

Samalla oli Jumala nähtävästi tarkoittanut panna Daavidin Saulin vihamielisyyden valmistamalle uskon koetukselle. Uskon voitot tuovat meille ilon ja riemun, mutta vievät toisaalta uusiin uskon koetuksiin. Sellainenhan on sääntö Jumalan valtakunnassa. Se on tarpeen Jumalan asian eteenpäin viemiseksi ja meidän itsemme pidättämiseksi ja kasvattamiseksi Jumalan koulussa.

Niin valtavan suuri ja ihana uskon voitto kuin nuoren Daavidin voitto Goljatista oli ollut, vaati se juuri uuden, aivan erikoislaatuisen uskon koetuksen Daavidin uskon syventämiseksi ja kasvattamiseksi vielä erikoisesti niitä suuria tehtäviä varten, jotka häntä odottivat kuninkaan virkaan päästyä. Tähän tarvittava koetus ei ollut mahdollista Daavidin kotioloissa, isän, Iisain, vierellä. Siihen tarvittiin aivan erikoinen asema. Sen oli Jumala Daavidille järjestänyt Saulin palveluksessa.

Saulin kateus ja viha Daavidiin oli syttynyt jo silloin, kun Israelin naiset, Goljatin kaaduttua ja filistealaisten kärsittyä suuren tappion, lauloivat: »Saul voitti tuhat, mutta Daavid kymmenen tuhatta». Mutta kuta enemmän Daavid olemuksellaan saavutti hoviväen suosiota ynnä koko Israelin ja Juudan rakkautta (18: 5, 16), sitä enemmän kasvoi Saulin viha Daavidia kohtaan. Kaksi kertaa oli hän jo ennemmin heittänyt Daavidia kohti sotakeihäänsä ja kun hän sen teki vielä kolmannenkin kerran, pakeni Daavid Saulin hovista.

Tämä pako tuntui varmaankin silloin niinkuin nytkin monen mielestä aivan luonnolliselta. Ei vanha Samuelkaan, jonka luokse Daavid poikkesi, näytä Daavidia moittineen. Sitä vähemmän, kun hän itsekin oli pelännyt Saulin tappavan hänetkin, kostoksi siitä, että hän oli voidellut Daavidin kuninkaaksi, 16: 2; 19: 18. Mutta sittenkin saattoi Jumalalla olla toinen ajatus. Jumalan silmissä saattoi Daavidin pako olla lankeemus.

On lankeemuksia, jotka ovat sellaisia ainoastaan määrättyjen ihmisten elämän tapauksina ja näidenkin elämässä ainoastaan määrätyssä kohdassa tapahtuneina. Jos joku muu olisi ollut Daavidin sijassa, ei pakoa ehkä olisi katsottava miksikään lankeemukseksi. Mutta Daavidin usko ja uskonnollisuus sisälsi aivan toisenlaiset edellytykset, niinkuin toisaalta Jumalan tarkoitukset häneen nähden olivat ainutlaatuiset.

Kun Daavid oli mennyt Goljatia vastaan, oli hän uskontnnoituksella kaiken kansan kuullen huutanut hänelle: »Sinä iulet minua vastaan miekoin, peitsin ja keihäin, mutta minä tulen sinua vastaan Herran Sebaotin nimeen, ——— jota olet häväissyt. ——— Ja koko tämä suuri joukko tulee tietämään, *ettei Herra anna voittoa miekan eikä keihään avulla*, sillä sota on Herran ja hän antaa teidät meidän käsiimme» (17: 45, 47). Tällaista tunnustusta ei ollut Joonatan eikä vanha Samuelkaan voinut tehdä eikä sen nojalla filistealaisia vastaan käydä eikä muitakaan siihen innostuttaa. Kaikesta uskonnollisuudestaan huolimatta puuttui heiltä siihen tarvittavat erikoisedellytykset. Eivät he olleet uskonsa harjoitukseksi karhujen kanssa painiskelleet eikä sulin käsin leijonan partaan tarttuneet, kuten kuulemme Daavidin tehneen paimentamiensa karitsain pelastamiseksi noiden petojen kidasta, 17: 35.

Daavidin voitto Goljatista oli aivan ainutlaatuisesti tunnustususkon riemuvoitto, ja sen mukainen oli sitten hänen lähetystehtävänsäkin Saulin hovissa, johon tehtävään nähden Jumala oli pannut Daavidiin niin suuren luottamuksen sekä

oman asiansa edistämiseksi Israelissa että Daavidin kasvatuksen kannalta; hänestä kun piti kuninkaan istuimella tulla »mies Jumalan mielen jälkeen.»

Tätä taustaa vastaan on Daavidin pako arvioitava.

Eikö Jumala, joka Daavidin oman tunnustuksen mukaan oli pelastanut hänet leijonan, karhun ja Goljatin käsistä, olisi voinut häntä varjella Saulinkin edessä, vaikka keihäitä olisi satanut joka minuutti? Eikö Jumala olisi voinut häntä varjella yhtä hyvin kuin Joonatania, jota Saul myöskin keihäällä heitti, ja yhtä hyvin kuin Danielia leijonain luolassa ja hänen kolmea ystäväänsä tulipätsissä?

Näiden osoittamaa uskon lujuutta oli Jumala oikeutettu Daavidilta odottamaan, sitä enemmän kun hän Samuelin kautta hänet voitelemalla oli antanut hänelle ennakkolupauksen, että hänestä oli tuleva Israelin kuningas. Tämä lupaus oli kyllin riittävä kilpi myös Saulin keihäitä vastaan.

Eihän Daavidin epäusko toki ollut samanluontoinen kuin Saulin lankeemus amalekilaissodassa eikä edes niin surkuteltava kuin ylipappi Aaronin haihattelu kultavasikkaa valmistaessaan. Se ei ollut lankeemusta hengen maailmasta lihan maailmaan eikä Jumal-uskosta epäjumalanpalvelukseen. Se oli putoamista korkeammalta uskon tasolta alemmalle, pakenemista Herran käsistä maailman turviin, taantumista yksilöllisestä sankariuskosta joukkouskonnollisuuteen.

Ja tämä uskon otteen hellittäminen oli Jumalan osoittaman luottamuksen pettämistä, samalla kuin se merkitsi Daavidille uusia, raskaita oppikursseja, pitkällisiä, nöyryyttäviä kiertoteitä, joiden kautta Herran täytyi koettaa häntä saada siihen uskonnollissiveelliseen kypsyyteen, johon Saulin palveluksen kautta olisi kulkenut suorempi ja lyhyempi tie. Daavid ei ottanut laskuihinsa, että hän Saulia paetessaan pakeni Jumalaakin, joka oli huolen pitävä siitä, ettei hän nyt Saulia pakenemalla hengenvaarasta pääse. Hengenvaara tuli seuraamaan Daavidia yötä päivää vähintään yhtä uhkaavana kuin hänen Saulin palveluksessa ollessaan.

Että Daavidin pako oli epäuskon vaikutusta, tuli pian ilmi. Tultuansa Noobiin pappi Ahimelekin tykö kyseli hän tältä aseita, valhetellen olevansa kuninkaan asioilla. Kun pappi vastasi, ettei hänellä ole muita aseita kuin Daavidin tappaman Goljatin miekka »vaippaan käärittynä tuolla kasukan takana», niin Daavid otti sen, huudahtaen: »ei ole toista sen vertaa, anna se minulle.» 1 Saam. 21: 1—9.

Goljatia vastaan lähtiessään ei Daavid ollut huolinut miekkaa eikä muita sota-aseita, joita hänelle tarjottiin. Nyt kaipasi hän heti aseita. Ja Goljatin miekka oli nyt Daavidin mielestä paras turva. Siinä oli nyt hänen jumalansa.

Jos Goljat olisi voinut haudastansa nousta katselemaan noita entisen vastustajansa puuhia, eiköpä hän olisi mahtanut ihmetellen huudahtaa: Kuinka sinä nyt haet turvaa minun miekastani, jota ennen niin ylenkatsoit ja joka ei todella voinut minuakaan varjella?

Ja mitähän pappi Ahimelek oli sanonut, saatuaan kuulla, että Daavid oli hänet puijannut karattuaan salaa kuninkaan hovista? Ei olisi ollut kumma, jos hän murhemielin olisi kummastellut, että siihenkö se nyt loppui Daavidin suuri usko, joka oli saanut aikaan uskonnollisen nousun koko Israelin kansassa. Ehkäpä moni muukin tuohon kummasteluun yhtyi, mikä murehtien, mikä ankarasti tuomiten, varsinkin sen jälkeen kun he saivat kuulla Saulin murhanneen pappi Ahimelekin mukana 85 pappia sen vuoksi, että Ahimelek oli antanut Daavidille suojaa. Tyly Naabal (25: 10) lienee, Daavidia armottomasti arvostellessaan, katsottava laajemman mielipiteen edustajaksi.

Yhtä murheellista on Daavidin alennuksen tilan jatkuminen siinäkin, että hän pakeni Herran vihollisten, filistealaisten ja heidän kuninkaansa Akiksen turviin, siellä tuntemattomana elääksensä. Mutta kun huomasi joutuvansa ilmi, hän »tekeytyi mielipuoleksi heidän silmissänsä, raivosi heidän käsissänsä ja piirusteli portin oviin ja valutti sylkeä parrallensa» ja pääsi siten pakoon, (21:s ja 22:s luku).

Kukapa olisi uskonut suuren uskon sankarin sortuvan noin säälittävään ihmispelkoon! Vielä vähemmän olisi kukaan Goljatin kaatumisen aikoina voinut uskoa, että Goljatin voittaja saattaisi langeta niin alas, että vielä tarjoutui saman filistealaisen Akis kuninkaan palvelukseen, sotiakseen hänen apunaan omaa kansaansa vastaan (27:s ja 28:s luku).

Daavid oli niihin aikoihin menettänyt kokonaan otteensa elävään Jumalaan ja suurimman pelon järkyttämänä puheli itseksensä: »Kerran Saulin käsi kuitenkin tuhoaa minut; minulla ei ole muuta neuvoa kuin pelastautua filistealaisten maahan, 27: 1». Ja niin Daavid vei mukanaan filistealaisten sotapalvelukseen myöskin ne kuusisataa israelilaista miestä, jotka olivat hänen seuraansa liittyneet; joista vielä tuonnempana.

Tämä kauhistuttava pelko oli lähinnä johtunut siitä, että Saul oli sotajoukkoineen käynyt ajamaan Daavidia takaa. Ei Jumalan Daavidille antama lupaus hänen kuninkaaksi tulemisestaan voinut estää Daavidin uskon romahdusta. Yhtä vähän auttoi se, että Joonatan oli kahteen otteeseen Daavidia rohkaissut, myöskin vakuuttamalla hänen ennen pitkää pääsevän kuninkaan istuimelle. Voitetun Goljatin haamu ajoi näin Daavidia takaa, tehden pelottomasta sankarista säälittävän pelkuriraukan ja pilkaten näin uudessa muodossa Israelin Jumalaa, jonka pilkan Daavid oli hänen kaatuessaan vaientanut.

Tätä Daavidin uskon monin tavoin ilmenevää alennuksen tilaa ei mielestäni voida muutoin ymmärtää kuin seurauksena siitä, että hän jätti sen vartiopaikan, johon Jumala oli hänet Saulin hovissa asettanut.

Emmehän tiedä, kuinka raskaaksi Daavidin asema Saulin palveluksessa olisi ajan oloon muodostunut siitä huolimatta, että hänellä poislähtöönsä mennessä oli ollut nähtävästi ajoittain helpompaakin ja rauhallisempaa oloa (vert. 19: 6, 7). Mutta sen me tiedämme yhtäältä, että Herran kädessä

Saulin kiukku ja keihäskin olivat, yhtä hyvin kuin leijonain kiukku ja hampaat, joista Daavid kertoi tämän tästä pelastuneensa silloinkin, kun oli ollut käsirysyssä tartuttava leijonan partaan. Toisaalta tietää moni kristitty omasta kokemuksestaan, että ihmisiä voidaan kyllä menestyksellä paeta, mutta kun heidän takanaan on Herra, saadaan Herraa paettua Herra kuitenkin vastaan.

Olisikohan Daavidin poika, Salomo, myöskin näitä isänsä vaiheita muistellen kirjoittanut Saarnaaja-kirjassaan: »Jos hallitsijassa nousee viha sinua vastaan, niin älä jätä paikkaasi, sillä sävyisyys pidättää suurista synneistä», Saarn. 10: 4. Tätähän myös edellä mainittu Naabal oli Daavidille muistuttanut, sanoen: »tätä nykyä on paljon palvelijoita, jotka karkaavat isäntänsä luota.» Joka tapauksessa Herra tahtoi Daavidille osoittaa, ettei hänen asemansa tullut vähääkään turvallisemmaksi hänen jätettyä paikkansa Saulin palveluksessa.

Paitsi sitä, että Saul joukkoineen ajoi häntä hellittämättä takaa ja jonkin kerran sai hänet miehineen saarroksiinkin, sai hän kokea muutakin yhtä kamalaa kohtelua. Eräs hänen tuttavistaan Saulin hovimiehistä, Doeg, ilmiantoi hänen käyntinsä jo mainitun pappi Ahimelekin luona ja Saulin käskystä pani toimeen juuri edellä mainitun pappien joukkomurhan, joka siten joutui myös Daavidin omalletunnolle, vaikk'ei hän suoranaisesti ollutkaan siihen syyllinen,

Sitten erään syrjäisen metsäkulman asukkaat, siifiläiset, joitten turviin Daavid kerran sijoittui, ilmiantoivat hänet Saulille, tarjoutuen jättämään hänet Saulin käsiin. Yksinpä Kegilan asukkaat, jotka Daavid oli vapahtanut filistealaisten käsistä, palkitsivat hänen jalomielisyytensä salahankkeella hänen ja hänen miestensä luovuttamiseksi Saulille (23:s luku). Yhtä raskasta oli varmaan Daavidille vielä sekin, minkä hän sai kokea Siklagissa, jonka filistealaisten kuningas oli antanut hänelle ja hänen seuralaisilleen asuttavaksi, palkkiona Daavidin tekemistä palveluksista. Kun Daavidin poissa ollessa amalekilaiset olivat käyneet kaupunkia ryöstä-

mässä, käänsivät kaupunkilaiset sangen kiittämättöminä ja mielettöminä kauhean kiukkunsa kotiin palannutta Daavidia vastaan, niin että hän töin tuskin sai pelastetuksi henkensä heidän murhahankkeeltaan, 30: 1—6.

Nämä viittaukset osoittavat, minkälaisiin hirvittäviin oppikursseihin Daavidin täytyi joutua, oppiakseen ymmärtämään, että Herraa ei voi paeta ja että Herran käden alta ei päästä sillä, että koetetaan ottaa liha käsivarrekseen, kuten Daavid oli yritellyt. Hänen piti oppia myös ymmärtämään ja uskomaan, ettei kansansuosioon ole luottamista, vaan että sama kansa, joka oli hänelle Goljatin kaaduttua hurraata huutanut, ja samat ihmiset, joille hän oli tehnyt suuria hyviä tekoja, olivat valmiit ottamaan hänet hengiltä.

Tämä läksy on täytynyt ja täytyy oppia jokaisen Herran palvelijan, jos mieli Herran voida kutakin jatkuvasti asiansa ajajana käyttää. Herra armossaan ja kaikkinäkeväisyydessään yhdistää tämän läksyn lukemisen milloin minkinlaisten tapausten yhteyteen, riippuen kunkin oppilaan asemasta ja edellytyksistä. Kuninkaaksi aiotun ja koko kansan jumaloiman nuoren Daavidin täytyi käydä tuota läksyä opettelemaan siinä asemassa, minkä hän itse oli Saulia pakenemalla itsellensä valmistanut, kun ei ollut jättäytynyt opettelemaan sitä Saulin hovissa, jossa olisi sittenkin voinut päästä vähemmällä. Ainakin se on yleinen sääntö Jumalan valtakunnassa, että Jumalan järjestämä koetusasema on sittenkin helpompi kestää kuin meidän itsemme järjestämä.

Ei ollut kumma, että oppiminen kävi Davidille toisinaan vaikeaksi, niin että kärsimättömyys valtasi mielen ja viha leimahti sydämessä, kuten esim. silloin, kun Daavid yritti kostaa tunnottomalle Nabalille, joka ilkeämielisyydellään oli koskettanut Daavidin sydämessä arempaan paikkaan kuin kukaan muu. Raskainta ja vaarallisinta kaikista lienee kuitenkin ollut se, että Daavid lähimmästä ympäristöstään ei saanut koettelemuksissaan mitään tukea »paremmalle minällensä» eli Jumalan äänelle sydämessänsä.

Daavidin ympärille oli, hänen kierrellessään, kerääntynyt kirjava joukko miehiä, joiden luku nousi lopuksi kuuteensataan ja joista sanotaan, että he olivat »kaikenlaista ahdingossa olevaa, velkaantunutta ja katkeroitunutta, tylyä väkeä», 22: 2; 30: 22. Se oli selvästi seikkailijajoukkoa, vallankumousmiehiä, joita yhdisti keskenään yhteinen tyytymättömyys oleviin oloihin ja jotka etsivät Daavidin seuraa, vaistoten hänessä löytävänsä aateveljen.

Tällaisen joukon johtajaksi Daavid nyt tahtoen tai tahtomattansa joutui, joukon, jolla ei ollut mitään menettämistä, mutta Daavidin avulla toivo voittaa paljonkin. Tämä »saki» oli aina puhaltamassa Daavidin huonoihin vaistoihin. Ne olivat heti valmiit kurittamaan Naabalia, joka oli sanonut Daavidille totuuden, vaikkakin huonoista vaikuttimista. Tuo sama seurue yllytti myös Daavidia tappamaan Saulin, kun siihen kaksikin kertaa tarjoutui hyvä tilaisuus. Ja Siklagin vapahdettua amalekilaisten käsistä yritti tuo miesjoukko keskenään pahasti riitaantua sotasaaliin jaosta, 30: 22. Daavid puolestaan taas, uskonsa heikkouden takia, tunsi olevansa riippuvainen tuon seurueensa kannatuksesta, eikä voinut siitä erota.

Näin ollen ei Daavidilla ollut valittavana uskonnollissiveellisessä suhteessa muuta kuin kaksi vaihtoehtoa: joko painua yhä alemma, tuon seurueensa tasolle, tahi kärsimykset Herran kädestä ottamalla ja Herran nimeä avuksensa huutamalla uskon elämässä entisestään syventyä, siten kuin Jumalan tarkoitus oli ollut hänet Saulin palveluksen vaivoihin johdattaessansa. Niin paljon Jumalan työtä oli sittenkin nuoren Daavidin sydämessä, niin herkän liitekohdan Herra siellä armovaikutuksillensa tapasi, että Daavid Herran avulla saattoi valita tuon jälkimmäisen vaihtoehdon.

Kun joku toinen Daavidin sijassa olisi sielussansa katkeroitumistaan katkeroitunut, nöyrtyi Daavid yhä enemmän Herran käsiin, painamaan alas kärsimättömyyttänsä ja tyytymättömyyttänsä. Lukuunottamatta edellä viitattua vihan leimahta-

mista Naabalia kohtaan, jonka Herra Naabalin viisaan vaimon väliintulon kautta ajoissa asetti, emme huomaa Daavidissa sen pahempaa katkeroitumista kuin mikä lievästi ilmenee hänen Joonatanille kerran kohtaloansa valittaessaan, 20: 1—3.

Herra voitti sallimiensa kärsimysten kautta kasvatustarkoituksensa Daavidiin nähden, aivan samoin kuin nuoreen Jaakoppiin nähden hänen kurjan enonsa, Laabanin, valmistamassa kärsimysten koulussa. Niinkuin Jaakoppi enonsa häikäilemättömän mielivallan ja petollisuuden edessä tuli ikäänkuin uudesti heränneenä tuntemaan oman petollisuutensa vaarallisuutta, niin näyttää nuori Daavidkin hulikaanijoukkonsa keskellä heränneen entistä syvemmin tuntemaan luonteensa ja uskonsa heikkouden ynnä vaaranalaisuutensa uskonnollissiveellisessä suhteessa.

Herra sai Daavidin ymmärtämään, yttä nyt oli toisenlainen ja kamalampi vaara uhkaamassa kuin ennen leijonan partaan tartuttaessa ja että sitä vaaraa vastaan eivät Daavidin luontainen voima, ketteryys ja reippaus mitään auttaneet. Daavidin oma uskon heikkous oli hänet vienyt tuon hirvittävän vaaran keskelle, jossa hän voi menettää kaiken Jumalan pelkonsa ja sen mukana kaikki ne korkeammat arvot, jotka ihmisestä tekevät ihmisen. Mutta tähän Daavidin eksymykseen Jumala liitti, kuten hän niin usein meille ihmisille tekee, oman armollisen koulutuksensa, niin että Daavid nähtävästi joutui omaa vaaranalaisuuttansa vastaan valvoessaan tuntemaan joukkonsa johtajana myös vastuunalaisuutensa Jumalan ja ihmisten edessä.

Herra oli tahtonut kasvattaa Daavidia hänen koulussansa askeleen eteenpäin, vaihettamalla kansan suuret kunnianosoitukset häväistykseen ja kärsimykseen. Kun Daavid ei ollut tyytynyt Jumalan johdatuksesta sitä kurssia käymään Saulin palveluksessa, pani Jumala sen kurssin uudestaan hänen eteensä, hänen itsensä valitsemalla tiellä, jossa kärsimykset monistuivat ja lisääntyivät. Ja Daavid alistui nöyrästi Herran opetettavaksi.

Ja vielä. Kun Daavid ei ollut jäänyt Herran määräämäksi ajaksi suorittamaan lähetystehtävää Saulin hovissa, pani Herra hänet uuteen lähetystehtävään noiden kuudensadan seikkailijan keskellä, joille oli opetettava jotakin muuta kuin leijonan partaan tarttumista. Ja Daavid otti tehtävän vastaan ja suoritti sitä kärsivällisesti ja antaumuksella, asettaen itsensä heille esikuvaksi kaikessa hyvän ja jalon harrastuksessa, mikä oli Jumalasta kotoisin.

Kunpa me kaikki, joiden kannettavaksi Herra järjestää noihin Daavidin koettelemuksiin verrattavia vaikeuksia, tahtoisimme niissä Daavidin tavalla alistua Herran opetettaviksi ja kasvatettaviksi! Kuinka suuria ja ihania voittoja siten saavutettaisiin Jumalan valtakunnan hyväksi ja Jumalan asian nostamiseksi siitä alennuksen tilasta, missä se nytkin monessa suhteessa on!

Minkä siunatun ja hengellisesti herättävän vaikutuksen mahtoikaan Daavidin miehiin tehdä Daavidin nöyrä tunnustus, kun hän, kuultuaan Saulin tappaneen nuo edellämainitut 85 pappia, otti Saulin rikoksen omaksi syyksensä, huudahtaen pappi Ahimelekin ainoalle henkiin jääneelle pojalle: »minä olen syypää koko isäsi suvun, joka hengen, kuolemaan», 22: 22.

Entäs Daavidin osoittama ihana jalomielisyys Saulia kohtaan säästäessään hänen henkensä! Se vaikutti tietenkin hänen seuralaisiinsa aivan kuin jumalallinen ilmestys taivaasta, sitä enemmän, kun he huomasivat julman ja raa'an Saul-kuninkaankin sen edessä puhkeavan äänekkääseen itkuun, Daavidille antamansa ihanan tunnustuksen ohessa. Sanomattakin on selvää, kuinka tuo entinen hulkaanijoukko tuli siten kansan keskellä levittämään Daavidin ihmeteltävän hurskauden mainetta ja valmistamaan valtakunnassa siunatun maaperän Daavidin tulevalle kuninkuudelle.

Ja kun Daavid jätti kostamatta Kegilan kaupunkilaisille ja siifiläisille heidän edellämainitut konnamaiset salahankkeensa; kun hän närkästymättä kärsi Siklagin asukkaiden tun-

nottoman kiittämättömyyden ja aiheettoman kiukustumisen, oli sillä varmaan Daavidin ympäristöön aivan uutta elämää luova vaikutus. Ei ole kumma, että tämä uusitestamentilliseen huippukorkeuteen noussut uskon ja rakkauden saavutus pannaan Uudessa Testamentissa meillekin esikuvaksi ja että Daavid siellä korotetaan yhdeksi Jumalan valtakunnan suurmieheksi, jopa Kristuksen vertauskuvaksi.

Eikä Daavidia suinkaan panna meille esikuvaksi ainoastaan Jumalan valtakunnan levittämisen tarkoituksessa, vaan ennenkaikkea siinä mielessä, että me itse sen alla sisällisesti pääsisimme nauttimaan Herran läsnäoloa, Herran rauhaa ja tulevaisen maailman voimien kautta vahvistuisimme sisällisessä ihmisessämme.

Kuinka tämä voisi päästä toteutumaan?

Herrahan se oli, joka suuressa armossaan vuodatti Daavidin sieluun yliluonnolliset, ylimaailmalliset voimansa hänen vanhan ihmisensä huonojen taipumuksien vastapainoksi, saaden näistä yliotteen. Daavid itse sen nytkin vielä ensimmäisenä tunnustaisi ja erittäinkin sen, että hän nyt vasta noissa hirvittävän vaikeissa pakolaisuuden kärsimyksissä joutui ymmärtämään, että uskoa tarvitaan, ei ainoastaan leijonan, karhun ja Goljatin tappamiseksi, vaan myös sitä varten, että se usko rakkauden kautta työtä tekisi, että se vainottunakin ja vääryyttä kärsivänä jaksaisi, anteeksi antaen ja uhrautuvasti palvellen, pahan hyvällä maksaa.

Kyllä saatana on väsymätön välikappaleineen yrittämään tuollaisissa koettelemuksissa saada Herran kasvatuskeinot kääntymään itsellensä voitoksi. Edellä olemme nähneet siitä kylläkin merkkejä Daavidinkin harhaotteissa. Hänen sielustaan siellä Jumalan ja saatanan välillä kävi päätaistelu, vaikka Daavidin seuralaisetkin olivat molempien henkivaltojen vaikutuksen alaisina, kuitenkin niin, että jälkimmäiset toimivat enemmän saatanan lähetystyön tekijöinä Daavidin voittamiseksi, niinkuin Daavid toimi Herran lähettiläänä noiden seuralaistensa voittamiseksi Herralle tai ainakin hei-

dän kapinahankkeittensa estämiseksi. Sekä Herralla että saatanalla oli siinä kummallakin oma lähetyskohteensa ja omat lähetyssaarnaajansa. Ja kun muistamme, kuinka saatana sai aina vähän päästä lisävoimia, reservejä, milloin Naabalista, milloin Kegilasta ja Siklagista j. n. e., niin eipä ole kumma, että Herra tuon tuostakin n. s. papillisen olkavaatteen kautta antoi Daavidille ohjausta (vert. 23: 9—12). Ymmärrämme myös, kuinka suureksi tueksi Daavidille oli jalomielisen, rakkaudessaan uskollisen Joonatanin kohtaaminen silloin tällöin.

Ja sittenkin yritti Daavidin toivo tuontuostakin pettää ja voimat uupua. Sitä todistavat Daavidin pakomatkoillansa tekemät psalmit. Mutta ne osoittavat myös, kuinka siellä Israelin synkkien korpien, rotkojen ja luolien kätköissä, leiritulien vierellä, taisteli Herran kanssa hellittämätöntä rukoustaistelua »mies, joka oli mies Jumalan mielen jälkeen». Vuoroin hätähuudot, vuoroin Herran kiitos sieltä yhäti nousi korkeutta kohti ja veti taivaasta alas voimia, jotka kestivät helvetin porttien rynnäköissä.

Siellä koottiin myös yhäti uusia aineksia niitäkin ihania psalmeja varten, jotka syntyivät vasta Daavidin pakolaisuuden jälkeen. Niinkuin Paavalin vankeusvuosien hedelmänä syntyivät sellaiset ihanat kirjeet kuin Filippiläiskirje ja Filemonin kirje, niin saamme Daavidin pakolaisvuosia kiittää hänen psalmiaarteistaan, jotka ovat tulleet koko kristikunnan ja sen kilvoittelevien yksilöiden mitä kallisarvoisimmaksi omaisuudeksi.

Kuinka ihmeellisiä teitä voi Jumala valmistaakaan yhden yksilön kautta itsellensä kunnian ja kautta vuosituhansien lukemattomille yksilöille ulottuvan siunauksen! Kuinka onkaan suurinkin uskon sankari itsessään vain ruohon korsi ja Herra yksin uskollisuudessansa suuri! Kuinka nöyryyttävää ja nostavaa on, että Hän vieläkin tahtoo ja voi synnyttää meissä leijonia ja Goljateja voittavan uskon ja vielä sellaisenkin uskon, joka voi Saulinkin hornahenkisen vihan rakkaudella

maksaa! Kuka voi ja tahtoo uskoa, että sieltä kautta saavutamme kaikkein ihanimmat iäisyyselämykset taivasten auetessa, elämykset, jotka olivat Daavidillekin monin verroin kalliimmat kuin kuninkaan kruunu täällä.

Kun Palestiinan-kävijä nykyaikana saa, mukavasti Juudean, Samarian ja Galilean vuorten rinteitä ja laaksoja autolla ajaen, vaipua hiljaisuudessa kaukaisiin muistoihin, tuntuu sielussa m. m. ikäänkuin sieltä rotkoista ja luolista vielä vastaisi pakolais-Daavidin hätähuutojen ja ylistysvirsien kaiku vuosituhansien takaa, pannen sisällisen ihmisen oudosti kaipaavaan iäisyysvireeseen. Ja tuon tuostakin siellä erämaan syrjäpoluilla vilahtelevat aaseilla ja kameleilla ratsastavat kulkijat, yksinäiset ja karavaanit, ynnä kertomukset Jordanin-takaisten beduiinien yhäti uudistuvista vainoretkistä antavat sielun tunnelmille ja lentävälle mielikuvitukselle todellisuustuntua sen Herran koulun ymmärtämiseksi, jossa aikoinaan leijonan partaan uljaasti tarttunut sankariusko taivutettiin vainoa kärsivän ja uhrautuvan rakkauden palvelukseen.

Uskoni kallis, sun on se työs,
Rakkaus, toivo, ne sulta on myös.
Oikeaan ohjaa armo mun tieni,
Suur' olet Herra, mä ihminen pieni,
Herra on suur', minä ihminen pieni.

KOKO ISRAEL ITKEMÄSSÄ.

Ja Jerobeamin vaimo nousi ja meni ja tuli Tirsaan; ja kun hän astui huoneen kynnykselle, kuoli nuorukainen. Ja he hautasivat hänet ja *koko Israel itki häntä*, Herran sanan mukaan, jonka hän sanonut oli palvelijansa, profeetta Ahijan kautta.

1 Kunink. 14: 17, 18.

Koko Israel, koko pohjoinen Israelin valtakunta, Jerobeamin äsken muodostama kuningaskunta itkemässä.

Tarvitaan paljon, ennenkuin yksi miehinen mies itkee. Kun kaikki valtakunnan miehet yhdessä naisten kanssa itkevät ja pitävät suuret valittajaiset, tyytymättä ammatti-itkijäin valitteluun, kuten Itämailla oli tapa, täytyi jokin erikoisen suuri onnettomuus olla kysymyksessä. Tällä kertaa oli onnettomuus siinä, että kansa tunsi menettäneensä niin suuren hyvän, ettei se ollut mitenkään korvattavissa.

No oliko tuo nuori kuninkaallinen prinssi Abia, jonka kuolemaa koko kansa itki, ehtinyt tehdä joitakin suuria valtakunnallisia tekoja sodan tai rauhan toimissa? Ei. Hän oli ollut vielä liian nuori uutta historiaa luomaan valtiollisten suurtöiden kautta. Mutta hänen nyt itketty suuruutensa oli siinä, että kansa oli tuntenut nuoren prinssin mielialassa, katsantokannassa, olemuksessa jotakin sellaista, mitä ei ollut kuningas Jerobeamilla eikä muilla kuningasperheen jäsenillä.

Kuningas Jerobeam oli valittu kymmenen Israelin sukukunnan kuninkaaksi sen jälkeen, kun nämä sukukunnat olivat Reheabeamista eronneet. Säilyttääkseen alamaistensa uskollisuuden oli hän tahtonut ne heti vieroittaa ja eristää Je-

rusalemin temppelin jumalanpalveluksesta ja järjesti m. m valtakuntansa pohjois- ja etelärajalle mahtavat epäjumalanpalveluksen menot kuvapatsaineen ja uhreineen. Ja niin hän itse ja koko kuningashuone muutenkin kävivät kaikenlaisen, epäjumalanpalvelukseen liittyvän kevytmielisyyden johtoon, koettaen siten kansan uskonnollisesti huonoja vaistoja tyydyttämällä saada kansan suosion säilymään ja lisääntymään.

Nuori prinssi Abia yksin oli ollut poikkeuksena kuningashuoneen häpeällisistä uskonnollisista harhailuista. Hänellä oli ollut vakavammat uskonnolliset mielipiteet. Profeetta Ahian kuningattarelle antaman todistuksen mukaan oli »hänessä havaittu jotakin Herralle, Israelin Jumalalle otollista.»

Missä ja miten tämä oli ilmitullut, ei ole raamatussa lähemmin kerrottu, yhtä vähän kuin on ilmoitettu prinssin ikävuosista. Nuorukaiseksi häntä vain mainitaan. Kauan hän ei ollut ehtinyt uskonsa avuja osoittaa, eikä hänen lahjakkaisuudestaankaan ole mitään tietoa. Ja tuskinpa hänen uskonnolliset harrastuksensa ulottuivat paljonkaan ulkopuolelle hovipiiriä. Kuitenkin sai kansa niistä tiedon, ja sillä tiedolla näyttää olleen ihmeellinen vaikutus.

Mitä todistaa tuo kansan yleinen itku nuoren prinssin kuoltua?

Totta ensinnäkin sitä, että niin jumalaton kuin kansa yleensä lienee ollutkin, ymmärsi se sittenkin panna arvon tuon kuninkaan pojan jumalisuudelle. Ja arvatenkin oli kansa toivonut saavansa tuosta pojasta jumalisemman hallitsijan kuin mitä hänen isänsä oli. Nyt toivo petti. Siitä itku.

Jerobeam oli koettanut kaikin tavoin alamaisiansa miellyttää, tyydyttämällä heidän kevytmielisiä taipumuksiansa. Mutta kun hän kuoli, ei kansa häntä itkenyt, vaan hänen uskonnollisen poikansa kuolemaa tuo kansa itki.

Niin se vieläkin on. Kyllä johtavassa asemassa olevat, olipa he sitten valtiollisia tai yhteiskunnallisia henkilöitä,

korkean sivistyksen tai uskonnon merkkimiehiä, voivat eläessään ja kuollessaankin saada osakseen paljonkin ylistystä ja ihailua siitä, että ovat Jerobeamin hengessä lietsoneet ihmisten luontaista rakkautta johonkin epäjumaliseen menoon. Mutta ei heitä kuoltuansa kukaan itke siten kuin Israel itki Abia-prinssiä.

Toisaalta on sangen opettavaista tässä yhteydessä todeta, kuinka elävän Jumalan kaipuu voi olla usein kätketty syvälle suuren, kevytmielisen jumalattomuuden kuoren alle. Kukapa olisi uskonut, että tuo kansa, joka oli niin valmis Jerobeamin kehoituksesta kantamaan uhrejansa epäjumalain alttarille Betelissä ja Danissa, kuitenkin kaipasi elävää Jumalaa ja tunsi kiintymystä sen Jumalan nuoreen kuninkaalliseen edustajaan, joka ei heidän pakanallisia haihattelujansa hyväksynyt.

Sellaisia ristiriitaisia olentoja ovat ihmiset, kun on kysymyksessä elämän syvimpien arvojen arvioiminen. Sen vuoksi ei ole meidän, elävän Jumalan palvelijoina, liian pikaisesti langetettava tuomiota silmiinpistävien ulkonaisten ilmiöitten perusteella. Olisi ennemmin vain kunkin Jeesuksen oppilapsena asemassaan ja ympäristössään Abia-prinssin tavalla kärsivällisesti pyrittävä harjoittamaan ja harrastamaan »jotakin Herralle, Israelin Jumalalle otollista.»

Meillähän olisi siihen vieläkin paremmat edellytykset kuin tuolla nuorukaisella, meillä, jotka olemme päässeet tuntemaan Jeesuksen Kristuksen ja saaneet jo pyhästä kasteesta alkaen osallisuuden hänen vanhurskauttavasta ja uudesti synnyttävästä armostaan ja armoa armon lisäksi saavuttaaksemme saamme jatkuvasti hänen evankeliumiansa viljellä. Monella meistä on vielä sekin lisäedellytys, jota Abia-prinssillä ei ollut, että olemme voineet saada kodeissamme kristillisen kasvatuksen ja isän tai äidin esirukouksella tulleet kannetuiksi Jeesuksen käsivarsille.

Kristityilläkin on usein se käsitys, että Jumalan asian ajajina tulee ja sellaisina voivat toimia ainoastaan papit eli ammatti-

puhujat. Abia-prinssi ei ollut sellainen, eikä ole edes ilmoitettu eikä korostettu, että hän oli mitään puheita pitänyt. Eikä paljon puhuminen ole muillakaan, vielä vähemmän nuorukaisilla, mikään varma Jumalan palvelijan merkki. Kyllä suurilahjaisia puhujia on paljon, mutta vähän on niitä, jotka tekevät sen vaikutuksen, että heissä on »jotakin Herralle, Israelin Jumalalle otollista.»

Kun Herra Jeesus saa sijan sydämessämme, panee se yhtä usein vaikenemaan kuin puhumaan, panee opettelemaan hiljaisuutta, nöyryyttä, kärsivällisyyttä, uhrautuvaa palvelevaisuutta ja toisaalta valvomista, eristäytymistä, pakenemista siinä, missä tämän maailman ihminen ei mitään eksymisen vaaraa huomaa. Kaipa se oli Abia-prinsissäkin jotakin tällaista, se, että »hänessä oli havaittu jotakin Herralle, Israelin Jumalalle, otollista.»

Varsinkin nuorilla kristityillä on vaarana se, mikä usein vanhempiakin haittaa, että tuntuu niin turhalta ja toivottomalta joissakin määrätyissä olosuhteissa yrittää tunnustaa Jeesusta siten kuin edellä on viitattu. Me kaipaamme aivan liian pian hedelmiä työstämme tai harrastuksistamme.

Siitä ei Abia-prinssi näytä tehneen mitään laskelmia. Kun hän tavoitteli aina jotakin, minkä tiesi Jumalalle otolliseksi, ei hän siitä mitään numeroa eikä reklaamia tehnyt.

Kyllähän myös keinotekoinen, sisällistä uskon tilaa petollisesti ylittävä uskonnollinen intoilu voi aina saada jonkun herkkähermoisen naisen itkemään, mutta sitä itkua, mitä Israelin kansa itki, sitä ei niillä keinoilla saada syntymään. Yhtä vähän kuin siitä koskaan voi syntyä mitään todellista hengellistä herätystä eli »kansanliikettä.»

Jos Siikarin lähteeltä Jeesuksen luota kotikaupunkiansa kohti rientävä samarialainen nainen olisi alkanut kaupunkilaisia opettamaan sellaisella paatoksella ja auktoriteetilla kuin esim. Paavali korintolais- ja galatalaiskirjeissään, ei suinkaan kaupungissa olisi mitään uskonnollista herätystä syntynyt. Ehkä vain naurua. Mutta Jeesuksen käsissä oli nai-

nen joutunut niin pieneksi ja riisutuksi, että hän ikäänkuin tahtoi sanoa: te, jotka olette parempia ihmisiä kuin minä ja ymmärrätte paremmin näitä asioita, tulkaa ja katsokaa, lieneekö hän Kristus; minut hän on ainakin paljastanut sellaiseksi kuin minä olen, ja minun poloisenhan te kyllä tunnette. Tämä vaikutti. Se pani ihmiset ajattelemaan ja kysymään: mikä ihmeellinen voima on tuon naisen noin särkenyt ja muuttanut; sitä voimaa täytyy päästä tuntemaan (Joh. 4:28—30).

Eiväthän edes uskollisimmat, voimallisimmat ja kypsyneimmät Herran todistajat aina saa näin pikaista ja suurta hedelmää todistuksestansa nähdä. Ei sitä liioin näkynyt Israelissa Abia-prinssin eläessä. Mutta hänen kuoltuansa se puhkesi. Aivan niinkuin Jopessa nuoren uskovaisen naisen Dorkaksen kuoltua vasta puhkesi valtava herätys hänen vaikutuksensa hedelmänä. Itkien silläkin alettiin tunnustaa, mitä oli menetetty, Aptk. 9: 36—39. Ja kuinka monen Herran palvelijan työ on päässyt vasta heidän kuoltuansa hedelmää kantamaan!

Siinä onkin yksi syy siihen, että Herra toisinaan kutsuu pois täältä ajasta jonkun nuoren, uskollisen ja etevän asiansa ajajan, jonka työ ihmissilmällä katsoen näyttää olevan vasta alussa. Herra näkee, että hän kuolemallaan voi tehdä Hänen asiallensa suuremman palveluksen kuin elämällään.

Sentähden kun useimmat uskovaisetkin ihmiset haluavat välttämättä elää täällä vanhoiksi, voi se olla eksymystä Jumalan valtakunnan näkökulmasta ja Jumalan armohallituksen kannalta katsottuna. Joka tapauksessa on erehdystä, jos pyritään mittaamaan ihmisen elämän työn arvoa hänen elämänsä pituudella.

Niinkuin nuoren prinssin lyhyt elämä oli Jumalan edessä monin verroin arvokkaampi kuin hänen isänsä Jerobeamin pitkä elämä, niin vieläkin voi nuorena suoritettu päivätyö Jumalan vainioilla olla Jumalan arvioimana paljon suurempiarvoinen ja siunatumpi kuin pitkäaikaisempi elämäntyö,

vaikkapa siinä olisi Jumalan valtakunnankin puitteissa liikuttu. Eikä tämä arvo Jumalan silmissä myöskään riipu siitä, vaikka kuoltuakin jäisi herätys ympäristössä syntymättä. Jumalalla on siinäkin omat salatut mittansa ja arvionsa, jotka meille kai paljastuvat vasta sitten tuolla esiripun tuolla puolen, jossa täydellisyys on tullut ja vajaa lakannut.

Aivan toinen asia on se, jos ympärillä olevat eivät ymmärrä etsikkoaikaansa silloin, kun heidän keskellään elää ja toimii joku, jossa on »havaittu jotakin Herralle, Israelin Jumalalle, otollista.» Ei Jerobeam eikä hänen kuningattarensa ottaneet hurskaasta pojastaan mitään oppia eikä kehoitusta palaamaan parannuksessa Israelin Jumalan palvelukseen. Yhtä vähän vaikutti heissä mitään mielenmuutosta se, että vanha Herran profeetta Ahia, jolta kuningatar etsi apua pojan sairauteen, niin selvästi ja voimallisesti kirkasti kuningattarelle Jumalan tuomion koko Jerobeamin perhekunnasta. Kansan yleinen suru ja itku oli Jerobeamin ja hänen perheensä viimeinen etsikkohetki.

Ajatelkaamme, mikä valtava herätys olisi voinut Israelissa syntyä, jos kuningas Jerobeam olisi — kuten Niiniven kuningas profeetta Joonan saarnan johdosta — alentunut tuon parkuvan kansan keskelle, jos hänkin olisi käynyt itkien tunnustamaan: minä ja minun perheeni olemme luopuneet elävästä Jumalasta ja olleet teillekin pahennukseksi, mutta nyt me tahdomme palata pois epäjumalista ja synneistämme takaisin elävän Jumalan tykö; huutakaamme hänen puoleensa, ettemme hukkuisi hänen vihansa alla. Tätä oli Jumala ainakin Jerobeamilta odottanut.

Mutta ei mikään auttanut. Ei Jumalan käsissä taisteleva oma lapsi, ei Jumalan tuomioita julistava vanha profeetta, ei herätyksen partaalla parkuva kansa saaneet kuninkaan eikä hänen perheensä sydämiä särkymään. Ja sydämiensä kovuudella he sammuttivat kansankin sielussa syttyneen Herran tulen ja vetivät kansan mukanaan yhä syvemmä pakanuuden pimeyteen.

Kuvaavaa Jerobeamin ja hänen puolisonsa uskonnollisuudelle oli se, että he poikansa sairastuessa kylläkin läksivät etsimään Herran profeetalta, Ahialta, apua, mutta muutoin tahtoivat edelleenkin sisällisesti pysyä vieraina Herralle ja jatkaa kevytmielisiä pakanallisia harrastuksiansa.

Kuinka tavallista tällainen uskonnollinen epäjohdonmukaisuus on ollut ja on pitkin aikoja! Tahdottaisiin elävältä Jumalalta apua jossakin määrätyssä hädässä, jossa eivat epäjumalat voi auttaa, mutta silti ei tahdota antautua elävän Jumalan palvelukseen eikä siihen tarvittavaan parannukseen. Tahdotaan edelleen jatkaa kaikessa muussa, elämän pääsuuntana, muunnettua jerobeamilaista pakanuutta, mikä Betelissä mikä Danissa, mikä tieteiden, taiteiden ja maailmallisen kirjallisuuden suuria henkiä palvomalla, mikä yhteiskunnallisen ja valtiollisen puoluepelin kilpakentällä, mikä kevyempien nautintojen lumoissa.

Kyllähän Herra alentuvassa rakkaudessaan on niin suuri, että hän yhäti alistuu olemaan meille viimeisenä hätävarana. Hän voi hämmästyttävän kauan aina uudestaan tyytyä sellaiseen »Maurin» asemaan, että hänet pannaan menemään tiehensä, kun on tehnyt tehtävänsä.

Mutta jos me Jerobeamin vaimon kanssa käymme Herralta ja kristinuskolta apua odottamaan niinkuin joltakin koneelta, joka tekee tehtävänsä, kun nappulaa painetaan, niin ei Herra sentään siihen asemaan alistu.

Sen saavat muutkin kokea yhtä hyvin kuin Jerobeamin vaimo profeetta Ahian luona, että kyllä Herra sentään kysyy avun etsijältä parannuksen mieltä ja sellaista sielun asennetta, että hän pääsisi avun hakijaa auttamaan muussakin suhteessa, mikä on tämän siveellisen nousemisen ja iankaikkisen pelastuksen kannalta tarpeellista. Missä tämä edellytys puuttuu aina uudestaan, voi Herran apu nytkin jäädä tulematta, niinkuin se Jerobeamille ja hänen vaimolleen tulematta jäi.

Siltä pohjalta käydään sitten tuomitsemaan kristinusko ja sen Jumala voimattomaksi tai rakkaudettomaksi. Ja vaikka epäjumalilta ei sen paremmin todellista, toivottua apua saada, painutaan kuitenkin sitten, kun on Jumalan apuun nähden petytty, Jerobeamin ja hänen perheensä kanssa yhä syvemmälle epäjumalisuuden lihallisiin haihatteluihin. Kuta laajemmalti kansan eri kerroksiin leviää tuollainen julkinen epäjumalanpalvelus tai kristinuskon puitteissa harjoitettu koneellinen ja taikauskoinen uskonnollisuus, sitä lähempänä on yleinen kirkollinen tai myös yhteiskunnallisvaltiollinen romahdus. Yhtä varmaan kuin Abia-prinssin sairauden yhteydessä ilmi tullut Jerobeamin kuningashuoneen taikauskoinen ote Israelin Jumalaan oli tuon huoneen romahduksen alku, profeetta Ahian julistuksen arvioimana, 14: 8—11.

Mutta se on lopuksi taasen kerran ihanaa todeta, että Jumala on sittenkin voimallisempi kuin jumalaton ympäristö voittamaan omaksensa sen, joka Jumalan kutsumusta kuulla tahtoo.

Herran sana kyllä varoittaa meitä karttamaan huonoa seuraa, koska »huono seura turmelee hyvät tavat.» On turha rukoilla Jumalaa: »älä johdata meitä kiusaukseen», jos ehdoin tahdoin jumalattomuuden kiusausten keskelle mennään. Mutta tuo rukous tulee varmasti kuulluksi, milloin olojen pakosta täytyy kiusattuna ja vieteltynä olla.

Vaikkakin juutalaisten kesken oli sananpartena tämä: »isät söivät happamia viinimarjoja ja lasten hampaat ovat heltyneet», julistaa Herra sen paikkansapitämättömäksi, Jerem. 31: 29 30. Ja nuori Abia-prinssi on yksi todistaja Herran puolesta tuota eksyttävää sananparttta vastaan. Samoinkuin hurskas Joonatan Saulin hovissa ja nuori Samuel ylipappi Eelin jumalattomien poikien keskellä.

Sentähden ei myös toisaalta voi kukaan jumalaton ihminen nytkään kirkon piirissä puolustautua Herran edessä sillä, että on kasvanut jumalattomassa kodissa. Abian Jumala

elää vielä. Jos hampaamme ovat heltyneet, on parasta jättää isän ja äidin happamet viinimarjat heidän asiaksensa ja kiiruhtaa parannuksen murheessa Herralle tunnustamaan, että itse olemme hampaittemme heltymiseen vikapäät. Oi kunpa sen kaikki tekisimme ennenkuin otollinen aika on mennyt ja hampaamme sen mukana!

Useastihan ihmisiä kuoltuansa itketään. Harvemmin siitä syystä, että on menetetty joku Jumalan asianajaja, useammin sen vuoksi, että on menetetty, kappale rakasta ja kaunista maailmaa.

Itkeneekö kukaan meitä kuoltuamme? Mistä syystä mahtanevat itkeä?

SARPATIN LESKEÄ OPPIMASSA.

Niin hänelle tuli tämä Herran sana: »Nouse ja mene Sarpatiin, joka on Siidonin aluetta, ja asetu sinne. Katso, minä olen käskenyt leskivaimon elättää sinua siellä.» Ja hän nousi ja meni Sarpatiin. Ja kun hän tuli kaupungin portille, niin katso, siellä oli leskivaimo keräilemässä puita. Hän huusi hänelle ja sanoi: »Tuo minulle vähän vettä astiassa juodakseni.» Kun hän meni hakemaan, huusi hän hänelle ja sanoi: »Tuo minulle myös palanen leipää kädessäsi.» Mutta hän vastasi: »Niin totta kuin Herra, sinun Jumalasi, elää, minulla ei ole leipäkakkuakaan, vaan ainoastaan kourallinen jauhoja ruukussa ja vähän öljyä pullossa. Ja katso, kerättyäni pari puuta minä menen leipomaan itselleni ja pojalleni, syödäksemme ja sitten kuollaksemme.» Niin Elia sanoi hänelle: »Älä pelkää; mene ja tee, niinkuin olet sanonut. Mutta leivo minulle ensin pieni kaltiainen ja tuo se minulle; leivo sitten itsellesi ja pojallesi. Sillä näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Jauhot eivät lopu ruukusta, eikä öljyä tule puuttumaan pullosta, siihen päivään asti, jona Herra antaa sadetta maan päälle.» Niin hän meni ja teki, niinkuin Elia oli sanonut. Ja hänellä sekä myös Elialla ja vaimon perheellä oli syötävää pitemmäksi aikaa. Jauhot eivät loppuneet ruukusta, eikä öljyä puuttunut pullosta, sen Herran sanan mukaisesti, jonka hän oli puhunut Elian kautta.

1 Kun. 17: 8—16.

Kun Jumala tahtoo kaikkialla sanassaan ensimmäisen käskyn mukaisesti meitä kiintymään yksin häneen uskollamme, pelollamme ja rakkaudellamme, ei tämä tapahdu itsekkäisyydestä hänen puoleltaan. Hän sanoo: »minä Herra, se on minun nimeni, en minä anna kunniaani toiselle, enkä ylistystäni epäjumalille.» Mutta tämä ei merkitse sitä, että Jumala oman autuutensa takia olisi niin kunnian kipeä. Se on sanottu meidän onnemme takia.

Jumala tietää, että kuta kokonaisemmin ja vilpittömämmin me antaudumme hänelle lapsen uskolla, pelolla ja rakkaudella, kuta herkemmin tunnemme viallisuutemme ja puutteellisuutemme siinä suhteessa, sitä enemmän hän pääsee meille suureksi armahtajaksi, sitä suuremman onnellisuuden käsitämme ja sitä enemmän hedelmää kantavaksi muodostuu uskonnollisuutemme ympäristöllemme kaikissa arkielämän oloissa.

Mutta, surullista kyllä, uskonnollisuutemme jää liika usein sellaiseksi, että se pysähtyy muodollisiin jumalanpalveluksiin määrättyinä aikoina, määrätyissä paikoissa, ja arkielämä kulkee siitä irrallisena omana virtanaan, niin että siellä vallitsee luonnollisen ihmisen halut ja pyyteet eikä Herran henki. Aivan kuin pakanallisten uskontojen piirissä on asian laita.

Niin oli käynyt Israelissa profeetta Elian aikana. Eroitus ja asteikko saattoi siinä kehityksessä olla hyvinkin suuri eri ihmisten välillä. Toiset olivat kaksimielisyydessään vielä sillä kannalla, että kammoksuivat epäjumalanpalvelusta. Noudattivat jumalanpalveluksissaan puhdasoppisesti ainoastaan Mooseksen lain sääntöjä. Toiset olivat tältä muodollisen jumalanpalveluksen kannalta ehtineet kehittyä ulkonaisestikin pakanallisen epäjumalisuuden harjoitukseen.

Moni saattoi kauhistua muita syntejä: murhaa, varkautta ja huoruutta, mutta ei tahtonut uskoa, että epäjumalanpalvelus on suurempi synti kuin mikään muu.

Joka tapauksessa, kun Herra Elian julistuksen mukaisesti lähetti tuollaisen synnin kurittamiseksi Israelin maalle ja sen ympäristöön yli kolme vuotta jatkuneen nälänhädän, tuli tämä tuomioksi yhtä hyvin edellisille kuin jälkimmäisille. Niin se nytkin käy.

Kun nykyaikainen epäjumalanpalvelus kristillisen kirkon piirissä on ehtinyt kehittyä määrättyyn asteeseen, tulevat Herran tuomiot ja kuritukset, sodat, nälänhädät, ruttotaudit j. n. e. Se kuuluu Ilmestyskirjan 6:nnen luvun toisen, kol-

mannen ja neljännen sinettinäyn mukaan Jumalan vanhurskaaseen maailmanhallintaan aikojen loppuun saakka. Sitä eivät voi mitkään uudet keksinnöt, ei korkea sivistys, ei lain säädäntö eivätkä kansainväliset kokoukset estää. Epäjumalisuuteen eksynyt sivistys tulee aina syömään omat sikiönsä.

Herran tuomiot tulevat, ei vain törkeitten jumalankieltäjäin ja muitten jumalattomien takia, vaan myös niiden jumalisten takia, joiden jumalisuus on vain tietopuolisen opin harrastusta tai muodollista tapajumalisuutta, sellaista, joka muotoihinsa, määräaikoihinsa ja määräpaikkoihinsa jähmettyneenä on jäänyt hedelmää kantamattomaksi, kuolleeksi pääomaksi eikä ole silloin muuta kuin epäjumalanpalvelusta. Tämä kuollut kristillisyys voi toisin vuoroin ilmetä hyvinkin eloisana, innokkaana ja hehkuvana, kun ei ole mitään uskon koetuksia ajallisten vaikeuksien muodossa, mutta niiden kohdatessa se osoittaa petollisuutensa ja hyödyttömyytensä. Sentähden Herra tuota vaarallista asemaamme valittaen huudahtaa: »tämä kansa lähestyy minua suullansa ja kunnioittaa minua huulillansa, mutta heidän sydämensä on kaukana minusta.»

Mutta kun Jumala antaa jonkin yleisemmän kurituksen tulla kannettavaksemme, ei se vielä merkitse sitä, että yksilö, kansa tai kirkko olisi auttamattomasti hukassa. On kyllä totta, että sen seulomisen kautta, minkä jokin suuri, yleisempi onnettomuus synnyttää ihmismielissä, osa ihmisistä voi entisestäänkin paatua, kuten kävi esim. kuningas Ahabin, joka kiukustuneena etsi Eliata tappaaksensa. Voipa paatumus mennä niinkin pitkälle, että käydään herjaamaan taivaan Jumalaa; mikä aikojen kuluessa siellä täällä tavattava ilmiö näyttää aikojen lopulla esiintyvän entistä yleisempänä ja huippuunsa kehittyneenä, Ilmk. 16: 8—11.

Mutta toisaalta voi kaavoihinsa jähmettynyt kristillisyys juuri kurituksen alla tulla herätetyksi uuteen eloon.

Kun Herra vähän myöhemmin tekstissä kerrottua tapausta ilmoittaa kiusatulle Elialle, että Israelissa löytyy seitsemän

tuhatta henkilöä, jotka eivät ole polviansa Baalille notkistaneet, niin tämä voi suurelta osalta olla sen kurituksen seurausta, jota suuri nälänhätä merkitsi.

Mutta jo ennen tämän kurituksen puhkeamistakin oli Israelissa arvatenkin ollut sellaisia yksilöitä, joiden jumalisuus oli jotakin enemmän kuin paljasta ulkonaista muodollisuutta ja joille hirveä nälänhätä ei tullut niin paljon kuritukseksena, vaan enemmän uskon koetuksena, uuden uskon asteen saavuttamista varten. Niin kai oli m. m. kuningas Ahabin palatsipäällikön Oobadjan laita, joka »oli hyvin herraapelkääväinen mies.» (18: 3).

Herra Jeesus tosin sanoo: »Monta leskeä oli Israelissa Elian aikana — — — eikä Eliata lähetetty kenenkään heidän luo, vaan ainoastaan leskivaimon luo Sidoninmaan Sareptaan», Luuk. 4: 25, 26. Mutta tämän Jeesuksen sanan ei tarvitse merkitä sitä, ettei Israelissa olisi ollut ketään Jumalaa pelkäävää leskivaimoa, vaan ainoastaan sitä, ettei heidän uskonsa ollut niin suuri, että olisi kestänyt juuri näin kovan koetuksen, mitä Elian vierailu tuolle leskivaimolle merkitsi hänen silloisissa oloissaan.

Hirvittävä nälänhätä jo sinänsä oli ankara uskon koetus tuolle leskellekin. Moni varakkaampikin oli varmaan sen alla paatunut ja katkeroitunut Jumalaan, käynyt napisemaan häntä vastaan ja kovettunut armottomaksi köyhempiä lähimmäisiänsä kohtaan. Niinhän useimmat meistäkin tekevät, kun kovin kallis aika tai muu kärsimys tai vaiva kohtaa.

Mutta toisten uskon juuret ovat syvemmällä. He jaksavat ottaa kärsimyksen Jumalan kädestä hyvin ansaittuna rangaistuksena. Voivat tunnustaa psalmiveisaajan kanssa: »Hyvä oli minulle, että minut nöyryytettiin, jotta oppisin säännöksiäsi. — — — Herra, minä tiedän, että tuomiosi ovat vanhurskaat ja että sinä uskollisuudessasi olet minua kurittanut.» Ps. 119: 71, 75.

Myöskin noiden mainittujen 7 000 israelilaisen joukossa saattoi olla tällaisia Herran opetuslapsia, jotka nöyrtyivät

Jumalan väkevän käden alle. Mutta, osittain ehkä myös Ahabin vihaa peläten, ei kukaan heistä, Jumalan silmillä arvioituna, olisi kestänyt pahentumatta tätä uutta koetusta, Elian ruokavieraaksi ottamista. Sen koetuksen kesti vain tuo Sarpatin leski ja sen vuoksi on meillä syytä pysähtyä hänen oppilaikseen. Siinä oli oppimista itse profeetta Eliallekin.

Olihan Elia kylläkin tottunut kuulemaan Herran käskyjä. Ja olivathan kaarneet, tuomalla hänelle ruokaa Keritin puron partaalle, antaneet hänelle lisävakuutuksen siitä, että Herra voi löytää ja käyttää millaisia välikappaleita hyvänsä tahtonsa toteuttajiksi. Tämäkin antoi tukea uskolle, että joku pakanallisen Sarpatin leskivaimo voi vähintään yhtä hyvin kuin kaarneet ottaa hänet täyshoitoonsa.

Mutta se oli kai sittenkin Elialle yllätys, että tuo vaimo oli niin köyhä, miksi hän ilmeni. »Niin totta kuin Herra, sinun Jumalasi, elää, minulla ei ole leipäkakkuakaan, vaan ainoastaan kourallinen jauhoja ruukussa ja vähän öljyä pullossa.» Herran lähettämänä ja Herran lupausta muistaen tapasi Elia kuitenkin omalle uskollensa pohjan, niin että saattoi vaimolle vakuuttaa: »jauhot eivät lopu ruukusta, eikä öljy tule puuttumaan pullosta siihen päivään asti, jona Herra antaa sadetta maan päälle.»

Mutta että vaimo heti meni ja teki niinkuin Elia oli sanonut, se oli kai Eliallekin uusi yllätys. Ei hän ollut voinut aavistaa, että pakanallisesta Sarpatista saattoi löytyä jotakin tuollaista uskonnollisuutta. Kuinka nöyryyttävää oli yhtäältä todeta, ettei Herra sellaista uskovaista löytänyt oman kansansa piiristä! Kuinka virkistävää, ilahduttavaa ja rohkaisevaa oli toisaalta tuskallisesti vaivatulle erämaan profeetalle uskonnollisessa yksinäisyydessään tavata tuollainen pieni, kukoistava keidas kuloksi poltetun uskonnollisen erämaan partaalla, jollaiseksi erämaaksi hän puolestaan Israelin oli arvioinut.

Tuon köyhän leskivaimon usko Jumalan siunaukseen ja siitä johtuva lähimmäisenrakkaus Eliata kohtaan oli todellakin

suuri Jumalan ihme, suurempi kuin Jumalan lähettämä nälänhätä ja kaarneitten järjestämä ruokala.

Herran on täytynyt ja täytyy muulloinkin lähettää yleisiä, raskaita koetuksen aikoja, myöskin sen vuoksi, että niiden kautta seulottaisiin näkyviin salassa olleet uskovaiset todistukseksi niille, jotka eivät ole uskoneet sellaista uskoa voivan löytyä, ja tuomioksi niille, jotka ovat saaneet paljon runsaammin nauttia Jumalan hyvyyttä, eivätkä ole sittenkään Jumalalle kunniaa antaneet.

Mutta nyt voi joku arka sielu säikähtäen käydä vaikeroimaan: voi minua raukkaa, kyllä Herra on minussakin armotyönsä alkanut, ahdistamalla minut tunnustamaan syntini ja turvaamaan hänen armolupauksiinsa, mutta minä raukka olen niin kärsimätön koetuksien kohdatessa, olen napisevainen, katkeramielinen.

Kuule! Tuo tuskallisesti vaivattu tuntohan on jo Sarpatin lesken Jumalan suurta armotyötä. Tämä leskivaimo oli luonnostaan aivan samanlainen, yhtä turmeltu kuin sinä ja minä.

On niin liika yleinen se käsitys Jumalan suurista pyhistä, että he ovat aina olleet ikäänkuin jossakin taidenäyttelyssä näkemämme kauniit, viimeistä piirtoa myöten sopusuhtaisesti täydelliset kuvapatsaat.

Kun kuulemme evankeliumista paisumiaan sairastavan, koirien nuoleskeleman Lasaruksen kärsivällisesti, hiljaisesti kantaneen raskasta kohtaloaan, rikkaan miehen komeutta kadehtimatta, jättää se mieleemme kuvan tuollaisesta stereotypeeratusti täydellisestä ja valmiista ihmisestä, jonka antama esikuva tuntuu yhtä saavuttamattomalta kuin kaukaiselta muinaismuistoesineeltä. Ja kuitenkin saattoi tuo Lasarus rikkaan miehen portaitten kupeella joutua yhäti taistelemaan tulista rukoustaistelua kateutensa ja tyytymättömyytensä alaspainamiseksi, raskaan sosiaalisen ristiriidan voittamiseksi ja sielun rauhan saavuttamiseksi.

Samoin oli Sarpatin leskellä luonnostaan yhtä häijy ja haihattelevainen sydän kuin meilläkin. Hän oli ollut yhäti

kiusattu, kiusattu miehensä kuollessa ja kiusattu hirveän nälänhädän ahdistaessa. Ja niin oli hän kai nytkin Elian vaatimusten edessä. Saattoivatpa ehkä syrjäiset ihmisetkin kiusauksen painetta lisätä huomauttamalla tähän suuntaan: oletko hullu, kun kaiken kärsimyksesi lisäksi otat vielä tuon laiskan hengenmiehen elättääksesi ja käyt hänelle papin palkkaa maksamaan.

Jotenkin tuohon tapaan olisivat ainakin meidän keskellämme monet naapurivaimot tuolle leskelle huudelleet. Ja tokkopahan Siidonin vaimot lienevät siinä suhteessa parempia olleet. Kyllä kai useinmiat heistä olivat niiden Israelin vaimojen kaltaisia, joiden luo Herra ei ollut voinut Eliaa lähettää juuri siitä syystä, että heidän sydämensä olivat jotenkin sellaisessa vireessä kuin edellä viitattiin. Sitäpaitsi, olihan Sarpatin leskellä erinomainen tilaisuus turvautua siihen keinoon, mihin siivonmiat uskottomat nytkin turvautuisivat, huomauttamalla, että profeetta voisi kääntyä paikkakunnan rikkaampien ihmisten puoleen, joilla on paljon suurenmiat varastot jauhoja ja öljyä, kuin mitä hänen ruukussansa ja pullossansa on. Mutta se on ihmeellistä, että tuo leski kussakin kiusauksessa kuuli sydämessään enenmiän Jumalan ääntä kuin turmeltuneen luontonsa vaikutuksia.

Ja siten Sarpatin lesken usko ja rakkaus oli jotakin yliluonnollista, oli kokonaan Jumalan tekemä ihme, suurempi ihme kuin öljyn ja jauhojen riittäminen. Varmaan Eliakin tätä ihmettä ihmetteli ja sai — kuten edellä viittasinmie — masentuneelle, vaivatulle sielullensa uuden, ihanan todistuksen Israelin Jumalan armosta ja rakkaudesta. Ja tämä elämys lesken täyshoidossa oli hänenkin sisällisen ihmisensä kasvattamiseksi sangen siunattu oppikurssi muistuttamaan, että suuri usko ilmenee muutenkin eikä vain Elian julistaessa Jumalan tuomioita milloin nälkävuosiksi, milloin Baalin profeettain pään menoksi, 18: 40.

Yhtä opettavaista lienee ollut Elialle, niinkuin on meillekin, todeta, että Sarpatin lesken usko kesti vielä senkin koetuksen,

että hänen ainoa poikansa kuoli Elian vierailun aikana. Ehkäpä moni meistä olisi jo silloin suuttunut Jumalaan, valittaen kohtalon käyvän liian kovaksi. Mutta leski tunnusti nöyrästi vaikeroiden, että tämäkin isku tapahtui hänelle hänen pahuutensa, syntinsä rangaistukseksi, 17: 18.

Tällainen jatkuva nöyrtyminen Jumalan käsiin oli suurempi Jumalan ihme kuin se, että Elia herätti pojan henkiin. Sillä kaikki kuolleet voi Herra herättää, mutta harvoja ihmisiä saa Herra sellaiseen mielenmuutokseen, sellaiseen ihmeteltävään uskon ja rakkauden harjoitukseen ja sellaiseen syvälliseen synnin tuntoon, johon hän tuon lesken oli saanut. Ja tämä nöyrä kelvottomuutensa ja mahdottomuutensa tunteminen, se se olikin salattu pohja ja edellytys jatkuvalle Jumalan työlle uskon ja rakkauden harjoittamiseksi.

Kuinka koruttoman yksinkertaisena, vaatimattomana ja arkipäiväisenä ilmeneekään tämä Sarpatin lesken sosiaalinen uskonnollisuus! Näyttää siltä, ettei hän itse — yhtä vähän kuin kanaanealainen vaimo Jeesuksen edessä — tiennyt ollenkaan uskoa ja rakkautta omaavansa. Tuskinpa hän olisi voinut kenellekään tunnustaa olevansa uskovainen. Hän tunsi vain »pahat tekonsa.» Ja kuitenkin itse Jeesus arvioi hänen panoksensa Jumalan valtakunnan historiassa Herran suurten pyhien korkeitten saavutuksien arvoisiksi.

Kristillisyys ei ole ensi sijassa juhlahumussa eikä hurmoksissa kulkemista, vaan sellaista, mitä Sarpatin leski edustaa. Tätä jälkimmäistä tarvitsee myös nykyinen, elinvoimansa tuhlannut kristikunta. Se on tarpeen tälle jumalattomuudessaan harhailevalle kansalle Herran tuomion ja myös Herran armon, uskollisuuden ja rakkauden kirkastamiseksi.

Juhla- ja hurmoskristillisyys voi joskus myös merkitä jotakin, mutta useimmiten on se yhtä hyödytöntä kuin pakanain uskonnonharjoitukset, jotka myös voivat ihmiset hurmoksiin viedä. Monet haluavat kulkea mukana tuollaisessa humussa. Mutta kuka tahtoo käydä Elian kanssa — Sarpatin lesken oppilaaksi?

Haluan tulla yksinkertaiseksi,
Isoovaks', tyhjäks', oikein köyhtyneeksi,
Ja Herra kyllä armon siihen sois,
Vaan silloin sydän vetäytyypi pois.

Ah Herra, saanenko sen päivän nähdä,
Jolloinka minun uskossa saat tehdä
Pysyväiseksi luona ristisi,
Ja sanallesi kuuliaiseksi.

SARPATISTA KARMELILLE.

Ja kun oli tullut se hetki, jolloin ruokauhri uhrataan, astui profeetta Elia esille ja sanoi: »Herra, Aabrahamin, Iisakin ja Israelin Jumala, tulkoon tänä päivänä tiettäväksi, että sinä olet Jumala Israelissa ja että minä olen sinun palvelijasi ja että minä olen sinun käskystäsi tehnyt kaiken tämän. Vastaa minulle, Herra, vastaa minulle, jotta tämä kansa tulisi näkemään, että sinä, Herra, olet Jumala ja että sinä olet kääntänyt heidän sydämensä takaisin.» Silloin Herran tuli iski alas ja kulutti polttouhrin, puut, kivet ja mullan sekä nuoli veden, joka oli ojassa. Kun kaikki kansa näki tämän, heittäytyivät he kasvoillensa ja sanoivat: »Herra on Jumala! Herra on Jumala!»

1 Kun. 18: 36—39.

Edellisestä luvusta näimme, kuinka Sarpatin lesken uskon voitot yksilöllisen uskon historiassa näkyvät yhtä suuriarvoisiksi kuin Jumalan suurten pyhien suuret saavutukset. Mutta Israelin kansan yleisen historian kannalta joutuvat ne niihin liittyvine tapahtumineen aivan varjoon sen rinnalla, mitä tekstimme mukaan Karmelilla tapahtui. Sinne siirrymme.

Ken nyt iltapimeässä Välimeren-laivalla lähestyy Palestiinan rannikkoa, satamakaukunki Haifa päämääränä, voi, jo ennen kuin kaupungin valot alkavat näkyä, huomata horisontissa yksinäisen valon tuikkeen. Tämä valo tervehtii meitä Karmelin vuorelta, katolisen Karmeliitta-munkkikunnan luostarista. Aamulla, päivän valjettua on siinä laivan kannelta katselevalle koko vuori silmäin edessä ja sen juurella Haifan kaupunki. Nousemalla autolla ylös vuorelle voi siinä seisoessaan saada elävästi sielunsa silmäin eteen koko sen

tavattomasti valtaavan näytelmän, mistä tekstimme kertoo loppu osan.

Ei ole kumma, että Elia valitsi tämän paikan suuren taistelunsa asemapaikaksi. Vaikka Karmelin vuori ei ole korkeimmaltakaan kohdalta korkeampi kuin 552 metriä, tuntuu siellä ikäänkuin olisi paljon yläpuolella ihmisten jokapäiväisen arkielämän pikkumaista hulinaa ja lähempänä suuren Jumalan suuria ajatuksia, kaikkivallan ja vanhurskauden ajatuksia. Vuorelta länteen päin aukenee auringon loisteessa Välimeren sinertävä, rannaton ulappa, jonka yläpuolella kerran, pilvettömän taivaan rannalta, ilmestyi kolme ja puoli vuotta kestäneen paahtavan poudan jälkeen »miehen kämmenen kokoinen» pilven hattara, sittenkuin Elian suurtyön jälkeen hänen palvelijansa oli käynyt sitä seitsemän kertaa tähyilemässä. On niinkuin sen vieläkin hengessänsä näkisi nousevan meren äärestä Välimeren heleän siniselle taivaalle ja ikäänkuin korvissansa kuulisi lähestyvän sateen kohinan, kuten sen Elian korva kuuli jo ennenkuin pilven hattaraakaan näkyi, 18: 41—45.

Itään ja kaakkoon päin Karmelilta avautuu niinikään silmän kantamaton aukea, Jesreelin hedelmällinen laakso, nykyään suureksi osaksi viljelemätön, ulottuen useampia penikulmia pitkänä ja pari, kolme penikulmaa laajana lähelle Nasaretia Galileassa. Oikealle kädelle antautuvina, laakson rajavartioina, seisovat tuonnempana Megiddon vuoret ja Gilboan vuoret, joiden lähettyvillä on Vanhan Testamentin aikana monet taistelut taisteltu, toisenlaiset kuin mitä Elia taisteli.

Siellä Israelin tuomari Gideon löi midianilaiset Harodin luona (Tuom. 7). Siellä voittivat filistealaiset Saulin ja ahdistivat hänet itsemurhan tekoon. Samoilla seuduin kaatui myös hurskas Josia-kuningas, egyptiläisen armeijan ahdistaessa. Toisella laidalla Jesreelin laaksoa, jonka Kiisonin puro halkaisee, näkyy loitompana horisontissa Taborin vuori, jolla, tarkistamattoman perimätiedon mukaan, Jeesuksen kir-

kastuminen olisi tapahtunut ja jonka lähettyvillä Napoleon löi 10 kertaa hänen joukkoansa suuremman turkkilaisen armeijan. Myöskin makkabealaisten ja ristiretkien aikana siellä sotataisteluja käytiin.

Syvälle mieleen painuvat valtavat näköalat siinä viehättävässä aamupäiväauringon valossa Karmelilla nostattavat siten mieleen monia historiallisia muistoja, jotka luovat merkilliset puitteet tekstimme esittämille Karmel-muistoille.

Useasti ovat niillä seuduin kymmenet ja sadat tuhannet seisoneet rintamassa toisiansa vastaan ja punanneet omalla ja toistensa verellä Kiisonin puron veden, kuten sen profeetta Eliakin suuren näytelmänsä viimeisessä näytöksessä teki, tapattaessaan, vanhatestamentillisen teokratian vallan käyttäjänä, tuon puron partaalla 450 Baalin profeettaa. Mutta kuinka toisenlaiset ovat olleet syyt ja pyyteet noilla muilla kuin Elialla! Kuinka vähän niissä taisteluissa oli kysytty Jumalan kunniaa, mikä oli Elialla ainoana vaikuttimena, ja niin painavana, että hän oli valmis yksinään seisomaan kaikkia vastaan ilman muuta asetta kuin Jumalan sana suussansa ja oli myös valmis kaatumaan sen sanan kanssa, jos Jumalan tahto niin vaati.

Jumalan kunnian kirkastamiseksi, Jumalan asian nostamiseksi häpeällisestä alennuksen tilasta oli Elia antautunut voimain mittelyyn, jättiläiskamppailuun Baalin profeettain kanssa. Sitä varten oli hän odottamatta ilmestynyt hänen henkeänsä vaanivan kuningas Ahabin eteen, pyytäen hänen kokoamaan Karmelille kaikki Baalin profeetat ja koko Israelin kansan. Jumalan liiton uudistamiseksi oli hän kokoontuneelle kansalle huudahtanut: »Kuinka kauan te onnutte molemmille puolille? Jos Herra on Jumala, seuratkaa häntä, mutta jos Baal on Jumala, seuratkaa häntä.»

Kun sitten Baalin profeetat, Elian ehdotukseen suostuen, olivat turhaan huutaneet Baalilta tulta heidän uhrinsa polttamiseen ja Elian Jumala sitä vastoin oli tulella vastannut hänen rukoukseensa, laukesi jännitys Herran asian voitoksi.

»Kun kaikki kansa näki tämän, heittäytyivät he kasvoillensa ja sanoivat: Herra on Jumala! Herra on Jumala.»

Mitähän Sarpatin leski olisi sanonut, jos olisi ollut näkemässä näitä Jumalan uusia ihmeitä, joiden rinnalla hänen jauhoruukkunsa ja öljypullonsa salaisuus jäi aivan mitättömäksi? Ja mitähän ne monet sotapäälliköt, jotka Karmelin lähettyvillä olivat miekalla joukkoja maahan lyöneet, olisivat sanoneet, kun kymmenet, sadat tuhannet kaatuivat maahan aseettoman miehen edessä, kenenkään pakottamatta? Siinä ainutlaatuinen tilinteko Israelin kansan ja Jumalanvaltakunnan historiassa, tilinteko jumalanpalveluksen ja epäjumalainpalveluksen välillä.

Juuri siihen verraten, että epäjumalainpalvelus oli jo Jerobeamin ajoista niin syvälle syövytetty kansan sieluun, oli yllättävää, että mikään ihmetapaus saattoi painaa tuon kansan maahan tekemään äänekkäästi uskontunnustustansa elävän Jumalan edessä. Eikä tämä ollut vain uskontunnustus. Se oli myöskin särkevä synnintunnustus. Tuo valtava huuto: »Herra on Jumala, Herra on Jumala» merkitsi myöskin kaiken tähänastisen epäjumalanpalveluksen ja siihen liittyvän syntielämän synniksi tunnustamista. Se oli, ei ainoastaan Baalin 450 profeetan tuomitsemista, vaan myös kuningas Ahabin ja hänen irstaan puolisonsa Isebelin tuomitsemista, Isebelin, joka noille profeetoille antoi elatuksen omasta pöydästään ja valtion varoista.

Miksi ei meidän kansassamme synny tällaista jäidenlähtöä, tällaista »Kansan liikettä», yleisen, hengellisen herätyksen merkissä? Miksi meillä tyydytään kuolleeseen muotojumalisuuteen, samalla kun »Baalin palvelus» rehoittaa monenlaisissa eri muodoissa? Yhtäältä julkinen, rietas pakanuus, toisaalla kultivoitu pakanuus tieteissä, taiteissa, kirjallisuudessa, yhteiskunnallisessa ja valtiollisessa elämässä ynnä kotien piirissä.

Niin. Miksi jatketaan ontumista molemmille puolille? Miksi eivät omattunnot herää ja nouse tuota kaikkea hienompaa

ja törkeämpää jumalattomuutta tuomitsemaan ja rehellisellä synnintunnustuksella luomaan pois jääpeittoa keväisen jokitulvan tavalla?

Niin miksi? Siksi, ettei ole keskellämme Eliata, ei Elian kaltaisia persoonallisuuksia. Niin vastataan. Ja siinä onkin paljon perää. Syntyihän Johannes Kastajan kautta suuri herätys Israelissa, ulottuen kaikkiin kansanluokkiin. Ja se syntyi ilman mitään ihmetöitä. Ei tarvinnut Jumalan tulta taivaasta lähettää, kuten Elian uskonpuhdistusotteissa. Ei tarvittu muuta välikappaletta kuin Johanneksen pyhitetty, Herralle kokonaan uhrattu personallisuus ja sen kannattama koruton totuuden todistus synnistä ja armosta. Se vaikutti, se särki, se herätti ja pani kaikki kansanluokat liikkeelle kysymään Johannekselta: mitä meidän on tehtävä?

Mutta juuri sekin, että Johannes raamatussa merkitään toiseksi Eliaksi (Matt. 11: 14; Luuk. 1: 17), osoittaa, että tässäkin Karmelin herätyksessä oli päätekijänä Elian pyhitetty, kokonaan Herralle antautunut persoona ja se, että hän oli sellaiseksi, yksinomaan Herran kunniaa etsiväksi Jumalan mieheksi ennestään tunnettu. Jos joku muu olisikin saanut aikaan tuon tekstissä mainitun ihmetyön, ei ole sanottu, että se sittenkään olisi tehnyt sitä vaikutusta kuin se Elian välittämänä teki.

Mutta se on kuitenkin totta toiselta puolen, että yksinomaan pyhitetyllä personallisuudellaan ja suullisella todistuksellaan ei Elia ollut saanut Israelin kansaa mielenmuutokseen. Kun hän nytkin tässä tilaisuudessa oli ennen ihmeen tapahtumista lausunut sen lyhyen, voimakkaan parannuskehoituksen, josta edellä on mainittu, ei kansa vastannut mitään. Eivät tunnot heränneet. Entisellensä jäätiin.

Ihmetyötä tarvittiin tällä kertaa uskonpuhdistuksen aikaansaamiseksi ja Israelin saattamiseksi sen osallisuuteen. Sellaisen sisällisen vakaumuksen oli Elia saanut nähtävästi pitkällisen rukouskilvoituksen kautta siellä Keritin purolla ja Sarpatin lesken leivän siunautumista seuratessansa. Ja niin

heittäytyi tuo tulisieluinen erämaan profeetta rohkeaan ja kohtalokkaaseen arvanheittoon Baalin profeettain kanssa, pannen ei ainoastaan oman henkensä, vaan myös Jumalan kunnian yhden kortin varaan.

Miksi Jumala ei nyt anna tuollaisten ihmeitten tapahtua?

Vaikka nyt keskellämme eläisikin joku Elia-henkinen, pyhitetty Jumalan ihminen, joka olisi valmis ja myös täysin kouluutettu Jumalan välikappaleeksi ihmetöitä varten, ei Herran aika ole kuitenkaan aina sama kuin meidän aikamme.

Herra joko näkee meihin nähden vielä voivansa voittaa tarkoituksensa muillakin keinoin, ilman ihmetöitä, tahi päinvastoin näkee tarkoituksensa jäävän saavuttamatta sittenkin, vaikka panisi Elian uusia ihmeitä tekemään. Eiväthän kaikki Herran profeetat Vanhan Testamentin aikana yrittäneetkään ihmeitä sen paremmin kuin Johannes Kastaja, vaikka olivat yhtä uskollisia ja yhtä ehdottomasti Herralle antautuneita kuin Eliakin.

Toiseksi eivät kaikki ne Herran opetuslapset, jotka Jumalan kunnian ja sielujen pelastuksen takia soisivat voivansa ihmetöitä aikaan saada, ole kuitenkaan siihen kypsyneet, vaikka niin luulevat. Eivät ole niin itsestänsä kuolleet pois, eivät niin tulleet tälle maailmalle ristiinnaulituksi kuin Elia. Eivät ole ehkä senkään vertaa rukouksen ja paaston kautta kypsytettyjä kuin Jeesuksen apostolit, joiden yritys kerran tehdä ihmetyötä erään nuorukaisen parantamiseksi raukesi aivan turhaksi, Mark. 9:

Kuinka täydellisesti Elia oli rukouksessa ja paastossa Herran pelon kautta vapautunut ihmispelosta ja Herran suosion etsimisen kautta kuollut pois ihmissuosion pyynnöstä, osoittaa tekstimme edellä kertomus hänen pelottomasta esiintymisestään häntä vainoavan kuningas Ahabin edessä (v. 16—19). Myöskin tämä tällainen itsensä uhraava peloton tunnustus valmisti sydämessä yhä enemmän tilaa Jumalan ilmestymiselle. Se kirkasti hengen silmää näkemään Jumalan teitä ja tarkoituksia. Sellainen vieläkin antaa toisin vuo-

roin varmuutta siitä, että mitään ihmeitä ei ole tehtävä, ja toisin vuoroin taas selvänäköisyyttä ja lujaa uskon uskallusta siihen, että ihmettä on yritettävä.

Mutta kun tuota Elian kypsyyttä puuttuu, ei ymmärretä eikä uskalleta antautua Herran käytettäväksi silloinkaan, kun Herra tahtoisi käytettäväksensä ihmetyötä varten. Tahi toisaalta hengellisessä ylpeydessä, ilman Jumalan tahtoa, sellaiseen ryhdytään yhtä kevytmielisesti kuin Baalin profeetat. Osoitetaan sitten heidän tavallaan paljon keinotekoista, sairaalloista hartautta ja kiivautta, paljon rukoustakin, jopa itsensä rääkkäämistä hurmoksiin pääsemiseksi. Ja sittenkin saadaan syntymään vain Baalin profeettain humpuukia, johon Jumala ei tunnustaudu.

Sen kautta voidaan kylläkin pettää herkkäuskoisten mielet, kuten Baalin profeetatkin tätä ennen olivat onnistuneet tekemään. Voidaan saada syntymään jotakin uskonnollisuutta ympäristössä, mutta ei mitään Elian henkistä rajan käyntiä totuuden ja valheen, lihallisen ja hengellisen välillä.

Mutta siinäpä juuri onkin kristikunnan suurin vaara, että sen johtajat, kirkkojen, seurakuntien, uskon suuntien ja hengellisten liikkeiden johtajat, eivät ehkä edes Elian herkkyydellä tunne itsessään ja omassa joukossaan tarvittavan syvempää raamatullista herätystä ja uskon puhdistusta.

Niinhän olivat Israelissa asiat, että vaikkakin Baalin palvelusta suosittiin, niin toisaalta elävän Jumalan palveluskin oli vielä käynnissä Mooseksen lain mukaan. Herran temppelissä uhrattiin säännöllisesti. Niin nytkin juuri samalla aikaa kuin Elia uhrinsa toimitti, v. 36.

Mikäli Herran viralliset palvelijat ovat kyllästettyjä maailmalla, kulttuurimaailmalla tai poliittisella, sosialisella tai taloudellisella maailmalla, sikäli he eivät näe kansamme uskonnollista vaaraa niin suureksi kuin se on, eivät voi syttyä Elian tavalla, eivät voi kelvata Herran aseiksi, eivätkä saa häneen tarpeellista otetta. Siten tyydytään ontumaan molemmille puolille ja palvelemaan yhtä rintaa Baalia ja Jumalaa.

Ei ole niin ollen kumma, jos eivät kansan sydämet nyt olisi kylliksi valmistuneet ottamaan Elian ihmetyötä parannukseksi, jos Elia keskellemme ilmestyisi. Ei Israelkaan olisi ollut siihen valmis, jos Elia olisi aikaisemmin tullut ihmetyötänsä tekemään. Mutta sitten vasta, kun Jumalan kuritus oli painanut kansaa kolme vuotta kestäneen kuivuuden, kalliin ajan ja nälänhädän muodossa, olivat sydämet sen verran talttuneet, että Herra saattoi tulen kautta taivaasta puhua. Tämä Herran kuritus olikin Karmelin herätyksessä ehkä tärkein tekijä.

Ken siis Jumalalta ihmetöitä kaipaa Jumalan seuraajaksi ruvetakseen, olkoon ensin valmis ottamaan Jumalan kurituksen kantaaksensa. Se on järjestys.

Ja sittenkin vielä voi käydä niin, että kurituskin jää valmistuskeinona tehottomaksi. Kokonaiset kansat voivat Herran kurituksien alla paaduttaa itsensä, kuten Ilm. 16: 8—11:nnen valossa voimme nähdä. Ja että niin voi käydä, voimme ymmärtää siitä, kun itsekin voimme yksilöllisen kurituksen kohdatessa käydä kärsimättömästi kiukuttelemaan ja napisemaan: miksi minun pitää tällaista saada kannettavakseni, olenko minä suurempi syntinen kuin tuo ja tuo, jotka pääsevät niin paljon vähemmillä kärsimyksillä?

Mikäli näin käy, silloin ei ole Jumalan ihmetöistä meille mitään hyötyä. Silloin emme voisi edes Israelin kanssa häveten vaieta, jos Elia meille jyrkästi huomauttaisi: kuinka kauan onnutte molemmille puolille j. n. e. Voisimme käydä, vastoin vaikenevaa Israelia, puolustautumaan Herran nuhteen edessä.

Mutta silloin emme myöskään voisi edes erottaa Jumalan ihmeitä perkeleen toimeenpanemista ihmeistä. Sillä vaikka Baalin profeetat kyseenalaisessa tilaisuudessa eivät pimeyden vallan edustajina kyenneetkään ihmettä tekemään, niin tämä valta niitä on kuitenkin tehnyt ja varsinkin aikojen lopun lähetessä palvelijainsa kautta tulee niitä yhä suuremmassa määrässä tekemään. Jeesushan sanoo: »Vääriä

kristuksia ja vääriä profeettoja nousee ja he tekevät suuria tunnustekoja ja ihmeitä, niin että eksyttävät, jos mahdollista, valitutkin», Matt. 24: 24. Ja sitä enemmän olemme alttiit joutumaan tuollaisten henkien petettäviksi, kuta enemmän nurisemme Herran käden lyöntien alla.

Mitenkä välttää tuo hirvittävä vaara, joka meillä on suurempi kuin muinaisella Israelilla?

Ainoastaan siten, että *alistumme uskollisemmiksi Herran sanan opetuslapsiksi* jo ennenkuin Herran kurittava käsi meitä kovemmin lyö.

Kunpa tahtoisimme raamatun sanaa kuulla sen tuomioissa ja armon julistuksissa Elian ihmeitä odottelematta! Silloin saisimme yhä enemmän nähdä ihmeitä omassa elämässämme, Jumalan kaikkivallan, viisauden, ja rakkauden ihmeitä. Jumalan sanan oppilaina, Herran kouluun alistuessamme, Herran anteeksiantavan ja uudistavan armon kautta siunattuina alkaisi koko entinenkin elämämme aina lapsuuteen saakka näkyä syntihaavojen rinnalla yhtämittaiseksi Jumalan ihmeitten sarjaksi. Ja silloin emme ulkonaisia Elian ihmeitä kaipaa.

Mutta silloin kyllä saavutamme jotakin Elian hengestä, Elian tinkimättömästä jumalanpelosta. Ja vaikka meillä ei olekaan niin tärkeä asema kuin Elialla oli, saisimme Herran koulussa kuitenkin tuntea hänen kanssansa Herran sisällistä läsnäoloa, joka vapauttaa ihmisorjuudesta ja ihmissuosion lumoista, kun antaa varmuutta Herran suosiosta ja varjeluksesta.

Sitä tietä, mutta ei Elian ihmetyötä kaipailemalla eikä myöskään viisastellen arvostelemalla, tulee Elia Karmelilta yhä lähemmäksi meitä myöskin Herran lähetystyön tekijänä, niin että mekin opimme opastamaan tilanteen mukaisesti toisiakin pois ihmisten turhista, pikkumaisista kahinoista suuren Jumalan ijäisyysajatuksia lähemmäksi.

Senkin, jonka Herra on ehkä jonkin maagillisen ihmeen kautta saanut herätykseen, tarvitsee siten kuin on edellä vii-

tattu hänen sanansa opetuslapseksi käydä, että hänen parannuksensa tulisi pysyväiseksi.

Tämän sanan laiminlyömisen takia jäi Israelinkin parannus Karmelilla vain hetkelliseksi.

Kunpa Herra saisi meidät hänen tarkoittamassansa mielialassa joka aika ja kaikissa vaiheissa tunnustamaan: Herra on Jumala, Herra on Jumala!

Osoita Herra Sun kunnias, voimas,
Suo valtakuntasi lähestyä,
Johdata kansamme totuuden tuntoon,
Että vois' pelkosi lisääntyä;
Pyydämme sulta Henkesi tulta,
Että vois' laumasi enentyä.

USKON VOITOT USKON PETTYMYKSISSÄ.

Niin Naeman tuli hevosineen ja vaunuineen ja pysähtyi Elisan talon oven eteen. Ja Elisa lähetti hänen luokseen sanansaattajan ja käski sanoa: »Mene ja peseydy seitsemän kertaa Jordanissa, niin lihasi tulee entisellensä, ja sinä tulet puhtaaksi.» Mutta Naeman vihastui ja meni matkaansa sanoen: »Minä luulin hänen toki tulevan ja astuvan esiin ja rukoilevan Herran, Jumalansa, nimeä, heiluttavan kättänsä pyhään paikkaan päin ja niin poistavan pitalin. Eivätkö Damaskon virrat, Abana ja Parpar, ole kaikkia Israelin vesiä paremmat? Voisinhan yhtä hyvin peseytyä niissä tullakseni puhtaaksi.» Ja hän kääntyi ja meni tiehensä kiukustuneena. Mutta hänen palvelijansa astuivat esiin ja puhuttelivat häntä ja sanoivat: »Isäni, jos profeetta olisi määrännyt sinulle jotakin erinomaista, etkö tekisi sitä? Saati sitten, kun hän sanoi sinulle ainoastaan: 'Peseydy, niin tulet puhtaaksi'.» Niin hän meni ja sukelsi Jordaniin seitsemän kertaa, niinkuin Jumalan mies oli sanonut; ja hänen lihansa tuli entisellensä, pienen pojan lihan kaltaiseksi, ja hän tuli puhtaaksi.

Sitten hän palasi Jumalan miehen luo, hän ja koko hänen joukkonsa, meni sisälle, astui hänen eteensä ja sanoi: »Katso nyt minä tiedän, ettei Jumalaa ole missään muualla maan päällä kuin Israelissa. Ota siis vastaan jäähyväislahja palvelijaltasi.» Mutta hän vastasi: »Niin totta kuin Herra elää, jota minä palvelen, en minä sitä ota.» Ja Naeman pyytämällä pyysi häntä ottamaan, mutta hän epäsi. Niin Naeman sanoi: »Jos et tätä otakaan, salli kuitenkin palvelijasi saada sen verta maata, kuin muulipari voi kantaa. Sillä palvelijasi ei enää uhraa polttouhria eikä teurasuhria muille jumalille kuin Herralle.»

2 Kun. 5: 9—17.

Naemanin ja profeetta Elisan kohtaus ei ole nähtävästi kerrottu ensi sijassa sen takia, että Naeman Elisan välittämän ihmeen kautta parantui pitalitaudista.

Ansaitseehan sekin kyllä tulla kerrotuksi. Mutta sellaista kuitenkin tapahtuu joka päivä lukemattomille ihmisille maailmassa. Yhäti parantuu sairaita monenlaisista taudeista ihmeellisellä tavalla. Samoin tulevat toiset autetuiksi muista ajallisista kärsimyksistä ja onnettomuuksista. Mikä välittömästi, mikä jonkun välikappaleen kautta.

Apu tulee aina samalta Jumalalta, jolta Naemankin avun sai. Onko siinä sitten välikappaleena Elisa tahi joku muu, se on toisarvoinen asia. Eivät välikappaleet missään tapauksessa ole voineet eivätkä voi apua tuoda. Ei lääkärit sairaudessa eivätkä muut auttajat muussa hädässä voi sitä tehdä muutoin kuin että Herra on ollut siunaamassa. Kun hän siunauksensa pidättää, saavat vaikka koko taivas ja maa yhtyä yrittämään, eikä mitään apua tule.

Tämän välikappaleitten avuttomuuden joutuvat ihmiset toteamaan ja tunnustamaan lukemattomissa tapauksissa, jolloin ei ole apua saatu. Mutta se jää tunnustamatta silloin, kun on autetuksi tultu. Silloin olisi kunnia annettava Jumalalle, mutta se annetaankin välikappaleelle, joka silloinkin oli itsessään aivan avuton.

Onhan paikallaan, että jälkimmäistäkin jollakin tavalla muistetaan, niinkuin Naemankin muisti. Kiitollisuus ihmisiäkin kohtaan on kristillinen velvollisuus. Mutta se on ihmeellistä, että Naeman ei pysähtynyt siihen, vaan tunsi niin elävästi Elisan välityksessä elävän Jumalan käden, että se vaikutti hänessä hengellisen herätyksen, täydellisen mielenmuutoksen, niin että hän antautui kokonaan elävän Jumalan palvelukseen, kuten hänen liikuttava vakuutuksensa osoittaa, vv. 15—17. Juuri tämä puoli Naemanin historiassa on merkille pantava.

On surullista, kun vaivaan ja kärsimykseen joutunut ihminen ei hätäänsä etsi Jumalan apua. Ja niinhän oli niiden monien Elisan aikaisten juutalaisten pitalisten laita, joista Jeesus sanoo: »Monta pitalista miestä oli Israelissa Elisa profeetan aikana, eikä kukaan heistä tullut puhdistetuksi, vaan

ainoastaan Naeman, syyrialainen», Luuk. 4: 27. Mutta on surullisempaa vielä, jos olemme Herran apua etsineet ja saaneet ja sitten unohdamme Herran. Sitenhän menettelivät ne 9 pitalista miestä, jotka Jeesukselta avun saatuaan eivät enää Jeesuksen seuraan palanneet. Ja siten on Herra jäänyt saamatta lukemattomilta muilta kiitoksen ja kunnian. Kuinka autuaallista olisi Herran armahtamista osaksemme saatua antautua Naemanin kanssa Herralle niin kokonaan, että opimme ottamaan elämämme pienet ja suuret tapaukset Herran kädestä ja näkemään niissä Herran suuria ihmetöitä, Herran rakkauden, viisauden ja kaikkivallan ihmeitä. Siitä riittää Herran kiittämistä, Herran nimen tunnustamista ja uudistuvaa antautumista Herran palvelukseen.

Ja sehän se tekee »hengessään köyhän» Jumalan lapsen elämän sisällöltään niin rikkaaksi ja täyteläiseksi, samalla kuin monien paremmassa ulkonaisessa asemassa olevien jumalattomain ihmisten elämä on niin surkeasti köyhää ja sisällyksetöntä, kun he eivät näe elämässänsä muuta kuin sattumia tahi omia ansioita, joista kerskataan niin pöyhkeästi, että tullaan sisällisesti entistäkin onnettomammiksi.

Mutta ennenkuin Naeman pääsi elävän Jumalan tuntemiseen ja hänen nimensä ylistämiseen, sai hän kokea samaa, mitä muutkin Jumalan lapset ovat saaneet kokea. Tulee pettymyksiä. Matka muodostuu niin toisenlaiseksi kuin mitä oli lähtiessä kuviteltu.

On kuultu saarnasta, on luettu Jumalan sanasta Jumalan suurten pyhien autuaallisista kokemuksista. On tehty etukäteen elävä mielikuva siitä, millainen tulee elävän uskon olla, kuinka siinä on paljon valoa, lämpöä, voimaa ja iloa, kuinka siinä saadaan niitä ja niitä nähdä ja maistaa Herran suloisuudesta.

Aivan niinkuin pitalinen Naeman etukäteen kuvitteli, kuinka profeetta Elisa tulee ulos asunnostaan, kuinka hän kohteliaasti ja rakastettavasti hymyillen ottaa hänet vastaan, rukoilee siinä samassa Jumalaansa ja »heiluttaa kättänsä py-

hään paikkaan päin.» Eikä mitään tällaista tapahtunut. Lyhyt, tyly sana vain palvelijan kautta: »mene ja peseydy seitsemän kertaa Jordanissa, niin lihasi tulee entisellensä.» Vähemmästäkin voi ihminen suuttua, alhaisempikin ihminen, tervekin ihminen, saatikka tuskallisen taudin ja rasittavan matkan vaivaama korkea sotaherra.

Mutta sellaisena voi Jumalan pelastustarkoitus, Kristuksen armahtava rakkaus meitä kohdata. Sinä rukoilet anteeksi antamuksen rauhaa, ja rauhattomuus sielussa tulee suuremmaksi. Sinä rukoilet voimaa vanhan ihmisesi kuolettamiseen, ja tämä vain näyttää yhä voimistuvan.

Ja vielä. Sinä toivot tapaavasi miellyttäviä, henkeviä ja palvelevaisia pappeja tai muita Herran palvelijoita, saadaksesi heiltä tukea, ja sinä voit huomata heidät yhtä tylyiksi ja kuivakiskoisiksi kuin Naemanin etsimä, huoneeseensa sulkeutunut Elisa.

Kuule! Sinä kyllä seisot oikealla paikalla — profeetan ovella, taivaan ovella. Mutta kun meidän hengelliseen mielikuvaamme on kokoontunut niin paljon omatekoista ja muitten antamaa, peittämään sitä, mitä Herra on antanut, niin täytyyhän Herran noita vieraita kasvannaisia leikata pois. Ja siitä nyt riippuu pelastuksemme, sallimmeko Herran tuota työtään tehdä. Siinä on koko Pyhän Hengen koulu. Herralle on helppo asia istuttaa meidät oksiksi totiseen viinipuuhun, mutta paljon vaikeampi on saada oksa hedelmää kantavaksi. Siihen tarvitaan kaikki jumalallisen viisauden, rakkauden ja vanhurskauden teho, että Herra saisi kaikki ennakolta tehdyt, hengellisiksi luulotellut, mutta kuitenkin lihalliset mielikuvat kaadetuksi ja aina uudestaan kaadetuksi sanansa kautta. Tämä riisuminen tarkoittaa kasvamista armossa, siinä armossa, jonka Herra Jeesus on ansainnut meille vanhurskaudeksi Jumalan edessä, sovittaessansa meidät Jumalan kanssa verensä kautta.

Me Uuden Liiton lapset emme tarvitse tulla riisutuiksi Jumalan sovittamista varten. Ei. Sentähden, että me jo

olemme hänen kanssansa sovitetut Jeesuksen ristillä ja sen tähden, että jo kasteessa, uuden Jordanin vedessä pestyinä olemme tuon sovituksen omistukseen päässeet, tarvitsemme hedelmää kantaaksemme käydä taivaallisen viinitarhurin puhdistettavaksi yhäti, alusta alkaen ja niin pitkin matkaa. Aivan niinkuin Jeesus ensimmäisille oppilapsilleenkin sanoi: »te olette jo puhtaat sen sanan tähden, jonka olen teille puhunut» ja kuitenkin toisaalta puhui heille puhdistamisen välttämättömyydestä.

Tässä koulussa joudumme Naemanin kanssa pettymyksiin. Mutta pettymyksiin kätkeytyvät yhtä hyvin uskon voitot kuin uskon tappiot, riippuen meidän jatkuvasta suhteestamme Jumalaan. Siinä oli Jeesuksen ensimmäisten oppilasten voitollisen edistymisen salaisuus, että he heitä yhäti yllättävissä uskon pettymyksissä antautuivat aina uudestaan Herran ojennettaviksi. Kävivät hänen sanansa ahdistamina yhäti tarkistamaan hengelliset mielikuvansa.

Puhdas, raamatullinen oppi, luterilaisen tunnustuksen esittämänä, on meidän tärkeä tietämään päästä. Mutta sen kaavat, vaikka ne kuinka oikeiksi uskottaisiin, eivät meitä pelasta ja niihin puitteisiin voi itsekukin meistä sisällyttää yhtä ja toista, joka on meistä itsestämme tai »isiltä», mutta ei Jumalasta.

Kyllä juutalaistytön uskonoppi oli oikea, tuon tytön, joka sotavankina joutui palvelukseen Naemanin emännälle ja oli tälle sanonut: »Oi jospa herrani kävisi profeetan luona Samariassa! Hän kyllä päästäisi hänet pitalistansa»; v. 2, 3.

Tämän opin mukaan lähti Naeman kylläkin oikealle tielle. Mutta hän sisällytti siihen omia mielikuviansa ja kommentaarejansa. Ja niin hän eksyi ensin Israelin kuninkaan luo ja sai pettymyksen. Ja kun hän vihdoinkin osui Elisan luo, sai uuden pettymyksen. Sen vuoksi vain, ettei yksinkertaisesti mennyt suoraan Elisan luo ja jäänyt nöyrästi odottamaan jatkoa. Uskoi ennemmin omia selityksiänsä ja yritti vähällä niiden takia hylätä koko juutalaistytön neuvoman oikean tien, luulotellen, että siinä se oli vika.

Kenellä on koskaan ollut puhtaampaa ja raamatullisempaa oppia kuin katolisella kirkolla kolme, neljä vuosisataa oli? Ja missä se nyt on? Älkäämme jääkö siihen, että autuaaksi tekevä usko on jonkin opin uskomista eli totenapitämistä tai sen puolesta taistelemista. Aivan huomaamattamme sekaantuu siihen puhtaan opin puitteissa toinenkin henkivalta eikä vain Jumala.

On suuri armo, että silloin pääsemme Herran sanan valossa kokemaan jonkin nöyryyttävän pettymyksen.

Eivät Herran tiellä mitkään ulkoa opitut, ihmisten tekemät kaavat kestä. Kaiken täytyy mennä sekaisin. Niin kävi Naemanille. Niin Nikodemukselle. Mikä lihasta on syntynyt, on lihaa. Eikä liha mitään auta, vaikka me sitä kuinka puhtaan opin puitteissa hengelliseksi uskottelemme itsellemme, Jumalalle ja maailmalle. Tuomituksi sen täytyy tulla Herran sanan kautta.

Oi kuinka paljon Herran täytyy sitten sanansa tehostamiseksi painoja panna. Mille pitalitauti, mille keuhkokuume, mille muuta! Ja sittenkin niin moni meistä pahentuu Herraan ja livistää tiehensä. Pitää lujasti kiinni omista opinkaavoistaan ja luo itse tai lainaa muilta niitä vastaavan Kristuskuvan ja huudahtelee pontevasti: näin sanoo raamattu tahi näin todistaa kirkkomme tunnustus.

Oi onnellinen Naeman, joka kuitenkin otit järkesi vangiksi uskon kuuliaisuudessa, kuuntelit alhaisten palvelijoittesi profeetan sanaa tehostavaa neuvoa (v. 13), et jatkuvasti pahentunut Herraan etkä omien mielikuviesi lumoihin jäänyt, vaan annoit niiden murskaksi mennä! Onnellinen sinäkin, ystäväni, joka annat Herran murskata sinun omatekoisen parannuksesi, omatekoisen uskosi, itserakkautesi, luulopyhyytesi, ylpeytesi, tietojumalisuutesi! Sillä tiellä joutuivat ensimmäiset oppilapset aina uudestaan Kristuksen käsiin ja aina uudestaan huudahtamaan: »me näimme hänen kirkkautensa, kirkkauden sellaisen kuin ainosyntyisellä pojalla on isältä, täynnä armoa ja totuutta.»

Ehkä ei kukaan, ystäväni, ymmärrä sinun sielusi ristiriitaa, joka voi olla vähintään yhtä tuskallinen kuin Naemanin. Ehkä ei kukaan ole sinua Jumalan sanan lupauksiin kiinnittämässä tuollaisena vaarallisena ratkaisun hetkenä, jolloin saatana tekee ne lupaukset aivan voimattomiksi.

Mutta kuule! Naemanin yksinkertaiset palvelijat tulevat sinullekin avuksi. He kehoittavat »profeetan suljetulla ovella» odottamaan Herraa enemmän kuin vartia aamua. Hänen kuivista ja hengettömiltä näyttävistä lupauksistaan pyytävät rakkaasti sinun odotellessasi kiinnipitämään. He varoittavat äkästelemästä ja juonittelemasta ja palaamasta takasin Damaskon virtojen vesiin.

Ja tiedä, ystäväni, että profeetan oven takana suuri profeettamme ja ylipappimme Jeesus rukoilee puolestasi ja Naemanin palvelijain työtovereina äärettömät enkelijoukot seuraavat jännityksellä taisteluasi; odottavat henkeänsä pidätellen, että tekisit Naemanin ratkaisun. Ja voi sitä riemuhuutoa, mikä siellä ylhäällä kajahtaa, jos maahan langeten, itkien huudat: oi Herra armahda minua, älä jätä minua synteihini ja nurjan sydämeni juonitteluihin, pelasta minut epäuskoni ja saatanan siteistä lupauksesi mukaan! Siten Herra voittaa.

Tämän ratkaisun kautta vie Herra sinut voittoon seitsemässä seuraavassa koetuksessa, kuten Naemanin, v. 10, 14. Sillä »kaikille, jotka ottavat hänet vastaan, antaa hän vallan tulla Jumalan lapsiksi, jotka uskovat hänen nimeensä.» Ihmeitä tapahtuu. Ilo ja riemukin syttyy aikanaan.

Niin ne sitten aina uudet uskon voitot sisältyvät uskon pettymyksiin niille, jotka kiusallisessa pettymyksessään nöyrtyvät Naemanin kanssa palautumaan uudestaan hylkäämänsä profeetallisen sanan eteen, josta Pietari sanoo:

»Ja sitä lujempi on meille nyt profeetallinen sana, ja te teette hyvin, jos otatte siitä vaarin, niinkuin pimeässä paikassa loistavasta kynttilästä, kunnes päivä valkenee ja kointähti sydämissänne koittaa.»

Siinä valossa näkyy myös Herran valvova uskollisuus niin suureksi, että se mykistää kaiken oman kerskauksen. Niin paljon edellä kuin Naeman onkin niitä, jotka eivät olisi lähteneet halvan juutalaistytön saarnaa eikä noitten toisten palvelijain kehoituksia seuraamaan, niin nöyrästi täytyi hänen toisaalta tunnustaa koko hänen parantumisensa näiden ansioksi tai niiden takana vaikuttavan armahtavan Jumalan ansioksi.

Nyt vasta Elisan luota ja Jordanilta palattua kirkastui Naemanille perheineen niinkuin tuolle juutalaiselle orjatytöllekin Jumalan armon ja rakkauden suuruus siinä, että Jumala oli johdattanut tuon tytön sitä varten Naemanin kotiin, että Naeman parka tulisi pelastetuksi ei vain pitalistansa, vaan myös pakanuudestansa ja kaikista synneistänsä.

Mutta sinä, ystäväni, joka et ole ehkä vielä lähtenytkään »profeetan oven» taa, joka vielä uiskentelet Damaskon virtojen vesissä. Kuule! Turhaan sieltä pitalillesi parannusta etsit. Turhaan maailmasta sielullesi rauhaa odotat. Etkö jo huomaa, kuinka hätäsi on vain lisääntynyt?

Älä odota, että Herran pitäisi sinuakin varten lähettää erityinen lähetyssaarnaaja silti, vaikka sellainen lähetettiin Naemanin kotiin pienen juutalaistytön haahmossa. Älä vaadi, että Herran pitäisi panna joku vaivattavaksi sinun tähtesi, niinkuin tuo pieni sotavanki pantiin kärsimään Naemanin pelastumiseksi! Ei Naemanilla ollut sitä Kristuksen evankeliumia, mikä sinulla on, eikä sitä »todistajain pilveä», mikä sinua ympäröipi. Ja ne todistajat muistuttavat sinulle: »sana on sinua lähellä, sinun suussasi ja sinun sydämessäsi, se on se uskon sana, jota me saarnaamme», Room. 10: 8.

AKANA JA PUU.

Autuas se mies, joka ei vaella jumalattomain tavoin
eikä kulje syntisten tietä
eikä istu, missä pilkkaajat istuvat,
vaan rakastaa Herran lakia
ja mietiskelee hänen lakiansa päivät ja yöt!
Hän on kuin puron partaalle istutettu puu,
joka antaa hedelmän ajallansa
ja jonka lehti ei lakastu;
ja kaikki, mitä hän tekee, se onnistuu.

Niin ei jumalattomat!
Vaan he ovat kuin akanat, joita tuuli ajaa.
Sentähden jumalattomat eivät tuomiolla kestä
eivätkä syntiset vanhurskasten seurakunnassa.
Sillä Herra pitää huolen vanhurskasten tiestä,
mutta jumalattomain tie vie perikatoon.

Ps. 1.

Tuuli ajaa ja lennättää kevyesti muutakin kuin akanoita. Höyhenet lentelevät sinne tänne yhtä heikon tuulen käsissä kuin akanatkin. Mutta höyhenen huomaa jokainen heti höyheneksi, akanoita sen sijaan voi äkkisilmäyksellä luulla jyviksi, joihin ne ovat ennen puimista kuuluneetkin.

Samoin voidaan eksyä luulemaan jumalatonta ihmistä vanhurskaaksi, kun ei tuuli käy, kun hänet tapaa jossakin määrätyssä asenteessa. Hän voi tehdä hyvin miellyttävän vaikutuksen. Voi näyttää hyvin hurskaalta ja luotettavaltakin, kun on kysymys jostakin hyvästä ja oikeasta asiasta.

Mutta hyvin usein voi samasta ihmisestä ennen pitkää havaita, ettei hän ollutkaan luotettava, ettei häneltä saatu sitä, mitä hänen olemuksensa ja puheensa lupasivat. Koe-

tuksen hetkellä osoittautuu, ettei hän voinutkaan seisoa kannallaan tai ettei hänellä ollut mitään kantaa vakavissa asioissa. Kävi kuin akanoille, jotka, ensin viljaan kuuluvina, puimakoneen ruhjomina viljasta erkanevat.

Kuinka usein tuollainen pettymys voikaan meitä kohdata yksityiselämässä, pettymys ihmisiin nähden, jotka osoittautuvat, vastoin meidän luuloamme, aina riippuvaisiksi toisten ihmisten mielipiteistä, näitten suosiosta tai epäsuosiosta silloin, kun siitä ei saisi olla riippuvainen, ja asettavat oman ajallisen etunsa oikeuden, totuuden ja vanhurskauden edelle. Yhtä raskasta kuin on meille tuollaisten havaintojen tekeminen muista, on se myöskin muille tehdessään samanlaisia havaintoja meistä. Ja kun me tällaisina joudumme sitten yhtymään joukkokokouksissa, pienemmissä tai suuremmissa, yhteiskunnallisen, valtiollisen tai kirkollisen elämän alalla, voi tuollainen joukkotoiminta näyttää ensi näkemältä hyvinkin kauniilta ja paljon antavalta oikeuden, totuuden ja vanhurskauden kannalta, mutta ennen pitkää voikin syrjäinen todeta, että tuo ihmisyhtymä olikin »akanaläjä», jota tuuli lennätteli, kuljetteli mukanaan, puoluehengen tuuli tai yleinen ajan hengen tuuli.

Tämä suuri epäkohta kyllä tunnetaan ja sen sairauden syitä yhäti etsitään ja selitetään, kun siitä ja sen seurauksista kaikki kärsimme, kärsimme niin monessa merkityksessä. Mutta kaikki etsiminen, selitteleminen ja syytteleminen jää turhaksi niin kauan kuin ei psalminveisaajan kanssa käydä tunnustamaan, että perinnäisenä syynä tuohon surulliseen ilmiöön on — jumalattomuus, sydämien vieraantuminen elävästä Jumalasta.

Kun sama kansajoukko, joka oli riemullisesti huutanut Jeesukselle hosiannaa, vähän jälkeenpäin, kiihottajain yllyttämänä, huusi Pilatuksen palatsin edessä: ristiinnaulitse, ristiinnaulitse hänet, osoittautuivat he »akanoiksi, joita tuuli ajaa». Aivan samanlaisiksi tuulen lennättelemiksi akanoiksi osoittautuivat myös Lystran kaupungin asukkaat, jotka en-

sin pappinsa johdolla julistivat Paavalin ja Barnabaan jumaliksi, ja muutaman päivän perästä juutalaisten yllyttäminä yrittivät tappaa Paavalin kivittämällä, Apt. 14: 8—19. Entäs Maltan saaren asukkaiden haihattelu, kun he ensin julistivat haaksirikkoisena rannalle heitetyn Paavalin murhamieheksi sen vuoksi, että myrkyllinen käärme hyppäsi hänen käteensä, ja toisena hetkenä julistivat hänet jumalaksi, kun ei käärmeen myrkky häntä vähääkään vahingoittanut. Apt. 28: 3—6.

Tällaisia haihattelijoita me kaikki nytkin luonnostamme olemme. Ei mitkään luonteenomaisuudet, ei luonnonlahjat, ei sivistys- eikä yhteiskuntataso tee siinä suhteessa mitään erotusta. Jotakin erotusta voi näkyä tavallisissa, säännöllisissä oloissa, kun ei kunnia-, valta- tai kukkaroasema ole vaarassa. Mutta jos koetuksen tullen ja seulomisen hetkellä tuollaiset edut ovat vähänkin vaarassa, niin pian ovat kaikki akanoina leijailemassa sinne päin, minne tuuli painaa.

Onhan vapaus milloin naureskellen, milloin kiukutellen kuvitella ja selitellä tuollaiseen »akanailmailuun» millaisia syitä hyvänsä, mutta psalminveisaajan käsityksen mukaan ainoa todellinen syy on se, että akanankevyiset sydämet eivät ole tunteneet elävää Jumalaa, eivätkä ole Jumalan tuntemisen kautta siirtyneet pimeydestä valoon ja synnistä vanhurskauteen.

Tätä vastaan voidaan kyllä sanoa, että on ollut ja on hartaasti jumalisia, kristillisyyttä tunnustavia ihmisiä, jotka koetuksen tullen voivat osoittautua mielipiteissään ja menettelyssään aivan yhtä heiluviksi kuin lystralaiset ja maltalaiset. Saattaapa käydä niinkin, että tämä heiluvaisuus kätketään jonkin hyvinkin pontevan ja juhlallisen asenteen verhoon, joka kuitenkin voi merkitä jumalallisen totuuden ja vanhurskauden uhraamista jonkin itsekkään, halpamaisen, persoonallisen edun vuoksi.

Mutta voidaanhan akanoitakin värjätä, eivätkä ne kuitenkaan värjättyinäkään ole muuta kuin akanoita. Sellaista on

monen jumalisen jumalisuus, ei vain alhaisten ihmisten, vaan usein kirkon johtavissa asemissa olevienkin. Kaikesta värjäyksestä huolimatta »he ovat kuin akanat, joita tuuli ajaa.» Eivätkä asiat suinkaan parane käymällä värjääntyneitä käsiä Pilatuksen kanssa pesemään.

Tämä juhlallinen temppu maailman ihmisten tekemänä voi olla naurettava, mutta jumalisuutta harrastavien puolelta ilmenevänä on se sitä, mikä pani Jeesuksen itkemään hänen kerran katsellessaan Jerusalemia. Kuinka monesti olivatkaan siellä kädet tahraantuneet ja taasen pestyt jo ennen kuin Pilatus tuon historiallisen temppunsa teki.

Ja kuinka inhottavaksi akanankaltaisuus voi tuollaisessa kätten pesemisessä kehittyä, käy Pilatuksen yhteydessä ilmi siinä juutalaisten korkean Neuvoston juhlallisessa päätöksessä, että onnettoman Juudas Iskariotin takaisin tuomat rahat, jotka katsottiin saastaisena veren hintana uhriarkkuun vallan sopimattomiksi, havaittiin hyvin sopiviksi muukalaisten armeliaaseen avustamiseen, hautausmaan ostamisella. Sangen kiusallinen juttu selvitettiin ja kuitattiin yhteiseksi tyydytykseksi hyväntekeväisyystempulla. Sillä haihdutettiin myös tyystin se vähäinen omantunnon liikahdus, jonka oli aiheuttanut Juudas raukan epätoivoinen huudahtus: »Tein synnin, kun petin viattoman veren.» Neuvoston miehet saattoivat hyväntekeväisyyspäätöksensä kautta yhä paremmalla omallatunnolla, Juudaksen hirttäytymisenkin kuultuaan, vakuutella toisilleen: »Mitäs se meihin koskee?»

Meitä puistattaa tuo inhottava ulkokullaisuus. Mutta samoin oli moni Neuvoston jäsenistäkin aikoinaan kauhistunut samanlaista ulkokullaisuutta. Ja tuskinpa kukaan oli aikonut tuollaiseksi »käsien pesijäksi» kehittyä silloin kun oli aloitellut »akanailmailua». Ehkäpä yksi ja toinen noista »käsien pesijöistä» nytkin vielä kulki mukana hiukan levottomana, päätänsä pudistellen, toisten häikäilemättömällä »hurskaudella» toimiessa, mutta kun oli kerran akanaläjään akanana liittynyt, täytyi tuulen mukana kulkea.

Mutta joskin jumalallista vanhurskautta ja rakkautta on liika usein häväisty myöskin heiluvalla uskonnollisella ulkokullaisuudella, ei tuo vanhurskaus ja rakkaus ole silti joutunut itsessään menettämään sitä merkitystä, minkä psalmiveisaaja sille antaa puhuessaan tuon vanhurskauden ja rakkauden elävöittämästä miehestä, joka »rakastaa Herran lakia ja mietiskelee hänen lakiansa päivät ja yöt», ollen siten »kuin puron partaalle istutettu puu, joka antaa hedelmän ajallansa ja jonka lehti ei varise.» Tämä sopii todellakin kuvaavaksi otsakkeeksi koko psalmien kirjalle, jossa tuollainen »puron partaalle istutetun» puun kuvaama ihminen esiintyy monen monissa asemissa ja sieluntiloissa.

Ja jos kysymme, mikä teki Mooseksesta, Eliaasta, Paavalista ja Lutherista niin horjumattomat sankarit suurimpien koetuksien voittamisessa totuuden, vanhurskauden ja rakkauden palveluksessa, niin he itse vastaavat: se oli Jumalan musertavan tuomion sana ja Jumalan anteeksiantavan rakkauden evankeliumi, jonka alle he alistuivat. Nämä molemmat sanat yhteisesti muodostivat sen »Herran lain», jota he syntihätään joutuneina ja syntihädästä pelastettuina »mietiskelivät päivät ja yöt», koko elämänsä iän.

Sieltä kautta ovat senkin jälkeen kaikki siunausta levittävät »horjumattomat luonteet» muodostuneet, olivatpa sitten kysymyksessä enemmän tai vähemmän huomattavat henkilöt. Eikä tuon horjumattomuuden ja kristillisen elinvoimaisuuden tarvitse aina esiintyä yhtä repäisevinä otteina kuin profeetta Eliaan esiintyminen Karmelilla tai Lutherin Wormsin valtiopäivillä.

Näidenkin miesten elämässä oli joka päivä vähemmän huomattuja, pieniä, arkipäiväisiä tekoja ja tekemättä jättämisiä, paljon ja monenlaisia suhtautumisia lähimpään ympäristöön siten, että sen kautta tuli ilmi, että he olivat »puron partaalle istutettuja puita, jotka antoivat hedelmän ajallansa.» Ja tällaisia pienempää tahi suurempaa ympäristöä jokapäiväisissä arkioloissa hedelmöittäviä tekijöitä on Herra

kaikkialla ja kaikissa oloissa saanut niistä, jotka »rakastavat Herran lakia ja mietiskelevät sitä päivät ja yöt.»

Kun psalmiveisaaja tuollaisesta puron partaalle istutetusta puusta vielä vakuuttaa, että sen »lehti ei lakastu» ja että »kaikki, mitä hän tekee, se onnistuu», niin ei tämä suinkaan merkitse sitä, että Jumalan yhteydessä uskon kautta elävä ihminen saisi kaikki menemään täällä oman mielensä mukaan. Päinvastoin saamme Herran koulussa kulkiessamme kokea, että meidän toiveemme ja suunnitelmamme yhäti murskataan ja yrityksemme epäonnistuvat.

Mutta jos emme Herran lakiin, Herran sanaan, suutu, vaan pyydämme siitä kiinni pitäen Herran nimeä avuksemme huutaa epäuskomme, itserakkautemme voittamiseksi, niin saamme sitten ihmeeksemme ja iloksemme todeta, että Herra arvaamattomia teitä muuttaa epäonnistumisemme onnistumiseksi, tyhmyytemme viisaudeksi ja häpeämme kunniaksi. Kysytään vain sitkeää pitkittämistä Herran sanan kätkemisessä ja muistelemisessa »päivät ja yöt». Siten lehti pysyy lakastumatta, sillä siten työntyvät juuret vain syvemmälle elämän antavaan Jumalan valtakunnan maaperään.

Ja silloinkin, kun tämä elinvoima ilmenee sellaisissa suurissa voimannäytteissä kuin edellä viitatut Eliaan, Paavalin ja Lutherin sankariteot olivat, ei se voima ole aina sisällisesti tunnettavissa. Juuri suurten voittojensa keskeltä huudahtaa Paavali korinttolaisille: »ollessani teidän luonanne, minä olin heikkouden vallassa ja pelossa ja suuressa vavistuksessa», 1 Kor. 2: 3. Ja raskaitten korinttolaisten selkkausten eri vaiheissa näytti usein siltä, että pimeyden vallan kätyrit onnistuivat paremmin kuin Paavali heidän yrityksissänsä.

Ja kun Luther Wormsin valtiopäiväin eteen astuessaan oli ratkaisun edellisen yön suuressa heikkoudessa ja sielun tuskassa kieriskellyt maassa kuin mato Jumalan armahtamista huutaen, niin eipä se ihmissilmällä katsottuna ennustanut onnistumista. Päinvastoin näytti, että jos puu olikin ennen puron partaalla vankkana seisonut, niin kyllä nyt oli lehti

lakastumassa ja kaatuminen lähellä. Mutta me tiedämme, että niin Paavalin kuin Lutherin heikkoudessa tuli Herran voima juuri heikkoudessa väkeväksi.

Ja niin se on aina ollut kaikkien Herran asian ajajain laita pikku mökeissä ja palatseissa, saarnatuoleissa ja sanankuulijain penkeissä. Monen monien sellaisten elämänhistoria on ja pysyy kirjoittamatta, mutta heidän antamansa panokset maailman elämään ovat ihanimpia ja hedelmällisimpiä ja ovat aikaansaaneet sen, ettei tämä maailma ole vielä muuttunut helvetiksi.

Kuinka siunattuina ja terveellisinä soluina moni Jumalaa pelkäävä isä ja äiti on suuren lapsijoukon kristillisen kasvatuksen kautta vaikuttanut koko yhteiskuntaruumiin menestykseksi. Puron partaalle istutettuina puina heidän lehtensä eivät ole lakastuneet. Vielä heidän kuoltuansakin siunaavat lapset ja ystävät heidän muistoansa, niin että sen elinvoima ja iäisyysvaikutus ulottuu usein vielä seuraaviinkin miespolviin.

Juuri Herran sanaa uskon luottamuksessa ja uskon kuuliaisuudessa yöt päivät tutkistellen on Herran palvelija paljossa muitten mukaan mukautuvainen, muita kärsiväinen, muille anteeksi antavainen, koettaen muitten heikkouksia parhain päin kääntää. Mutta puron partaalla maaperään juurtunut runko tekee sen, ettei olla riippuvaisia ihmisten suosiosta eikä ihmisten tuomioista, vaan Herran suosiosta, Herran tahdosta, Herran sanasta. Vaikkapa tällainen ihminen olisikin vähemmän liukas ja miellyttävä seuraihminen, on hän kuitenkin luotettava; on aina sitä, mitä on, niin että voit aina tietää, mistä hänet löydät. Hän »ei vaella jumalattomien tavoin, eikä kulje syntisten tietä eikä istu, missä pilkkaajat istuvat.»

Älköön kuitenkaan luuloteltako Herran sanasta elävää ihmistä täydelliseksi ihanneihmiseksi! Eivät suurimmat Herran pyhätkään ole sellaisia olleet. Uskollisestikin Herran askelissa valvoessamme voimme saatanan ylivoimaisten kiu-

sausten painosta erehtyä, horjua, hairahtua puheessa, käytöksessä, arvosteluissa. Niinhän kävi Pietarille Antiokiassa ja Paavalille ja Barnabaalle riitautuessaan keskenään, Gal. 2: 11—14; Apt. 15: 37—39.

Mutta jos vielä puron partaalla istutaan, on tuollaisissa tapauksissa heti tunto kipeä. Se on valmis vastaanottamaan nuhteen; on valmis huutamaan Herran tykö. Käy niinkuin puron partaalle istutetun puun, jota kyllä tuuli heiluttelee, mutta ei kaada, kun juuret ovat kiinni elinvoimaisessa maaperässä.

Mutta tämä kestävyys tulee varsinkin ilmi vastoinkäymisten, vaivojen, kärsimysten ja onnettomuuksien kohdatessa. Ilman Jumalaa elävä ihminen on sellaisissa kohtaloissa ilman kestävyyttä, ilman ymmärrystä; ei tiedä, mihin kääntyä; juoksentelee sinne tänne epäjumalain puoleen; on avuton, neuvoton; on akana, jota tuuli ajaa.

Toisin on laitamme, jos Jumala on saanut pelastusarmollaan istuttaa meidät valtakuntansa osallisuuteen. Voimme koetuksen kohdatessa olla kiusattuja, levottomia, vaivattuja. Mutta me tiedämme, minne on käännyttävä. Huudamme Herran puoleen, antaudumme hänen riisuttavakseen, tunnustamme vaivan ansainneemme. Muistelemme Herran sanaa; vetoamme hänen lupauksiinsa. Tuuli heiluttelee oksia, runkoakin, mutta ei voi muuta; ei voi kaataa, ei paikalta irti nyhtää, kun juuret ovat kiinni maaperässä, puron partaalla, voimanlähteen vierellä. Juuret vain työntyvät tuulen liikuttamisesta syvemmälle, saamaan uutta elinvoimaa. Pimeys voi peittää sielun. Mutta pian taasen kirkastuu Herran armo, Herran rakkaus, kun viipymättä käymme armoistuimen eteen.

Ja tämä siirtyminen murheesta iloon ei ole akanan lentelemistä, mutta puron partaalla kasvavan puun huojumista myrskyn keskellä. Kyllä latva voi yhäti syväänkin taipua. Mutta heti se on taas pystyssä taivasta kohti.

Niin, uskovainen ystäväni! Sellainen tuulen henkäys, joka akanoita lennättelee, ei voi mieltäsi saada järkytetyksi pois

tasapainosta. Toisin on myrskytuulien laita. Et voi estää niitä nousemasta. Et voi muuta kuin painua alas niiden painosta, raskaasti huoaten, kuten puu myrskyn alla raskaasti kohisten huokaa. Mutta ennen pitkää on pääsi taas nouseva. Herra Jeesus pitää huolen siitä, yhtä varmaan kuin juurensa voimasta elävä puu nostaa myrskyn alta latvansa ylös jälleen.

Sinun kohiseva huokauksesi, voihkava hätähuutosi painojesi alla on ihaninta musiikkia Jeesuksen korvissa. Ja hänen enkelinsä, tuhannet palvelevaiset taivaalliset henget ovat aina työssä varjellakseen sinua, ettei »lehtesi lakastu».

Lopuksi vielä sana »akanoille, joita tuuli ajaa.» Jumalan valtakunnan piirissä on sekin mahdollista, mikä luonnon valtakunnan alalla on mahdotonta. Akanasta voi tulla puu Herran käsissä. Siinä tarkoituksessa Herra pitkittää etsikkoaikaa. Siinä tarkoituksessa hän tekee kullekin »akanailmailuun» osallistuneelle tunnon kipeäksi ja levottomaksi synnistä. Siinä tarkoituksessa hän kurituksella ja häpeällä ahdistaa, huutaen sanassansa: »Kääntykää, luopuneet lapset! Minä tahdon parantaa teidän luopumisenne», Jerem. 3: 22.

Kääntyäkö vai jäädäkö akanaksi, jota tuuli ajaa, ajaa perikatoa kohti? »Herra pitää huolen vanhurskasten tiestä, mutta jumalattomain tie vie perikatoon.»

Tie Kristus on ja elämä kaikille katuville
Pois kääntyville synnistä, vääryydestä
Armoa etsiville!

Hän sanoo: tänne tänne tulkaatte, te syntiset,
mun, puoleen'!
Mä tahdon tuoda sieluille virvoituksen,
Ett'ette syntiin kuole.

PÖYTÄ — VITSA — SAUVA.

Daavidin virsi.
Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.
Vihreille laitumille
hän vie minut lepäämään;
virvoittavien vetten luo
hän minut johdattaa.
Hän virvoittaa minun sieluni.

Hän ohjaa minut oikealle tielle
nimensä tähden.
Vaikka vaeltaisin pimeässä laaksossa,
en pelkää mitään pahaa,
sillä sinä olet kanssani;
sinun vitsasi ja sauvasi,
ne minua lohduttavat.

Sinä valmistat pöydän eteeni
ahdistajieni nähden.
Sinä voitelet öljyllä pääni;
maljani vuotaa reunojen yli.
Vain onni ja armo seuraavat minua
kaiken elinaikani;
ja minä saan asua Herran huoneessa
päivien päähän.

Ps. 23.

Tämä Vanhan Liiton veisaajan uskon virsi on osoittamassa, kuinka korkealle uustestamentilliselle tasolle Vanhan Liiton pyhien uskon näkemys saattoi kohota. Tuskinpa sen korkeammalle voi nytkään kukaan Jumalan armolapsi päästä uskon elämässä ja Jumalan uskollisuuden ja rakkauden ylistämisessä.

Tekee päinvastoin mieli epäillen kysyä, onko tuo psalmiveisaajan elämys totta? Voiko se tulla kaikkien muidenkin osaksi, eikä vain hänen? Voivatko todella muutkin päästä luvatun maan perillisiksi noissa merkeissä? Voivatko päästä elämässään kokemaan noin ihmeellistä Jumalan siunausta, Jumalan rakkautta, Jumalan kaikki voittavaa apua, johdatusta ja hallitusta, että saattavat kaikissa vaiheissaan riemuiten tunnustaa: »Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu, vihreille laitumille hän vie minut lepäämään» j. n. e.

Kaikki voivat tähän päästä, niin totta kuin on, että Jumala tahtoo kaikkia ihmisiä autuaiksi ja että he totuuden tuntoon tulisivat.

Sinä, ystäväni, sanot: kyllähän joskus on tuntunut minunkin elämässäni niinkuin Herra olisi paimeneni, joka sieluni virvoittaa, niin että on ruvennut tuntumaan että: »vain onni ja armo seuraavat minua kaiken elinaikani.» Olen voinut lapsen tavalla turvata Jumalaan, olen voinut uskoa Hänen anteeksiantavaan armoonsa, olen voinut iloitakin hänen rakkaudestaan. Olen huomannut hänen kuulleen rukoukseni, hätähuutoni, jopa niin, että on tehnyt ylikin sen, mitä olen voinut rukoilla tai ymmärtää. Olen saanut ulkonaisessa elämässänikin huomata hänen siunaustaan ja hänen antamaansa menestystä.

Mutta sitten tuli toinen käänne. Yllättäviä vaikeuksia, kärsimyksiä ulkonaisessa elämässäni. Sisäistä rauhattomuutta, pimeyttä sielussani. Vanhan ihmiseni ylivoimaisia, lihallisia juonitteluja, saatanan päällekarkauksia, pahojen ihmisten ilkeitä vehkeitä.

Kuule, ystäväni! Juuri samoin oli käynyt psalmiveisaajallekin. Sen huomaat, kun luet ja muistelet hänen sydämensä vuodatuksia toisissa psalmeissa. Juuri samoin oli käynyt Paavalinkin, kun hän esim. korintolaisille huudahtaa: »ollessani teidän luonanne minä olin heikkouden vallassa ja pelossa ja suuressa vavistuksessa», 1 Kor. 2: 3. Mutta kai-

kesta huolimatta psalmiveisaaja tunnustaa Herralle: »vain onni ja armo seuraavat minua kaiken elinaikani», »sinä valmistat pöydän eteeni, minun ahdistajieni nähden.» Tämä yliluonnollinen uskon näkemys on Hyvän Paimenen panos veisaajan sieluun.

Onhan sellaista sanottava suureksi sotapäälliköksi, joka voi ajaa väkevämmät ahdistajansa, vihollisensa näkymättömiin tai tuhota ne olemattomiin. Mutta eikö sellainen sotapäällikkö olisi vielä ihmeellisempi ja voimallisempi, joka sallisi suunnattomien vihollisjoukkojen vapaasti liikehtiä, ampua ja hyökkäillä tuossa silmiensä edessä, mutta istuu itse siinä heidän edessänsä herkkupöydässä ystäväinsä kanssa kaikessa rauhassa, halliten oikean kätensä ojentamalla nuo vihollisensa niin, etteivät he pysty kenellekään pöydässä istuvalle tekemään pienintäkään vahinkoa!

Ja yhä ihmeellisempi olisi tuon sotapäällikön taikavoima, jos hän saisi vielä pöydässä istuvatkin tästä niin täydellisesti vakuutetuksi ja rauhoitetuksi, että jokainen huomaisi kaiken vihollisten hirveän metelin, kiukun ja voiman aivan turhaksi ynnä oman, yrittelevän pelkonsa aivan aiheettomaksi.

Sellainen sotapäällikkö on Herra Jeesus, Hyvä Paimen, hän, joka on antanut henkensä lammasten edestä, hän, joka sanoo: »minä elän ja olin kuollut, ja katso, minä elän iankaikkisesti, ja minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet», Ilm. 1: 18.

Jeesus voi sallia lihamme, maailman ja saatanan käydä kimppuumme, hyljättyämme niiden ystävyyden ja valittuamme hänen ystävyytensä. Luonnollisesti joudumme masentuneina tai kauhistuneina parkumaan näiden entisten ystäviemme hyökkäysten, kiusausten ja vainojen alla. Me voimme tuskissamme kysellä: miksi näin, miksi näin? Mutta jos Jeesus saa meidät pitkittyvästi avuksemme huutamaan hänen nimeänsä, paljastuu joku vanhan ihmisemme syntipesäke sielussamme ja me pääsemme ymmärtämään, että sen perkaamiseksi ja tuhoamiseksi olemme kärsimään joutuneet

ja että Herra käyttää vihollistemme kiukkua hänen »vitsanaan», jonka kautta hän valmistaa meille pöydän ja istuttaa meidät siihen vihollistemme nähden.

Kunpa vain emme kävisi neuvoa kyselemään lihalta ja vereltä, emmekä missään muodossa käyttäisi lihaa käsivartenamme. Kunpa vain tahtoisimme uskoa Herran vakuutusta: »kääntymisellä ja hiljaisuudella te autetuiksi tulette, hiljaisuudessa ja toivossa te väkeviksi tulette.»

On monta vertaa onnellisempaa tulla sisältä ja ulkoa ahdistetuksi meidän heikkouksiemme ja virheittemme takia kuin nauttia rauhaa maailman, lihamme ja perkeleen puolelta. On tuhannesti onnellisempaa sallia vihollistemme meille vahinkoa tuottaa kuin niiden ystävyydessä säilyttää ja kartuttaa kaikenlaista, mikä ylpeydellemme, ahneudellemme ja kateudellemme on rakasta. Kaikki Herran pyhät ovat saaneet kokea, että Herra on heille monin verroin siunannut takaisin kaiken maailman tuottaman vahingon, siunannut aivan arvaamattomia, ihmeellisiä teitä, kun he vain tyytyivät odottamaan Herraa enemmän kuin vartia aamua.

Kyllä meille pöytä katetaan, herkkupöytä, ahdistajaimme nähden, mutta Herralla on siinäkin oma tapansa ja oma aikansa. Siihen kuuluvat myös Hyvän paimenen »vitsa ja sauva» erottamattomasti ja ne sattuvat meihin kipeästi ja aina ajattomalla ajalla. Ei maailman ihminen eikä luulouskovainen suostu sellaiseen juhla-ateriaan, johon ajetaan »vitsalla ja sauvalla» ja jossa sittenkin vielä »vitsa ja sauva» ovat aina vierellä.

Mutta autuas sinä ystäväni, jos et suutu Herraan, jos pitkität avuksihuutamistasi, jos tunnustat hänelle eksymyksesi, epäuskosi, jumalattomuutesi, syntisi. Autuas sinä, jos tunnustat hänelle kaiken kurituksen ansainneesi, mutta samalla vetoat hänen järkähtämättömiin lupauksiinsa, hänen, joka pahasti eksyneille korintolaisillekin huudahtaa: »ettekö tiedä, että olette Jumalan temppeli ja että Jumalan henki asuu teissä» — — — »te olette pesettäneet itsenne, te olette

pyhitetyt, te olette vanhurskautetut Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä ja meidän Jumalamme Hengen kautta.» 1 Kor. 3: 16; 7: 11.

Tätä tietä pääset, ystäväni, psalmiveisaajan kanssa tavailemaan ilokyynelin: »Kyllä Herra minua kurittaa, mutta ei hän minua kuolemalle anna.» Ja niin voit ennen pitkää yhtyä myöskin psalmiveisaajan, järjen kannalta järjettömään, tunnustukseen: »Sinun vitsasi ja sauvasi, ne lohduttavat minua.»

Opit ymmärtämään, että vitsaa ei tarvita, mikäli paimenen sauvan ohjausta seurataan. Mutta kun sauva ei riitä, täytyy vitsan auttaa. Suuren itämaisen paimensauvan lyönti voisi tappaa heikon karitsan, mutta vitsan lyönti ei, vaikka tekeekin kipeää. Mutta ne molemmat yhtäkaikki lohduttavat, kun pääsemme ymmärtämään, että Herran tarkoitus on saada meidät niiden kautta varjelluiksi joutumasta vihollisen saaliiksi. Hyvin useinhan tulee lohdutus juuri sitä tietä, että jonkin »vitsan» lyönnin kärsittyämme huomaamme jälkeenpäin, että olemme juuri sen kautta tulleet varjelluiksi jostakin suuremmasta pahasta.

Ahdistuksen kohdatessa me luonnollisesti ennemmin toivomme, että Jumala poistaisi kaikki hädän syyt ja raivaisi ahdistajamme pois aivan näkymättömiin ja kuulumattomiin. Ja kyllähän Herra joskus alentuvassa rakkaudessaan niin tekeekin. Mutta jos hän alati niin tekisi, niin kuinka meille sitten kävisi, kun joudumme lopuksi silmä silmää vastaan hirmuisimman vihollisemme, kuoleman kanssa?

Kuinka voisimme kuoleman kauheaan kitaan astuessamme käsittää lohdutusta ja elävää toivoa, jollemme jo ennen sitä ole täällä päässeet tottumaan sellaiseen Jumalan auttamistapaan, että hän sallii vihollistemme vapaasti raivota ympärillämme ja sisällämme ja kuitenkin tuo keskelle pimeyttä valkeuden, keskelle heikkoutta voiman, keskelle rauhattomuutta rauhan, keskelle tappiota voiton.

Tällä tieilä oll Paavali oppinut tunnustamaan: »minulla on ylenmäärin iloa kaikessa ahdingossamme»; »olemme murheelli-

sia ja kuitenkin aina iloisia, köyhiä ja kuitenkin monia rikkaiksi tekeviä, niinkuin ne, joilla ei mitään ole, mutta joilla kuitenkin on kaikki.» Ainoastaan tätä tietä oli apostoli myöskin kuoleman kauhuja silmästä silmään katsoen saanut armon voiman huudahtamaan: »Kuolema, missä on voittosi? Kuolema, missä on otasi» — — — »Kiitos olkoon Jumalalle, joka antaa meille voiton Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta.» Kun siis psalmiveisaaja tunnustaa Herralle: »Sinä valmistat pöydän eteeni ahdistajieni nähden», toteutuu tämä ihana elämys vielä kuoleman kauhistuttavassa kidassakin.

Ja tämähän on suurempi ihme kuin jos Herra tuhoaisi ja raivaisi pois näkyvistämme kaikki vastuksemme.

Olisihan Herra voinut estää juutalaisten Neuvostoa raipoilla pieksämästä Pietaria ja Johannesta, mutta suurempi ihme oli, että he lähtivät pois Neuvostosta iloissaan siitä, että olivat katsotut arvollisiksi kärsimään häväistystä Jeesuksen nimen tähden, Apt. 5: 41. Herralle olisi myös ollut sangen helppo asia estää kaikki marttyyrimurhat ajanlaskumme ensimmäisinä vuosisatoina. Mutta se oli suurempi riemuvoitto Herralle, että he heitä vihaavan maailman raivotessa riemuvirsiä veisaten kuolemaan kävivät.

Kun kunkin meistä on joka tapauksessa jouduttava elämänsä varrella aina jossakin merkityksessä myöskin pimeihin laaksoihin, joissa sisäiset ja ulkonaiset ahdistukset käyvät vielä kamalammiksi kuin elämän päiväpuolella ja sielua ahdistava nälänhätäkin tuskallisemmaksi, niin kuinka ihanaa olisi voida uskon uskalluksella itsellensä ja muille tekstimme mukaan vakuuttaa: »vaikka vaeltaisin pimeässä laaksossa, en pelkää mitään pahaa, sillä sinä olet kanssani». Ja sinä voit, ystäväni, siihen päästä.

Kun Herran kutsu on sinut herättänyt irtautumaan synnistä ja maailmasta ja tarjonnut sinulle puhdistuksen, täyden anteeksiannon Jeesuksen sovintoveressä ja turvannut siten sinun selkäpuolesi, kääntyessäsi perkelettä, maailmaa ja lihaasi vastaan, niin käy rohkeasti ja jatkuvasti tekemään

niistä eroa kaikessa, missä ne pyrkivät sinua erottamaan Jeesuksesta ja Jumalan sanasta! Kyllä Herra aina vastaa pöydän kattamisesta ynnä siitä, että vain onni ja armo seuraavat sinua kaiken elinaikasi, v. 6. Eivät viholliset koskaan pysty sinulta elämän leipää riistämään. Pöytä, vitsa ja sauva on oleva maailmalta salattu autuutesi siksi kunnes saavutat perintöosasi uudessa Jerusalemissa ja saat »syödä elämän puusta, joka on Jumalan paratiisissa.» Ilm 2: 7.

Hän sielulleni valmistaa runsaimman armopöydän
Ja hengellään mua vahvistaa ett' ilon suuren löydän.
Mua hyvyydellään noudattaa ja armollansa taluttaa
Ijäisiin majoihinsa.

HÄTÄ KIITTÄMÄTTÖMYYDESTÄ.

Halleluja! Kiittäkää Herraa, sillä hän on hyvä, sillä hänen armonsa kestää iankaikkisesti.

Kuka voi kertoa Herran voimallisia tekoja ja julistaa kaikkea hänen kiitostaan?

Ps. 106: 1, 2.

Meitä ihmisiä koskettaa täällä monenlainen hätä. Yksi hätä on hätä kiittämättömyydestä.

On ihmeellistä, kuinka muutamat ihmiset osaavat olla kiitollisia Jumalalle ja ihmisille, osaavat olla vähästäkin kiitollisia, eikä vain hetkellisesti, vaan jatkuvasti. Näkevät kaikessa kiitoksen syytä.

Kun saavat köyhyydessään niukan leipäpalan, halvan vaaterepaleen itselleen tai lapsilleen, voi kuinka kiitollisia muutamat osaavat siitä olla! Voi kuinka sydämellisesti osaavat Herraa kiittää joka päivä ääneen ja äänettömästi, kiittää siitä, että ovat vielä saaneet omistaa ruumiin terveyttä, ulkonaista rauhaa, työkykyä, työssänsä menestystä ja Jumalan varjelusta onnettomuuksia ja pahoja ihmisiä vastaan. Ja vaikka he ankaralla työllä ja ahkeruudella kutsumuksessaan raatavat, kantaen raskaasti päivän kuormaa ja hellettä, on ihmeellistä, kuinka voivat ottaa tuloksensa aivan kuin armon antimina Jumalan kädestä, sydän täynnä kiitollisuutta.

Ja jos sellainen ihminen saa ihmisiltä jonkun pienenkään ystävyyden osoituksen ja tunnustuksen, jos hänen perhe-elämänsä saa kulkea säännöllistä, yksitoikkoista uraansa, jos hänen lapsensa menestyvät Jumalan ja ihmisten edessä, voi kuinka se kaikki tuntuu suurelta armolta ja painaa sydämen joka päivä kantamaan Herralle kiitoksen ja ylistyksen siitä.

Mutta jos tuo on ihmeellistä, on se kuitenkin vielä ymmärrettävää. Ja vielä paremmin ymmärrettävää oli se, että pitalistaan parantunut Naeman syyrialainen palasi Jumalaa kiittäen kiittämään myös Jumalan välikappaletta, profeetta Elisaa. Yhtä ymmärrettävää oli, että yksi kymmenestä Jeesuksen sanan kautta parannetusta pitalisesta miehestä tuli Jeesusta kiittämään ja että Pietari Jeesuksen ohjauksen avulla suuren kalansaaliin saatuaan, tuli sydämessään siitä suuresti liikutetuksi.

Mutta se on paljon ihmeellisempää, että Vanhan Liiton hurskas Joob, menetettyään kaiken suuren maallisen hyvyytensä, saattoi vilpittömin mielin huudahtaa: »Herra antoi, Herra otti, Herran mini olkoon kiitetty.» Vielä tavattomampaa oli se, että Pietari ja Johannes juutalaisten Neuvoston rääkkääminä iloitsivat siitä, että olivat katsotut sellaiseen arvollisiksi. Entä Paavalin ja Siilaan sydämenpurkaus, kun he Filipin vankihuoneessa, jalkapuuhun puristettuina ja selkä verille hakattuna, virittivät puoliyön pimeydessä Herralle ylistysvirren!

Eipä ole kumma, että sama Paavali löysi sitten yhäti muustakin kiitoksen ja ylistyksen syytä, löysi oman elämänsä vaiheista, löysi muitten kristittyjen huonosta kristillisyydestäkin, josta hän heidän suurista virheistään ja heikkouksistaan huolimatta löysi aina jonkin valopilkun, jonkin Jumalan armotyön merkin. Siitä, Jumalan armosta Kristuksessa, joka oli tullut hänen ja muitten osaksi, siitä riitti apostolilla yhäti sydämen ylistystä Jumalalle monin sävelin, kuten kaikista hänen kirjeistään näemme.

Ja sellaisia kiitoksen kantajia on Jumalalla vieläkin, sellaisia, jotka ennen kaikkea, iloissaan ja suruissaan, onnen ja onnettomuuden päivinä ylistävät Herraa siitä, että hän on heidät Kristuksessa sovittanut itsensä kanssa ja että ovat Kristuksessa synneistänsä pestyt, ja vanhurskautetut. Kuinka loppumaton kiitoksen syy onkaan siinä, kun voimme apostoli Johanneksen kanssa tunnustaa: »Siinä rakkaus on — ei

siinä, että me rakastimme Jumalaa, vaan siinä, että hän rakasti meitä ja lähetti Poikansa meidän synteimme sovitukseksi», 1 Joh. 4: 10.

Mutta harvassapa näitä tällaisia kiittäjiä on. Jos annan kerjäläiselle kymmenmarkkasen, kiittää hän ainakin sillä hetkellä minua. Mutta jos julistan hänelle, että Jumala on hänet Kristuksen verellä sovittanut ja antanut siten suurimman lahjan, minkä kaiken rikkauden jakaja on voinut antaa, ei hän useimmassa tapauksessa siitä tunne sitä kiitollisuutta kuin kymmenmarkkasesta. Kuinka monen ihmisen laita on tällainen!

Ja kun Jumalan suurin lahja ei ollenkaan kosketa sydäntä, emme maallisestakaan hyvästä Jumalaa kiitä. Emme näe sitä Jumalan lahjaksi, vaan omaksi ansioksemme, oman viisautemme, ahkeruutemme ja työmme tulokseksi. Ja jos köyhä Lasarus rikkaan miehen portaitten kupeella ei aina jaksaisikaan Herraa kiittää koirien nuoleskellessa hänen paisumiansa, niin se on surullisempaa, ettei tuo rikas mies anna Herralle suuresta rikkaudestaan edes senkään vertaa kiitosta.

Tuosta rikkaitten, ylhäisten, hyvinvoipien kiittämättömyydestä juuri näemme, kuinka väärä voi olla niiden köyhien, puutetta kärsivien ajatus, jotka luulevat, että olisivat paljon kiitollisempia Jumalalle, jos paremmille päiville pääsisivät. Se kai oli Lasaruksen onnen salaisuus, ettei hän sitä kuvitellut, eikä sen vuoksi rikasta miestä hänen purppurapukimissaan kadehtinut. Kunpa kaikki köyhät ja puutteenalaiset jaksaisivat Lasaruksen kanssa uskoa, että he rikkaan miehen asemaan päästyänsä olisivat aivan hänen kaltaisiansa! Se helpottaisi raskaitten sosialisten epäkohtain kantamisessa ja tekisi mielen kiitollisemmaksi. Sen kautta ei ainakaan mitään menetettäisi.

Mutta kun köyhät ja rikkaat, parempi- ja huonompiosaiset ovat yhtä kiittämättömiä, niin siitä on Herralla hätä. Hän muistuttaa yhäti sanassaan meille armostaan, hyvyy-

destään ja rakkaudestaan ja kehoittaa meitä kiittämään häntä. »Ylistäkää Herraa, sillä hän on hyvä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti. Kuka voi kertoa Herran voimallisia tekoja, julistaa kaikkea hänen kiitostansa». Niin kuuluu kehoitus tekstissämme. Samoin kautta raamatun kaikkialla: Kiittäkää, kiittäkää, ylistäkää Herraa!

Yhtä rintaa kiitoskehoituksien kanssa koettaa Herra sanassaan esittää hänen suurta armoansa, uskollisuuttansa ja rakkauttansa meidän ruumiimme ja sielumme hoitamisessa, että saisi kiitollisuutemme heräämään.

Miksi Herra näin hätäilee meidän kiittämättömyydestämme? Onko hän yhtä itsekkäästi kiitoksen kipeä kuin mekin, jotka olemme heti synkeinä, jos meidän pieninkin hyvätekomme jätetään kiittämättä?

Ei. Ei Jumalan laita ole niin.

Mutta Jumalamme tietää, että kiitollisuus tekee ihmisen onnelliseksi ja että kiittämätön ihminen on onneton ihminen on ilman rauhaa ja iloa. Jumala tahtoisi tehdä meidät kaikki onnellisiksi. Sen vuoksi hän kehoittaa kiittämään. Sen vuoksi hän yhäti alentuvassa rakkaudessaan tarjoutuu meille armahtajaksi, pelastajaksi, hallitsijaksi. Sen vuoksi muistuttaa meille jo ennen antamastaan siunauksesta ja varjeluksesta ynnä iankaikkisuudesta saakka alkaneesta pelastusrakkaudestaan Jeesuksessa Kristuksessa.

Herra tietää vielä, että kiittämätön ihminen on myös ilman lähimmäisenrakkautta, on kiittämättömyydellään, napisemisellaan ja vaativaisuudellaan vaivaksi muille, pahennukseksi ympäristöllensä.

Jos Herra olisi saanut Lasaruksen vastakohtana mainitun rikkaan miehen komeutensa keskellä ymmärtämään rikkautensa Jumalan lahjaksi ja sellaisena siitä Jumalaa joka päivä nöyrästi kiittämään, olisi hän varmaan ymmärtänyt paremmin myös velvollisuutensa Lasarusta kohtaan. Sosiaalinen ristiriita ei olisi jäänyt niin räikeäksi, että koirain piti käydä sitä tasoittamaan. Uskommehan sen, ystäväni!

Jotakin samanlaista jouduin ajattelemaan seisoessani Jerusalemissa muinaisen Betesdan lammikon vierellä ja katsellessani sen kappelin seinälle ripustettuja, sadoilla maailman kielillä kirjoitettuja tauluja, jotka esittävät evankeliumin kertomuksen Jeesuksen ihmetyöstä, jolla hän paransi siinä lammikon partaalla 38 vuotta sairaana maanneen miehen.

Jos monet tuossa lammikossa terveytensä saaneet ihmiset olisivat tahtoneet ymmärtää parantumisensa Jumalan suureksi armolahjaksi, tuntien ja tunnustaen siitä hänelle kiitollisuutta, olisivat he varmaan malttaneet lammikolla sen verran viipyä, että olisivat tuon onnettomuustoverinsa lammikkoon kantaneet, ettei hänen olisi tarvinnut vaikeroida: »Herra, minulla ei ole ketään, joka veisi minut lammikkoon, kun vesi on kuohutettu», Joh. 5: 1—9.

Juuri parempiosaisten kiittämättömyys Herraa kohtaan on yhä lisäämässä sosiaalista hätää, äänetöntä ja äänellistä hätää, jota ei saada loppumaan millään pakkotoimenpiteillä, niin hyviä kuin nekin lain säätäminä voivat olla.

Jos sydämessä auennut Herran kiittäminen ei saisikaan kaikkia jalon Barnabaan kanssa luovuttamaan koko omaisuuttansa yhteiseksi hyväksi (Apt. 4: 37) eikä Sarpatin lesken tavalla jakamaan toisen puutteenalaisen kanssa viimeisiä jauhovaroja, (1 Kunink. 17: 8—16), niin kyllä monet sosiaaliset epäkohdat kuitenkin korjautuisivat kaikessa hiljaisuudessa, ilman taistelua ja meteliä, ilman kirouksia ja hammasten kiristyksiä. Jos Herra saa sydämissä tehdä kiitollisuusihmeen, tekee hän rakkausihmeen myöskin. Jumalanvaltakunnan historia kautta aikojen todistaa sen.

Sen vuoksi on Herralla hätä meidän kiittämättömyydestämme ja ulkokullailevasta kiitollisuudestamme. Sen tähden koettaa hän kaikkia keinoja meitä auttaaksensa ja sanansa kehoituksille painoa pannaksensa.

Toisille hän lisää ulkonaista hyvyyttä hyvyyden päälle, siunausta siunauksen lisäksi. Ja huutaa sitten Paavalin kautta: »Halveksitko hänen hyvyytensä, kärsivällisyytensä

ja pitkämielisyytensä runsautta, etkä tiedä, että Jumalan hyvyys vetää sinua parannukseen?» Room. 2: 4. Saako Herra nöyrtymään parannukseen ja kiitollisuuteen? Ja onko hän saanut sinua, joka ehkä yhtä kiittämättömänä ja katkerana kadehdit tuota toista, parannukseen tuosta katkeruudestasi, joka vie sinulta elämän ilon ja onnen?

Ellei ole saanut, niin eihän ole kumma, jos Herran täytyy koettaa edelleen kovuutta ja kuria. Ehkä olet parastaikaa kärsimässä jotakin sellaista elämäntapausten kautta tai ihmisten puolelta.

Tiedätkö, mitä se on? Sen takana on Herra, joka tahtoo saada sinut kiitolliseksi ja onnelliseksi. Kuinka se on mahdollista?

Siten, että käyt nöyrästi tunnustamaan kurituksen ansainneesi syntisi tähden, ja kuulet Herraa, joka kehoittaa: »Huuda minua avuksesi hädän päivänä, niin minä autan sinua.» Jos noudatat kehoitusta, vedoten muihinkin Herran lupauksiin; jos pitkität tätä avuksi huutamista syntiäsi, kiittämättömyyttäsi, uskottomuuttasi tunnustaen, saat ennen pitkää todeta todeksi tuon Herran kehoituksen loppuosankin: »ja sinä olet kiittävä minua.» Saat yhtyä veisaajan kanssa sanomaan: »Kiitos sulle, Herra taivaan, ettäs kuulit ääneni; kun jo vaipui toivo aivan, olit kilpen', väkeni.»

No. Eihän tämän läksyn lukemiseen ole pakko käydä. Tämän yksinkertaisen läksyn lukijoita ovat kuitenkin olleet kaikki Jumalan suuret pyhät Aabrahamista Paavaliin saakka. Ja niin suuret kuin pienet tämän läksyn lukijat ovat vieneet evankeliumin voittoon maailmassa, ovat tulleet siunaukseksi muille ja ovat tulleet itse siunatuiksi, onnellisiksi kiitollisuudessaan, kunnes ovat siirtyneet Herran valtaistuimen eteen, siihen valkopukuiseen kuoroon, jossa Herran kiitos soi täysiäänisenä, loppumattomasti kerraten tunnustusta: »Pelastus on Jumalamme, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsan.» Ilm. 7: 10.

Karitsan veren voima, Kristuksen »ristin hulluus» selvittää järjen, omantunnon ja sosiaalisen hädän selvittämättömät

ristiriidat. Tietysti siinä kysytään myös kaikkien asianomaisten ristille lähtemistä vanhan ihmisen kuolettamiseksi. Mutta eikö sitäkin sopisi koettaa, koska epäjumalat ovat aina palvojansa pettäneet, — Jumala ei koskaan!

Älkäämme vain eksykö kuvittelemaan, että Herran seuraan päästyä täällä ei tyytymättömyys, kiittämättömyys ja nurina enää koskaan sydäntä koskettaisi. Ei! Saatanan valta on vieläkin todellisuus. Taivaallinen enkelikuoro muistuttaa meille sitä suurella huudolla: »Voi maata ja merta, sillä perkele on astunut alas teidän luoksenne suuressa vihassa, koska tietää, että hänellä on vain vähän aikaa jälellä.» Ilm. 41: 12.

Tämä pimeyden henkivalta muun ohessa voi yht'äkkiä kuivata Herran kiitoksen huuliltamme ja pimittää silmämme näkemästä sitä Herran hyvyyttä, jonka kiitosta sydämemme oli äsken täysi. Mutta silloinkin Herra valvoo, Karitsa, tuo Juudan jalopeura, joka on voittanut ja vallannut vanhan syyttäjän, saatanan, paikan Jumalan valtaistuimen edessä.

Hän hoitaa asioitamme täällä ja tuolla ylhäällä suurena ylimmäisenä pappinamme, niin että Jumalamme hätä tulee meidän hädäksemme. Meille itsellemme tulee hätä kiittämättömyydestämme.

Voi minua, kiittämätöntä raukkaa, joka en enää näe enkä muista Herran hyvyyttä ja uskollisuutta, joka on ollut niin suuri, niin suuri minua kohtaan! Voi minua, kun minä en enää edes osaa kiittää niin kuin minun pitäisi! Oi avaa, Herra, silmäni näkemään sitä, mitä minun pitäisi nähdä!

Tämä on samaa hätää, joka pani psalmiveisaajan yksinpuheluissa ravistelemaan sieluansa, sanoen: »Kiitä, sieluni, Herraa, äläkä unhota mitään, mitä hän on sinulle hyvää tehnyt», Ps. 103: 2. Älä unhota, älä unhota!

Tiedätkö, ystäväni, minkä merkki tuo on? Se on merkki siitä, että myös Henki auttaa meitä heikkoudessamme ja — itse esiintyy puolestamme, rukoillen sanomattomin huokauksin, Room. 8: 26. Olemme siis silloin vielä armossa, kun tuollainen hätä polttaa tunnossa. Ja siihenkin hätään

nähden kuuluu Herran armollinen kehoitus: »Huuda minua avuksi hädän päivänä, niin minä autan sinua ja sinä olet kiittävä minua.» Ja kun oma sydän taasen tapaa kiitossävelen, alamme entistä enemmän hätäillä yhdessä Herran kanssa myös kiittämättömien veljiemme ja sisariemme herättämisestä Herran kiitokseen.

Joka tapauksessa. Ken aikoo periä luvatun maan, muistakoon, että rajan tällä puolen on suuri hätä kiittämättömyydestä. Perintöosasi riippuu siitä, jätätkö Jumalan yksin hätäilemään vai hätäiletkö sinäkin.

Kiitos, kun Sun löysimme!
Kiitos, että etsit meitä.
Tue heikko toivomme
Muista meitä eksyneitä.
Kiitos että kiittää saamme
Niinkuin voimme Jumalaamme!

HUKKUMAANKO NIINIVEN KANSSA?

Ja Herran sana tuli Joonalle toistamiseen, sanoen: »Nouse, mene Niniveen, siihen suureen kaupunkiin, ja saarnaa sille se saarna, jonka Minä sinulle sanon!»

Ja Joona nousi ja meni Niniveen Herran sanan mukaan. Mutta Ninive oli Jumalan suuri kaupunki, kolmen päivämatkan suuruinen.

Ja Joona alkoi kävellä kaupunkia yhden päivän matkan ja saarnasi, sanoen: »vielä on neljäkymmentä päivää, niin Ninive hävitetään!»

Ja Niniven miehet uskoivat Jumalaan ja julistivat paaston ja pukeusivat säkkeihin, heidän vanhimmistansa alkaen heidän nuorimpiinsa saakka.

Ja kun Niniven kuningas sen kuuli, nousi hän istuimeltansa ja riisui vaippansa yltänsä, kääri itsensä säkkiin ja istui tuhkaan.

Ja hän antoi huutaa ja julistaa Ninivessä, kuninkaan ja hänen ylimystensä käskystä, sanoen: »älkööt ihmiset ja eläimet, karja ja lampaat mitään maistako, älkööt laitumella käykö, älköötkä vettä juoko.

Vaan pukeutukoot sekä ihmiset että eläimet murhepukuun ja huutakoot hartaasti Jumalan tykö, ja palatkoon kukin pahalta tieltänsä ja siitä vääryydestä, mikä heidän käsissänsä on.

Kukaties Jumala kääntyy ja katuu, ja lakkaa vihansa kiivaudesta, niin ettemme huku.»

Ja Jumala näki heidan töitänsä, että he palasivat pahalta tieltänsä; ja Jumala katui sitä pahaa, jota Hän oli uhannut heille tehdä, eikä tehnytkään sitä.

Joon. 3.

Yhdenkin ihmisen parannus on suuri Jumalan ihme. Vielä suurempi ihme on kokonaisen kansan tai suuren kaupungin väestön kääntyminen pimeydestä valoon, saatanan vallasta Jumalan tykö.

Kun kuulemme raskaista Jumalan rangaistustuomioista ja niiden painosta syntyneistä suurista joukkoherätyksistä, voimme sen ymmärtää. Mutta Niiniven suurelle maailmankaupungille ei ollut tapahtunut mitään erityistä raskasta onnettomuutta Joonan saapumisen edellä.

Samoin, kun kuulemme Jumalan elävähenkisistä, suurista hengenmiehistä, jotka pitemmän aikaa ovat jollakin paikkakunnalla todistaneet voimallisilla, elävillä puheilla ja jumalisella, pyhitetyllä vaelluksella, niin on helppo ymmärtää, jos sen hedelmänä on syntynyt suuret, hengelliset liikkeet. Mutta Niiniven herätystä ei oltu liioin silläkään tavalla valmistettu.

Outo, synkeä mies, vierasta kansallisuutta, kävelee juhlallisesti kaupungin halki ja toistaa aina uudestaan samaa julistusta, kuivasti ja yksitoikkoisesti vakuuttaen: »vielä on 40 päivää, niin Niinive hävitetään.»

Ajatelkaamme, että esim. Helsingin kaupungin katuja pitkin kävelisi tuollainen mies julistuksineen. Mitä hän saisi aikaan? Tuskinpa paljon muuta kuin että suuri liuta katupoikia liittyisi hänen seuraansa, kaikenlaista ilvettä pitäen. Suurin osa vanhemmistakin ihmisistä löisi kaikki nauruksi, jos olisivat Niiniven asemassa. Eihän perikatoa voinut ajatella missään muodossa mahdolliseksi. Ei mikään vihollis-kansa olisi uskaltanut käydä mahtavan Assyrian pääkaupungin kimppuun. Ei liioin voinut ajatella mitään niin tuhoisaa luonnon voimain mullistusta. Ei ollut entuudesta sellaista tiedossa eikä mitään oireita tulossa olevasta ollut näkyvissä eikä kuuluvissa.

Vakavammat meistä olisivat kai loukkaantuneina käyneet Joonaalta tiukkaamaan syitä tuohon hänen uhkaamaansa perikatoon. Olisimme tahtoneet puolustautua niiden syiden edessä, tekeytyä joko kokonaan syyttömiksi tai viitata muihin, jotka mielestämme ovat vielä suurempia syntisiä. Mitään tällaista ei Niinivessä tapahtunut.

Kaupungissa ei ollut puhelinverkkoa uutisia välittämässä eikä Joona saanut radioonkaan puhua ja kaupunki oli alueeltaan niin suuri, että kesti miehen kävellä kolme päivää sen halki. Sitä ihmeellisempää oli, että tieto Joonan saarnasta levisi ympäri kaupungin hänen asteltuaan kaupungissa yhden päivän matkan.

Mutta vieläkin ihmeellisempää oli Joonan saarnan vaikutus. »Niiniven miehet uskoivat Jumalaan ja julistivat paaston ja pukeusivat säkkeihin, heidän vanhimmistansa alkaen heidän nuorimpiinsa saakka.»

Jos meillä Jumala saakin vanhempaa väkeä parannuksessa palautumaan synnistä vanhurskauteen ja hengellisestä kuolemasta hengelliseen elämään, niin nuoriso on useasti vielä hitaampaa taivaan tielle lähtemään. Niinivessä levisi Herran tuli »vanhimmista alkaen heidän nuorimpiinsa saakka.» Kaikki vedettiin mukaan ja niin perusteellisesti, että muodin kahleetkin katkesivat ja muotipuvut vaihdettiin pikaisesti itämaisiin murhepukuihin.

Tätä ei voi muuten ymmärtää kuin että Herra oli saanut niiniveläisten sydämissä jo ennen tehdyksi valmistavaa, salattua armotyötään. Siellä olivat kansan keskellä jo ennen omattunnot tulleet yhä enemmän levottomiksi jumalattomuuden takia. Siellä oli toinen toiselleen jouduttu valittelemaan yhteistä syntihätää ja ennustelemaan, että hirveät onnettomuudet ovat varmaan kypsymässä, ellei tapojen turmeltumisesta päästä palautumaan. Ja silloin tuli Joonan saarna sytyttämään tulen tappuroihin. Ei joudettu arvostelemaan saarnaa eikä saarnamiestä, ei myöskään vaatimaan tuomion julistukselle tarkempaa perustelua. Herran valmistama hetki oli tullut. Joonan lyhyt, jäykkä tuomion sana otettiin Jumalan istuimelta tulleena julistuksena vastaan.

Näin se on aina ollut ja on vieläkin myös yksilöitten kääntymisessä. Jos Herra saakin kutsuvalla armollaan synnyttää salattua omantunnon hätää, niin voidaan kylläkin usein ulkonaisesti vielä kulkea mukana yhteisessä jumalattomuuden

virrassa. Sellainen ihminen ei ihmissilmillä katsottuna ehkä näytä yhtään sen kummemmalta kuin muutkaan jumalattomat.

Molemmat ryövärit yhdessä Jeesuksen kanssa Golgatalle vietäessä olivat ihmisarvion mukaan yhtä jumalattomat, yhtä kaukana Jumalan valtakunnasta. Samoin tullimies Matteusta ei kukaan arvannut autuuden näkökulmasta arvioida yhtään sen edullisemmin kuin toisia tullimiehiä. Mutta toisen ryövärin pilkkasana Golgatalla vei toisen heistä ratkaisuun hänen parannuksessansa. Ja vielä vähän tunnetun Jeesuksen sana: »seuraa minua» sai Matteuksen jättämään kaikki ja seuraamaan Jeesusta.

Ei tuollaisia äkkikääntymisiä voi nytkään selittää muuten kuin siten, että sellaisten ihmisten sydämissä on Herra heidän ilmeisestä jumalattomuudestaan huolimatta saanut heidät jo sitä ennen salaisesti sairastamaan omantunnon haavoja. Huonompikin pappi ja niinkin kuiva ja yksitoikkoinen saarna kuin Joonan saarna oli, panee silloin mitan kukkuraksi ja painaa sieluntuskassa niiniveläisten viereen tekemään parannusta, tunnustamaan synnin synniksi ja luopumaan maailman kevytmielisestä seurasta.

Mutta missä ei Herra saa kutsuvalla armollaan sydämiä ahdistetuksi sisällisesti tinkimättömään syyllisyyden tuntoon, siellä ei saarnamiesten julistuksella ole tehoa, vaikka se olisi kuinka elävää ja henkevää — niin, vaikka enkeli taivaasta olisi puhumassa.

Alemman ja oppimattoman kansan keskuudessa Herra on sittenkin aina paremmin onnistunut muokkaamaan maaperän taivasten valtakunnan istutukselle. Mutta oppineemmat ja ylhäisemmät pysyvät tavallisesti liikkumattomina. Ja jos näissä piireissä ja yleensä yhteiskunnallisesti parempiosaisten puolella olisikin nykyaikana jonkinlaista kristinuskon kannatusta, on se suurelta osalta olemassa ainoastaan siltä näkökulmalta, että toivotaan kristinuskolta apua yksityisomaisuuden ja valtiolaitoksen suojelemiselle yhteiskunnallisia

kumousliikkeitä vastaan. Kristinuskon arvo kristikunnan suurissa, monenkirjavissa ja monennimisissä »pörssiliikkeissä», kansanliikkeissä, noteerataan vain sosiaalisena tekijänä. Siltä kannalta sitä puolustetaan tai poljetaan.

Vasta sitten, kun kristinusko tuodaan porvarimaailmankin ja sen johtavien aineksien eteen yhtä jäykästi ja synkeästi Jumalan vanhurskaan tuomion julistuksena kuin mitä Joona teki, vasta sitten tiedetään, minkä verran »kristillismielisyyden» varjossa on ollut pelastuksen edellyttämää synnin hätää. Sitten vasta tulisi ilmi, pahennutaanko Jumalaan vai nöyrrytäänkö hänen edessänsä.

Emme tunne tarkoin Niiniven sosiaalisia oloja Joonan ajoilta. Mutta että kamppailua yksilöllisistä ja yhteiskunnallisista eduista ja oikeuksista ihmisten ja ihmisryhmien kesken sielläkin oli, sen tiedämme. Nämä kamppailut siirtyivät Joonan yllättävän panoksen vaikutuksesta kokonaan syrjään kaikkien yhteiskuntaluokkien keskuudessa, vapaitten ja orjien piirissä. Yhteinen synnintunto ja tunnustus tukahutti kaikki muut pyyteet ja yhdisti kaikki yhteisvastuuseen, yhden kaikkien ja kaikki yhden puolesta sen Herran edessä, joka nyt oli saanut sieluihin yliotteen.

Mutta mikä oli ihmeellisintä, oli se, että eivät vain muut »parempiosaiset», vaan myös valtakunnan kuningas ja ylimmystökin nöyrtyivät julkiseen parannuksen tekoon, antaen yhteisen julistuksen, jossa kävivät vahvistamaan ja jatkamaan Joonan saarnaa. »Pukeutukoot sekä ihmiset että eläimet surupukuun ja huutakoot hartaasti Jumalan tykö ja palatkoon kukin pahalta tieltänsä ja siitä vääryydestä, mikä heidän käsissänsä on.»

Näin kuului särkevä kehoitus yhteiskunnan ylhäisön puolelta ja valtaistuimen korkeudesta. Ja esimerkillisesti käytiin kansan edellä säkkeihin pukeutumalla ja tuhkaan istumalla. Ja tämä Niiniven yleinen parannus ei ole tarua, sillä itse Jeesus sen todeksi vahvistaa sanoessaan juutalaisille: »Niiniven miehet nousevat tuomion päivänä tämän sukupolven

kanssa ja tulevat sille tuomioksi, sillä he tekivät parannuksen Joonan saarnan johdosta ja katso tässä on enempi kuin Joona», Matt. 12: 41.

Kuinka toisin kävikään Niinivessä kuin miten kristikunnassa ja meilläkin on käynyt suurten herätyksien aikana! Onhan niin usein käynyt toteen Paavalin sana, »ett'ei monta lihallista viisasta eikä monta suuresta suvusta ole Jumala valinnut.»

Älkäämme kuitenkaan noita korkeamman sivistyksen omaavia tai paremmissa oloissa ja valta-asemissa eläviä yksin syyttäkö kansamme uskonnollis-siveellisestä alennuksen tilasta. Muistakaamme, että Niinivessäkin kuninkaan ja ylhäisten herääminen johtui osittain selvästi siitä, että he huomasivat kansan parannuksen niin vilpittömäksi ja totiseksi.

Mikäpä sen tietää, mitä ihmeitä alkaisi meidänkin ylemmissä yhteiskuntapiireissä tapahtua, jos saisivat ympärillään hengellisten liikkeitten piirissä nähdä vähemmän ulkokullaisuutta ja suukristillisyyttä ja enemmän niiniveläisiä vilpittömiä parannuksen tekijöitä.

Kunpa loppuisivat kaikki eriseurat, kaikki eri karsinoihin eristäytyminen Kristuksen tunnustajain kesken, kaikki oman hengellisyyden korottaminen ja kehuminen toisten rinnalla! Kunpa *omassa joukossa* käytettäisiin enemmän Jumalan totuuden sanan nuhdetta ja alistuttaisiin sitä kuulemaan! Kunpa oman joukon ulkopuolelle totuuden sanaa kohdistettaessa tahdottaisiin kuitenkin säilyttää veljellistä rakkautta ja veljellisessä rakkaudessa yhteistä rakkautta! Kunpa kukin Kristuksen tunnustaja maallisessa kutsumuksessaan osoittaisi enemmän uskollisuutta, nöyryyttä, tunnollisuutta ja palvelevaisuutta! Kunpa pahoja puheita ja laiminlyömisiä anteeksi pyydettäisiin ja annettaisiin! Kunpa me kaikki Jeesuksen oppilapsina nöyremmästi tunnustaisimme, että meissä on syy siihen, että ympärillämme oleva maailma pysyy heräämättömänä!

Voi kuinka pelättävästi ja herättävästi tämä vaikuttaisi myös uskonnosta vieraantuneisiin oppineisiin ja ylempisää-

tyisiin! He voisivat tulla tunnoissaan lyödyksi samoin kuin Niiniven kuningas ylimyksinensä, tultuansa huomaamaan, että kristillisyys onkin jotakin muuta kuin oppikysymys. Samoin voisi nuorisokin tulla mukaan vedetyksi suuremmissa joukoissa.

Ja mitä silloin tapahtuisi? Teatterit, tanssisalit ja vankilat tyhjentyisivät. Käräjänkäynnit ja riidat loppuisivat. Poliisivallan tarve supistuisi mitättömiin. Sanomalehtien täytyisi muuttua uskonnollisiksi. Riettaan kaunokirjallisuuden ja siveettömän taiteen loppu tulisi. Samoin kävisi viheliäisen, itsekkään, poliittisen puoluekamppailun. Köyhyys ja rikkaus tasoittaisivat toisiansa ilman pakkolakeja. Eduskuntaa ei tarvitsisi vuosikausiin kokoon kutsua. Jotenkin tällaisena kai Niiniven parannus ilmenisi meidän aikanamme.

Joona ei ollut antanut Niinivelle mitään pelastumisen toivoa. Yhtä kaikki tämä toivo ilmenee kuninkaan ja ylimystön julistuksessa: »Kukaties Jumala kääntyy ja katuu ja lakkaa vihansa kiivaudesta, niin ettemme huku.»

Mistä tuli tämä toivo? Nöyrtymisestä Jumalan väkevän käden alle. *Sillä* on aina ollut ja on se ihmeellinen vaikutus. Kun psalmiveisaaja oli ensin alistuvasti tunnustanut: »Herra, minä tiedän sinun tuomiosi vanhurskaiksi ja sinä olet uskollisuudessasi minut nöyryyttänyt», pääsi hän heti elävässä toivossa huudahtamaan: »Olkoon sinun armosi lohdutukseni, niinkuin palvelijallesi lupasit», Ps. 119: 75, 76. Ja samassa yhteydessä kuin profeetta Mika nöyrästi tunnustaa tahtovansa kantaa Herran vihan, vakuuttaa hän uskon innoituksella: »Älä iloitse, vihollliseni, minusta! Sillä vaikka minä lankesin, niin minä kuitenkin nousen, ja vaikka minä pimeydessä istun, on Herra minun valkeuteni», Mik. 7: 8, 9.

Älkää sentähden, ystävät rakkaat, pyrkikö määräämään mitä Jumalan pitäisi teille saarnauttaa! Kun toiset eivät tahdo ollenkaan kuulla ankaraa »lakisaarnaa», ja toiset sallisivat saarnassa olla lakiakin, mutta »kohtuullisesti» lakia ja »koh-

tuullisesti» evankeliumia, on muistettava, että Joona Herran käskystä, saarnasi aivan »kohtuuttomasti» paljasta lakia.

Joona oli joutunut valmistamaan saarnansa Välimeren syvyyksissä, merieläimen sisuksissa. Kuitenkaan ei siitä johtunut se, ettei hänen saarnansa ollut »kauniimpi» ja sisältörikkaampi. Jumala oli Joonalle antanut käskyn: »Mene Niiniveen — — — ja saarnaa sille se saarna, jonka minä sinulle sanon.» Ja se saarna kuului: »vielä on 40 päivää, niin Niinive hävitetään.» Joona ei uskaltanut sitä saarnaa muuttaa, eikä siihen mitään lisätä. Olisi tullut uusi heitto Välimereen tai johonkin vielä pahempaan paikkaan.

Kyllähän meissä, saarnamiehissä, on paljon vikaa. Mikä jättää sanomatta sellaista, minkä Jumala tahtoo sanottavaksi, mikä lisää omiansa, mikä pelkää julistaa lakia, mikä tinkii evankeliumin kanssa. Mutta sittenkin, ystävät rakkaat, sen sijaan, että arvostelette ja mestaroitte pappianne, *rukoilkaa väsymättä*, että hän saarnaisi teille sen saarnan, minkä Herra on käskenyt, saarnaisi niin uskollisesti, ettei tarvitsisi tulla mereen heitetyksi, saarnan valmistamista oppimaan, ja ettette itse vielä tulisi heitetyksi sinne hänen kanssansa.

Jos sitten saarnaaja julistaisi Joonan tavalla paljasta ankaraa lain tuomiota, tiedätte silloin, että olette saaneet sellaisen saarnan, mitä olitte rukoilleet Herralta. Silloin opitte myös uskomaan ja ymmärtämään, että jos Herra näkee teidän tarvitsevan evankeliumia, hän kyllä varmasti aikanaan lähettää senkin julistajan. Jos ei hän siihen muita löydä, herättää hän varmaan Niiniven kuninkaan sitä julistamaan, niinkuin hän julisti evankeliumia Joonankin saarnan jatkoksi, *sen* tunnustaen samalla täysin paikalleen osuneeksi.

Jumala armahti Niiniven. Oliko tämä ristiriidassa Jumalan vanhurskaan tuomion kanssa? Niin ajatteli Joona ja kävi siitä juonittelemaan Jumalalle, 4: 1—3. Hänen mielestään hänen saarnansa meni turhaksi ja hän joutui valehtelijaksi. Hänen oli vaikea mukautua Jumalan armahtamiseen.

Samoin on käynyt sen jälkeenkin monen »lakisaarnaajan», että he eivät ole evankeliumin julistusta eikä sen merkitystä ymmärtäneet. Siitä syystähän suuri Johannes kastajakin yritti pahentua Jeesukseen, lähettäessään vankeudestaan lähetystön kysymään Jeesukselta: »oletko sinä se tuleva, vai onko meidän odotettava toista», Matt. 11: 3.

Yhtä useasti on kuitenkin toisaalta evankeliumin merkitys ja julistus käsitetty niin inhimillisesti, ettei Joonan tuomiojulistuksen jatkamista tunneta tarpeelliseksi, vaan loukkaannutaan siihen itse ja yllytetään muitakin loukkaantumaan, ja niin loukkaannutaan Jumalaankin. Kunpa oppisimme paremmin ymmärtämään Herran pelastustyötä! Kunpa kävisimme yhtä vilpittömästi kiittämään häntä siitä, että hän meitä kohtaan vielä uudistaa Joonan tuomiojulistuksen kuin siitä, että hän järjestää tuolle julistukselle armahtavan jatkon.

Sitä tietä kai Joonakin toki lienee lopuksi päässyt ymmärtämään, että vanha Niinive tosiaankin hukkui. Ei tosin kaupungin maaperä eivätkä sen ihmisten ruumiit eikä asunnot eikä muu omaisuus. Mutta sen asukkaitten vanha mieli, vanhat synnilliset tavat ja jumalattomat menot, ne olivat tuomittuina hukutetut.

Siten oli Jumalan tuomitseva vanhurskaus päässyt täydellisemmin täytäntöön kuin jos ihmiset olisi pitänyt ruumiillisesti hukuttaa parannusta syntymättä.

Tahdommeko käydä hukkumaan Niiniven kanssa? Jos mekin itsemme tuomitsemme, ei meitä ollenkaan tuomittaisi, vakuuttaa apostoli. Jumalan armo saa silloin sijansa, ei ristiriidassa vanhurskauden kanssa, vaan sopusoinnussa sen Jumalan vanhurskauden kanssa, joka jätti Kristuksen tuhon omaksi, että *hänen* vanhurskautensa luettaisiin kaikkien niiden hyväksi, jotka itse tunnustavat Jumalan vanhurskaan vihan tuomion ansainneensa.

Ja silloin pääsee Jumalan armo sopusointuun hänen vanhurskaan vihansa kanssa myöskin ajallisen pelastumisemme kannalta. Ei Jumalan valtakunnan historiassa ole koskaan

voinut eikä voi tapahtua niin, että kansa, joka ylimmistä alimpiin nöyrtyy parannukseen Jumalan edessä, voisi tulla hävitetyksi minkään vihollisvoiman kautta.

Sitten vasta, kun niiniveläiset luopuivat tuosta uskonnollisesti uudistuneesta mielialastaan, palaten takaisin entiseen syntimenoonsa, tuli Niiniven ulkonainen hävitys, kuten profeetat Nahum ja Sefanias olivat ennustaneet.

Samoin on meille ja meidän kansallemme käyvä, ellei yleisempää parannusta tule ja ellei hetkellinen parannus saa jatkua pysyväiseksi. Saamme vain suuremman tuomion kuin Niinive.

Meidän on joka tapauksessa hukuttava Niiniven kanssa. Kummassako merkityksessä tahdomme hukkua?

Suuren olen päälleni
  Synnin velan kartuttanut,
Syntisillä töilläni
  Sinut, Jeesus, kuolettanut.
Vielä vaivas' vaikeimmatkin
Ylenkatsoin suurimmatkin.

Kuinka tästä pääsisin,
  Synti synnistä ei päästä,
Ja jos jään vain synteihin,
  Niin ei mua vihas' säästä.
Missä hukun Jeesukseni,
Jos et riennä avukseni!

PHYÄ HERRA JA SAASTAISET HUULET.

Kuningas Ussijan kuolinvuotena näin minä Herran istuvan korkealla ja korotetulla istuimella, ja hänen vaatteensa liepeet täyttivät temppelin.

Serafit seisoivat Häntä ylempänä, kuusi siipeä kullakin; kahdella he peittivät kasvonsa ja kahdella he peittivät jalkansa ja kahdella he lensivät.

Ja he huusivat toinen toisellensa ja sanoivat: »*Pyhä, pyhä, pyhä on* Herra Sebaot, koko maa on täynnä hänen kunniatansa!»

Ja pihtipielet vapisivat huutajien äänestä ja huone täytettiin savulla.

Ja minä sanoin: »voi minua, minä hukun, sillä minulla on saastaiset huulet, ja minä asun kansan keskellä, jolla on saastaiset huulet, ja minun silmäni ovat nähneet kuninkaan, Herra Sebaotin!»

Ja minun tyköni lensi yksi serafeista, ja hänen kädessänsä oli tulinen hiili, jonka hän oli pihdeillä alttarilta ottanut.

Ja hän kosketti suutani ja sanoi: »katso, tämä kosketti huuliasi, ja sinun pahattekosi on otettu pois, ja sinun syntisi on sovitettu!»

Jes. 6: 1—7.

Kun ihmiset tahtovat puolustaa uskottomuuttansa Jumalaa kohtaan, on yksi tavallisimpia syitä se, etteivät he ole koskaan saaneet nähdä mitään sellaisia taivaallisia näkyjä, joita raamatun ihmisten osaksi on tullut.

Mutta taivaallisten näkyjen kaipaajat jättävät huomioon ottamatta, että nuo näyt, voidakseen tulla meille avuksi autuuden tiellä, edellyttävät aina, että on jo ennemmin Jumalan sanan kutsumusta kuultu ja sisällinen, hengellinen mielenmuutos määrättyyn asteeseen ehtinyt. Sitä paitsi huomaamme raamatussa, että taivaalliset näyt ovat liittyneet yhtäältä

pelastushistorian suuriin, arvoituksellisiin käännekohtiin, auttamaan niiden ymmärtämistä, ja toisaalta on niitä suotu sellaisten henkilöitten osaksi, jotka Jumala oli kutsunut erittäin tärkeihin ja raskaisiin tehtäviin.

Kuinka voisi kukaan kadehtien ihmetellä sitä, että esim. neitsyt Marialle tapahtui enkeli-ilmestys ja sen kautta ilmoitus, että hän miehen kanssa yhtymättä oli synnyttävä pojan. Oli siinä monessa suhteessa niin suuri uskon koetus, että siihen olisi varmaan kompastunut jokainen, jolla ei olisi jo sitä ennen ollut uskon ala viljelty siinä määrässä kuin se Marian sielussa oli.

Ja kun Herran enkeli ilmestyi Pietarille vankeudessa ja talutti hänet sieltä ulos lukittujen ovien läpi (Aptk. 12), on muistettava, minkä pitkän koulutuksen Herran palveluksessa Pietari jo sitä ennen oli käynyt ja kuinka suurta uskollisuutta hän oli siinä koulussa osoittanut.

Siitähän on todistuksena m. m. hänen pyhä kiivautensa Akulaan ja Priskillan ulkokullaisuuden tuomitsemisessa, hänen iloitsemisensa häntä pieksettäessä juutalaisten Neuvoston edessä, hänen nöyrämielinen itsensähillitseminen alkuseurakunnan hellenistileskien hyväksi toimeenpannussa mielenosoituksessa ynnä hänen jyrkkä esiintymisensä Siimon velhon keinottelun torjumisessa.

Nämä kaikki merkit, muusta nyt puhumatta, osoittavat Pietarin sydämessä tapahtuneen yhäti niin suuria Jumalan ihmeitä, että tuo mainittu enkeli-ilmestys vankilassa ei ole yhtään sen suurempi ihme. En ollenkaan epäile, etteikö meillekin tapahtuisi jokin enkeli-ilmestys, jos meillä olisi siihen Pietarin edellytykset.

Muistamme vielä, että jo Jeesuksen eläessä olivat Pietari, Jaakob ja Johannes saaneet armon olla Jeesuksen seurassa kirkastusvuorella näkemässä sanomattoman ihmeellisen taivaallisen näyn. Kun Herra ei ottanut sinne mukaan toisia opetuslapsia, ei se johtunut puolueellisuudesta, vaan siitä, että he eivät, Herran silmillä arvioituna, olleet vielä hengelli-

sesti niin kehittyneitä, että olisivat tuosta taivaallisesta näystä saaneet sitä siunausta, mikä Jumalan tarkoitus oli.

Entäpäs kun vanha apostoli Johannes sai Herralta sen suuren, taivasta, maata ja helvettiä mittailevan Ilmestyksen, jonka luemme Uuden Testamentin viimeisessä kirjassa, ei kukaan edes toisista apostoleista olisi ollut kyllin kypsynyt vastaanottamaan ja Jumalan tahdon mukaisesti käyttämään tuota taivaallista näkyä. Vielä vähemmän kukaan meistä.

Ajatelkaammepa esim., että me olisimme saaneet nähdä tuon Ilmestyskirjan 5:nnessä luvussa mainitun kirjakäärön valtaistuimella istujan oikeassa kädessä ja saaneet kuulla, ettei kukaan olento taivaassa, maan päällä eikä maan alla voinut sitä eikä sen seitsemää sinettiä avata. Mitä tämä olisi meitä liikuttanut? Useimmat olisivat sitä aikansa suu auki ihmetelleet ja kiiruhtaneet sitten, mikä pellollensa, mikä kaupallensa, saamatta siitä sen syvempää iäisyysvaikutusta ja välittämättä vähääkään siitä, saataisiinko tuo käärö avatuksi vaiko ei.

Mutta vanhalla Johanneksella oli salainen hengellinen sukulaisuus tuon kirjakäärön sisällön kanssa. Hän aavisti, että siihen kätkeytyi jotakin hirvittävän vakavaa, jonka rinnalla hänen maanpakolaisuutensa vaiva oli vähäinen asia ja joka läheisesti koski hänen ja koko maailman iankaikkista kohtaloa. Se kuulemansa uhka, että kirjakäärö voisi jäädä avaamatta, kauhistutti Johannesta niin, että hän kertomuksen mukaan purskahti äänekkääseen itkuun.

Hänestä oli kaikki muu aivan arvotonta, jos kerran kirjakääröön kätketyt Jumalan ajatukset jäivät maailmalle paljastumatta. Eipä kumma, että näkyjen sarja jatkui ja että yksi taivaallisista vanhemmista sanoi Johannekselle: »älä itke; katso jalopeura, Juudan sukukuntaa, Daavidin juurivesa, on voittanut, niin että hän voi avata kirjan ja sen seitsemän sinettiä.»

Profeetta Jesaialle tapahtui tekstimme mukaan jotakin samanlaista kuin Johannekselle tuossa mainitussa ilmestyk-

sessä. Ja taivaallisella näyllä oli profeettaan jotenkin samanlainen vaikutus, syvästi herättävä, pyhittävä vaikutus, jonka kautta Herra hänet vihki tärkeään profeetalliseen kutsumukseen.

Olisihan tietenkin kaikille muillekin ollut näkemisen ja kuulemisen arvoista Herran Jumalan ilmestyminen korkealle ja korotetulle istuimelle ynnä serafien huuto toisillensa: »Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Sebaot, koko maa on täynnä hänen kunniaansa.» Mutta useimmille meistä olisi se kai jäänyt siihen, että kun olisi kukin aikansa sitä ihmetellyt ja muillekin siitä lörpötellyt heidän uteliaisuutensa tyydyttämiseksi, olisimme voineet jäädä hengellisessä suhteessa entisellemme, ihmettelemään taas niitä aina uusia maailman kummia, joita ihmisiltä kuulemme ja sanomalehdistä luemme ja joista tämän maailman ihmisille riittää aina uutta pohtimista.

Ja nämä maailman kummat ja kuulumiset, poliittiset kannunvalamiset ja urheilukilpailut ynnä muut yksilölliset ja yleisluontoiset kunnian ja turhamielisyyden saavutukset niihin kuuluvine juoruistuntoineen, ne ovat lukemattomille meistä monin kerroin kiintoisampaa kuin se serafien huuto, että Jumala on kolminkertaisesti pyhä, ja että taivaan pihtipielet siitä huudosta vapisivat.

Ja jos meillä ei siltä pohjalta ole ollut entuudesta sielussamme mitään kosketusta elävän Jumalan kanssa hänen sanansa kautta, ei sisällistä kosketusta mielenmuutokseksi tapahtuisi sen paremmin, vaikka Jesaian näkemä näky uudistettaisiin meidän silmäimme edessä. Kyllä me jäisimme siitä yhtä osattomiksi kuin Sauluksen matkatoverit Damaskon tiellä tapahtuneesta taivaallisesta näystä jäivät, vaikka Herran kirkkaus heidätkin häikäisi ja Herran ääni korvissa kuului. Heidän sielustansa puuttui se liitekohta, minkä Ilmestyksen Herra tapasi nuoren Sauluksen sielusta, siitä huolimatta, että hän, ihmissilmillä katsottuna, oli kamalampi Kristuksen vihollinen kuin hänen matkatoverinsa.

Millainen profeetan kutsumuksen saaneen Jesaian entisyys oli ollut, emme tiedä, mutta se sisäisesti nöyryyttävä ja maahan ruhjova vaikutus, mikä Jumalan pyhyyden julistamisella Jesaian sieluun oli, osoittaa, että sillä julistuksella oli siellä sielussa ennemmin valmistettu maaperä.

Näyttää siltä, että Jesaia oli ihmisten silmissä elämänsä puolesta siveellisesti nuhteeton mies. Mutta nähdessään, kuinka taivaallisesti pyhät enkelit, mahdottomuuttansa tuntien, Jumalan pyhyyden edessä siivillänsä peittivät kasvonsa, joutui Jesaia niin kauheaan sielun hätään, ettei hän koskaan ennen óllut sellaista tuntenut.

Siellä Juudan valtakunnassa samaan aikaan kuningas ja kansalaiset askartelivat yhä poliittisissa kysymyksissä, pohtivat valtakunnan vaarallista asemaa, joka oli uhattu vuoroin egyptiläisten, vuoroin syyrialaisten ja assyrialaisten puolelta, samalla kuin valtakunta oli taloudellisesti vaurastunut ja elämän ylellisyys ja nautinnot lisääntyneet ynnä kaikenlainen paheellisuus ja vallattomuus sen mukana.

Jumalan vanhurskauden valossa tilannetta arvioituaan huomauttaa Jesaia: »maa on saastaiseksi tullut asukkaittensa alla, sillä he ovat rikkoneet lait, muuttaneet säännöt, rikkoneet iankaikkisen liiton.» — »Kansa ahdistaa toinen toistansa, jokainen lähimmäistänsä; nuorukainen isottelee vanhurskasta vastaan ja ylenkatsottu arvon ansainnutta vastaan.» Ja vielä: »Voi syntistä sukua, rikoksen kantavaa kansaa, pahanilkistä siementä, pahantapaisia lapsia, jotka hylkäsivät Herran.» — — — »Voi niitä, jotka vetävät vääryyttä valheen köysillä ja syntiä niinkuin vaunujen valjaksilla — — —.» »Voi niitä, jotka aamulla varhain nousevat, rientääksensä viinin ääreen ja illalla myöhään siinä viipyvät.»

Paheitten mukana höltyivät yhä perheelliset, yhteiskunnalliset ja valtiolliset siteet, ja Herra julistaa, että äskeinen aineellinen hyvinvointi on pian muuttuva taloudelliseksi ahdingoksi, jota kuvaavat riittävästi Jesaian eloisat kynänvedot: »Veli tarttuu veljeensä isänsä huoneessa, sanoen: sinulla

on takki, ole sinä päämiehenä meille- ja tämä rappiotila olkoon kätesi korjattavissa; silloin hän sinä päivänä korottaa äänensä, sanoen: »ei minussa ole parantajaa, eikä talossani ole leipää eikä vaatteita, älkää panko minua kansan päämieheksi.»

Eivätkä vain Juudan miehet Jumalasta vieraantuneet, vaan naisetkin. Niin kauan kuin kodin piirissä, naisten keskuudessa, vielä Jumalan pelko ja siveellisyys on kutakuinkin säilynyt, on kansan kohtalo pelastettavissa. Mutta mikäli naissukupuolen yhä yleisemmin valtaa uskonnollinen ja siveellinen kevytmielisyys, ei kansan perikatoa voi nyt, paremmin kuin Jesaian aikana, mitkään poliittiset liitot tai pohtimiset pelastaa. Huudahdettuansa ensin: »minun kansani vaivaajat ovat lapsia ja naiset heitä hallitsevat» julistaa Jesaia Jumalansa nimessä: »sentähden, että Siionin tyttäret kopeilevat ja käyvät kenossa kauloin ja silmäniskuja heittävät ja tepsuttaen käydä astelevat ja jaloissansa solkia soittavat, on Herra Siionin tyttärien päät rupisiksi tekevä» — — — »ja on oleva löyhkä lemun sijasta ja nuora vyön sijasta ja kähäräin sijasta kaljupää ja vannevaatteen sijasta ahdas säkki; arpi kauneuden sijasta.»

Sitä taustaa vastaan, jonka nämä muutamat piirteet ilmaisevat Juudan valtakunnan uskonnollisesta, siveellisestä ja sosialisesta rappeutumisesta yleensä, ilmenee sitä räikeämpänä vastakohtana Jesaian jumalisuuden järkyttävästi syvä vakavuus. Samalla kuin muut lipuivat askel askeleelta yhä alemma pakanuuden kiroihin, sai Jesaia Herralta uuden valtavan elämyksen uskonsa syventymiseksi ynnä armotilansa ja kutsumuksensa vahvistamiseksi ja hän myös nöyrästi alistui siinä Jumalan siunattavaksi ja pyhitettäväksi.

»Voi minua, minä hukun, sillä minulla on saastaiset huulet ja minä asun kansan keskellä, jolla on saastaiset huulet.» Tästä oli Jesaialla sielun tuska ja hätä. Missä ja kenellä on nyt sama hätä, on niin suurena, että kaikki muu työntyy syrjään sen rinnalla.

Sillä pohjalla tuli Jesaiasta Jumalan valittu ja Jumalan lipun kantaja, jumalallisen valon soihtu pakanallisuuteen painuvan muotojumalisuuden yössä. Siltä pohjalta hän kertaa hänelle hätääntyneitten tekemää kysymystä: »Vartija, paljonko on yötä kulunut? Vartija, paljonko on yötä kulunut?»

Siltä pohjalta voisi Herra meistäkin tehdä jotakin, vaikkakaan ei Jesaian suuruuden mittaisia hengen jättiläisiä, niin kuitenkin sellaisia, että voisimme saada Jesaian näkemyksistä ja elämyksistä, Jesaian uskosta ja rakkaudesta oman autuaallisen osamme.

Tämän osan tahtoisi jokaiselle Jesaian kanssa hätääntyneelle parannuksen tekijälle antaa se Jeesus, josta sama Jesaian kirja ennustaa: »Hän on haavoitettu meidän pahain tekojemme tähden ja meidän syntiemme tähden hosuttu; rangaistus oli hänen päällänsä, että meillä rauha olisi, ja hänen haavojensa kautta olemme me parannetut.»

Ja joskin Golgatan ristillä, Golgatan alttarilla poltettu uhrihiili kipeästi polttaa meidän huuliamme ja sydämemme saastaisuutta, niin sama alttari hiilinensä on meille lopullisesti varmentamassa Jesaian luo lentävän serafin vakuutusta: »Sinun pahattekosi on otettu pois ja sinun syntisi on sovitettu.»

Tähän kokemukseen päästyämme puhkeaa sydämestä Herran kiitos:

Ei laulamasta lakkaa mun sielun' iloissaan,
Ett' uuvutettu raukka on päässyt kuormastaan.
Mä etsin kauan lepoa, en sitä löytänyt.
Nyt sielunahdistuksista on Jeesus päästänyt.

Mutta se lienee ollut Jesaiallekin yllättävää, että enkelijoukot taivaallisessa näyssä eivät ollenkaan ylistäneet Jumalan hyvyyttä, armoa ja rakkautta, vaan ainoastaan hänen pyhyyttänsä. Siihen on meidänkin päästävä.

Kyllä on paikallaan, että me kiitämme ja ylistämme Herraa kaikesta hänen osoittamastaan siunauksesta, laupeudesta

ja rakkaudesta. Voi kuinka paljon enemmän meillä on siltä kannalta kiitoksen syytä kuin mitä olemme kiitosta Herralle antaneet, kiitoksen syytä ruumiillisesta, aineellisesta hyvästä, kiitoksen syytä Jumalan armosta Kristuksessa meidän sielumme pelastukseksi!

Mutta me liian usein käsitämme Jumalan rakkauden niinkuin Jumalan vihankin samanlaiseksi kuin omamme. Meidän vihamme ja meidän rakkautemme on epäpyhää itsekkäisyyttä ja sen mukaan puolueellista. Meidän vihaamme ei mahdu rakkautta eikä rakkauteemme vihaa. Ne sulkevat kokonaan pois toisensa. Mutta niin ei ole Jumalan laita. Hänessä sulautuvat viha ja rakkaus niin täydellisesti yhteen, että hänen rakkautensa suurin ilmaus, Kristuksen ristinkuolema, oli samalla myös hänen vanhurskaan vihansa hirmuisin osoitus. Siinä vanhurskas viha rankaisi syntisen ja siinä ikuinen rakkaus pelasti syntisen. Ja siten Jumala osoittautui olevansa *pyhä Jumala.*

Niin. Herra on anteeksiantavassa sovitusarmossaan ja pelastusrakkaudessaan niin suuri, niin määrätön, ettei mikään inhimillinen armokäsite kykene sitä mittaamaan eikä kaikki inhimillinen rakkaus yhteen koottuna ole Jumalan pelastusrakkauden kanssa rinnastettavissa. Ei mikään inhimillisen rakkauden voima olisi voinut saada sellaista voittoa, jonka Kristuksen ristiinnaulittu rakkaus ensimmäisenä voittonansa katuvan ryövärin parannuksessa sai.

Mutta Herran armo on pyhä armo, Herran rakkaus on pyhä rakkaus niinkuin hänen vihansakin on pyhä viha, muistuttavat serafit Jesaialle ja meille. Sitä samaa huusivat yötä päivää Johanneksen Ilmestyksessä mainitut neljä elämäolentoa Jumalan valtaistuimen ympärillä: »Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Jumala, kaikkivaltias, joka oli ja joka on ja joka tuleva on». Pyhäksi Isäksi puhutteli Jeesuskin rukouksessaan Jumalaa.

On ihanaa kuulla kristittyjen puhein ja virsin ylistävän Jumalan suurta armoa ja rakkautta Golgatan ristin sovitussanomana. Voi, että jaksaisimme sitä vielä enemmän tehdä!

Mutta mieli tulee surulliseksi, kun ei oman sydämen kiitos eikä muiden kiitos jaksa kohoutua Herran pyhyyden ylistämiseen, niin että ylistäisimme häntä yhtä paljon siitä, että hän kohdistaa meihin pyhän vihansa, kuin siitä että saamme uskoa hänen pyhään pelastusrakkauteensa. Sentähden on virtemme ja ylistyksemme niin katkonaista ja oikullista. Sentähden lakkaa kiitoksemme pienenkin vastoinkäymisen kohdatessa. Sen vuoksi on myös kristillinen rakkautemme niin oikullista ja ahdasta puoluerakkautta, joka itse karsinoituu ja karsinoittaa toisia. Senvuoksi on myös koko kristikunnan hengellinen tila niin heikko, kun Jumalan pyhyys on tuntematon.

Taivaassa ei ole näin, sen vuoksi, että siellä on sydämet vallannut syvä näkemys Herran pyhyyteen. Se on siellä kaiken autuuden pohja, edellytys ja sisältö.

Ystäväni, jos tahdot, että silmäsi aina näkisivät Herran ehtymättömän, uskollisen rakkauden ympäröivän sinua siunaavasti, jos tahdot aina säilyttää kiitosmielen ja ylistysvirren Herran kunniaksi, jos tahdot siihen kätkeytyvää autuutta alati nauttia, rukoile Herraa kirkastamaan itsensä sinulle pyhänä Jumalana, kolminkertaisesti pyhänä. Siitä muistuttavat sinulle serafit taivaan pihtipieliä vapisuttavalla huudollaan.

Ne muistuttavat sinulle, että täällä täytyy tunnon Herran pyhyydestä päästä uskomme perusolemukseksi, voidaksemme tuolla ylhäällä päästä sulautumaan serafien ylistykseen iankaikkisesti.

»Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Sebaot, koko maa on täynnä hänen kunniatansa.»

Tämä on luvatun maan perillisten kansallislaulu.

KUN JUUDA VAPAHDETAAN JA JERUSALEM ASUU TURVASSA.

Katso, ne päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin Minä herätän hyvän sanani, jonka olen puhunut Israelin huoneesta ja Juudan huoneesta.

Niinä päivinä ja sillä ajalla kasvatan Minä Daavidille vanhurskauden vesan, joka on toimittava oikeuden ja vanhurskauden maan päällä.

Niinä päivinä vapahdetaan Juuda, ja Jerusalem on asuva turvassa, ja näin hän nimitetään: »Herra meidän vanhurskautemme.»

Sillä näin sanoo Herra: ei ole Daavidilta puuttuva miestä, joka Israelin huoneen istuimella istuu.

Jerem. 33: 14—17.

Milloin toteutuu se, että Juuda vapahdetaan ja Jerusalem asuu turvassa?

Nyt se ei ole vielä toteutunut. Juudan kansa ei ole vielä vapautettu kohta kaksituhatta vuotta kestäneestä maanpakolaisuudestaan, jossa se on ollut ja on ilman isänmaata, hajoitettuna muiden kansojen sekaan. Lukuunottamatta monia tuon kansan yksilöitä, jotka ovat, kansallisuudestaan luopuen, omaksuneet vieraitten kansojen kansallisuuden ja saavuttaneet paljon tämän maailman rikkautta, kunniaa ja valtaa, on Juudan kansan summattoman suuri enemmistö joutunut suuressa köyhyydessä ja kärsimyksissä, kaikista yhteiskunnallisista oikeuksista riisuttuna, kantamaan Jumalan hirmuista tuomiota siitä, että ovat hylänneet oman Messiaansa.

Jos tämä juutalaisten kurja asema on täällä Euroopan mantereellakin havaittavissa, saa siitä erikoisen järkyttävän vaikutuksen Palestiinassa, jossa he, monista lupaavista yri-

tyksistä huolimatta, eivät vieläkään ole saavuttaneet paljonkaan jalansijaa muhamettilaisen asutuksen keskellä. Noin 14 miljoonasta juutalaisesta on Palestiinassa vain muutama satatuhatta. Ja Pyhän maan 23,000 neliökilometriin nousevasta maa-alueesta lienee tätä nykyä juutalaisten hallussa vain 1 300 neliökilometriä ja muhamettilais-arabialainen väestö on kaikkialla isännöimässä siitä huolimatta, että Englannin hallitus, jonka holhouksen alaiseksi Palestiina maailmansodan aikana joutui, on ollut juutalaisille suosiollinen. Ja Syyriasta päin ja Jordanin itäpuolelta on juutalainen väestö ainaisten hyökkäysten uhkaamana.

Ja vaikka Jerusalemin 85 000 asukkaasta on 50 000 juutalaista, voi sielläkin huomata, etteivät juutalaiset ole edes valtakuntansa muinoisessa pääkaupungissa sen paremmin isäntiä kuin muuallakaan maassa, jossa he useimmin paikoin ovat lukumäärältäänkin vähemmistönä. Ei ole profeetan ennustus toteutunut. Ei ole Juuda vapahdettu eikä Jerusalem asu turvassa.

Juudan kansan kansallisessa, valtiollisessa ja uskonnollisessa suhteessa jatkuvan, kurjan alennuksen tilan vertauskuvaksi soveltuu erinomaisesti n. s. »Itkumuuri» itkijöineen. Tuo muuri on 48 metriä pitkä ja 18 metriä korkea kappale vanhan Jerusalemin muuria temppelipaikan länsipuolella, todennäköisesti jäännös Herodeksen aikaisen temppelin ympärysmuurista. Sen vierellä käyvät juutalaiset seisomassa ja ääneen valituspsalmeja lukien vaikeroivat kansansa kovaa kohtaloa, Jumalalta Messiasta pelastajakseen huutaen.

Vaikka siinä vierellä seisova voi havaita joukossa sellaisiakin valittelijoita, joille tuo kaikki on nähtävästi vain paljasta ulkonaista seremoniaa, on useimmilla selvästi täysi tosi kysymyksessä. On kerrassaan sydäntä särkevää huomata sitä raskasta murhetta ja suurta hartautta, mitä he osoittavat valitusrukoustensa ohella vuoroin lyöden otsaansa muurin kiviin, vuoroin suudellen niitä. Tuota nähdessään ymmärtää selvemmin, kuinka Paavali saattoi sanoa, että hänellä noiden

kansalaistensa takia »on suuri murhe ja ainainen kipu sydämessä» sen vuoksi, »että he kiivailevat Jumalan puolesta, mutta taitamattomasti» — — — »Kun he eivät tunne Jumalan vanhurskautta, vaan koettavat pystyttää omaa vanhurskauttaan, eivätkä ole alistuneet Jumalan vanhurskauden alle.»

Etteivät juutalaiset tahdo »Itkumuurin» kuvaamasta uskonnollisesta muinaisuudestaan luopua ja kristinuskoon siirtyä, sitä ei Jerusalemissa-kävijä voi ihmetellä. Kristinuskon edustus siellä on pääasiallisesti molempien katolisten kirkkojen käsissä. Ja niin loistavia kuin heidän kirkkorakennuksensa jumalanpalveluksineen Jerusalemissa ja läheisessä Betlehemissä ovatkin, ei niiden henki ole omiansa kääntämään juutalaisten katseita ristiinnaulittuun Messiakseen, jota he ovat pistäneet. Kristikunnan yleinen alennuksentila, jonka juutalaiset saavat kaikkialla muuallakin maailman kristikansojen keskellä havaita ynnä heidän ja kristikansojen kiristynyt suhde, esiintyy Jerusalemissa keskittyneenä räikeästi värikkäänä pienoiskuvana.

Viheliäisen vähäpätöinen »Itkumuuri» ja loistava, mahtava katolinen »Pyhän haudan kirkko» — mikä suuri vastakohta ensi katsauksessa! Mutta kun edellisestä paikasta siirtyy jälkimmäiseen kuulemaan ja näkemään katolisen jumalanpalveluksen henkeä tappavaa muotomenoa ja pyhien kuvien palvontaa, ei katolilaisuuden ja juutalaisuuden sukulaisuutta missään muualla voitane sen elävämmin tuntea. Tuntuu siltä kuin ristiinnaulittu Kristus olisi molemmille yhtä vieras ja niin toisten kuin toisten uskonnollisuus olisi vain luonnollisen ihmisen hartaudellisuutta, jossa ei huomaa paljonkaan muuta erotusta kuin että hartaus »Itkumuurin» vierellä oli todellisempaa, syvempää kuin »Pyhän haudan kirkon» komeitten alttareitten edessä.

Ja tämän juutalaisten ja »kristittyjen» hengettömän uskonnollisuuden yhdenvertaista voimattomuutta ei mikään missään sovi paremmin kuvaamaan kuin se häpeällinen tosi-

asia, että, kaikista keskiajan ristiretkistä huolimatta ja kaikista uuden ajan valtioviisauden otteista huolimatta muhamettilainen puolikuu kohoutuu Jerusalemissa Moorian vuorella sijaitsevan tavattoman komean jättiläismoskeian yllä, ollen tuo muhamettilaisten loistorakennuksen koko kaupunkia hallitseva asema ikäänkuin ainaisesti ilkkuvaa pilantekoa sekä kristinuskoa että juutalaisuutta vastaan.

Kun tämän kirjoittaja moskeiapalvelijan kenkäini päälle työntämissä suurissa tohveleissa laahusteli tuon loistomoskeian »pyhällä» marmoripermannolla, katsellen m. m. sen keskelle aidattua, paljaana säilytettyä Moorian vuoren lakea ja kuunnellen muhamettilaisen opettajan koraaninopetusta hänen ympärillään lattialla istuvalle poikajoukolle, mutisin itsekseni: aivan oikein; annatte hyvän kuvan siitä uskonnollisesta asemasta, missä me olemme; te ette vaadi kristittyä riisumaan kenkiä jaloistansa, niinkuin Muhametin sääntö oikeastaan vaatii, vaan tyydytte työntämään suuret tohvelinne kenkäin päälle, kunhan vaan saatte kristikunnan niin »tohvelissa» pidetyksi, että pyhä maa pysyy hallussanne ja väärä profeettanne loistavasti isännöipi pyhällä Moorian vuorellakin, jossa Aabraham muinoin valmistui uhraamaan poikansa ja jossa Herran kansan temppeli seisoi ja jossa Herra itse julisti taivasten valtakunnan lähestymistä.

Niin voimaton kuin muhamettilaisuus nykyään valtiollisena tekijänä entisyyteensä verraten onkin, on sen väärä profetallisuus vielä suurvalta itämailla ja sen yli 200 miljoonasta tunnustajasta useimmat, kristinuskoa ja juutalaisuutta syvästi halveksien, vieläkin uskovat intohimoisesti Muhamettiin ainoana Jumalan profeettana, joka ihmeellisellä sotaratsullaan juuri Moorian vuoren laelta oli noussut ylös taivaaseen.

Muhamettilaisen uskonkiihkon vaatimuksena on m. m. saada hajoittaa maahan mainittu juutalaisten Itkumuurikin ja siten hävittää heidän viimeinen viheliäinen muistonsa suuren uskonnollisen ja valtiollisen muinaisuutensa ajoilta. Näh-

täväksi jää, tokko juutalaisten ja muhamettilaisten omistuksesta yhäti uudistuvat tappelut vievät siihen tulokseen, ettei siitäkään enää — Jeesuksen tuomiojulistuksen mukaisesti — jätetä kiveä kiven päälle. Tuskinpa kristikunnan suurvaltojen mahtavat »tohvelisankarit» voivat sitä estää, jos vähän haluakin olisi.

Niin Juudan kansan asema, historian suurena arvoituksena, yhä jatkuu entisellään. Toisaalta he hallitsevat maailmaa suurina raharuhtinaina ja kommunistisen bolshevismin verisinä apostoleina, toisaalta he *kansana* kiertävät maailmaa toisten kansojen jaloissa, ilman isänmaata ja valtakuntaa.

Mutta jo profeetta Jeremia ennustaa tekstissämme, että tuo arvoitus on selviävä. »Niinä päivinä vapahdetaan Juuda ja Jerusalem on asuva turvassa.» Milloin nämä päivät tulevat? Silloin kun toteutuu se, mitä sanotaan Room. 11: 25—26:ssa, ja Ilmk. 20: 2—4:ssä.

Edellisessä kohdassa sanoo Paavali: »Minä tahdon, veljet, — jottette olisi oman viisautenne varassa — ilmaista teille tämän salaisuuden, että Israelia on osaksi kohdannut paatumus, kunnes pakanat täysilukuisina ovat tulleet sisään ja niin koko Israel on pelastuva, niinkuin on kirjoitettu: »Pelastaja on tuleva Siionista, hän on poistava kaiken jumalattomuuden Jaakobista.» Ja jälkimmäisessä kohdassa luemme eräästä enkelistä, jolla oli syvyyden avain ja suuret kahleet kädessään, että »hän otti kiinni lohikäärmeen, tuon vanhan kyyn, joka on perkele ja saatana, ja sitoi hänet tuhanneksi vuodeksi ja heitti hänet syvyyteen ja sulki ja lukitsi sen sinetillä hänen jälkeensä — — — ja minä näin valtaistuimia ja he istuivat niille ja heille annettiin tuomiovalta; ja minä näin niiden sielut, jotka olivat mestatut Jeesuksen todistuksen ja Jumalan sanan tähden ja niiden, jotka eivät olleet kumartaneet petoa eikä sen kuvaa eivätkä ottaneet sen merkkiä otsaansa eikä käteensä, ja he virkosivat eloon ja hallitsivat Kristuksen kanssa tuhannen vuotta.» Tähän kuuluu myöskin Paavalin profetia: 1 Tess. 4: 15—17.

Näiden profeetallisten ennustuksien mukaan, joiden kantavuutta kaikessa laajuudessaan ei ole tässä tilaisuutta käsitellä, on tuleva maailmaan tuhatvuotinen, ihana ja ihmeellinen Adventtiaika, jolloin Herran Jeesuksen hallitus yhdessä omiensa kanssa täällä maan päällä on huomattavampi ja valtavampi kuin mitä se nyt on. Se on myös oleva lähetystyön ihana loppukausi, joka todennäköisesti alkaa Juudan kansan kääntymisellä kristinuskoon ja sen kansan kokoontumisella isiensä maahan, sen omistajana. Juudan kansa on silloin oleva Jumalan valtakunnan työn johdossa ja sen keskuksena on Jerusalem.

Mutta sitä ennen tapahtuu vielä paljon muuta. Tosin Herra voi jouduttaa kehitystä samoin kuin hidastuttaakin, hän, jonka edessä tuhannen vuotta on niinkuin yksi päivä ja yksi päivä niinkuin tuhannen vuotta. Ilmestyksen sana ilmoittaa, että sen ennustamat hirvittävät kärsimyksen ajat, jotka käyvät tuon Herran suuren Adventtiajan edellä, tulevat valittujen tähden lyhennettäväksi. Ja »niinä päivinä vapahdetaan Juuda ja Jerusalem on asuva turvassa.»

Missä järjestyksessä ja millaisten tekijäin kautta tämä kaikki, nim. pakanalähetyksen valtava loppuvaihe, Juudan kansan kääntyminen ynnä Palestiinaan palaaminen tulee tapahtumaan, emme lähemmin tiedä. Yhtä vähän tiedämme, millaista Jeesuksen ja hänen valittujensa yhteinen, tuhatvuotinen hallitus tulee olemaan, vaikkakin useiden raamatun kohtien valossa voimme siitä yhtä ja toista aavistaa.

Mutta varmasti Herra vakuuttaa tekstissänmmekin: »ne päivät tulevat — — — jolloin minä herätän hyvän sanani, jonka olen puhunut Israelin huoneesta ja Juudan huoneesta» — — — »ei ole Daavidilta puuttuva miestä, joka Israelin huoneen istuimella istuu» — — — »ja hän on toimittava oikeuden ja vanhurskauden maan päällä.» Tämä ennustus ei voi tyhjentyä Jeesuksen ensimmäiseen tulemiseen. Muiden raamatun kohtien kanssa verrattuna ja niihin liittyvänä ulottuu tekstimme sanojen kantavuus selvästi

tuohon tuhatvuotiseen Adventtiaikaan, jopa yli siitäkin, aina uuteen Jerusalemiin saakka.

Sitä ihanata aikaa, jolloin »Juuda vapahdetaan ja Jerusalem asuu turvassa», tulee nyt kaiken valmistaa, mikä tapahtuu. Sillä se aika, jolloin »Itkumuuri» on menettänyt merkityksensä, Israelin ylistäessä vihdoinkin löytämäänsä Messiasta, on oleva koko pakanakunnan ja kristikunnan suurin uskonnollinen nousuaika. »Sillä jos heidän (juutalaisten) hylkäämisensä on koitunut maailmalle sovitukseksi, mitä heidän armoihin ottamisensa on muuta kuin elämään nousemista kuolleista», Room. 11: 15.

Tämän ajan valmistamista varten jatkuu vielä evankeliumin julistus ja kaikki Jumalan valtakunnan työ kristikunnan piirissä ja pakanalähetyskentillä. Sen tuloksen saavuttamiseksi tapahtuu kaikki inhimillisen elämän kehitys, kaikki kulttuurityön voitot ja myös kaikki hämmästyttävät tekniikan saavutukset. Samaa päämäärää täytyy olla valmistamassa myöskin sodat, kapinat, ruttotaudit ja nälänhädät ynnä valtiolliset ja yhteiskunnalliset mullistukset. Etualalla näkyykin enimmäkseen ihmisviisaus, ihmisvoima, jopa valhe, vääryys ja väkivalta, yksilöllinen ja kansainvälinen. Jeremiakin, yhtenä lukemattomista vääryyden ja väkivallan uhreista, oli tekstimme sanoja julistaessaan vangittuna kuin joku pahantekijä. Ja sellaiset kärsimykset ovat vieläkin odottamassa Herran uskollisia todistajia lähestyvänä antikristuksen hallitusaikana, joka käy Herran suuren ja ihanan Adventtiajan edellä. Venäjällä jo saadaan siitä esimakua maistaa..

Mutta kaiken takana, mikä tapahtuu, on Kristuksen kuninkaallinen hallitus, jonka kautta hän nyt jo »vanhurskauden vesana» toimittaa oikeuden ja vanhurskauden maan päällä. Kaikki sisältyy Jumalan Kristuksessa tekemään hallitussuunnitelmaan.

Ei kuitenkaan kaikilla tapauksilla ja ilmiöillä ole samanlainen asema tässä suunnitelmassa. Toisia Jumala itse suo-

ranaisesti tahtoo ja järjestää kansoille ja yksilöille siunaukseksi, niinkuin evankeliumin julistusta, kristinopin raamatullista opetusta, lähetystyötä, hengellisiä herätyksiä, valtakuntien vanhurskasta lainsäädäntöä y. m. Mutta toiset ilmiöt ovat saatanan henkivallan lietsomia, niinkuin sodat, väkivaltaiset vallankumoukset, kaikki lihalliset kamppailut ja riidat, kaikki yksityinen ja kansainvälinen rikollisuus, kaikki uudenaikainen pakanuus ynnä kaikki valhekristillisyys, »valhevehnän» kylvö lukemattomissa eri muodoissa. Mutta kaikki tämäkin on otettu huomioon Jumalan hallitussuunnitelmassa, jonka mukaan hän »vanhurskauden vesan», s. o. Kristuksen kautta toimittaa oikeutta ja vanhurskautta maan päällä. Tuo kaikki tulee toisille meistä tuomioksi ja paatumiseksi, toisille herätykseksi, uskon koetukseksi ja kasvatukseksi.

Tämän ovat Jumalan pyhät tulleet tuntemaan. Siitä he Jeremian kanssa veisaavat ylistystä Herralle tuolla ylhäällä näin: »Suuret ja ihmeelliset ovat sinun tekosi, Herra Jumala, kaikkivaltias; vanhurskaat ja totiset ovat sinun tiesi, sinä kansojen kuningas. Kukapa ei pelkäisi sinua, Herra, eikä ylistäisi sinun nimeäsi? Sillä sinä olet yksin pyhä, sillä kaikki kansat tulevat ja kumartavat sinua, koska vanhurskaat tuomiosi ovat tulleet ilmeisiksi», Ilm. 15: 3, 4.

Voi kuinka toisenlaisena tuolla ylhäällä näkyy moni tapaus, moni ilmiö, moni Herran johto kuin täällä. Siellä kirkastuu myös »Itkumuurin» ja Omarin moskeian edustaman uskonnollisen eksymyksen merkitys ja sen likeinen yhteys kristinuskon nimellä käyvän muunnetun juutalaisuuden ja muhamettilaisuuden kanssa. Siellä kirkastuu myös oma elämämme eri vaiheineen sellaisessa valossa, että Herran ylistystä riittää ikuisesti sellaisistakin kohdista, joista ei täällä ole jaksettu kiitosta antaa.

Mutta jo täällä alhaalla on tuohon ylistykseen opeteltava.

Täällä jo Jumalan pyhät tuntevat ja tunnustavat Jumalan vanhurskaiksi tuomioiksi niin paljon sellaista, mikä

täällä toisissa herättää pahennusta ja suuttumusta Jumalaan. Tämä on autuaitten onnen salaisuus täällä alhaalla, että heillä on tällainen sisällinen näkemys ja tukikohta, jolta voivat katsella, eritellä ja arvostella elämää ympärillänsä, samoin kuin Daavid, Jeremias, Daniel, Paavali y.m. vaikeissa koettelemuksissansa.

Mutta ehkä joku kysyy: kuinka voisin minäkin sellaisen näkemyksen saada? — Siten, että annat Jumalan vanhurskaan tuomion käydä itseäsi kohti ja annat sen särkeä kaiken salaisenkin itsekerskauksen. Tämä kaikesta omahyväisyydestä riisuttu syyllisyyden tunto juuri puuttuu »Itkumuurin» vieressä itkijöiltä, Omarin moskeian »tohvelikultin» kunnioittajilta ynnä Pyhän haudan kirkon kuvainpalvojilta. Ja sepä se tekee välimatkan heidän välillään paljon lyhyemmäksi kuin mitä he itse luulevat. Ja mikäli tuo vilpitön ja ehdoton syyllisyyden ja kelvottomuuden tunto puuttuu meiltä, evankelisilta kristityiltäkin, kytkee se meidätkin kiinni Itkumuurin ja Omarin moskeian edustamaan omahyväiseen vanhurskauteen ja siitä seuraavaan Herran tuomioon.

Mutta mikäli Herra saa meidät tunnoissamme särkymään ja vaikenemaan hänen tuomionsa alla, se vaikuttaa vapauttavasti, kun tuomittuna, kaikesta itsepuolustelusta luopuen, tartumme sen Kristuksen lupauksiin, jonka Jumala »meidän edestämme teki synniksi, jotta me hänessä tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi.»

Sieltä kautta saamme myös keskinäisessä elämässä anteeksiantavan ja suvaitsevaisen sydämen toisiamme kohtaan, niin ettemme tappele Itkumuurin vierellä emmekä Jeesuksen syntymäpaikalla, kuten molempain katolisten kirkkojen edustajat Betlehemin kirkoissa tekevät. Ja kuta enemmän yksityiselämän oloissa harjoittelemme anteeksiantavaisuutta ja luopumista oman vanhurskauden vaatimuksista meitä loukattaessa, sitä selvemmin näemme Jumalan tuomiot vanhurskaiksi ympärillämme.

Siten myös omalta osaltamme joudutamme edellä mainittua suurta Adventtiaikaa, jolloin väärän profeetan puolikuu ainiaaksi poistetaan pyhästä maasta »vanhurskauden vesan» voimalla ja Vanhan Liiton valittu kansa, Kristusta ylistäen ja palvoen, täyttää ja asuttaa pyhän maan, tunnustaen ristiinnaulitun kuninkaansa hallittavana todeksi myös tekstimme viimeisen sanan: »ei ole Daavidilta puuttuva miestä, joka Israelin huoneen istuimella istuu.»

Jerusalem, sä uus' ja ylhäinen, sä linna Jumalan!
Sun tykös taas mä katselen ja huokaan, halajan.
Sun tykös toivon siivin, kuin lintu, lentää saan,
Sun ihmemaahas liidän, vienohon, valoisaan.

KUMOUSTA JA KUMOUSTA.

Miksi nurisee ihminen eläessänsä? kukin nuriskoon syntiänsä vastaan!
Koetelkaamme ja tutkistelkaamme teitämme ja palatkaamme Herran tykö!

Jerem. val. 3: 39, 40.

Kehityskö vai kumous?

Kumpaako tietä saadaan loppumaan se nurina, jota maailma on täynnä?

Turhaa väittelyä kaikki siitä saakka, kun paratiisissa tehtiin kapina ja ihmissydämeen asettui peto. Tyytymättömyyden tyydyttäminen luonnollisin apukeinoin, ihmisiä tai oloja kehittämällä, ulkonaisia epäkohtia korjaamalla, on hyvä harrastus. Jotakin silläkin on voitu ja voidaan aikaan saada. Ja uskovaisilla voisi usein olla siinä suhteessa paljon oppimista tämän maailman ihmisiltä. Itse Jeesus huomauttaa, että »tämän maailman lapset ovat suhteessaan omaan sukukuntaansa älykkäämmät kuin valon lapset», Luuk. 16: 8.

Mutta turha on toivoa, että ihmisten nurina loppuisi minkäänlaisilla ihmiskeinoilla. Heiketä se voi hetkeksi ja siirtyä toisista joukoista toisiin, niin että kumous lykkäytyy. Mutta ennemmin tai myöhemmin nurina kuitenkin vie kumoukseen ja kumous — nurinaan. Siinä kansojen historian kiertokulku. Eipä kumma, että profeetta tekstissämme ihmetellen kysyy: »miksi nurisee ihminen eläessänsä»?

Mutta kun profeetta jatkaa: »Kukin nuriskoon syntejänsä vastaan», viittaa tämä ensinnäkin siihen, että on kahtalaista nurinaa ja kahtalaista kumousta. Ja kokemus vahvistaa sen.

Yhtäältä nousee äänekäs tai äänetön huuto taivasta kohti: Jos Jumala on olemassa, jos hän on todella viisauden, rakkauden, vanhurskauden ja kaikkivallan Jumala, miksi hän sallii vääryyden, valheen ja väkivallan menestyä? Miksi minun täytyy olla tällaisissa surkeissa oloissa? Miksi tuo ja tuo ihminen saa olla minulle kiusahenkenä? Ja miksi nuo ja nuo saavat aina vain kulkea kukkasten ja ruusujen päällä? Mistä heillä on siihen parempi oikeus kuin minulla?

Tämä on pohjasävel useimpien nurinassa, kadehtijoiden ja kadehtittujen. Ja tämä vie kumoukseen, yksilölliseen, yhteiskunnalliseen tai valtiolliseen. Eikä se asiaa paranna, jos naamioimme tämän kumouksellisen mielemme hengellisillä harrastuksilla. Kapina kuin kapina, olipa se millä asteella tahansa, olipa se uskonnolla verhottu tai törkeästi uskonnoton.

Siinä voi olla esiintymistavassa, toimintatavassa yhteiskunnallista eroa, mutta Jumalan valtakunnan kannalta ei mitään muuta kuin että uskonnon verhossa liikkuva napina saa kovemman tuomion. Joka tapauksessa, niin toisille kuin toisillekin huudahtaa profeetta ihmetellen, surkutellen: »miksi ihminen nurisee eläessään»?

Tiedä, ystäväni, että jokainen nurisevan tyytymättömyyden sana, minkä suustasi päästät, paisuttaa ympäristösi nurinaa ja kypsyttää kumouksellista väkivaltaa yhtä varmasti kuin pieninkin suureen jokeen laskeva puronen osaltaan paisuttaa keväisin tuon joen väkivaltaiseksi luonnonvoimaksi.

Ja sitten. Mikä häväistys sinun nurinasi on sen Jumalan nimelle, jota pidät huulillasi ja jonka armosta ehkä kerskaat! Mikä hirveä myrkky se on tappamaan sielussasi jo ehkä alkaneen Jumalan työn! Mikä jäätävä vihuri se on kuivaamaan Herran uudetkin armontarjoukset! Ja itse Jeesushan muistuttaa, että et nurisevalla murheellasi saa »ikääsi kyynäränkään vertaa jatketuksi», etkä »yhtäkään hiusta valkeaksi etkä mustaksi.» Miksi siis nurisee ihminen eläessään? Niin, miksi?

No mutta, sanot ehkä, eihän minulle siitäkään ole mitään hyvää, jos olen nurisematta. Oletpa tavallaan oikeassa. Ehkä ei kukaan sinua siitä kiitä, jos olet osaasi tyytyväinen ja vähästäkin kiitollinen. Ehkä sinua ei ollenkaan edes huomata. Eivät sanomalehdet sellaisesta saavutuksesta mitään mainitse. Niiden mielestä kohottavat kansakunnan hyveellisyyttä paljon enemmän nyrkkeily- ja potkimis-kilpailut, joista täytyy joka numerossa monia palstamääriä kertoa.

Voipipa sinulle, kiitollinen, vähään tyytyväinen ystäväni, käydä paljon pahemminkin. Kahleisiin kytketty Paavali vakuutti iloisin mielin: »minä olen oppinut oloihini tyytymään — — — niukkuudessa — — — runsaudessa — — — ravittuna — — — nälkäisenä — — —.» Mutta tämäkin herätti toisissa *uskovaisissa* vain kateutta ja riidanhalua, — *nurinaa* siis, niin että he tahtoivat lisätä murhetta hänen kahleisiinsa, Filip. 1: 15—17; 4: 11—12.

Niin voi käydä. Eikä siis kysymys ole siitä, nuristako vai olla nurisematta. Tarvitsemme jotakin enemmän kuin nurinan lakkaamista. Tarvitsemme takeet, ettei nyt tällä hetkellä vaiennut nurinamme uudistu jälleen seuraavalla hetkellä, pitkittyäkseen entistä pahempana. Tarvitsemme sieluumme aivan uuden elämän panoksen nurisevan, häijyn ja pahanilkisen sydämemme syvyyteen pitämään tämän nurisemishalua kurissa. Me emme voi saada lihallisen sydämemme juonitteluhalua lopetetuksi. Se seuraa meitä suureksi murheeksemme niinkauan kuin elämme. Mutta me voimme saada sen alaspainetuksi sikäli kuin Herra saa meidän päällemme pukea voimaa korkeudesta, Luuk. 24:49.

Tämän panoksen oli Paavali sieluunsa saanut. Eikä hän olisi sitä vaihettanut mihinkään tämän maailman arvoihin, ei, vaikka ne olisi kaikki tarjottu. Ja samassa mielessä huudahtaa jo psalmiveisaajakin: »Kun sinä Herra olet omani, en mistään maan päällä huoli. Vaikka ruumiini ja sieluni nääntyisivätkin, on Jumalani kuitenkin sydämeni kallio ja osani iankaikkisesti», Ps. 73: 25, 26.

Yksi asia on vielä selvä. Kun kuulemme apostolin edelleen vakuuttavan: »Olemme ylenpalttisessa ilossa kaikessa meidän vaivassamme;» kun kuulemme hänen Filipin vankilassa jalkapuussa viruen, selkä verille hakattuna, veisaavan ylistysvirttä Jumalalle, ymmärtää tyhmäkin, että tämä ei ole minkään luonnollisen kehityksen tulos. *On tapahtunut täydellinen kumous*, mutta toisenluontoinen kuin edellä viitatut, tämän maailman kumousliikkeet ovat.

Henkivallat ovat murskanneet henkivaltoja. Väkevämpi on riistänyt väkevältä aseet. Kristuksen ristin voima on ihmeitä tehnyt, se voima, josta Paavali osaltaan tunnustaa: »Kaukana olkoon minusta, että kerskaisin muusta kuin Herramme Jeesuksen Kristuksen rististä, jonka kautta maailma on ristiinnaulittu minulle ja minä maailmalle.» Gal. 6: 14.

Ihmeellinen kumous! Peto ja kapinoitsija sydämessä on kukistettu. Kokonainen maailma on särkynyt. Aivan uusi maailma, uusi luomus on syntynyt — syntynyt sydämessä, ajatuksissa, tahdossa, vaikuttimissa, päämäärissä. Koko ulkonainen maailma on entisellään ja kuitenkin on kaikki muuttunut. Lumous on haihtunut. Tappiot näkyvät voitoksi, häpeä kunniaksi, köyhyys rikkaudeksi, murhe iloksi.

En tiedä, haluatko, ystäväni, tämän kumouksen valtaan joutua. Mutta sen tiedän, että Herra, joka on sinut verellänsä ostanut, on kaiken kautta sinua tähän kumoukseen ajanut. Hän yksin voikin sen aikaan saada. Hän on sinua yhäti kiinni tavoitellut, saadakseen yliotteen. Hän tekee nytkin työtänsä sydämessäsi. Sen takia on tuntosi rauhaton. Sen takia et voi viihtyä entisessä tilassasi. Se on Herran armokäden kosketusta ja merkki siitä, että taivasten valtakunta on sinua lähestynyt.

Yhtä Herra vain odottaa sinulta. Sitä, jota profeettakin, huutaessansa: »Kukin nuriskoon syntiänsä vastaan — — — ja palatkaamme Herran tykö.» Tahdotko antautua *tähän nurisemiseen*, tunnustamaan tinkimättä, juonittelematta: mi-

nun syntini on kaikkien kärsimysteni syy, minun syntini, minun syntini!

Tämä tunnustus päästää irti kumouksen, *sen, jonka Herra tekee sinussa* — tuon toisen kumouksen tukahduttamiseksi, sydämellesi ihanaksi synninpäästöksi, elämällesi uudeksi ylösnousemusvoimaksi ja maailmalle — pahennukseksi, hulluudeksi ja nurinaksi.

Herra on kaikkia meitä ollut monin tavoin siunaamassa ruumiin ja sielun puolesta. Kun vain Herra saa silmämme avata, tekemällä vallankumouksen sielussamme, niin sekin, joka ei ennen mitään Herran hyvyyttä nähnyt, näkee sitä sitten aivan samoissa elämänsä oloissa niin paljon, että joutuu yhäti Herraa ylistämään siitä. Joutuu psalmiveisaajan kanssa itse kehoittelemaan sieluansa: »Kiitä, sieluni, Herraa, ja kaikki, mitä minussa on, hänen pyhää nimeänsä! Kiitä sieluni, Herraa, äläkä unhota mitään, mitä hän on sinulle hyvää tehnyt.»

Mutta voi kuinka paljon valtavampana kuuluu Herran korvissa toinen sävel täältä maailmasta! Herra kuvaa sitä jo Vanhan Liiton kansalle profeetta Malakian kautta: »Minä rakastin teitä, sanoo Herra. Mutta te sanotte: missä rakastit meitä», Malak. 1: 2.

Missä rakastit meitä? Tämä syyttävä kysymys, tämä Jumalan rakkauden olemattomaksi julistaminen makaa kuin talvinen routa lukemattomien ihmisten sydämissä kätkettynä. Ja siitä se jumalattomuuden nurina ja kumousliike lähtee, kumousliike ei vain ihmisiä, vaan myös Jumalaa vastaan. Se nousee yhäti Jumalan istuinta kohti kuin suurien vesien pauhu, tuo kapinaliike, jonka johdosta jo psalmiveisaaja ihmetellen ja surkutellen huudahtaa: »miksi pakanat pauhaavat ja kansat turhia miettivät — — — Herraa ja hänen voideltuansa vastaan», Ps. 2.

Ja voi kuinka monin tavoin tämä kapinoiminen Herraa vastaan ilmenee! Eri tavalla eri yhteiskuntaluokissa. Eri tavalla eri kirkkokuntien piirissä.

Tämä kristillisten pakanoitten pauhaaminen koituu myöskin hirvittäväksi kärsimykseksi niille, jotka heidän kumoushengestään luopuen ovat Herran Jeesuksen »kumoushengen» valtaamiksi joutuneet. Aikojen lopun lähetessä nuo kärsimykset tulevat antikristuksen vaikutuksesta yhä lisääntymään niille, jotka Jeesuksen Hengen herättäminä ja uudistamina kieltäytyvät ottamasta merestä nousevan, kumouksellisen pedon merkkiä otsaansa ja oikeaan käteensä.

Mutta tuo kärsimyksen aika on, Herran ilmoituksen mukaan, lyhennetty valittujen tähden, niiden, jotka jatkuvasti jokapäiväisessä parannuksessa nurisevat omia syntejänsä vastaan, pesten vaatteensa Karitsan veressä. Niiden leimaaminen Jumalan sinetillä on edelleen käynnissä. Niiden luvun täyttymistä odottaa Herra. Siksi seisoo vielä nuriseva maailma. Siksi odottaa Herra sinuakin. Turhaanko odottaa? Turhaanko kehoittaa profeetta tekstissämme: »Palatkaamme Herran tykö!»

Ei auta meitä suru suuri, ei hyödytä myös valitus,
Ja kärsimättömyys on juuri sun' kuormalles' vaan rasitus;
Vaikeemmaks' vaan käy vaivamme,
Mit' enemmän me suremme.

Paremp' on vähän vaivaa kantaa, tyytyen siihen toivossa,
Mit' Isä rakas, laupias antaa lapsilleen tahtoo armosta;
Ei Isältämme taivaassa
Tarpeemme ole salassa.

Hän tietää avun ajan parhaan, neuvons' on aina viisahin.
Myös sydämemme halun hartaan kyll' tuntee Isä rakkahin;
Näin ennättäin hän tullessaan
Tuo avun, rauhan autuaan.

KIVISYDÄMET JA UUSI HENKI.

Ja minä vihmon teidän päällenne puhdasta vettä, niin että te puhdistutte; kaikista saastaisuuksistanne ja kaikista roskajumalistanne minä teidät puhdistan. Ja minä annan teille uuden sydämen, ja uuden hengen minä annan teidän sisimpäänne. Minä poistan teidän ruumiistanne kivisydämen ja annan teille lihasydämen. Henkeni minä annan teidän sisimpäänne ja vaikutan sen, että te vaellatte minun käskyjeni mukaan, noudatatte minun säännöksiäni ja pidätte ne.

Hesek. 36: 25—27.

Ihmiskunnan historia on suurelta osalta kirjoitettu verellä ja kyynelillä sentähden, että ihmiskunta on koottu kivisydämistä, joista teksti puhuu. Ihmiskunta on omilla ponnistuksillansa päässyt ihmiselämän eri aloilla moniin suuriin saavutuksiin, joille on annettava hyvän nimi. Mutta niihin saavutuksiin ei kuulu kivisydämien uudesti syntyminen. Kuinka paljon kerskataan ihmisviisaudesta ja ihmisvoimasta ja kuinka turhanpäiväinen se kuitenkin on!

Eihän kaikki ihmisviisaus ja ihmisvoima yhteen koottuna pysty tekemään yhtä pienimmistäkään Jumalan luomistöistä. Ei pysty tekemään yhtä heinänkortta eikä maan matosta, jonka tuolla kedolla jalkoihimme tallaamme. Kuitenkin luulevat tämän maailman viisaat voivansa viisaudellaan parantaa maailman ja muuttaa ihmissydämet. Luulevat voivansa ilman Jeesusta tehdä suuremman ihmetyön kuin mitä Jumala on voinut.

Ei edes Jumala, joka maailman loi, voinut uudestaan luoda yhtään ainoaa langennutta ihmissydäntä ilman Jeesuksen ihmiseksi tulemista, ei ilman Jeesuksen kärsimistä, kuolemaa ja ylösnousemista.

Tuskinpa profeetta Hesekiel itsekään täysin käsitti, että hänen profetiallaan oli niin ihmeellinen ja niin kauas ulottuva kantavuus, millaiseksi se kirkastui Uuden Liiton ensimmäisenä Helluntaina. Silloin tapahtui kivisydämien uudistuminen. Yliluonnollinen Jumalan rakkaus ja veljesrakkaus täytti sydämet. Ei tarvittu vankiloita, ei poliisivaltaa, ei käräjäpaikkoja eikä edes lakipykäliä sosiaalisen siveysopin tehostamiseksi. Ei ollut myöskään uskon riitoja eikä oppitaisteluja. Tuhansiin nousevassa seurakunnassa oli »sydän ja sielu yksi, eikä yksikään heistä sanonut omakseen mitään siitä, mitä hänellä oli, vaan kaikki oli heillä yhteistä», Apt. 4: 32.

Ei olisi ihmeteltävää, jos Vanhan Liiton uskovaiset eivät olisi täysin ymmärtäneet tuon Hesekielin profetian toteutumista eikä myöskään, että sitä varten, Helluntai-ihmeen tapahtumista varten, täytyi ensin Pitkäperjantain ja Pääsiäisen ihmeiden Messiaan elämässä tapahtua ja että ainoastaan niistä annettujen hämärien lupauksien turvin he saattoivat pelastetuiksi tulla.

Mutta sitä on enemmän ihmeteltävä, ettei tuota kaikkea vielä nytkään tahdota kristikunnan piirissä uskoa eikä ymmärtää, vaikka nuo pelastushistorian ihmetapaukset ynnä niiden ja ainoastaan niiden synnyttämä Kristuksen seurakunta on jo kaksi tuhatta vuotta ollut elävä todellisuus. Kuinka surullista on, että on jumaluusoppineitakin, jotka uskottelevat Helluntain mahdolliseksi ilman Pitkäperjantaita ja Pääsiäistä! Uskottelevat voivansa uudistaa ihmiskunnan sen yhteiskunnalliset ja valtiolliset olot, vaikka Kristuksen risti on heille pahennus ja hulluus ja hänen ylösnousemisensa voima tuntematon.

Kuinka synkeä onkaan tuo pimeys! Kuinka paljon on »kivisydämiä» vielä pysynyt muuttumatta!

Ja kuinka paljon näitä kivisydämiä on niidenkin piirissä, jotka kaikki profetiat ja kaikki Raamatun sanat lujasti todeksi uskovat ja niiden puolesta kiivailevat Raamatun silpojia vastaan! Kiivailevat kivisydämin, samoin

kuin Hesekielin kansalaisetkin kiivailevat Raamattunsa puolesta.

Mutta kiitos Helluntain Herran! Hänen kutsunsa kuuluu vielä. Hän julistaa toisen profeetan kautta: »Vartija sanoo: aamu tulee ja tulee yökin. Jos kysytte, niin kysykää. Palatkaa, tulkaa», Jes. 21: 12.

Palatkaa, tulkaa! Niin huutaa Herra. Ja tämän kutsun painosta, jonka tehona on Pitkäperjantain ja Pääsiäisen jumalallinen luomisvoima ja luomisrakkaus, voi Helluntaiihme vielä uudistua ja uusi luomus syntyä. Ihmiset voivat vielä tulla siirretyiksi pimeydestä valoon ja saatanan vallasta Jumalan tykö. Voivat »kivisydämen» sijaan saada sen uuden sydämen ja uuden Hengen, josta tekstimme puhuu.

Siitä on takauksena se, että ensimmäisen Helluntain Hengen vuodatus on siitä saakka jatkunut ja tuon tuostakin erityisemminkin voimansa osoittanut. Koko kristillisen kirkon olemassaolo jo todistaa sen, samoinkuin yhä jatkuva kristillinen lähetystyö, evankeliumin vieminen aina uusiin maihin ja uusien kansojen keskuuteen.

Tosin siinä on usein käytetty toisenlaisia aseita kuin Pyhän Hengen. Voi kuinka usein inhimillinen viisaus ja virkamahti ynnä maalliset, lihalliset puoluepyyteet ovat häpeällisellä tavalla näytelleet suurta osaa Jumalan valtakunnan pyhällä alalla! Onpa niitä asioita ajettu veristen uskonsotienkin kautta siitä alkaen, kun Pietari pani Getsemanessa toimeen kirkon ensimmäisen uskonsodan, huitoen miekalla Jeesuksen kiinniottajia.

Kuinka useasti ja kuinka monessa muodossa ovatkaan Kristinuskon asioissa kivisydämet iskeneet kivisydämiä vastaan! Ja yhtä usein on joko julkean pakanuuden merkeissä tahi elävän Jumalan nimen varjossa ollut »roskajumalat» palvottavana, josta Herra tekstimme mukaan juuri tarkoittaisi sydämet puhdistaa.

Mutta se juuri, ettei tuo inhimillinen lihan tuli ole voinut tuhota Jumalan valtakunnan työtä maailmassa, osoittaa Helluntaihengen vaikutuksen tehoa. Huolimatta ihmisten

harhailuista ja Jumalan työntekijäin lihallisista heikkouksista on Helluntaihenki voittoja voittanut kivisydämien särkymiseksi ja uudistumiseksi pimeyden ja kuoleman varjojen maassa.

Kuinkapa voisi salata noita pitkiä, synkeitä aikoja, jolloin paimenet ja lauma ovat nukkuneet hengellisen kuoleman unta ja vaeltaneet julkisissa lihan töissä tai järkeisopin tai petollisen ihmishurskauden lumoissa. Mutta se on suurempi ihme kuin maailman luominen, että keskelle kuoleman kenttiä on aivan odottamatta puhaltanut Helluntaihengen tuulenpuuska. Kuolleet luut ovat alkaneet liikkua. On alettu joukoissa kauhistuneina ja vavisten kerrata ensimmäisen helluntaiherätyksen kysymystä: »mitä meidän on tekeminen?»

Salat ovat tulleet julki. On alettu särkynein sydämin tunnustaa syntejä Jumalalle ja toinen toiselleen. Ennen-Jumalaa vastaan kapinoineet alkavat Jaakopin kanssa itkien hänen armahdustaan ja siunaustaan rukoilla, tehden siinä mielessä »taivasten valtakunnalle väkivaltaa.» Keskinäinen rakkaus anteeksi pyytämisessä ja anteeksi antamisessa, kärsivällisyydessä ja toisten kuorman kantamisessa samalla ilmenee. Luettu, saarnattu ja veisattu sana tuntuu niin uudelta kuin sitä ei olisi koskaan ennen kuultu. Kristuksen sovintoarmosta iloitaan, ja Herran käskyt eivät tunnu enää raskailta.

Tällaisia herätyksen aikoja on kirkon Herra tämän tästäkin seurakunnille armolahjana antanut. Ne ovat Herran Hengen vuodatusta »kaiken lihan yli.» Ne ovat tekstimme sisältämän Jumalan lupauksen toteutumista: »minä annan teille uuden sydämen ja uuden hengen minä annan teidän sisimpäänne; minä poistan teidän ruumiistanne kivisydämen ja annan teille lihasydämen. Henkeni minä annan teidän sisimpäänne ja vaikutan sen, että te vaellatte minun käskyjeni mukaan, noudatatte minun säännöksiäni ja pidätte ne.» Näin on tapahtuva vielä Hesekielin omankin kansan, Israelin kansan, keskuudessa, johon tämä profetia

lähinnä tähtää ja josta 19:nnessä luvussa olemme lähemmin puhuneet.

Älkäämme valitelko ja vaikeroiko, ettei nykyään tuollaisia uusia, laajempia herätyksiä kuulu eikä näy, niin kipeästi kuin niitä sosialisten olojenkin järjestäjänä kaivattaisiin. Ennemmin iloitkaamme ja kiittäkäämme Herraa siitä, että maailman ja saatanan hyökkäävää rintamaa vastassa on vielä sentään Jumalan valtakunnan työ käynnissä. Ja joskin uusi pakanuus sekä porvari- että työläismaailmassa valheen kaikin voimin ja lumouskeinoin nostaa rohkeasti päätänsä, on myöskin Helluntailiekkejä monilla linjoilla palamassa, ja vartiotulia sytytetään ja vaalitaan.

Ennen kaikkea Jeesuksen oppilapsina kiittäkäämme Herraa siitä, ettei hän meitä itseämme ole jättänyt rauhassa makaamaan synneissämme, vaan on tehnyt tuntomme niin levottomiksi, että on yhäti käytävä niitä kantamaan hänen eteensä, hänen puhdistettaviksensa.

Ja vielä. Käytkö, itseäsi tuomitseva ystäväni, Herran lupauksiin kiinni? Muistatko synneistäsi raskautettuna, että sinä pyhänä ja pahana, kylmänä ja kuumana, jumalisena ja jumalattomana olet Jumalalle otollinen vain sen Pitkäperjantaiuhrin kautta, minkä Herra Jeesus on Jumalalle uhrannut? Niinkuin apostoli sanoo: »Yhdellä uhrilla on hän iankaikkisesti täydelliseksi tehnyt ne, jotka pyhitetään.» Onko sinulla halu Jumalan lakiin sisällisen ihmisesi puolesta? Onko jokapäiväinen huutosi Herran puoleen, että hän lisäisi sinulle uskoa, toivoa, kärsivällisyyttä ja Pyhän Henkensä hallitusta? Onko sinun silmissäsi muiden kristillisyys parempi kuin omasi, muiden rakkaus suurempi kuin sinun, muiden parannus, kilvoitus ja vaellus vakavampaa kuin sinun omasi? Onko itkusi ja valituksesi siitä, että olet niin huono isä, huono äiti, huono puoliso, huono sanankuulija, huono ystävä ja toveri? Onko Kristuksen risti ilosi, kunniasi, kerskauksesi? Onko vilpitön halusi voida tunnustaa Kristusta iloissasi, suruissasi, kärsimisissäsi?

Kuule! Tuo on Helluntai-ihmeen uudistumista.

Tuo merkitsee uutta luomusta, uuden sydämen ja uuden hengen omistamista, sitä varmemmin kuta raskaammin vanhan sydämesi häijyyttä ja uskottomuutta vaikeroitset. Hesekielin profetian toteutumista se on sinun kohdallesi, vaikka onkin niin, että näet toisen lain jäsenissäsi, joka sotii mielesi lakia vastaan ja vaikka joudut Herralle yhäti hätähuutoa nostamaan siitä, että löydät povestasi »kivisydämen». Tämä valitushuuto on jo Pyhän Hengen panos sielussasi ja osoitus siitä, että Herra on jo ottanut pois kivisydämen ja että Helluntai-ihme on tapahtunut. Olethan silloin juuri sillä kohdalla, josta Pietari Helluntaipäivänä Helluntai-Hengen vuodatuksen merkkinä todistaa: »On tapahtuva, että jokainen, joka huutaa avuksensa Herran nimeä, pelastuu», Aptk. 2: 21.

Ja olkoonpa niin, että sinä ympärilläsikin yötä näet ja sielussasi kyselet: »Vartija, paljonko on yötä kulunut?» niin sinä kuitenkin omalta osaltasi hätähuudoillasi valmistat Pääsiäispäivän nousua seurakunnallekin, vedät alas Hengen tulen uusien laajempien herätyksien syttymiseksi, jotka aikanaan suureen liekkiin leimahtavat sen Herran armosta, joka synnytti ensimmäisenkin Helluntaiherätyksen, sen, joka on suurempi ihme kuin maailman luominen.

Mutta Herran käsissä heräämättömyyttänsä ja sydämensä kovuutta itkevät, nuo, jotka ovat hulluja maailman silmissä, joutuvat vielä Herran Hengen elävöittäminä salattuina soluina valmistamaan uuden taivaan ja uuden maan ilmestymistä.

Ah tää kova sydämen' mult' ota pois,
Uus' sijahan luo Isä taivaan,
Uus' sydän, mi pyhä ja puhdas ois
Pois synnistä luopunut aivan!
Mua syntistä armahda, Herra!

O Jeesus sun veresi virrannut
On ristissä autuudekseni;
Suo, ettei ois turhaan vuotanut.
Näin huokaapi mun sydämeni.
Mua syntistä armahda Herra!

»MENE, MENE, TEKEL.»

Kuningas Belsatsar teki suuret pidot tuhannelle ylimyksellensä, ja joi viiniä näitten tuhanten kanssa.

Kun Belsatsar oli viinistä juopunut, käski hän tuoda ne kulta- ja hopea-astiat, jotka hänen isänsä Nebukadnesar oli ottanut Jerusalemin temppelistä, että niistä joisi kuningas ja hänen ylimyksensä, hänen puolisonsa ja jalkavaimonsa.

Niin tuotiin ne kultaiset astiat, jotka olivat otetut Jumalan huoneen pyhäköstä Jerusalemista, ja niistä joi kuningas ja hänen ylimyksensä, hänen puolisonsa ja jalkavaimonsa.

He joivat viiniä ja ylistivät kultaisia ja hopeisia, vaskisia, rautaisia, puisia ja kivisiä jumalia.

Sillä hetkellä ilmestyivät ihmisen käden sormet ja kirjoittivat vastapäätä kynttiläjalkaa kuninkaan linnan valkeaksi sivutulle seinälle; ja kuningas näki sen käden, joka kirjoitti.

Silloin muuttuivat kuninkaan kasvot, ja hänen ajatuksensa peljättivät häntä ja hänen lanteittensa nivelet hervottuivat ja hänen polvensa vapisivat.

Ja kuningas huusi äänekkäästi, että lumoojat, Kaldealaiset ja tähtien tutkijat tuotaisiin. Ja kuningas puhui ja sanoi Babelin viisaille: »se ihminen, joka lukee tämän kirjoituksen ja ilmoittaa minulle sen selityksen, puetetaan purppuralla ja saa kultakäädyt kaulaansa ja on kolmantena valtakunnassa hallitseva.»

Silloin tulivat kaikki kuninkaan viisaat, mutta he eivät taitaneet kirjoitusta lukea eikä sen selitystä kuninkaalle ilmoittaa.

Niin kuningas Belsatsar kovin peljästyi ja hänen kasvonsa muuttuivat; ja hänen ylimyksensä hämmästyivät. — — — —

Ja tämä on se kirjoitus, joka on piirretty: mene, mene, tekel, ufarsin (luettu, luettu, punnittu ja jaettu).

Tämä on sanan selitys: luettu: Jumala on lukenut valtakuntasi ja on sen lopettanut.

Punnittu: sinä olet vaa'alla punnittu ja liian keveäksi havaittu.

Dan. 5: 1—9, 25—27.

Jumalan vaakaan punnittavaksi on meidän kaikkien pakostakin jouduttava. »Sillä meidän kaikkien on ilmestyminen Kristuksen tuomioistuimen eteen, jotta kukin saisi sen mukaan kuin hän ruumiissaan tehnyt on, oli se hyvää tahi pahaa», 2 Kor. 5: 10.

Tuohon vaakaan joutuessaan havaittiin Babelin kuningas Belsatsar niin keveäksi, että joutui Jumalan hylkäystuomion omaksi. Ja samoin on käynyt monen muun hänen jälkeensä, ei vain pakanakunnassa, vaan myös kristikunnan piirissä, vaikkakaan ei armon aika ole katkennut kaikilta samalla tavalla kuin Belsatsarilta, josta kertomus kuuluu, että, tuon tekstissä mainitun näyn jälkeen, »samana yönä murhattiin Belsatsar, kaldealaisten kuningas, ja Darius Mediläinen sai valtunnan.»

Niinhän se Herran tuomio oli iskenyt Herran omaan kansaankin, Israeliin, joka myös Herran vaa'alla punnittuna oli niin köykäiseksi havaittu, että Nebukadnesar Babelin kuningas, ennen Belsatsaria, oli hävittänyt Jerusalemin ja tuonut suurimman osan juutalaisia vankeina Babeliin, sittenkun oli ensin kuljettanut sinne ryöstösaaliina Jerusalemin kaikki rikkaudet ynnä myös temppelin erinomaisen kallisarvoiset kaunistukset ja jumalanpalvelukseen kuuluvan kaluston.

Jos Belsatsaria kohdannut Jumalantuomio Israelin Jumalan ja hänen ilmoittamansa uskonnon pilkkaamisesta on järkyttävä, on vielä enemmän vaarinotettava se hirvittävä kohtalo, minkä alaiseksi Israel, Herran oma kansa, oli tuon mainitun valtakuntansa häviön kautta joutunut. Tämä hävityshän oli Jumalan tuomio siitä, että tuo kansa oli Jumalansa hyljännyt.

Juutalaiset eivät olleet temppelinsä pyhiä astioita häväisseet siten kuin Belsatsar juhlavierainensa teki. He olivat ulkonaisesti antaneet kaikille jumalanpalveluksensa välineille niille kuuluvan uskonnollisen kunnioituksen. Mutta heidän uskontonsa harjoitus oli jo kauan siellä kotimaassa

ollut paljasta kuollutta muotojen palvomista, johon oli vielä yhä enemmän yhdistetty pakanakansojen epäjumalain palvelusmenoja. Luonnollisesti oli sitä mukaa myöskin pakanain synnillinen elämä himoineen ja haluineen vallannut ihmisten harrastuksissa suurimman osan, ulkonaisista jumalisuuden harjoituksista huolimatta. Valtakunnan hävityksen edellä vaikuttaneitten profeettain Jesaian, Jeremian y. m. kirjoitukset osoittavat sen.

Sen vuoksi, ennenkuin surkuttelemme Belsatsaria, on surkuteltava Herran kansaa, joka oli uskonnollisuudessaan vajonnut niin syvälle alennuksen tilaan ja joka silloinkin vielä, kun Belsatsar Israelin Jumalaa pilkkasi temppelin pyhiä astioita häväisemällä, kantoi tästä suuremman vastuun kuin Belsatsar.

Samoin on nytkin kaiken kristinuskoa vastaan kohdistetun pilkan kuuluessa ensiksi käytävä tuomion alle kaikkien niiden, jotka tahtovat käydä uskovaisista eli Herran palvelijoista. On muistettava Paavalin sana: »teidän tähtenne häväistään Jumalan nimi pakanain seassa» ynnä Jeesuksen sana: »Te olette maan suola, mutta jos suola käy mauttomaksi, millä se saadaan suolaiseksi? Se ei enää kelpaa mihinkään muuhun kuin pois heitettäväksi ja ihmisten tallattavaksi.» Niin oli käynyt Israelille. Niin voi käydä meillekin. »Sillä aika on tuomion alkaa Jumalan huoneesta», 1 Piet. 4: 17.

Sen vuoksi ei meille, Jeesuksen tunnustajina, ole Belsatsarin suhteen ensi sijassa tärkeää surkutella hänen harjoittamaansa törkeää Jumalan pilkkaa ja siitä seurannutta tuomiota. Paljon tärkeämpää ja onnellisempaa meille on käydä Herran kasvojen edessä kysymään: onko minun kristillisyyteni niin hengetöntä ja suolatonta, että olen jollekulle vierellä olevalle antanut aihetta kristinuskon halveksimiseen, kuten juutalaiset olivat antaneet aihetta Belsatsarille.

Kyllä kirkon piirissä elävä, jumalaton maailma, jota Belsatsar hoviväkinensä myös edustaa, voi halveksien

nauraa ja pilkata myös kaikkein uskollisimpiakin Herran tunnustajia ja hylätä heidän »suolaisen» tunnustuksensa, hakien siinä aina jotakin moittimisen syytä. Siten oli Belsatsarkin halveksinut Danielin jumalisuutta ja sen vuoksi syrjäyttänyt hänet siitä korkeasta valtiollisesta virasta, johon Nebukadnesar oli hänet korottanut sen jälkeen kuin Daniel oli selittänyt hänen ihmeelliset unensa ja ilmoittanut, että tämä hänen kykynsä oli erottamattomassa yhteydessä sen kanssa, että hän oli elävän Jumalan palvelija. Mutta maailman täytyy sittenkin sisimmässään kunnioittaa pilkkaamaansa Danielin kaltaista Herran palvelijaa.

Ja senluontoisen maailman pilkan voivat Herran uskolliset palvelijat Herransa voimalla helposti kestää siten kuin sen Danielkin kesti, joka ei ruvennut, Belsatsarin häntä vieroessa, muuttamaan uskonnollisuuttansa kuninkaalle mieluisemmaksi eikä alentunut tinkimään mitään Jumalanpelkonsa vaatimuksista; vielä vähemmän hän kävi kuningasta imartelemaan Jumalan kunnian kustannuksella, vaikka tahtoikin muutoin kaikessa olla kuninkaan nöyrä palvelija. Kyllä meidänkin, kristittyinä, on opittava tekemään itsemme kaikille kaikeksi ja alentumaan jokaisen palvelijoiksi ja kelvottomimmankin kanssaihmisemme jalkojen pesijöiksi, kuten Mestarimme on esikuvan jättänyt. Mutta »aateluus» velvoittaa muuhunkin. Ei ole heitettävä päärlyjä sikojen eteen eikä pyhää koirille, ei ole uhrattava mitään Jumalan valtakunnan suurista arvoista siinä mielessä, että saataisiin kristinusko miellyttävämmäksi nykyaikaisille Belsatsarin veljille ja sisarille. On ennen Danielin kanssa jäätävä syrjään yksityisistä, yhteiskunnallisista, valtiollisista ja kulttuurielämän harrastuksista, joissa uudenaikaisen pakanuuden panokset nostetaan sellaiseen kunniaan, joka kuuluu yksin elävälle Jumalalle.

On Kristuksen seuraajina opittava Danielin kanssa puhumaan ja vaikenemaan, hyökkäämään ja syrjäytymään. Ja ennen kaikkea on opittava Danielin kanssa katkeroitumatta

luopumaan kaikista kunniasijoista ja valta-asemista, silloin kun maailma tai »viekkaat veljet» maksavat meille palkkaa siitä, että olimme koettaneet Herran totuutta tunnustaa siten, että heidän vilpillisyytensä tai mielivaltaisuutensa on jollakin tavoin paljastunut.

Danielin näennäinen alennus ja heikkous Belsatsarin hyljättynä ministerinä merkitsi taasen kerran hänelle Jumalan vaakaan astumista. Ja siellä yksinäisyydessään Herran edessä itseänsä tutkien ja hänen armossaan uudistuen valmistui hän Jumalan ajan tultua astumaan jälleen Belsatsarin eteen sellaisena kuin hänet tässä samassa luvussa tapaamme.

Kerrassaan hämmästyttävä on se rohkeus ja lahjomaton vanhusrkaus, jolla Daniel paljastaa Belsatsarille hänen kevytmielisen jumalattomuutensa ja kirkastaa hänelle vastuunalaisuuden sitä suuremmaksi, kun hänen piti muistaa se nöyryytyksen koulu, jonka taivaan Jumala Nebukadnesarilla käytti hänen ylpeytensä rankaisemiseksi. Ankarampaa, tehoisampaa parannussaarnaa kuin tämä Danielin pitämä puhe tämän 5:nnen luvun 17—28 värsyissä ei liene maailmassa koskaan pidetty.

Mutta voi kuinka harvassa on niitä Herran palvelijoita, jotka Danielin kanssa antautuvat Herran vaakaan valmistettaviksi, niin että kukin asemassaan, Herran ajan tultua, olisivat valmiiksi kypsytetyt puhumaan Danielin kieltä Belsatsarin nykyaikaisille veljille ja sisarille. Useimmat meistä vain omahyväisessä, farisealaisessa mielessä surkuttelevat tämän maailman pahuutta ja jumalattomuutta, ollenkaan tuntematta ja tunnustamatta siten kuin Daniel 9:nessä luvussa, että olemme itsekin huonolla kristillisyydellämme antaneet siihen aihetta. Eipä ole kumma, että Belsatsarien luku yhä lisääntyy ja että he yksilöinä ja seurapiireinä ylistelevät puheissaan ja kirjallisuudessaan heidän epäjumaliansa.

Ja sittenkin kaikki Belsatsarit, pienet ja suuret, tulevat saamaan hirvittävän tuomionsa sikäli, mikäli ovat laimin-

lyöneet astua etsikkoaikanaan Herran vaakaan punnittavaksi ja siten parannukseen taivutettavaksi.

Ensi katsauksessa tuntuu siltä kuin jos Belsatsarin pilkka olisi ollut puolustettavissa sen vuoksi, että Israelin Jumala oli jättänyt temppelin pyhät astiat kaldealaisten käsiin. Mikäs oli lähempänä kuin se ajatus, että Israelin Jumala oli heikko Jumala tahi ettei häntä ollenkaan ollut olemassa, koska hän oli jättänyt pyhäkkönsä ja palvojansa heidän vihollistensa käsiin.

Epäilemättä oli Belsatsarille niinkuin se on hänen nykyaikaisillekin henkiheimolaisilleen koko lailla vaikeata tehdä eroitusta itse uskonnon ja sen arvottomien tunnustajain välillä ja vaikeata ymmärtää, että myös kristinuskon siellä tai täällä ilmenevä häpeällinen alennuksen tila ei merkitse kristinuskon voimattomuutta, vaan sen tunnustajain vilpillisyyttä.

Mutta Herra itse auttaa tässä vaikeudessa sitä, joka alistuu Herran vaakaan punnittavaksi siinä merkityksessä ja silloin kuin Herra vaakaansa kutsuu. Se sama Herran käsi, joka tuona kohtalokkaana yönä ilmestyi kirjoitustansa kirjoittamaan »vastapäätä kynttilänjalkaa kuninkaan linnan valkeaksi sivutulle seinälle», oli jo ennenkin koskettanut Belsatsarin sydäntä ja pyytänyt siihen piirtää helppotajuisempaa kirjoitustansa.

Belsatsarilla oli omatunto, kuten muillakin pakanoilla, joista Paavali sanoo, että he »osoittavat, että lain toiminta on kirjoitettu heidän sydämiinsä, kun heidän omatuntonsa yhdessä todistaa ja heidän ajatuksensa keskenään syyttävät tai myös puolustavat heitä.» Jos Belsatsar olisi vuosien kuluessa sitä ääntä kuullut, olisi hän päässyt näkemään Jumalan käden liikkeitä omassa elämässään, historiassa ynnä isänsä Nebukadnesarin elämässä — johon Daniel viittaa — ynnä toisaalta Danielin elämässä, jonka elämä ja vaikutus Babelin valtakunnan ministerinä oli ollut kuin elävän Jumalan elävä raamattu.

Jos Belsatsar olisi ennemmin tahtonut ottaa vaarin *noista* Jumalan käden liikkeistä, olisi hän jo ennen myös vapaaehtoisesti astunut Jumalan vaakaan punnittavaksi, Jumalan eteen tilinteolle, synnintunnustukselle parannukseen pyrkimällä, kuten Nebukadnesar 4:nnen luvun kertomuksen mukaan teki. Siten olisi Belsatsar saanut, kuten Nebukadnesarkin sai, myös ymmärryksen ja uskon, että Israelin Jumala, Danielin Jumala, oli ainoa, kaikkivaltias ja vanhurskas Jumala ja että hän juuri oman kansansa uskottomuuden rankaisemiseksi oli jättänyt temppelinsä pyhät astiatkin kaldealaisten sotasaaliiksi. Siten olisi Jumalan pyhyys jäänyt pilkkaamatta. Ja siten olisi kauhun käsikin jäänyt seinälle ilmestymättä.

Samoin, kun maaherra Pilatus näki edessään Israelin kansan hylkäämän, rääkätyn ja häväistyn Jeesuksen, oli se hänelle kylläkin liian vahvaa ruokaa, liian vaikeatajuista uskontoa ilman muuta hyväksyttäväksi Jumalan korkeimpana ilmestyksenä. Mutta Jumalallinen ilmestys oli ennemmin kohdannut Pilatustakin paljon helppotajuisemmassa merkityksessä, hänen omantuntonsa äänessä hänen virkansa tehtävissä, ilman että Pilatus silloinkaan oli sitä Jumalan ääntä kuullut, kuten juutalaisten viittaukset Jeesusta tutkittaessa antavat meidän ymmärtää. Ja sen vuoksi tuli hänen Jeesuksen tutkimisen yhteydessä astua Jumalan vaakaan hirvittäväksi tuomioksensa. Niinkuin Jerusalemin temppelin häväisty, pyhä kalusto, tuli Belsatsarille, niin häväisty Kristus tuli Pilatukselle kauheaksi: »mene, mene, tekel.»

Mutta jos Pilatuskin olisi ennemmin alistunut Herran vaakaan punnittavaksi ja siten opetellut ymmärtämään Herran käden liikkeitä ja tunnustanut rikoksiansa omantuntonsa edessä, olisi hän saanut Jumalalta valon ja voiman tehdä kärsivän Jeesuksen suhteen aivan toisenlaisen ratkaisun, sellaisen, johon Herra häntä silloinkin vielä kutsui, kun hän omalla suullaan vakuutteli: en minä löydä yhtään syyllisyyttä tässä miehessä.

Vielä vähemmän voivat kristikunnan eriarvoiset ja erikarvaiset Belsatsarit puolustautua Jumalan edessä, jos eivät astu aikanaan Jumalan vaakaan punnittaviksi. Kuinka paljon valtavampia Jumalan ilmestyksiä heillä onkaan hyväksensä käytettävänä kuin mitä Belsatsarilla ja Pilatuksella oli. Kuinka eläviä ja voimallisia Herran todistuksia he voivat tavata joko lähempää tai kauempaa kirkon historiasta, siitä huolimatta, että toisaalta voivat nähdä paljon sellaista kristillisyyttä, joka syystä ansaitsee pilkatuksi tulla.

Toisaalta juuri se, että meillä, kristityillä, on kaikesta huolimatta niin paljon runsaammat, kirkkaammat ja ihanammat Jumalan ilmoitukset viljeltävänä kuin mitä Belsatsarilla oli, aiheuttaa sen, että pienempikin Jumalan pilkka kuin Belsatsarin tuottaa yhtä ankaran Jumalan tuomion. Eihän pilkan Pyhää Henkeä vastaan Kristikunnan piirissä tarvitse suinkaan esiintyä niin räikeänä ja repäisevänä kuin Belsatsarin ja hänen hoviväkensä rähjääminen oli ja kuitenkaan ei, Jeesuksen ilmoituksen mukaan, sitä syntiä voida koskaan anteeksi saada.

Sitä paitsi monet hiljaisuudessa pysyttelevät Jumalan pilkkaajat esiintyisivät varmaan nytkin yhtä mahtavin ja suurenmoisin elein kuin Belsatsarkin, jos heillä olisi yhtä mahtava valta-asema kuin tällä oli. Onpa siitä Venäjällä kyllin selvät todistukset, jotka samalla muistuttavat, että senkin hirvittävän rähjäämisen »mene tekel» on varmasti valmistumassa ja sen tuomio kypsymässä.

On ihanata tietää Ilmestyksen sanasta, että kaikki antikristillinen röyhkeys ja kapina Jumalaa vastaan saa menestyä aikansa voitollisesti juuri sen takia, että se voittojensa kautta kypsyttää omaa tuomiotansa, tullakseen tuhotuksi omilla aseillansa, kun Herran aika on tullut. Sentähden Ilmestyskirjan mukaan taivaissa aina veisataan valtavia ylistysvirsiä jo silloin, kun antikristillinen petojen taistelu riehuu täällä alhaalla hirmuisimmillaan. Ja tässä taistelussa täällä on Jumalalla niinkuin saatanallakin omat etappitiensä ja etappipaikkansa, kunnes jumalallinen pelastus- ja tuomio-

profetia, kaikki etappipaikat käytyänsä, tyhjentyy Uuden Jerusalemin ikuisiin ylistysvirsiin.

Mutta Belsatsar on siinäkin tyypillinen vertauskuva hänen hengenheimolaisilleen kaikkina aikoina, että heti kun Jumalan tuomitseva käsi ilmestyi, tuli hänestä, pöyhkeilevästä, mahtavan röyhkeästä Jumalan pilkkaajasta säälittävä pelkuri raukka, niin että hänen kauhusta huutaessa »hänen lanteensa nivelet herpautuivat ja polvensa vapisivat.» Kuinka säälittävän suuri pelkuruus ja raukkamaisuus kätkeytyykään nykyaikaistenkin Jumalan pilkkaajain ylvästelevään röyhkeyteen! Eihän tämä pelkuruus paljastuaksensa tarvitse monesti muuta kuin että Jumala esim. panee heidän verensä lämmön kuumenemaan pari, kolme lämpömittarin astetta!

Jos Belsatsar on vielä edelleen säälittävä siinä, että hän ensi hädässään huusi avuksensa kaldealaisten viisaita ja tietäjiä, ovat hänen nykyaikaiset aateveljensä ja sisarensa vielä enemmän säälittäviä, kun keskellä Kristuksen evankeliumin kirkkautta huutavat salaisen sieluntuskan, maailmantuskan, ahdistamina, nykyisen Babelin viisaita esiin ratkaisemaan taivaan ja maan, elämän ja kuoleman iäisyysarvoituksia.

Ja maailmallinen kirjallisuus, helppotajuinen niinkuin tieteellinenkin, kilpailee eri aloillaan kuumeentapaisesti kehittämään tuotantoaan yhä kiihtyvää kysyntää vastaavaksi. Kuinka monen »kristityn» ainoana punnitusvaakana aikaa ja iäisyyttä varten on sukupuoliviettejä syyhyttävä ja lihan hurmassa hekumoitseva romaani- ja näytelmäkirjallisuus tai »elävät kuvat»! Yhtä onnetonta on sellaisten »suurten tietäjäin» seuraaminen, jotka, tyytymättä tieteelliselle tutkimukselle kuuluviin rajoihin, pyrkivät kukin luomaan uuden raamatun.

Hämmästyttävän sitkeässä on meidänkin aikamme ihmisten usko noihin viisaisiin ja tietäjiin. Ne saattavat oraakeli-istuimeltaan mahtipontisesti julistaa samasta kysymyksestä keskenään aivan vastakkaisia ratkaisuja, mutta molempia uskotaan yhtä nöyrästi, yhtä intohimoisesti. Ja vaikka toiset ja toiset yhäti lupauksissaan pettävät, uskotaan niitä seuraavalla kerralla yhtä liikuttavalla uskollisuudella. Niitä ku-

marretaan ja palkinnoilla kruunataan. Kummako sitten on, että Belsatsar parka hädässään huusi Babelin viisaita avukseen!

Täytyyhän Jumalan vanhurskaudessaan ja rakkaudessaan koettaa seurata mukana tässä kilpajuoksussa. Täytyyhän hänen hallitsevan ja tuomitsevan kätensä joskus niin yksityisten kuin kansojenkin silmien edessä liikkua niin tajuttavasti, etteivät ainoastaan kaiken säätyiset Belsatsarin matkijat, nuo Babelin viisauden uhrit, hätääntyisi, vaan että itse suurten viisaitten viisaus tulisi yhä perinpohjaisemmin kaikessa surkeudessaan paljastetuksi ja vararikkoon saatetuksi. Meidänkään kansamme historiasta, uudemmastakaan historiasta ei puutu tuollaisia Jumalan käden liikkeitä, niihin kuuluvine tuomiohuutoineen: mene, mene tekel. Ja uutta saattaa olla tulossa.

Toiset nöyrtyvät Belsatsarin kanssa antamaan Jumalalle kunnian ja tahtovat vapisten tietää itsestään, asemastaan ja Jumalastaan täyden totuuden, kävi miten kävi. Vieläpä toiset, kuten Belsatsarin äiti (v. 10), heräävät kalliiseen lähetystehtävään, opastaakseen toisia, onnettomuustovereitaan, Jumalan ilmoitetun sanan eteen, vaikkapa sitä ei olisikaan vahvistamassa Danielin veroinen Jumalan mies.

Mutta toiset jäävät järkyttäviin tapauksiin ja mullistuksiin verhotun salaperäisen käden liikkeisiin tuijottamaan silmänsä sokeiksi ja järjellänsä selittelemään syitä ja vastasyitä, niin että Jumalan sallima, otollinen pelastuksen hetki menee ohi, ja niin joudutaan lopuksi entistä köykäisempinä Jumalan vaakaan kadotustuomiota varten.

Kuinkahan monelle esim. viimeisessä kansalaiskapinassa kävi näin? Kuinka monelle käy samoin tulossa olevissa uusissa mullistuksissa? Kuinka monille valmistaa yksityiselämä jonkin kauhean »mene tekelin», jonka alta ei voi koskaan nousta!

Sun lamppuasi katso, älä nuku,
Niin ettet kadotuksen kauhuun huku!
Jos lankeet, nouse taasen, rukoillen,
Ett' ois nyt Herra vielä armoinen.

AKKUNAT AUKI JERUSALEMIIN PÄIN!

Kun Daniel sai tietää sen kirjoituksen kirjoitetuksi, meni hän ylös huoneesensa, jonka yläsalin akkunat olivat avoinna Jerusalemiin päin, ja lankesi kolme kertaa päivässä polvillensa ja rukoili ja kiitti Jumalaansa, niinkuin hänen tapansa oli ollut ennenkin tehdä.

Dan. 6: 10.

Jos luvattu maa on perillisillensä todella rakas, käy se heille vielä rakkaammaksi vieraissa oloissa ja sitä enemmän, kuta ahtaammiksi olot käyvät. Niin näyttää olleen Danielin laita. Sitä osoittaa tekstimme ilmoitus hänestä.

Meidän on nyt näin kaukaa katsellen helppo ymmärtää Jumalan johto Danielin merkillisissä elämänvaiheissa.

Niinkuin Jumala muinoin oli johdattanut Joosefin Egyptiin veljiensä ja isänsä huoneen auttamista varten, niin näyttää Jumala armahtavaisuudessaan halunneen toimittaa Babeliinkin, ennen Juudan kansan sinne joutumista, jonkun sopivan henkilön, joka tahtoisi ja kykenisi keventämään vangitun kansan päällä raskaana lepäävää valloittajakansan iestä, tekemällä lähetystyötä valloittajan taivuttamiseksi elävän Jumalan tuntoon ja sitä tietä valmistamalla vangitun Israelin vapauttamista. Tämän kutsumuksen suorittajan tuli samassa yhteydessä voida Israelille tehostaa Joosefin ajoista alkaen ilmennyttä Jumalan sääntöä, nim. että Israel voi hyödyksensä poliittisesti vaikuttaa muihin kansoihin ainoastaan sikäli kuin se pysyy täysin uskollisena Jumalansa palveluksessa. Onnistuminen tässä »sisälähetystyössä» huikentelevan ja niskurin Israelin keskuudessa riippui suureksi osaksi onnistumisesta edellä viitatusta »pakanalähetystyöstä.»

Siinä mainetta saavuttanut juutalainen tuli myös oman kansansa keskuudessa saamaan tarpeellisen arvovallan.

Tähän kaksinaiseen jättiläistehtävään ei yhden miehen kyky ja harrastus riittänyt. Mutta sen johdon näyttää Jumala suunnitelleen Danielin osaksi, joka yhdessä muiden ylhäisten juutalaisnuorukaisten kanssa oli noin 14-vuotiaana kolmantena Juudan kuninkaan Jojakimin hallitusvuotena viety vankina Babeliin. Noin parikymmentä vuotta ennen Jerusalemin lopullista hävittämistä joutui Daniel, kuten muinoin nuori Joosef, — itse ollen hurskas — kärsimään veljiensä jumalattomuuden takia, nostaaksensa heitä heidän jumalattomuudestansa.

Puuttumatta tässä yhteydessä Danielin suureen yleismaailmalliseen profetalliseen kutsumukseen, josta Danielin kirja todistaa ja jossa ominaisuudessaan hän joutui ihmeelliseksi valonheittäjäksi Johanneksen Ilmestyskirjaan kätkettyä Jumalan pelastussuunnitelmaa tutkivalle, ei Daniel liene alusta alkaen ollut selvillä siitäkään tehtävästä, mikä hänellä Jumalan tarkoituksen mukaan Babelin kuninkaan hovipalvelukseen kutsuttuna oli. Vielä vähemmän oli hän siihen Babeliin tullessaan täysin kypsynyt.

Juuri Danielin valmistuminen ja kehitys pysyäkseen kulloinkin tehtävänsä tasalla — se se onkin Danielin persoonassa mieltä kiinnittävää ja sytyttävää.

Suuri merkitys tässä suhteessa on luonnollisesti sillä, että Daniel Jumalan johdatuksesta sai opetusta kaikessa babylonilaisessa viisaudessa eli itämaisissa tieteissä ynnä valtakunnan hallinnossa ja hovitavoissa. Vielä suurempi merkitys oli sillä, että Jumala oli antanut Danielille erityisen armolahjan ymmärtää unia ja näkyjä. Kun tähän yhdistyivät nähtävästi erittäin edulliset luonteenominaisuudet ja varsinkin — kuten esim. kohtaus ylimmäisen kamaripalvelijan kanssa 1:sessä luvussa osoittaa — luontainen taipumus voittaa ihmisten myötätuntoisuutta niin olivathan nämä jo edellytyksiä, jotka takasivat loistavan uran nuorelle hovimiehelle.

Mutta juuri tuohon korkeaan asemaan, noihin loistaviin tietoihin ja lahjoihin liittyi suuri kiusaus unohtaa Jerusalem, käydä halveksimaan kansaansa ja häpeämään isiensä Jumalaa. Oli suuri kiusaus rakastua Babeliin ja unohtaa, että Babel oli ainoastaan kasvatuslaitos Jumalan armon ja kansalaisoikeuden voittamiseksi uudessa Jerusalemissa, uudessa luvatussa maassa. Monen monet vähemmän houkuttelevassa asemassa olevat juutalaiset sortuivat tuohon kiusaukseen, päättäen m. m. Serubabelin seurassa kotiin palanneitten vankien verrattain pienestä lukumäärästä.

Onhan mahdollista, että Danielilla oli jo kotoa perittynä syvempi Herran pelko kuin useilla muilla juutalaisilla vangeilla, niin että hän sen avulla jo heti alussa oivalsi vaaranalaisen asemansa Nebukadnesarin hovissa. Siihen viittaa tuo hänen 1:sessä luvussa kerrottu rohkea pyyntönsä, että hänet vapautettaisiin nauttimasta kuninkaallisia ruokia ja väkijuomia ja niillä saastuttamasta itseään.

Mutta Danielin oli suunnattava kehitystään eteenpäin itämaisen pakanuuden synkän yön ympäröimänä, niiden vaarallisten karien välitse, joita tuolle oppineelle, lahjakkaalle ja miellyttävälle nuorukaiselle muodostivat: hurmaavan loistelias, hekumallinen hovielämä, kuninkaallisten tyrannien oikullisuus, kateellisten hovipiirien kavalat vehkeilyt ja itämaisen valloittajakansan ylpeä ylenkatse voitettujen juutalaisten uskontoa kohtaan.

Tässä ristitulessa eivät kotoa tuodut entiset eväät riittäneet. Uutta tarvittiin joka päivä. Eikä tiedä, kumpaako on enemmän ihmeteltävä, sitäkö, että Danielilla Nebukadnesarin ministerinä oli yhtämittainen, loistava menestys ja lisääntyvä vaikutusvalta kautta tuon kuninkaan neljättäkymmentä vuotta jatkuneen monivaiheisen hallitusajan, vaiko sitä, että Daniel saattoi kaiken aikaa säilyä tinkimättömästi elävän Jumalan palvelijana.

Niin toista kuin toistakin joutuu ihmettelemään m. m. kuullessaan Danielin 4:nnessä luvussa julistavan Nebukad-

nesarille ankaran tuomion hänen näkemänsä unen johdosta; ja kuitenkin saattoi hän siitä huolimatta säilyttää korkean valtiollisen asemansa ja kuninkaan suosion.

Joskin tämä on osittain selitettävissä siitä luottamuksesta, minkä Nebukadnesar oli jo ennemmin saanut Danieliin unien selittäjänä, on Danielin suuri rohkeus sittenkin hämmästyttävä, kun hän olisi yhtä hyvin voinut menettää päänsä kuin säilyttää sen ja virkansa. Tämän yhteydessä juuri näyttääkin siltä kuin unien selittämisen lahja olisi ollut ikäänkuin Jumalan antama tunnustus Danielin uskonnollissiveellisistä voimannäytteistä, jotka, kuten edellä viitattiin, alkoivat jo heti Danielin Babeliin tultua.

Mutta mistä ja miten tuli Danielille tuo rohkeus ja siveellinen voima? Tekstimme antaa siihen vastauksen. Hänellä oli erään huoneensa akkunat aina auki Jerusalemiin päin ja siinä hän kolmesti päivässä polvistui rukoukseen ja Jumalan kiittämiseen.

Mitä Daniel rukoili? Tietysti hän rukoili Jumalalta valoa, ymmärrystä ja viisautta kuninkaan palvelukseen kuuluvissa monissa tehtävissä, rukoili voimaa uskollisuuteen, rehellisyyteen, kärsivällisyyteen ja nöyryyteen virkansa velvollisuuksissa, rukoili, ei vain ylimalkaisesti, vaan kunkin yksityistapauksen varalta, kunkin henkilön suhteen, jonka kanssa oli tekemisessä, rukoili, ei vain kerran ja hätäisesti, vaan aina uudestaan pitkittäen. Tietysti hän oli kaiket päivät toimiensa keskellä sisällisesti sydämen rukousyhteydessä Jumalansa kanssa, mutta silti täytyi kesken virkakiireitä kiiruhtaa sinne ministeripalatsin yläsalin avoimien akkunain eteen ja paiskautua polvillensa Herran eteen.

Ja kun edellä jo kuulimme, kuinka arkamielisesti Daniel pelkäsi joutuvansa pakanuuden saastuttamaksi, joka häntä kohtasi joka askeleella lukemattomissa muodoissa, niin ymmärrämme, kuinka tämäkin valvominen painoi yhäti rukouksen hätähuutoon. Sitä enemmän, kun pakanuus henkilöissä, tavoissa, tapauksissa ja ilmiöissä saattoi toisin vuoroin kohdata kovin hyväilevänä, viehättävänä, hurmaavana.

Tuhansien kavalien hovijuonien piirittämänä, tyrannikuninkaan oikkujen tyydyttämisessä ja häikäilemättömien kadehtijoiden varomisessa loppui myöskin yhäti oma viisaus ja voima siltä, joka Jumalaa peläten ei saattanut babelilaisen valheellisuuden eikä sen tunnottoman vehkeilyn liukkaille poluille lähteä.

Täytyi osata olla kaikille kaikeksi, olla miellyttävä, herttainen ja käytöksessä sulava ja hienostunut hovimies ja kuitenkin yli kaiken pelätä ja rakastaa Jumalaa. Täytyi pyrkiä aina saamaan Jumalan avulla yliotetta kavalista juonittelijoista ja matelevista onnenonkijoista kuninkaan ja valtakunnan asioissa ja kuitenkin osoittaa seurustelussa heitäkin kohtaan sellaista ystävällisyyttä, vanhurskautta ja totuudellisuutta, että heidän täytyi tunnossaan myöntää Israelin Jumalan palveluksen kohoavan verrattomasti ylemmäksi heidän siveellistä tasoansa.

Sillä juuri Israelin Jumalan kunnian kirkastaminen pakanuuden pimeydessä, sehän se oli Danielin tarkoituksena kaikessa yksilöllisessä ja julkisessa toiminnassaan. Hän tunsi sen lähetystehtäväkseen, ei vain Israelin Jumalan ja hänen kansansa takia, vaan myös babelilaisen ympäristönsä voittamiseksi ainoan Jumalan tunnustamiseen.

Daniel ei voinut tyytyä uskonnollisessa suhteessa pakanuutta vastaan vain »passiiviseen vastarintaan.» Hän oli sanan parhaassa merkityksessä »aktivisti» Jumalan valtakunnan rintamalla itämaista valheuskonnollisuutta vastaan. Eikä hänen taistelunsa jäänyt turhaksi. Neljännen luvun loppuvärsyistä näemme, että itse mahtava Nebukadnesar tuli voitetuksi ja nöyryytetyksi antamaan ainoalle Jumalalle kunnian. Yhtä ihana on se todistus, minkä kuningas Darius tämän 6:nnen luvun mukaan elävästä Jumalasta antoi sekä ennen että jälkeen Danielin heittämistä jalopeurain luolaan.

Tuskinpa oli Daniel itsekään arvannut, että hänen Jumalansa ja hänen jumalanpalveluksensa tulisi saamaan niin valtavan tunnustuksen, minkä Darius antoi, toimittaessaan

sen suosittamiseksi virallisen julistuksen »kaikille kansoille, sukukunnille ja kielille», lausuen siinä m. m.:» minä annan täten käskyn, että hallitukseni koko valtakunnassa tulee vavista ja peljätä Danielin Jumalaa, sillä hän on elävä Jumala ja pysyy iankaikkisesti.»

Mikä tavaton merkitys tällaisella kuninkaallisella lähetystyöllä oli silloisiin itämaisiin kansoihin, on helposti ymmärrettävissä, puhumattakaan siitä, että se valmisti maaperää Kyroksen julistukselle, jolla hän vapautti Israelin kansan vankeudesta.

Eipä olisi kumma, jos Danielin edustama Israelin uskonnollisuus, Babelissa 70 vuotta kestäneen vaikutuksen kautta, olisi jättänyt niin syviä ja kestäviä jälkiä, että ne tuntuisivat vielä 500 vuoden perästä niissä Itämaan viisaissa miehissä, jotka läksivät Palestiinaan etsimään ja tapaamaan siellä syntynyttä juutalaisten kuningasta. Luonnollisesti noitten vuosisatojen kuluessa kauemmas Itämaihin kauppiaina y. m. kulkeutuneet juutalaiset eivät laiminlyöneet siellä muistella heidän uskontonsa itämaisen loistokauden vaikutusta, joka ulottui kolmen maailmanvallan hallitusajan läpi, babylonilaisen, mediläisen ja persialaisen. Sillä raamatun ilmoituksen mukaan Daniel menestyi ei vain Nebukadnesarin, vaan myös »Darion hallitessa ja Kores persialaisen hallitessa», 6: 28.

Kyllä näissä monivaiheisissa, sisä- ja ulkopoliittisissa suurromahduksissa, jolloin kaikki maailmahistorialliset olot kerta kerran jälkeen menivät nurin ja kaikki valtiolliset ja kansalliset arvot arvioitiin aina uudestaan, tarvittiin paljon hengellistä pääomaa ja hellittämätöntä otetta »ylös mäkiin päin» sellaisessa sielussa kuin Danielin, jonka voiman salaisuus oli siinä, että tunsi elävästi oman voimattomuutensa ja avuttomuutensa suuren maailman puristuksen keskellä.

Luonnollisesti oli yhtäältä voimakkaasti Jumalaan kiinnittämässä se havainto, että babylonilainen suurvalta, toimeenpantuansa Jumalan säätämän Israelin kurituksen, tuli

itse tuomituksi ja tuhotuksi, aivan siten kuin ennen Danielia eläneet profetat olivat ennustaneet ja juuri syystä, ettei Babylon kansana ollut taipunut parannukseen Nebukadnesarin antamasta esikuvasta huolimatta.

Mutta toisaalta aina uuden valloittajakansan valtaan päästessä sen uskonnollisen pakanuuden valtava nousukausi kaikkine ilmiöineen tuotti koko Israelille ja Danielillekin uusia vaaroja ja vaikeuksia, sellaisia, joissa eivät entiset uskonnolliset kokemukset ja voitot paljonkaan auttaneet.

Sitä ihmeellisempää on, että Daniel Babylonian suurvallan sorruttua saavutti sijalle astuneen Meedialaisen maailmanvallan ja sen kuninkaan Dariuksen puolelta niin suuren huomion ja tunnustuksen kuin edellä on viitattu.

Luonnollisesti tähän osittain vaikutti Danielin ihmeellinen pelastuminen jalopeurain luolasta, jonne hänen kadehtijansa olivat onnistuneet saada hänet heitetyksi, kuningasta petkuttamalla. Mutta tämän ihmeen taas Jumala teki Danielin ainutlaatuisen uskonnollisen kypsyyden palkitsemiseksi ja sen yhteydessä oman kunniansa pelastamiseksi, jonka Danielin suuri uskollisuus oli pannut koetukselle.

Kun tässä yhteydessä kaikki Danielin yhteen liittyneet valtiolliset kadehtijat, pirullisia juonia häntä vastaan punoessaan, tunnustivat toisilleen, etteivät löydä hänen elämässään mitään siveellistä tai valtiollista virhettä, ei hänen yksityisessä eikä julkisessa elämässään, vaan että kuningas on kavalasti johdettava virittämään Danielille paula hänen uskontonsa harjoituksessa, niin eipä ole maailmassa ihanampaa arvolausetta kenellekään Jumalan lapselle annettu.

Kun Danielin uskonnollisuus hänen hyeenansilmäisten vihollistensakin arvostelemana oli näin ihmeellistä, ei ole kumma, että jalopeuratkin antoivat sille tunnustuksensa. Tämä oli pienempi ihme kuin Danielin ihanneusko ja ihanteellinen elämän vaellus. Tuntuu ainakin siltä, että jos meidänkin kristillisyytemme olisi sillä tasolla, täytyisi varmaan metsänpetojenkin kumartaa sen edessä.

Danielin uskollisten ystäväin, Sadrakin, Mesakin ja Abed-Negon antama tuki, noiden sankarisielujen, jotka jo ennen Danielia olivat kestäneet »tulikokeensa», oli varmaan Danielille suureksi avuksi. Jokainen Jeesuksen oppilapsi tietää, kuinka kehoittavaa, rohkaisevaa ja lohduttavaa on uskollisten ystävien osoittama myötätunto ja osallistuminen meidän kuormiemme kantamiseen ja vaarojemme torjumiseen. Jeesus kaipasi yhäti vaikeuksissaan ja taisteluissaan oppilastensa ja ystäviensä seuraa ja antoi heille siitä kiitollisen tunnustuksen. Samoin Paavali.

Ja sittenkin Danielin voittojen salaisuus liittyy hänen yläsalinsa avoimiin akkunoihin ja rukousjakkaraan niiden edessä. Jokainen vähänkin Herran tiellä kokenut kristitty tietää, että tärkeimmät ratkaisut sillä tiellä on sittenkin tehtävä kahden kesken Herran kanssa. Siinä ovat taasen Jeesus ja Paavali parhaat tien näyttäjät. Samoin oli jo Danielin laita.

Siellä avoimen akkunan edessä taisteli Israelin jalo poika polvillaan niissä vaikeissa koettelemuksissa, joita jokainen päivä hänelle myötänsä toi. Vaikeudet, ristiriidat ja mahdottomuudet olivat hänelle jotakin aivan jokapäiväistä leipää ja hän oli joka hetki niin uhkaavassa kuoleman vaarassa, ettei se tuntunut yhtään miltään yllätykseltä, kun hän sai kuulla vihollistensa virittäneen hänelle ansan jalopeurain hampaisiin joutumiseksi. Toisaalta oli rukous tullut hänelle niin elämän ehdoksi, että hänen oli paljon helpompi antaa itsensä tappaa kuin olla rukoilematta.

Kuinka usein hän kuninkaan palatsista kiiruhtaen oli avoimen akkunansa edessä painunut polvilleen sielussaan aivan masentuneena, raadeltuna, rikkirevittynä. Kuinka särkevänä oli noussut sydämestä huuto korkeuteen: Oi Jerusalem, Jerusalem, milloin saanen sinut nähdä vapaana babelilaisen pakanuuden saastasta, kauhuista, kahleista! Mutta Daniel muisti myös, kuinka ihanasti lohdutettuna, uudistettuna, sydän Herran kiitosta täynnä hän oli polviltansa

noussut aina uudestaan. Nämäkö taivaallisen, iankaikkisen autuuden elämykset hän nyt jättäisi kuningas Dariuksen käskystä, jättäisi vanhana miehenä nuoruutensa Jumalan häväistykseksi? Ei ikänä! Ennen jalopeurain eteen, joiden kidassa hän tapaa saman uskollisen Jumalan, kuin kauniin palatsinsa avoimien akkunainkin edessä. Eikä Daniel uskossansa pettynyt.

Sentähden, jos kysymme, miksi meiltä, kristittyinä, puuttuu Danielin rohkeus ja kestävyys uskomme ja Jumalan kunnian tunnustamisessa, vaikka meidän vaikeutemme ja vaaramme ovat niin paljon pienemmät kuin hänen, ei voi löytää muuta vastausta kuin että meillä ei ole akkunat auki uuteen Jerusalemiin päin emmekä ole astuneet Danielin kanssa joka päivä Jumalan vaakaan punnittaviksi rukouksen hätähuudoin ja sydämen kiitosvirsin.

Jos meiltä puuttuu rukousaiheita, on se paha merkki, hengellisen kuoleman merkki. Babel on vallannut sielussamme sijan. Mutta siinäkin tapauksessa, että paljon rukoilemme yksin ja muiden kanssa, voi meiltä puuttua Danielin rukouspohja.

Daniel ei rukoillut ainoastaan kiusauksia vastustaakseen, tappioita välttääkseen ja voittoja voittaakseen niin, että Jumala saisi kunnian kaikesta. Hän rukoili myöskin voittoja saatuansa, rukoili Herran pitämään häntä nöyryydessä ja valvomisessa. Ja se olikin nähtävästi Danielin menestyksen yhtenä lisäsalaisuutena, että hän nöyrästi vei Jumalan eteen yhtä hyvin voittonsa kuin tappionsa. Huomaamme sen m. m. 2:sessa luvussa hänen liikuttavasta kiitosvirrestään, jonka hän viritti Herralle saatuaan häneltä selityksen Nebukadnesarin uneen, ja jossa hän m. m. lausuu: »Olkoon Jumalan nimi kiitetty iankaikkisesta iankaikkiseen, sillä hänen on viisaus ja väkevyys. Hän muuttaa ajat ja hetket, panee kuninkaat viralta ja asettaa kuninkaat virkaan. — — — Hän tuo syvät ja salaiset asiat ilmi. Hän tietää, mitä pimeässä on, ja valkeus asuu hänen tykönänsä. Sinua, minun isäni

Jumala, minä kiitän ja ylistän, ettäs annoit minulle viisautta ja voimaa ja nyt annoit minun tietää, mitä me sinulta rukoilimme.»

Toinen tekijä Danielin rukouselämässä oli Jumalan vaakaan astuminen ainaisessa oman syyllisyyden tuntemisessa, osallistumalla myöskin kansansa syyllisyyteen. Kuinka särkevä onkaan hänen synnintunnustuksensa 9:nnessä luvussa, kuten tämä kappale siitä osoittaa: »Me olemme syntiä tehneet, olemme väärin tehneet, olleet jumalattomat ja tottelemattomat, olemme sinun käskyistäsi ja oikeuksistasi poikenneet — — — Sinä Herra olet vanhurskas, mutta meidän täytyy hävetä — — — Sillä meidän syntiemme tähden ja isäimme pahojen tekojen tähden häväistään Jerusalem ja sinun kansasi kaikkein seassa, jotka ympärillämme ovat, — — Herra, kuule! Herra, anna anteeksi! Herra, huomaa ja tee se! Älä viivy!»

Tällainen oli rukousten pohja, jotka kolme kertaa päivässä nousivat korkeuteen niiden akkunoitten edestä, jotka olivat aina auki Jerusalemiin päin. Tämä oli pohja ja lähtökohta, olipa Daniel kunniassa tai häpeässä, olipa hän ministerivirassa tai virasta pois potkittuna, kuten Belsatsarin aikana. Niin Nebukadnesarin kuin Dariuksen ja Kyroksen kunniaa osoittaessa oli Daniel tunnossaan aina rikollinen Jumalansa edessä. Ja vaikka hänen kadehtijainsa ja vihollistensa täytyi tunnustaa hänet elämässään ja virassaan aivan nuhteettomaksi, joutui hän itse, itseään Jumalan vaa'assa tarkistaessaan, tunnustamaan hänelle päivittäin, ettei hänen ajatuksissaan, puheissaan ja töissään ole ollut nuhteettomuutta. Piti kiiruhtaa monesti polvilleen avoimen akkunan eteen valittaen tunnustamaan, ettei ollut osannut oikein menetellä siinä ja siinä asiassa eikä oikein käyttäytyä sitä ja sitä ihmistä kohtaan, ei ollut Jumala saanut niin suurta kunniaa kuin hänen olisi pitänyt saada.

Eipä ole kumma, että tältä pohjalta Jumala sai luoduksi sellaisen aseen, sellaisen persoonallisuuden, jollaisena Da-

nielin tapaamme hänen vaihtelevissa kohtaloissaan. Ei ole myöskään kumma, että kaikista suurista kunniasaavutuksista huolimatta Daniel tunsi itsensä Babelissa yhä vieraammaksi ja että hänen koti-ikävänsä vanhaan ja uuteen Jerusalemiin tuli yhä palavammaksi.

Onko meillä tätä ikävää? Onko meidän uskomme ja rakkautemme harjoitus sitä laatua, että olemme joutuneet yhä enemmän vieraiksi ja muukalaisiksi maailmassa, nykyisessä Babelissa?

Ovatko luvattu maa ja uusi Jerusalem tulleet meille yhä rakkaammiksi? Onko Danielin kanssa vuoroin Herraa ylistäen, vuoroin syntejämme tunnustaen ja parannusta tehden pyritty myötäisissä ja vastaisissa nostamaan silmiämme ylös siihen pyhään kaupunkiin, jossa ei ole enää yötä, ei aurinkoa, ei kuuta, koska Jumalan kirkkaus valaisee sen ja elämän veden virta ja elämän puu elävöittävät sen asukkaat niin, ettei kuolemaa enää ole, ei murhetta, ei parkua ei kipua?

Niin ystävät! Akkunat auki Jerusalemiin päin!

Vaikk'eivät sinne silmäni nyt kannatakaan vielä,
Niin kuitenkin mun ääneni jo nytkin kuullaan siellä,
Ja usein, kun mä huokaan vaan,
Jo vastauksen sieltä saan.

Mun uskon, Jeesus, vahvista ja pidä toivo yllä,
Mua matkallani johdata, niin sitten viimein kyllä
Mä autuaana nähdä saan
Sen toivoni, sen riemun maan.